

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་
གསུང་འབྲུམ་བཞུགས་སོ།།

ཁ

རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྤྲད་ཆ།

འབྲས་སྤངས་སློབ་གསལ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2014

གྱུ་ས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཁ

རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྟེང་ཆ།
འབྲས་སྤངས་སློབ་གསལ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2014

RNAM-HGREL DGONGS-PA-RABGSAL
(PRAMANARARTIKA)
COMMENTARY ON
ACHARYA DHARMAKIRTIS
(PART - 2)

by

Panchen Sonam Drakpa

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2014

PAN-CHEN BSOD-NAMS GRAGS-PA
LITERATURE SERIES
VOLUME: 22

བསོད་ནམས་སོད་ཐེང་། ༢༢

Copyright © D.L.L. Society 2006

Published by:

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
P.O. Tibetan Colony-581411
Mundgod (N.K.)
Karnataka, INDIA
Phone: (08301) 245657
E-mail:- dllsociety@yahoo.co.in

Data composed by: D.L.L. Computer Section
Drepung Loseling Library Society.

༩ བཅའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་ན་མོ།

ཞུ་མཆན་པའི་གཏམ།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་གོང་མའི་ཁྱད་པར་ཆོལ་བ་ནམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ནི་སྤྱོད་གྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཉེར་འཛོལ་གཞི་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྤེལ་མར་
བསྟོད་པ་ལས། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་ནམ་པར་གནས། །འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །རྩ་སྤོན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟེས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །གང་ལ་
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན། །གཏན་ནས་ཡོངས་ལེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱུན། །རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་
བཀྲར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་
དང་། དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩལ་བཞེན་དུ་སྦྱོབ་པ་རྣམས་ཁོན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་
དང་ལམ་དང་ཐར་པར་བསྟོད་པའི་གྲོགས་དམ་པ་ཡིན་གྱི། །འདི་དག་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་དང་
བསྟན་པ་དང་དེ་ལ་སྦྱོབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆད་མས་ངེས་པ་རྙེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་
ན་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཁོན་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རང་
གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་སྤང་ཞུགས་དོར་ནས་འདི་གཉིས་ལས་གང་ནི་ལེགས་པར་
བཤད་པ་ཡིན། གང་ནི་ཉེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་དབྱེད་པ་ན། གཤམ་བྱའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་འབྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཉམས་སུ་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིས་བྱའི་དོན་གཉིས་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་སྤྱི་མི་སྤྱི་དབྱོང་
པའི་ཆོ། གཙོ་བོའི་དོན་ངེས་ལེགས་ལ་མི་སྤྱི་བར་རིགས་པས་བྱུབ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐོབ་བྱ་པལ་བ་
མངོན་མཐོ་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་དཔོག་པ་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དང་བོའི་
རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་ལས། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྤྱིའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
རབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་སྒྲོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་

བྱུག་དཔེ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་འབགས་ལུལ་སྐྲག་ས་ཆོས་སྡེར་པར་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྣམ་འབྲེལ་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་པཎ་ཆེན་གྱི་བྱུབ་མཐའ་རྣམ་ཐར་བཅས་ལ་མ་དཔེར་བཙོམ་ནས་སྤར་བསྐྱེད་
བྱས་པ་ཡིན། འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བོད་དུ་དུས་འཇུགས་མ་བྱུང་གོང་སྤར་བཅུ་བཅུ་པའི་རྣམ་འབྲེལ་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྤར་མ་སྤར་བྱང་མེད་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་དང་མཚུངས་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཆེ་ག་
མི་འབྲ་བ་རྣམས་ལ་ཐད་ཀར་ཨང་རྟགས་དང་། འོག་ངོས་དེ་གའི་གཤམ་དུ་བོད་དཔེ་རྩིང་པ། ཞེས་གང་
མི་འབྲ་བ་དེ་མཆུན་དུ་བཀོད་ཡོད། གཞན་ཡང་གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་འབྲེལ་སོགས་ལས་མ་དག་པ་ཡིན་མིན་
དོགས་གཞིའི་རིགས་ལ་མཆུན་བཅུ་བ་དཔེར་ན། ལེ་ལུ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་འོག་བྱངས་
༥༡ པར་མཆུན་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིག་ཅོར་དུ་ངས་པ་ལེ་ལུ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་

གསལ་སྒྲགས་སྤར་མ་ཤོག་གངས་ ༥༠ ལས། དཔེར་ན་གཟུང་འཛིན་རིགས་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་།
ཞེས་པ་བོད་དཔེ་རྙིང་པར། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་དག་བཅོས་
བྱས་ཡོད། ཡང་ཆད་གསལ་བྱས་པ་དཔེར་ན་ལེ་འུ་བཞི་པའི་སྒྲགས་སྤར་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཤོག་
གངས་ ༤བ “ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་པ་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ་” ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
བར་དུ་ཡི་གེ་ “ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ་” ཞེས་པ་ནས། “མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་” ཞེས་པའི་བར་ཆད་པ་བོད་དཔེ་རྙིང་པ་ཤོག་གངས་ ༣བ ལས་
གསལ་བ་བཞིན་བཀོད་ནས་ཆད་གསལ་བྱས་ཡོད། ཡང་ལེ་འུ་གཉིས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་བོད་དཔེ་རྙིང་པ་ཤོག་གངས་ ༥༠བ ལས། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོགས་
ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན། ཞེས་གསལ་བ་དེ་སྒྲགས་སྤར་མ་ལེ་འུ་གཉིས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་ ༥༡བ ལས། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་བཞིན། ཞེས་དག་
བཅོས་བྱས་པ་ལྟར་འདིར་སྒྲགས་སྤར་མ་རང་བབས་སུ་བཞག་ཡོད། བཞད་འདོད་ལ་མ་སྟོགས་ཞེས་པ་
སྐབས་འགར་འབྱུང་བ་དག་པར་བྱ་དགོས་སམ། ཡང་ན་སྟོགས་ཞེས་པ་སྒྲུབ་ཆིག་ཡིན་པས། བསྟོགས་
སམ་ཡང་ན་ལེ་འུ་བཞི་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བོད་དཔེ་རྙིང་པ་ཤོག་གངས་ ༡༢ན ལས། “ཞེ་འདོད་
ལ་མ་སྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་” ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དག་བཅོས་བྱ་དགོས་མིན་དབྱེད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་སྐབས་སོ་སོའི་
ཐད་ལོག་མཆན་བཏབ་ཡོད། ཆད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ལུང་བྲངས་པ་རྣམས་གང་ནས་
ལུང་བྲངས་པའི་གཞུང་སོ་སོ་དང་གཞུགས་པའི་བསྐྱར་མཆན་ཆེ་ལོང་ཅམ་བཏབ་པ་ལོག་ཏུ་བྱར་གསལ་
བཞིན་གཟིགས་ཞིབ་གནང་རོགས་ཞུ་བ་དང་འགྲེལ་གཞུང་འདིའི་ཞུ་མཆན་བཞུས་པའི་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་
ངལ་བ་བསྟེན་པ་ལས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཐོབ་པ་དེ་རྣམ་མཁའི་མཐས་ཁྲབ་པའི་སེམས་
ཅན་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་འགོ་བའི་སྟོན་འདུན་དང་
བཅས་སྒོ་སྒྲིང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷ་བ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་
པར་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཞུ་མཆན་ཟིན་སྐབས་སྤར་ཡང་སྤྲས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག

དཀར་ཆག

ཞུ་མཆན་པའི་གཏམ།	0
ཞུ་དག་བྱས་ཚུལ།	0
ལེའུ་གསུམ་པ།	1
ཆད་མ་མདོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ།	1
ཆད་མའི་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།	5
ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་རེས་པའི་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་མདོར་བསྟན།	11
བྱེད་སྐབ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	21
དངོས་སུམ་གཞལ་བྱ་རྟོག་ཚུལ་བཤད་པ།	52
དེའི་དབང་གི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་རེས་པར་སྐྱབ་པ།	52
དངོས་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ།	53
འུགས་བསྟན་གཞན་འུགས་ཀྱི་ཆད་མའི་གངས་རེས་དགག་པ།	60
གསུམ་གཅིག་གི་གངས་རེས་སྤྱིར་དགག་པ།	60
གཅིག་གི་གངས་རེས་ཀྱི་དགག་པ།	61
ཆད་མའི་གངས་རེས་ཅོད་སྤང་གིས་མདོ་དོན་འཆད་པ།	67
ཅོད་པ་ཆད་པ།	68
ཅོད་པ་དགག་པ།	70
ཞར་བྱང་མི་རྟག་པའི་འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	71
མངོན་སུམ་ཆད་མའི་དོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།	93
དངོས་སུམ་ཆད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།	95
མངོན་སུམ་ཆད་མ་རིགས་བཞིར་བྱེ་སྟེ་དབང་པོའི་མངོན་བཤད་པ།	96
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་དོན་བཤད་པ།	149

ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ།	155
ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ།	158
ཡིད་མངོན་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བསྟན་པ།	167
ཡིད་མངོན་ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚིག་སློང་།	168
རང་རིག་མངོན་སུམ་འཆད་པ།	171
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ།	179
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ་མཆན་ཉིད་མ་འབྲུལ་བ་བསྟན་པ།	184
ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ།	185
བྱེ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	186
མདོར་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ།	187
ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པར་བཤད་པ།	194
བྱེ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་འབྲས་བུ་བཤད་པ།	201
དངོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་བཤད་པ།	201
འཕྲོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་བཤད་པ།	220
གཞལ་བུ་དང་ཆད་མ་ངོས་གཟུང་བ་འཆད་པ།	237
བྱེ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ།	239
བྱེ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ།	248
སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།	248
སློང་བྱེད་གྱི་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་བཤད་པ།	248
ལེའུ་བཞི་པ།	250
གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།	250
རྫོང་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	252
མཆོན་བྱའི་དོན་བཤད་པ།	253

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་རང་གི་མཐོང་བ་བཤད་པ།	254
དོན་བཤད་པ་དང་རབ་གསལ་བྱེད་བཤད་པ།	255
ཕྱོགས་སྤྲ་བཞོད་པ།	257
ཕྱོགས་སྤྲ་དགག་པ།	260
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	300
རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	301
བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།	401
གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྒྲོན་དགག་པ།	408
དངོས་བསྟན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་དང་མདོར་བསྟན་བཤད་པ།	410
གཏན་ཆིག་ཀྱི་རབ་དབྱེའི་རྒྱས་བཤད་བསྟན་པ་དང་སྤྱི་དོན་བཤད་པ།	412
རབ་དབྱེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ།	419
བཤད་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཚུལ་མཆད་པ།	426
མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ།	427
བསྐྱར་མཆན།	430
ལུང་འཕྲིན་ལག།	430
བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆའི་བྲང་བ།	434
བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆའི་བྲང་བ།	434
སྤར་བྱང་སྒོན་ཆིག་.....	442

ལེའུ་གསུམ་པ།

ཆད་མ་མདོའི་མདོན་སུམ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༡༡། །དེ་ལྟར་ལེའུ་དང་པོར་ཆད་མ་མདོའི་དོན་འཆད་བྱེད་གྱི་ཐབས་
རྗེས་དཔག་དེ་བཤད་ནས། ཅོམ་པར་དམ་བཅའ་རྟོགས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་ལེའུ་
གཉིས་པར་མ་བཤད་པར། མཆོད་བརྗོད་ལུགས་འབྱུང་བ་སྒྲོག་གི་སྒྲོན་ས་བཤད་
ནས། ལེའུ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མདོའི་ལུས་དངོས་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
ལེའུ་གསུམ་པས་མདོའི་མདོན་སུམ་ལེའུ་འཆད་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་དབང་སྒྲོས། སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་སྤར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
དང་པོར་བྱག་འཆལ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་བྱེད་དུ་ལོག་མ་རྟོགས་སྤྱོད་བཞིན་
ཀྱི་བྱིར་བྱེད་གོང་མ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མཛད་ནས། ད་ལྟ་
ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་བྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་བརྩམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འཆད་ཚུལ་ཡང་
ལོག་རྟོག་རྣམ་པ་བཞི་བསལ་བའི་སྒྲོན་ས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷར། ཆད་མ་དང་
དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་¹བསྟན་བཅོས་དག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་
ལྷ་སྟེ། གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་།

1 ས་ རོད་དཔེ་རྩིང་པ། ༡ན

སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་
 དང་པོ་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ལས། ལོག་པར་རྟོག་པ་
 བསལ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་གངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྟོད་ཡུལ་
 དང་། འབྲས་བུའི་ཡུལ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་གངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 བསལ་བ་ནི་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བ་རེ། ལེའུ་འདིར་ཚད་མའི་གངས་ངེས་སོགས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། འདིར་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། ལྷན། གལ་ཏེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གངས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་
 གསུངས། མ་ཁུབ་སྟེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ལེའུ་འདིར་ཚད་མའི་གངས་ངེས་བསྟན། སྟོད་ཡུལ་ཡང་བསྟན། ཚད་མའི་འབྲས་
 བུ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་ཚད་མའི་གངས་
 སྟོན་པ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ།
 ཚད་མའི་རིགས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་མཐར་
 ཟུག་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དོན་ནི། ལེའུ་འདིར་ཚད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་དང་མི་སྟུ་བ་ལ་རང་གི་
 གཞལ་བྱ་མདོན་འགྱུར་ལ་མི་སྟུ་བ་དང་། རྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྟུ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པར་བསྟན་ཅིང་། མདོན་སུམ་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་མདོན་འགྱུར་ལ་མི་སྟུ་བ་དང་།

རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱ་བར་བསྟན་པས་སྤྱིར་རང་གི་
 གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱས། ཞེས་
 བཤོ། །གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སོ་སོར་མཆོན་མི་རུས་
 ཏེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཆོན་ཉིད་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 དག་ལ་ནི་མི་སྐྱ་བ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་དེ་ཉིད་མཆོན་
 པར་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་མིན་ན་
 མཆོན་ཉིད་གཅིག་བརྗོད་པས་གང་གིས་དེ་མཆོན་པར་བྱ་བར་རུས་པར་འགྱུར།
 དེ་ལྟར་ན་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཆོན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་བའི་སྒྲོ་
 རས་བསྟན་ན་མཆོན་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པར་རུས་པས་གངས་བསྟན་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། ལྷུ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་མི་སྐྱའི་མཆོན་
 ཉིད་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སོ་ལ་གཉིས་ཀ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་
 གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་རང་མཆོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་བསྟན་ན། མངོན་སུམ་
 དེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱ་ཤད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་ཁིང་།
 དེ་བསྟན་པས་དེ་འབྲའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་
 སྐྱ་ཤད་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡང་གང་གི་ཆེ་
 ཡུལ་མིན་པ་འཛིན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། དེ་ལ་བསྐྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་འབྲ་

བར་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་པོའི་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 ལྟར་ན་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེ་
 རྟོགས་པའི་ཚད་དུ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་བྱུང་སྟེ། ཚད་འབྲས་བདག་ཉིད་
 གཅིག་ཏུ་མ་བསྟན་ན་གཞལ་བུ་རྟོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཚད་མར་འགྱུར་སྟམ་པའི་དོགས་པ་བརྗོད་ག་
 པའི་ཚད་དུ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། གང་གི་ཆེ་ཚད་
 མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་མ་བསྟན་པ་དེའི་ཆེ། རེ་ཤིག་འབྲས་བུ་
 གདོན་མི་ཐ་བར་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་འབྲས་བུ་མི་
 རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཚད་མ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་དེར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱན་ལྟར་ན། ལེའུ་གཉིས་པས་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་ནས། ལེའུ་
 གསུམ་པས་བྱད་པར་མདོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་
 འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་ནས་བྱད་པར་གྱི་
 མཆན་ཉིད་བཤད་པ། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་དག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས།

ཆོད་མའི་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།

འོ་ན། དང་པོ་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིགས་ཐིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མདོར་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་
 གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤར་བུ་བ་རྣམས་ནི་མདོན་སྤུམ་གཅིག་བྱ་ཁོ་
 བ་ཆོད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་བ་རྣམས་ནི་མདོན་
 སྤུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཆོད་མ་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །རིག་པ་ཅན་བ་རྣམས་ནི་མདོན་སྤུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་དཔེ་དང་
 སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཆོད་མ་བཞི་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་དཔོག་རྣམས་ནི་
 མདོན་སྤུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་¹སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཆོད་མ་བྱུག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩ་རྒྱལ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ཞེས་གྲགས་པ་དང་
 སྤུམ་དུ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོད་མ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་འགོག་པ་ནི། མདོར། མདོན་སྤུམ་དང་ནི་རྗེས་
 སུ་དབག་ །ཆོད་མའོ་མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ལ་མདོན་སྤུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དབག་ །ཆོད་མ་དག་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། གང་
 གི་བྱིར་མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། རང་དང་སྤྱི་འཇོག་ཉིད་དག་ལས་གཞན་
 པའི་མཆོན་ཉིད་གཞལ་བར་བྱ་བ་གཞན་ནི་མེད་དེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་

1 མོད་དཔེ་རྟོག་པ། 3བ དཔེ་དང་

ཅན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པའོ་
 ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་
 བློ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོན་བཤད་པ་ལ།
 ཁ་ཅིག །ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆན་དང་རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་མཆན་གྱིས་བྲབ་
 པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཆད་མའི་སྤྱང་ཡུལ་
 ལ་རང་མཆན་དང་སྤྱི་མཆན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་མངོན་
 སུམ་དང་རྗེས་དབག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཅེས་སྒྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་མངོན་
 རྗེས་གང་རུང་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་
 བ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཆན་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དང་། རྗེས་
 དབག་གི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྱི་མཆན་ཡིན་པས་བྲབ་པར་ཐལ། ཁྱིད་ཀྱི་གཞུང་དོན་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རང་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་པ་
 དེ་སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་གི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱན་བཞགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་

གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་དཔེགས་པ་གཅིག་ལ་དཔེགས་ནས་འཛིན་སྐྱངས་
 དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱེམས་པ་ལས་
 བསྐྱེམ་བྱའི་དོན་ལ་རང་གི་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་སྤྱད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གཞོན་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་
 བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྲལ། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་
 དེ་རྗེས་དཔག་དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་
 རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་རྗེས་དཔག་དེའི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྲལ། མ་བྲལ་མཚམས་སྤྱི་མ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་དངོས་ཡུལ་
 དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མངོན་སུམ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། མ་བྲལ་མཚམས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་མ་བྲལ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་དང་མི་
 འདྲ་བར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་དངོས་ཡུལ་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟ་མིན་ན་བྱངས་མ་ཐག་པའི་མདོ་རང་འགྲེལ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུ་
 མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །སྤྱི་ཡི་དོན་ནི་བརྟགས་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འབྱུང་རྟོ། །ཁ་ཅིག །ཡོད་
 བ་ཚད་མའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པས་བྲལ་པ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཀྱི་

སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཆད་མ་ཆད་མའི་དང་མངོན་
 སུམ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གྱིས་དེ་དག་
 སོ་སོར་གཉིས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པས་ཆད་མ་ཆད་མ་
 དང་ཐ་དད་དང་། མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཆད་མ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གཉིས་སྒྲིབ་བྱུང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དེ་དག་སོ་སོ་ལ་རང་རིག་མིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆད་མ་ཆད་མ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆད་མ་མངོན་རྗེས་
 གཉིས་གང་ཡང་མིན་པས་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། གངས་
 དེས་ཉམས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 ཆད་མ་ཡང་ཆད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །ཆད་མ་
 ཆད་མ་མིན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡང་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་གྱི་ཆད་མའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐར་ཐུག་¹མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་
 གྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལྟ་བུ་ཆད་མ་ཡིན། ཞེས་ཟེར།
 འོ་ན་ཆད་མ་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཆད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མར་ཐལ། ཆད་མ་གང་ཞིག །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་གྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། སོ་སྤྱིའི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱི་ཆད་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥ན པའི་

མ་གང་ཞིག །འཕགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས།
 གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་
 འགྱུར་དེས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གོ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བཅ་
 བོར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཚད་མ་ཚད་མར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ཚད་མ་
 མིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སམ་མ་ཐོས། ཐོས་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱ་
 ཚོས་ཅན། བཅ་བོར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་
 ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཚད་མར་
 ཐལ་ལོ། །མ་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྩལ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་རིགས་
 པར་ཐལ། སྐྱ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སམ་མ་ཐོས་ཞེས་ངེས་མ་ཐག །མ་ཐོས་ཞེས་
 ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འོ་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་
 སུ་གངས་ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་རྗེས་གང་
 རུང་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སོ་སྐྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྐྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་
 དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སོ་སྐྱ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཉགས་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་ན། ཚད་

མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ་ལོ།།

རང་ལུགས་ནི། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 ཚད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་
 གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡང་མེད། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་
 གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་ཡོད། ཁྱོད་རྟོག་བཤམ་དང་ཞེན་སྒོ་གང་རུང་དུ་གྱུར་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་
 གིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྗེས་
 སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡིན་ཡོད། ཁྱོད་རྟོག་བཤམ་དང་ཞེན་སྒོ་གང་རུང་
 དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །ཅུ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས། ཚད་མའི་སྤང་ཡུལ་ལ་རང་མཆོན་དང་སྤྱི་མཆོན་གཉིས་
 སུ་གངས་ངེས་པ་གྲུབ་སྟེ། རོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། །འབྲ་དང་མི་འབྲ་ཉིད་
 ཕྱིར་དང་། །སྤྱི་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །རྒྱ་མཆོན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །སྒོ་
 ནི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་ལ་རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་རོན་
 བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་མཆོན་
 དུ་རྟོགས་བྱར་དམིགས་པ་དང་། སྤྱི་མཆོན་དུ་རྟོགས་བྱར་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་
 གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་རྗེ་ལྟར་སྤང་བ་
 ལྟར་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱི་བརྫོང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མིན་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་

ངེས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་རང་རྒྱ་བཟང་པོ་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲིལ་ཡུལ་དང་། དེ་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་དོན་མིན་
ཏེ། རྟོན་དུ་མོས་པ་མེད་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་
བའི་སྐྱེ་ཤད་སོགས་རང་མཆན་དང་སྤྱི་མཆན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། འདི་ལས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡིན་
ཏེ། འབྲ་དང་མི་འབྲ་ཉིད་བྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་
པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་
རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་ལྒྱུ་ལྷར་ན་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་
རྟགས་དངོས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ལྷར། འབྲ་དང་མི་འབྲ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་གསུམ་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཚད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོར་བསྟན།

འོ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱུང་བ་རི་ལྷར་ངེས་ཞེས། དེ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་
དང་མི་རྒྱས་བྱིར་ཞེས་པའི་བྱུང་བ་སྐྱུ་ལ་སྐྱར་ན། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལའང་དངོས་དང་ཅོད་པ་སྤངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་
དེ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། རྟེན་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། རྟེན་དག་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། ཚད་མའི་སྤང་ཡུལ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་

གངས་ངེས་ན། དེ་ལ་སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པས་བྲུབ་
 ཟླ། འོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་།
 འོན་ཀྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བྱུབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག །རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་རང་མཚན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བྱུབ་པའི་ཚུལ་སྤྱི་མཚན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལྟར། འོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འོན་
 དམ་འོན་ཀྱང་རྒྱས་པ་གང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་འོན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་དེའི་བྱེད་
 པ་ནི་བསྐྱེད་པའོ། །འོན་ཀྱང་པ་དེའི་རྒྱས་པ་གང་སྟེ་རང་ཉི་བས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འོན་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
 འོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བྲུབ་སྐྱུབ་
 ལ་སྐྱར་ན། མི་འབྲ་བ་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར། ཞེས་སོགས་སྐྱར་ནས་འདོན་
 ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། སྤྱི་ཡི་ཡུལ་མིན་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚན་གཞན་
 ཡོད་སྟོ་མེད་གང་། །ཞེས་སྐྱར་རོ། །

མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། གཞུང་འདི་བཞོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་དབྱུང་པ།
 རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གང་སྟོན་དབྱུང་པ། བྱུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་གང་གི་གཞུང་ཡིན་

དབྱེད་པ་དང་བཞིའོ།

དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་པ་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་རང་རྒྱུད་པ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་བ་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་སྟེ། ལུགས་གསུམ་ལས་དང་པོའི་གཞུང་བཅུ་གས་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དུ་གཞུང་འདི་བཀོད་པའི་སྤྱིར། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་ལྟར་ན་ལུགས་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་བྱེད་པར་གསུམ་པ་དགག་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ལ། གསུང་གི་རྒྱས་པ་ལ་དབག་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དོན་མི་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ། ཀ་མ་ལ་ཤིང་ལ་ནི། སྤྱིར་སྡེ་བདུན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་གཞུང་འདི་དངོས་སྤྱིའི་གཞུང་ལ་སྤྱིར་བར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུལ་དུས་སྤུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་བྱེད་པའི་ཚས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག ། དངོས་པོ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་དང་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་པོ་ལ། ཞེས་པས་བསྟན། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། ཞེས་པས་བསྟན། དཔེར་ན། རྩལ་སྤྲ་རབ་ལྟ་བུ། དེས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་

བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་རང་
 མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་ཐལ་འབྱུང་བས་རང་
 མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཞིག། །མཚན་ཉིད་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། དེས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་མེད་པར་ཁས་ལེན། སྔ་ངོའི་
 དངོས་པོ་ཕྱི་ངོར་མེད་པར་ཁས་ལེན། ཞིང་ཁ་བོའི་རོ་བོ་ཞིང་སེར་སྒྲིལ་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཁ་
 ཅིག། །ཤར་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན་མེད་པས་བྲུབ་པ་དང་། སྔ་ངོ་ན་ཡོད་
 ན་ཕྱི་ངོ་ན་མེད་པས་བྲུབ་པ་དང་། ཞིང་ཁ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྒྲིལ་མེད་པས་བྲུབ་
 པ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྔ་མ་གཉིས་ལ་
 ལྷ་མི་ལྷ་བྱ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཞིང་གི་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལས་ལོག་པ་ལྷ་བྱས་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པའི་ཐོག་པ་ལྷ་བྱ་ཡུལ་
 དུས་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་ཀྱན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། ལུགས་གཉིས་
 པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་དབང་སྒྲོར། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་དེ་དག་རང་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་བཤད། ཅེས་མ་སྒྲོས་པར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་རྗེས་ཏུ་ཡོད་པ་
 དེ་དག་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟལ་ཐ་
 རབ་རང་མཚན་དུ་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པར་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་སྒྲངས་

ནང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་
 མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉགས་སྤྲེལ་ཞིང་། འདོད་མི་རྒྱས་པ་ནི། ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ་
 ཀྱིས་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཞི་འདོད་ཀྱིས་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། གསུམ་
 པ་དེར་ཐལ། བྱམ་པ་རང་མཚན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཁས་
 ལེན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་
 པའི་དངོས་པོར་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ། ཞེས་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་སྐྱད་
 དོད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 གསེར་བྱམ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དང་གསེར་བྱམ་གཉིས་རྫས་སུ་
 གྲུབ། བྱོད་དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གསེར་བྱམ་དང་དདུལ་
 བྱམ་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། བྱམ་པ་དང་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། འདིའི་སྤྲེལ་མ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཆོས་
 ཅན། སྒོན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་དང་། རྫས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་རྫས་སུ་
 གྲུབ། བྱོད་དང་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་དང་པོ་ཁས་བླངས་
 ཤིང་། བྱུང་པ་ཁས་སོ། འདོད་ན། གོང་བཞིན་དུ་འཕུལ། གཞན་ཡང་། ཚུལ་བྱུང་
 དང་། ཚུལ་མ་བྱུང་གི་བྲག་རི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཐལ། མི་ཉགས་པ་དང་དེ་གཉིས་

རེ་རེ་ནས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག་ །དངོས་
 བོ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་བྱུང་བས་བྱུང། རྫས་སུ་བྱུང་ན་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱུང། ཆོས་
 དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དང་བྱུང་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང། ཅས་
 ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་བྱུང་བ་གསེར་བྱུང་
 དང་བྱུང་བདེ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པའི་བྱིར་དང། བྱུང་བ་དང་གསེར་བྱུང་སྟེ། གནས་འཛིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་
 མི་བྱེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་
 ཅམ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཡིན་དགོས། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 གིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།
 མ་བྱུང་བོ། །རང་ལུགས་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྤར་གཞུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
 བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་དུ་ཐལ།
 མཆོན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་སྟོབ་པཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ །རང་གི་
 སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་བྱུང་བའི་བྱིར། དང་བོ་དེར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ཡོངས་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འདིར་མ་བྱུང། ཁ་ཅིག་རྟགས་མ་བྱུང་
 གྱི་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གོལ་
 འགྱུར་གྱི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ན་རང་མཆོན་ཡིན་པས་བྱུང། ཅས་ཟེར་བ་མི་འཐད་

དེ། རྣམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་ན་དེ་རྣམས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 རོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དང་བརྟུང་འདོགས་པའི་
 གནས་སུ་རང་མཚན་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ།
 ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སོགས་
 ཁོངས་ནས་རྣམ་མཁའ་སོགས་འདོན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གང་སྟོན་དབྱེད་
 བ་ལ། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྟན། ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན། ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ཆིག་སྟོན་འཇུག་
 པའི་དམ་བཅའོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་རོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ཞིང་། སོ་སའི་
 མཚན་གཞི་ཡང་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡ་མ་ངེས་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཏུ།
 ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཐམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལམ་ལ་

ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པལ་ཆེ་བས་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཐ་ལལ་གྱི་འགྲོ་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྟེ་བ་མདོ་སྡེ་པའི་ཞུགས་གྱི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་ཞེས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས་བདེན་གཉིས་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ན་ཡང་རུང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་གྱི་གཙོ་བོར་ནི་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མཆན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆན་གཞི་ཆེས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་མཆན་གཞི་ལའང་ངེས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར།

བཞེས་བྱུང་མཐའ་སྟེ་བ་གང་གི་གཞུང་ཡིན་དབྱང་པ་ནི། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་སྟན་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཆན་གཞི་དང་། རོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པའི་མཆན་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་བསྟན་དེ་ཙམ་དུ་སྟན་མོང་དུ་འདོད་ཀྱང་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། མདོ་སྡེ་པའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་དུ་བྱ་

དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དོན་བྱེད་
 མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྫོང་བདེན་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་
 མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འོན། རྣམ་
 བཤད་ལས། འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་
 དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས། མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ།
 གཞུང་འདིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚོད་སྤང་ཡོད་དེ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཆན་གཞི་མི་འཐད་
 པ་སྤང་། ཀྱང་རྫོང་གི་མཆན་གཞི་མི་འཐད་པ་སྤང་། སྤྲེལ་པ་སོགས་སྤྱི་མཆན་དུ་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་
 རྒྱས་མེད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཐལ་འབྱུང་བ་རྣམས་
 གིས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མེད་པས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པའི་མཆན་གཞིར་མི་འཐད་དེ། །ཞེས་ཚོད་པ་འགོག་པ་ལ། ས་བོན་སོགས་ནི་སྤྲུག་
 སོགས་ལ། །རྒྱས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ས་བོན་གྱིས་སྤྲུག་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་

བསྐྱེད་པ་མ་¹ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ་། །འདོད་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་
 འབྱུང་། ཞེས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་གཞི་ལ་ཚད་
 སྤང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་པས་སྟོབ་པ་
 བ་ཅམ་དུ་བྱུབ་པ་སྟེ་མཆན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་བྱེད་རུས་མི་རུས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚད་པ། སྟེ་ཡི་མཆན་ཉིད་རྗེས་འགོ་ལྟོག་། སྟོབ་ལ་མ་
 མཐོང་ཕྱིར་མིན་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་སྟོབ་ཞེན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྟེ་མཆན་རོན་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་པས་འགོག་ཅིང་། རེས་
 བེ་བརྟུང་དང་ཚོལ་བ་སོགས། རང་གི་ཡན་ལག་རྗེས་འབྱུང་ཕྱིར། བྱུང་བ་འདེགས་
 དང་སྟེ་དང་ནི། བྱངས་སོགས་སྟོན་པ་འདད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་ཅན་
 གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱེད་པ་སོགས་སྟེ་མཆན་དུ་ཐལ་
 བ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། བ་རོལ་པོས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྐྱེད་པ་སོགས་ཆོས་ཅན།
 སྟེ་མཆན་ཡིན་པར་ཐལ། རོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚད་པ།
 སྐྱེད་པ་སོགས་ནི་སྟེ་མིན་ཏེ། རོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅད་ཆེན་མོར། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་མཆན་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ལ་བྱེད་ཆོས་པ་སྤང་བ་དང་། སྐྱེད་པ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟེ་མཆན་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་བྱེད་ཆོས་པ་སྤང་བར་བཞག་དེ་ཞིན་ཏུ་འབྱོར་རོ།

1 ལེ་བྱ་གསུམ་པའི་ནུས་འབྲེལ་ཐར་གསལ་ཀྱང་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུབ་པར་འདོད་ཀྱི་ རོན་དམ་པར་བྱུབ་པར་མི་
 འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་ཡིག་ཡིག་ནོར་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ་མ་པས་བརྟག་འཆོལ།

ཁྱབ་སྒྲུབ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཁྱབ་སྒྲུབ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། བཟོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་
 དངོས་མིན། །དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 འོན་ཏེ་ཆད་མའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་དོན་བྱེད་མི་
 རྒྱས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ན་དེ་ལ་རང་མཆན་དང་སྤྱི་མཆན་གཉིས་
 སུ་གངས་ངེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱི་མཆན་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཡིན། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རང་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་བྱུང་ན། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་
 ལྟ་བུའི་སྤྱི་མཆན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་སྣང་ཡུལ་
 ཏུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ལ་རྩི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པས་གཟུགས་སྣང་ཡུལ་ཏུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་
 བའི་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་དང་། དམིགས་
 རྒྱུན་གཟུགས་སོགས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལྟར། དེ་དངོས་མིན་ན་
 ཞེས་བཟོད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཟོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱི་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེས་

ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བཟོད་
 པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལས་སོ། །འོ་ན། དོན་དམ་པར་ཟོད་བྱེད་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་རྟགས་པ་རོལ་པོའི་ཁས་ལེན་ལ་སྒྱུར་རམ། རང་ལུགས་སུ་བྱེད་ཅེ་ན།
 ཁ་ཅིག །རང་ལུགས་སུ་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དོན་དམ་པར་རྟོག་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན།
 དེ་ཟོད་བྱེད་སྤྱི་བཟོད་བྱར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་རང་མཆན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་ཡུལ་
 དུ་སྤྱི་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། གཞན་ཡང་། ¹དེ་དོན་དམ་པར་རྟོག་པས་བཀྲགས་ཅམ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ²དོན་དམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་དོན་དམ་པར་རྟོག་པས་བཀྲགས་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
 སྤྱིར་རྟོག་པས་བཀྲགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ།
 གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དོན་དམ་པར་ཟོད་བྱེད་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་
 སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཟོད་བྱེད་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་

1 ཟོད་དཔེ་རྟོག་པ། ༡༣ན གཞན་ཡང་། ཞེས་པ་མེད་

2 ཟོད་དཔེ་རྟོག་པ། ༡༣ན དེ་

ཕྱིར་ཉ། དེ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དང་
 བོ་ལ་མ་བྲལ། རང་ལུགས་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱི་མཆན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་
 བཟོད་བྱ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 ཞེགས་པས། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དོན་དམ་པར་ཟོད་བྱེད་སྤྱིའི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་ལ།
 དེ་ཡང་རང་སྤྱེ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་དང་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་མཆན་དངོས་པོར་
 ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་ཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རང་ཡུལ་ལ་སྤྱུབ་པའམ་
 དངོས་པོའི་དབང་གིས་འབྱུག་པར་ཁས་ལེན་པས། གཟུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དོན་དམ་
 པར་ཟོད་བྱེད་སྤྱིའི་བཟོད་བྱར་ཞེན་པའི་ཁས་སྦངས་ཉགས་སུ་བཀོད་པར་སེམས་
 ཤིང་། དེ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཟོད་བྱེད་སྤྱིའི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 འཕེན་པར་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་ཉགས་པ་རོལ་གྱི་ཁས་ལེན་ལ་སྦྱོར་
 བ་འབད་མེད་དུ་བྱུང་བོ། །འདི་སྒོར་དོགས་གཞི་ཆེ་བས་དབྱེད་དགོས་པར་སྤང་
 སྟེ་དེ་ཅུ་མོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་རྣམས་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་
 པའི་སྤང་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་
 པོ་མེད་མི་དགོས་ཉ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་
 མིང་དང་། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཉ། མིང་སོགས་བཟོད་ན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་མི་འཐད་

དེ། འཆད་པོ་དང་། །ཉན་པོ་བཟོད་བྱ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། མིང་སོགས་འབྲེལ་བ་
 མེད་པ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སྤྱང་
 བ་དེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནམ། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་ནམ། གཟུགས་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་
 གཅིག་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན་རེ་རེ་བཞིན་ནས་མི་འཐད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ཁྱེད་གྱི་
 ལུགས་དེ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་རེ་བཞིན་ནས་མི་འཐད་པ་གྲུབ་སྟེ། རོན་ལའང་
 འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་དང་པོ་འགོག། །འབྲེལ་མེད་ན་ཡང་འཇུག་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་གཉིས་པ་འགོག། །གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་ལྡན་ན། །ཞེས་
 པས་ཕྱོགས་སྤྲ་མ་བྱངས་ནས། འདས་དང་མ་འོངས་བཟོད་བྱ་མིན། །དོན་དང་དེ་
 བེ་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། གསུམ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་¹སྒྲེས་བྱ་དོན་²བྱམ་པ་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་
 འགྱུར་རོ་³ཞེས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་ངོའི་དུས་སུ་སྤྱི་ངོའི་བྱམ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ངོའི་དུས་སུ་
 སྤྱི་ངོའི་བྱམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཕྱི་ངོའི་བྱམ་པ་སྤྱང་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་གང་ཞིག །ཁྱེད་གྱི་རྩ་བའི་ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ངོའི་དུས་སུ་སྤྱི་

1 བོད་དཔེ་རྒྱུང་པ། ༡༩བ བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་

2 གྲག་ཉགས་ནང་ཚུད་པ་རྣམས་བོད་དཔེ་རྒྱུང་པར་མེད།

3 བོད་དཔེ་རྒྱུང་པ། ༡༩ན རོ། །ཞེས་པ་མེད།

རྫོའི་བྱམ་པ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་རྫོའི་དུས་
 སུ་ཕྱི་རྫོའི་བྱམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྒྲ་རྫོའི་དུས་སུ་ཕྱི་རྫོའི་བྱམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཕྱི་རྫོའི་བྱམ་པ་སྤང་བ་མེད་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྒྲ་རྫོའི་དུས་སུ་ཕྱི་རྫོའི་བྱམ་པ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འགོག་
 ཅིང་། ལྷ་ཤུག་ལྷར་ན་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དུང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
 ལ་སྐྱར་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར། འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲེལ་འདས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྫོད་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བརྫོད་པར་བྱ་བ་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་འབྱུང་བར་གྱུར་བ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་དུང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་ལ། སྒྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག། སྐྱེས་ལ་འགགས་
 པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ནམས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་།
 མཆན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་མི་
 དང་། དུང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ།
 འདས་པ་དང་སྐྱེས་པ་འགགས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་
 པར་འགགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་མང་བཀྱར་རྒྱལ་པོ་དང་། དུང་འཁོར་ལོས་

སྒྲུབ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པར་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སྤྱི་
 འདས་པ་དང་། དེའི་དུས་སྤྱི་མ་འོངས་པ་ལ་སོ་སོར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པས་
 མ་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་སྤྱིས་པ་གང་ཞིག །དེ་རིང་
 གི་དུས་སྤྱི་འགག་¹པ་དང་། དེ་གང་ཞིག །དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་མ་འགག་པ་དང་། དེ་
 རིང་གི་དུས་སྤྱི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་མ་སྤྱིས་པ་རྣམས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་
 དང་། མཆན་གཞི་ཡང་། ཁ་སང་། དེ་རིང་། སང་ཉིན་གསུམ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་སྤྱིས་པ་དང་དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་འདས་པ་འགལ་
 ཞིང་། དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་རང་ཉིད་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ན་དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་མ་
 འོངས་པར་འགལ་བའི་སྤྱིར།²

རང་གི་ལུགས་ནི། ཞིག་ཟེན་པ་འདས་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་བུམ་
 པའི་འབྲས་བུའི་དུས་སྤྱི་བུམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ། རང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ད་ལྟར་བའི་
 མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ། འདས་པ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བ་གསུམ་གྱི་
 རང་ཆན་དང་། མ་སྤྱིས་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་གཞི་མ་བུན་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད།
 དཔེར་ན་བུམ་པའི་རྒྱའི་དུས་སྤྱི་བུམ་པ་མ་སྤྱིས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག །བུམ་པའི་

1 ས་ ཆད་དམ་བཞག་གོ།

2 འདིའི་གོང་དུ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སྤྱི་མ་འོངས་པ་ལ་མ་འོངས་པས་མ་ཁྲབ་པ་དང་། འདིའི་འོག་སྤྱི་བུམ་པ་ལ་མ་འོངས་པར་གསུངས་པས་དེ་རིང་གི་དུས་སྤྱི་རང་ཉིད་སྤྱིད་བྱེད་ཅེས་སོགས་
 འདི་དག་པའམ་མ་དག་དབྱེད་པར་བྱའོ།

འདས་པ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་དང་། བྱམ་པའི་མ་འོངས་པ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པའི་འདས་པ་བྱམ་པའི་སྤྱི་
 ལོགས་སུ་མ་གྱུབ། བྱམ་པའི་མ་འོངས་པ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་མ་གྱུབ་པའི་
 སྤྱི་ལ། གཉིས་ཀ་གྱུབ་སྟེ། སྤྱི་མ་བྱམ་པའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་གྱུབ། སྤྱི་མ་བྱམ་པའི་སྤྱི་
 ལོགས་སུ་གྱུབ་པའི་སྤྱི་ར་ཏེ། སྤྱི་མ་བྱམ་པའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་གྱུབ། སྤྱི་མ་བྱམ་
 པའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་གྱུབ་པའི་སྤྱི་ར་ཏེ། བྱམ་པའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་བྱམ་པ་འདས་པ་
 དང་། བྱམ་པའི་རྒྱུའི་དུས་སུ་བྱམ་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལ། ཁ་ཅིག་འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པ་ལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ས་ཁྲུ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདས་པའི་
 དངོས་པོ་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ར་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་
 ཡོད་པའི་སྤྱི་ར་ན། མ་ཁྲུ་བ་སྟེ། དུས་གསུམ་ཞེས་པ་ཆེ་ལོ་བརྒྱུ་པའི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་
 སྐྱར་ནས་ཅི་བའི་སྤྱི་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག །འདས་པ་མེད་དེ། སློག་དབང་འགག་¹པ་
 མེད་པའི་སྤྱི་ར་ཞེ་ན། མ་གྱུབ་སྟེ། སློག་དབང་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ལ། འོན་ཀྱང་
 སློག་དབང་འགགས་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་སློག་དབང་དང་
 ལྷན་པས་ཁྲུ་བའི་སྤྱི་ལ། ཡང་བརྗོད་བྱ་ཉིད་སྤྱི་ར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 འོན་ལ། རང་སྤྱི་བྱེ་བྱག་སྤྱི་བ་ན་རེ། བྱམ་པ་བྱམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤྱི་ལ་ལ་མ་
 ཡིན་ན། བྱམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤྱི་ལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མེད་མི་དགོས་ཏེ།
 བྱམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པས་བྱམ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་སྤྱི་ལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ར་ཏེ། བྱམ་པ་

1 ས་ ཆད་དམ་བཞག་གོ།

ཞེས་པའི་སྐྱུ་སྒྲུབ་སྒྱུ་ཡན་གར་བ་བཟོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྐྱ་
 ཡིས་སྒྱུ་ནི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་མིན་སྒྱུ་ནི་ཡན་གར་བ། །བཟོད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྐྱུ་སྒྲུབ་སྒྱུ་ཡན་གར་བ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཟོད་
 བྱེད་སྒྱའི་བཟོད་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྱུ་མཆན་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབས་ནས། བཟོད་
 བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྱུ་མཆན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་དེ། རིགས་ལྡན་
 རིགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་ཉན་མེད། །ཅེས་པས་སྐྱུ་པའི་
 རོན་སྒྱུ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་གསལ་རང་མཆན་པ་དང་རྩས་གཅིག་ཡིན་པ་འགོག། །གལ་
 ཏེ་ཐ་དད་བྱུ་ཅེ་ན། །ལྟོས་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་བཟོད། །ཅེས་པས་དེ་དང་རྩས་
 གཞན་ཡིན་པ་འགོག། །རང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུ་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བྱ་རག་ལས་
 མེད་པར་ཡང་། །རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད། །འབྲས་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་ཅི་
 ཞེག། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་མེད། །ཅེས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྩས་
 གཞན་འདོད་པ་འགོག། །དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུ་། །ཅེས་པས་རིགས་
 པ་དངོས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱུ་པའི་རོན་སྒྱུ་ཆོས་ཅན། དངོས་
 མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་གསལ་རང་མཆན་ཡོད། དེ་དང་རྩས་གཅིག་དང་རྩས་ཐ་དད་
 གང་བྱང་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྱུ་
 དངོས་ལོ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་རི་བོང་
 གི་རྩ་ལྟ་བུ་ཡང་སྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། །ཤིང་བརྟ་སྒྱུར་བ་རོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།

ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མེད་པའི་
 རིགས་སུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས། སྟོན་དང་
 བོ་སྟོང་། དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས། །ངོ་བོ་མེད་པའི་རིགས་བརྟགས་པ། །ཁྱད་
 བར་དེ་ལ་འཇུག་དོན་ཅན། །སྤྲ་ཆམས་ཀྱིས་ནི་རབ་དུ་བསྟན། །ཞེས་པས། སྟོན་
 གཉིས་པ་སྟོང་། དེ་ལ་ངོ་བོར་སྤང་བའོ། །དོན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ། །གང་
 དེ་འབྲུལ་པ་ཐོགས་མེད་པའི། །དུས་ཅན་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཡིན། །ཞེས་
 པས། སྟོན་གསུམ་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དང་པོས་རི་བོར་རྩ་རང་གི་གསལ་བ་ལ་
 མི་སྟོས་པའི་ཆ་ནས་སྟོན་དེ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པས་ཤིང་རང་མཆོན་ལ་འཇུག་
 པའི་ཆེད་དུ་ཤིང་བརྟེན་སྟོར་བའི་ཆ་ནས་སྟོན་དེ་མེད་པ་དང་། གསུམ་པས་ཤིང་
 འཛིན་རྟོག་པ་རང་རྒྱ་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཆ་ནས་སྟོན་དེ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། དོན་
 ཆམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན། །གཞན་ལས་སྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །སྤྲ་འདི་
 དག་གིས་གང་བརྟེན་པ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མེད་
 དག་གི་སེལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད། །ངོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྱི་སྟོ་ལ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་མི་
 མཐོང་ཕྱིར་དང་། །དོན་ལ་འབྲུལ་པའོ་མེད་པ་ནི། །སྤྱིར་འདོད་དེ་ཡང་བསྟན་
 ཕྱིར་དང་། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དོན་དངོས་སུ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། སྟོའི་སེལ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ངོ་བོ་མེད་
 པས་བརྟེན་བྱ་མིན། །ཞེས་པས་སྤྲ་བཤད་པའི་དོན་བསྟན་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་བྱམ་གསལ་དང་རྩམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རྩང་བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་
 ཉགས་སྒྲུབ་གོད་ནས་བྱམ་སྒྲི་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ།
 གལ་ཏེ་བཟོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས། །དངོས་འདོད་ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་དང་
 རྩམ་གཅིག་དང་རྩམ་ཐ་དད་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཡང་སྒྲུབ་སྒྲི་དང་རྩམ་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་གང་རྩང་དུ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
 སྒྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་ནམས་ཇི་ལྟར་ཡང་། །བཟོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན། །ཉེར་ལེན་ཐ་དད་བྱིར་གཞན་དུ། །བཟོད་པར་བྱ་མིན་ཉེར་བཉགས་བྱིར།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་སྒྲུབ་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བྱམ་སྒྲི་སྒྲུབ་སྒྲི་
 གཉིས་ཉོག་པ་ལ་རྩམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་རྩམ་ཐ་དད་དུ་
 ཉེ་བར་བཉགས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱམ་སྒྲི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། འདས་པ་དང་
 བློ་མ་འོངས་པའི་། དོན་ལའང་སྒྲི་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་འགྱུར་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཡོད་པ་མེད་ཆོས་ཇི་ལྟར་
 འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་སྒྲི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 བྱམ་སྒྲི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་སྒྲུབ་བཉགས་མིང་
 དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉེར་བཉགས་ལས་དེ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྒྲི་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་མིང་དངོས་མིང་དང་། དེ་དང་
 མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་མིང་དེ་བཉགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་སྒྲུམ་སོགས་ལ་མེད་ལ། །ད་
 ལྟར་བ་ཡི་བྱམ་བ་ཡི། །དངོས་མེད་དང་ནི་ཉི་བ་གང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་
 ལྟར་ན་སྒྲུམ་བྱ་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་བ་ལ་བྱམ་སྒྲུབ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་མི་
 འཇུག་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། དངོས་མིང་བཏགས་མིང་གི་ཁྱད་པར་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མྱོ་ནི་འབྲུལ་བ་མེད་འཇུག་པ། །ཉག་ཏུ་དངོས་
 དང་སྒྲོ་འདོགས་ལ། །སེལ་བྱམ་ཟེའི་ཁྱེ་ལ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཛིག་ཉེན་
 ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། སེལ་ཞེས་དངོས་
 མིང་ཡིན་ཏེ། སེལ་ཞེས་མེད་དུ་གོ་བར་རྒྱས་པའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱམ་ཟེའི་ཁྱེ་ལ་ཆེའི་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། དེ་སེང་གོ་དང་འབྲུ་བ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཕྱིས་བརྟུག་བའི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་
 མིང་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིང་བཏགས་མིང་
 གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མེད་ན་ཡང་འགོ་བ་ཡི། །གང་ལ་གྲགས་པས་སྒྲུ་
 བཀོད་པ། །དེ་ལ་དེ་དངོས་དེ་མཚུངས་ཕྱིར། །འབྲུལ་ཉོག་ཅན་གཞན་པལ་བ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་ཆོས་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་
 མཁན་པོས་ཐོག་མར་བརྟུག་བ་ལྟར་ཆོས་དེ་གྲགས་པས་འབྲུལ་མེད་དུ་གོ་
 བར་རྒྱས་པའི་མཉན་བྱ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་དང་། ཆོས་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་
 པོས་ཐོག་མར་བརྟུག་བ་མ་ཡིན་པར་ཕྱིས་བརྟུག་བའི་མཉན་བྱ་ཆོས་དེའི་

བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཇུག་པ་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་
ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིག་སྒྲིག་དངོས་མིང་བཏགས་མིང་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་
དངོས་པོ་རྒྱས་མེད་ལ། ཁེད་ཅེས་འཇོག་པ་རི་བཞིན་དུ། རྒྱས་ལ་འདུག་ཅེ་བོ་
ལ་སོགས་པའི། མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱ་སྐྱེན་
དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག། བྱ་མེད་
པ་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་བྱ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག། ཡུལ་གྱི་བྱ་
བ་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི་ཀན་པོ་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བཏགས་མིང་
དུ་འཇུག། མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་གཙོ་བོ་
ཞེས་པའི་སྐྱེ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་ འོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
པའི་མཉན་བྱ་དེ། འོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཆོན་ཉིད། རང་ཉིད་དངོས་མིང་དུ་
འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དང་འདྲ་འབྲེལ་གང་རུང་དུ་བྱུང་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་དོན་
དེ་ལ་ཕྱིས་བརྗོད་སྐབས་པའི་མཉན་བྱ་དེ། འོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ། སྐྱེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
ཀྱང་དེ་དེའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན། གཙོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ཡུལ་མི་ཀན་པོའི་
བཏགས་མིང་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་དང་ཡུལ་མི་ཀན་པོ་གཉིས་འདྲ་འབྲེལ་གང་ཡང་
མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། སྐྱ་ལ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་པའི་དོན་
 མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 བྱམ་པ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།
 དེས་ན་བྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་སྤྱིའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། དེ་ཡིན་ན་
 བརྟེ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་མིང་དེ་ལས་སྐྱ་འབྱུང་མེད་དུ་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་མི་ཉག་པའི་དངོས་
 མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་མི་ཉག་དངོས་མིང་སོ་སོའི་གོ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདིས་སེང་གོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའང་
 བྱེགས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་སྐྱ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 པ་དེར་ཐལ། སྐྱམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྒྱ་ལ་མཆོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཀྱི་ཀ་ཆེན་མོ་ལས། སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱ་
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྒྱ་
 ལ་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྐྱམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྒྱ་མཆོ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེ་ཏོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཀ་བ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ཀྱང་
 སྐྱ་དེ་ཀ་བའི་བཏགས་མིང་མིན་པར་སེམས་ཏེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་
 ཞིག །དེ་གཉིས་ལ་འདྲ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་

ཞེས་པའི་སྤྲ་དངོས་མིང་དང་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། བར་
 དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཏེ། མཆན་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཞེས་པའི་སྤྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 པའི་གཞི་དང་སྤྲ་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲ་རབས་པ་
 ཁ་ཅིག ། ཆོས་དེའི་མིང་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་མཆོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཆོས་དེའི་
 རྟོན་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་
 གང་དང་གང་གི་དངོས་མིང་ཆོས་དེའི་མིང་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་དེའི་དངོས་
 མིང་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་མཆོན་བྱར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། བྱམ་པ་ལྟ་
 བུའི་དངོས་མིང་ལ་སྤྱན་མོང་བའི་དངོས་མིང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
 མིང་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་སྤྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རང་གི་ལུགས་ནི། རྟོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བརྟ་སྐྱར་ཞིང་།
 སྐྱར་བ་ལྟར་རྟོན་དེ་འཁྱལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱས་པའི་མཉན་བྱ་དེ། རྟོན་དེའི་དངོས་
 མིང་གི་མཆན་ཉིད། རྟོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བརྟ་སྐྱར་བ་མིན་
 པར་རྟོན་དེ་ལ་ཕྱིས་བརྟ་སྐྱར་བའི་མཉན་བྱ་དེ། རྟོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཆན་
 ཉིད། བཏགས་མིང་ལ་དབྱེ་ན། འབ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་།
 འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་
 ཁ་ཆེ་སྤྲ་ཉག་ལ་སེལླེ་ཞེས་པའི་སྤྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱ་

མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། དེ་བྱང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་
 བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་
 སྐྱ་ཉྩ་བྱ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲས་
 མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་
 མ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཉྩ་བྱ། གཉིས་པ་ནི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ལ་རྗེས་དཔག་ཞེས་པའི་
 སྐྱ་ཉྩ་བྱའོ། །དེ་ཉྩར་བརྗོད་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ནས། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་དེ། ཞིག་ལ་སྐྱ་ལས་སློ་རི་འདྲ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷན། དེ་ཉྩར་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ནི། ཞིག་ལ་སྐྱ་ལས་སློ་རི་འདྲ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་གཞན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་ལའང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དུལ་ཅན་གྱི་སློ་ནས་སྐྱབ་པ་
 དང་། དུལ་གྱི་སློ་ནས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཞིག་ལ་
 སྐྱ་ལས་སློ་རི་འདྲ། ལྷང་བ་དེ་འདྲ་མ་ཞིག་ལའང་། །སྤང་བ་ལ་སོགས་རྣམ་པར་
 ཞེས། །དོན་ཡོད་ཅན་ལ་དེ་དག་མེད། །སྤྱི་ཅམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །སེམས་
 གཉིས་དག་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན། །དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་བྱེད་པ། །སྤར་ནི་རྣམ་
 པར་བསྐྱོག་ཟེན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ལུས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྤང་
 དུལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་ཞིག་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་སྤང་

ཚུལ་མཚུངས་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་
 གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་སྤང་བ་ལ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དང་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་
 པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་
 དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤང་ཚུལ་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཡང་སྤར་
 བཀག་ཟེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། འབྲ་བའམ་
 མཚུངས་པ་སྤྱན་མོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྒྲུབ། བད་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ། ཡན་གར་བ་མི་སྤང་བའི་རྟགས་
 ཀྱིས་སྒྲུབ། དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་མཚུངས་ཉིད་སྤྱི་འདི་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འགོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བན་ཚུན་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །བྱང་
 མེད་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་དངོས་གཅིག་ཏུ་
 ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི། །དངོས་དེ་དེ་དག་ལས་གཞན་
 ཉིད། །དེ་དག་གི་ཞེས་འབྲེལ་མེད་འགྱུར། །ལྟོག་པ་ལ་ནི་སྤྱན་དབྱུང་མེད་། ཅེས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་གསལ་བ་རེ་རེ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་དང་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་
 པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་
 གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་སྤྱི་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། བན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་སྟོས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རིགས་
 རྣམས་འབྲས་བུ་མིན་ཕྱིར་ན། །མ་འབྲེལ་བ་དང་དངོས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྤྱི་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། དེ་དེ་དང་རྫས་གཞན་གང་ཞིག །དེ་
 དེའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བ་དང་། སྤྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འགོད་ཅིང་། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་འབྲས་
 ཞེན་དུ་མ་དང་། །འཛིག་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་མ་ཡིན། །འཛིག་བ་དངོས་པོ་ཅམ་
 དང་ནི། །རྗེས་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་རྟག་ཉིད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཆ་
 དང་བཅས་ཤིང་འཛིག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཆ་མེད་རྟག་པར་ཁས་
 གྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་¹དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟག་བ་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཤེས་བ་གང་དེ་བད་དག་ལ། །ལྟོས་བ་མ་ཡིན་སྤྱི་ཡི་ནི། །སྟོ་ལ་
 དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་འཛིན་རྟག་བ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་འཛིན་བ་བད་ལ་ལྟོས་པའི་
 ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་བ་རྣམས།
 རང་ཡུལ་འཛིན་བ་བད་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ། །དེ་དངོས་སྒྲུང་བ་མེད་ཕྱིར་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན སྤྱི་

རོ། །གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་དབང་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན། །དེ་
 ལུས་སྒྲིང་འགྱུར་རིགས་རྣམས་ནི། །མ་ཡིན་ཡན་གར་མཐོང་མིན་ཕྱིར། །གསལ་
 འཛིན་ཆེན་འདུང་དེ་སྒྲིང་ད། །དོ་བོ་ལས་གཞན་སྒྲིང་བ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
 སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་འཛིན་ཤེས་
 བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་སྒྲིང་དགོས་པ་ལ་རྣམ་པ་འགའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པ་ལ་
 དེ་ལྟར་སྒྲིང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས། ཆད་
 མས་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་སོགས་མེད། ཅེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་
 ཟེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཅམ་གྱི། །དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ། །དེ་མི་རུང་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་མེད། །དེ་ནི་དངོས་མེད་མཆོན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་
 དོན་གཞན་མེད་པ་དེས་ན་སྤྱི་ས་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེད་པ་ཅམ་གྱི་དོན་བྱེད་
 པར་མི་རུང་བས་དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་ཟེ།
 དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་གྱི་སྤྱི་མཆོན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་བརྟན་
 པ་ལ་སྒྲུར་བ་ནི་ལྟའི་བཞེད་པ་ཟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱི་མཆོན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་
 པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་པ་ལ་
 སྒྲུར་དུ་རུང་ཅམ་སྒྲིང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ། ལྟའི་འགྲེལ་པ་རང་ལས་ཀྱང་གངས་
 ཆང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་རང་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་
 ལ་རི་ལྟར་སྒྲིང་བ་ལྟར་རྫོང་བྱེད་སྒྲིའི་བརྫོང་བྱ་སོགས་ལས་བརྒྲོག་པའི་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་ཡིན་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་ལས་ལྗོག་གང་ཡིན། དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལྷུང་། རི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བལྟོག་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་དོན་སྤང་བ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་པ་མཚུངས་པ་མིན་ཞིང་། ལུན་མོང་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་བརྟུན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཅན། རང་མཆོན་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དབེན་པར་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དོན་བྱེད་པར་རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རང་མཆོན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་ཡོད་མོད། སྤྱི་མཆོན་དངོས་པོར་མེད་པས་དབྱེ་བ་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྤྱི་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མཆོན། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མཆོན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་མཆོན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། མཆོན་གཞི་ཡང་སྤྱེ་བ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱེ་བར་སྤང་བ་དང་། སྤྱེ་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱེ་མེད་དུ་སྤང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྤང་བ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུང་། དངོས་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དང་། གཉིས་ཀའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་འོ། །ཞེས་དང་། མཆོན་གཞི་ཡང་སྤང་བཤད་པ་བཞིན་གསལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལས།

ཏྲགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ལན་དུ་སྒྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
 མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་དངོས་བརྟེན་དངོས་འབྲེལ་བྱིར། དངོས་པོ་ཞེས་འགྱུར་ཞེ་ན།
 ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྩམ་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྩམ་པ་ལ་འབྲེལ་
 གྲོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེས་རྩམ་པ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད། ཅེས་འདོད་པའི་བྱིར།
 དེ་མི་འཐད་དེ། མི་ན། །ལན་བཏབ་བྱིར་དང་འདས་སོགས་ལ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་
 མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས། དབང་སོགས་འབྲས་བཙས་ཉིད་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟེན་པའི་བྱིར་དང་། རྩམ་འཛིན་རྟོག་པས་རྩམ་
 པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་མཐོང་བས་དེ་རྩམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་
 བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཞེས་ཏེ། གལ་
 ཏེ་དངོས་ཆོས་ཉིད་ཉམས་ན། །ཞེས་སོ། །མི་འཐད་དེ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྟོན་
 འགྲོ་ཅན། །དེ་ཞེས་ཡིན་བྱིར་ཉེས་འདི་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རང་རྒྱ་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དངོས་
 པོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེའི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
 མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དངོས་པོ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་འཇུག་ཡུལ་དུ་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 གྱུར་འཇུག་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་ཁོ་ན་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་

གཞལ་བྱ། ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དབྱེད་ནམས་ཀྱི། འོན་བྱེད་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 འབྲུང་ཞིང། འོན་མི། འོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རང་མཆོན་གཅིག་བྱར་ངེས་ཏེ། འབྲས་
 བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུའི་དགོས་དོན་སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་དོན་བྱེད་བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་
 མཆོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གཅིག་མ་གཏོགས་པར་གཞལ་བུའི་བྱེད་པར་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་
 བྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། ཞེས་དང་།
 རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་བྱ་
 བེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། འོན་དམ་
 པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྟོགས་
 བ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ཁ་
 ཅིག །གཞུང་འདིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་པར་བསྟན་ཞེས་ཟེར། ཁ་
 ཅིག །ཆོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་པར་བསྟན། ཞེས་ཟེར་བ་
 གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་
 བུས་དེ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཆོད་མའི་
 གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་མཁའ་དངོས་པོར་མེད་པ་དོན་
 བྱེད་བྱས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཆོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་
 ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།

དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་གཞུང་ཀང་པ་གསུམ་པོ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ཉགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ཀ་མ་ལ་ཤིལ་ལས། དངོས་མེད་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི་
 མཆོན་བྱའི་ཐབས་བསྐྱབ་ཉིས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཤད་པས་དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། རམ་མཁའ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་རྗེས་དཔག་
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་ཉིད་རྟོག་པ་ཆད་མ་དང་རྟོག་
 པ་དབྱེད་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་གཞལ་བྱ་གསུམ་
 དོན་གཅིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། རྟོག་པ་གང་ཡིན་དེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་
 ཉག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་སོགས་གསུམ་མེད་ཅིང་།
 སྒྲ་ཉག་པ་སྒྲ་ཉག་འཛིན་རྟོག་པའི་འཇུག་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞལ་
 བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྲང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་
 པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དེ་དག་དང་དངོས་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཀྱང་རྟོག་པ་
 ལ་མི་རུང་སྟེ། རུམ་པ་ལྟ་བུ་རུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གང་ཞིག །གཞན་
 གཉིས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་
 པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཤེས་པ་དེའི་སྒྲང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ།
 སྒྲ་ཉག་པ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲང་ཡུལ་དང་། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་པ་རྒྱ་གཅིག་
 རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་

དེ་དག་སོ་སོའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་རྟག་
 འཛིན་རྟག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མེན། རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡང་བྱི་
 མའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལོག་
 ཞེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟག་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཞེན་ཡུལ་མ་ཟད་ངེས་ཡུལ་
 ཡང་ཁས་མི་སྒྲུང་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆོན་གཅིག་
 ཟུར་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྒྲོལ། སྤྱི་ལ་ཡང་དཔྱེད་པ་
 འཇུག་པ་ཉིད་མིན་ནམ། དེ་ངེ་ལྟར་གཅིག་སུ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་
 བ། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལ་དཔྱེད་པ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་
 བ་སྤྱི་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་རུང་བའམ་མ་ཡིན་ཞེས་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 དབྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་དབྱད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་རུང་དོ། །མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དཔྱེད་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་དཔྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། རྟག་ལྡན་གྱིས་ཐོག་མར་དཔྱེད་པའི་གཞིའི་རྟེན་དུ་
 རང་མཆོན་ཉིད་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡོད་དགོས་པ་འང་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་སྟེས་བཏགས་པའི་སྤྱི་ཡོད་མེད་དཔྱེད་པའི་གཞི་གཞན་དག་རང་མཆོན་
 དུ་འདོད་པ་ལ་བསམ་ནས་དཔྱེད་པ་བྱེད་ལ། དེ་མེད་པར་ངེས་ན་དབྱད་པ་རྫོགས་

ནས་དབྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རང་མཆོན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁའི་ཤེས་བྱ་
 ཡིན་མིན་དབྱེད་པའི་རྟེན་དུ་རང་རང་མཆོན་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་
 ཟེ། དེ་དབྱེད་པ་ཡང་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་
 གྲུབ་པ་གཞིར་གཟུང་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའི་ཆེ་རེག་
 བྱ་སྟོང་པར་ངེས་པ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཆོན་གཞི་ལེགས་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཆོན་གཅིག་བྱར་ངེས་
 པ་མི་འཐད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བཤད་
 པའི་ལུང་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་སུ་བཞེད་། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་མཆོན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་གཞལ་
 བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་མཆོན་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། རང་མཆོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་རང་མཆོན་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་
 མཆོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་རང་མཆོན་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྲ་མ་བཞིན་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་ཕྱི་མ་ལྟར་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་པར་ཐལ།
 སྤྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ཇི་བཞིན་
 མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་

ལས། རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྤང་བའི་ཞེན་སྒོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །འདིའི་རྟགས་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་འཛིན་
 པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཞེན་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་ལེགས་ཏེ།
 རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་
 ལ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བཀོད་བ་འཐད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདོད་དེ།
 དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་
 སྤྱི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྤང་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 ལ་འང་འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱིར་སྤང་བའི་ཤེས་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་བ་ཁས། ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་
 འབྲུལ་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་
 ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རྗེས་དཔག་དེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་དོན་
 སྤྱིར་མི་སྤང་ངོ་། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་དེའི་དོན་སྤྱི་གཅིག་
 ཏུ་སྤང་བའི་བྱིར་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བར། དེ་ལ་ངོ་བོ་བྱི་ངོ་ལ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་།
 དེའི་ལན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་
 བློ། རྟོགས་ན་འབྲུལ་བ་ཆད་མ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་ནི། བ་རོལ་བོས།
 སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་
 མི་རྟག་པ་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་
 མཆེད་མ་རྟོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མིན་པར་ཐལ།
 འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་བཞིན་
 ཞེས་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་དང་། གང་ཆད་མ་ཡིན་ན་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་བཞིན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བ་དང་། གང་རང་མཆོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ནས་རྟོགས་ན་རང་མཆོན་རང་
 གི་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་རྟོགས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་
 མཆེད་རྟོགས་པ་བཞིན། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་རང་མཆོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 སྒྲོན་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བརྗོད་སྒྲོར་གཉིས་འགོག་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷུ་
 གང་ཞིག་གང་ལས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
 ན་སྒྲ་རྟོགས་པས་གཟུགས་མིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆད་མ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སེར་གྱི་ནད་ཀྱིས་སེར་པོར་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྟོག་པའི་
 སྒྲོར་བ་དག་ནི། གང་ཆད་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མངོན་
 སུམ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་

བ་ལག་ལ་བ་དམིགས་བ་ཡིན་ནོ། །སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གང་ཞིག་གང་གིས་རྟོགས་
བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་རྟོགས་བ་
ལྟ་བུའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་བ་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གྱི་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ལན་ཡོད་དེ། ཐལ་བ་གཉིས་པ་དང་ཕྱོག་སྒྲུབ་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་མེད་
གྱི་ལན་དང་། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་མེད། ཕྱོག་སྒྲུབ་གཉིས་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་
ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་བ་ལ་ནི་བསྒྲུ་མེད་ཕྱིར། །འབྲུལ་
བ་ཡིན་ཡང་ཆོད་མ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་
ལྟ་བུ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་འདུག་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྒྲུ་བའི་ཤེས་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། བསམ་བ་ལ་ནི་བསྒྲུ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
བས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མཐོང་། །སྒྲོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་
བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་
སྤང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། ཐལ་བ་དང་པོ་ཉིད་ལ་ནི་མ་
ངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་སྟེ། ཞེས་དང་།
གཉིས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲོགས་འདིའི་ཡང་ལན་བཏབ་ཟིན།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་པ་གྱི་དོན་ལ། སྒྲ་མི་

ཏྟག་ཏྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚས་ཅན། རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཡང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་
 འབྱུང་པ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འབྱུང་པ་གང་ཞིག །ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་
 ལ་འབྱུང་པ་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེ་ལ་ཏྟག་པ་ཚད་མ་མིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་
 སྤྱི་མི་ཏྟག་པ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྗེས་དཔག་དེ་རང་
 གི་སྤང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེ་སྤྱི་མི་ཏྟག་པའི་དོན་སྤྱི་
 སྤྱི་མི་ཏྟག་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་པ་དང་། ལྷོག་སྒྱུར་དང་
 པོ་ལ་མ་བྱུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རྟོག་བྱ་སྒྲིན་མའི་འོད་དག་ལ། །རྟོག་བྱའི་སྒྲོ་ཡིས་
 མངོན་རྒྱག་པ། །ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱད་མེད་ཀྱང་། །རི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་བྱད་
 ཡོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། ལྟ་ལྟ་ལྟར་ན། འབྱུང་ཤེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་
 མ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་བྱའི་འོད་ལས་¹རྟོག་བྱར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
 དང་། སྒྲིན་མའི་འོད་ལས་²རྟོག་བྱར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་འབྱུང་ཤེས་སུ་མཚུངས་
 གང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། 34ན ལ་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། 34ན ལ་

རྟོག་བྱའི་འོད་ལས་¹རྟོག་བྱར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཆད་མ་ཡིན། སྒོ་ཕྱི་མ་ཆད་མ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོག་འོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་འོད་དང་ལྡན་པའི་
 གཞིར་རྟོག་བྱ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། རྟོག་བྱ་སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 ཐལ་བ་དང་པོ་ལྟོག་པ་དག་ལ་དེ་ཉིད་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 དང་། །ལྟར། ཆད་མ་གཞན་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་
 འདུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་བས་ན་འབྲས་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲེས་པའི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱན་ལྟར་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་འོད་ལ་རྟོག་བྱར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 དང་། སྒྲོན་འོད་ལ་རྟོག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་གཉིས་འབྲུལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་ཆད་
 མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱང་སྒོ་སྒྲ་མ་མཛོན་སུམ་
 ཡིན། ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟོག་བྱའི་འོད་
 ལ་ནི། །རྟོག་བྱ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ། །དེ་ཉིད་དུ་ན་མཛོན་སུམ་མཇུག་ །ཡང་ན་རྗེས་
 དཔག་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས། དེ་ཉིད་དུ་ན་མཛོན་སུམ་མཇུག་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལུགས་སོ། །ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཤུག་སྒྲོའི་
 འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན་རང་མཆོན་
 ཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟོག་བྱའི་འོད་འཛིན་པའི་མཛོན་སུམ་གྱི་

1 འོད་དཔེ་རྫིང་ག། 345 ལ་

50

མི་དགོས་པས་དགག་གཞི་མས་¹གཞོད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འོར་འོད་
 འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མེས་སུ་སྐྱེས་པའི་འོར་འོད་འོར་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡང་
 འོར་བུ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་འོར་བུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་འོར་འོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོར་འོད་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་
 གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་མེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོར་བུ་
 བེགས་ན་དེ། བེགས་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འོར་བུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་ངས་སོ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤར་བཤད་པའི་
 དཔེ་དོན་ལ་སྤར་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ངི་བཞིན་དོན་མེད་ནའང་། །མེས་
 དཔག་དང་ནི་དེར་སྤང་དག །དོན་བྱེད་པ་དང་མེས་འབྲེལ་བས། །ཆད་མ་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། སྤྲི་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་མེས་དཔག་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་སྤྲི་མི་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཤེས་སུ་མཚུངས་ཀྱང་ཆད་
 མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། དེ་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་སྤྲི་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་
 འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྲོ་བ་ཡིན། སྤྲི་མི་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་སྤྲི་མི་རྟག་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། དོན་བྱེད་བྱས་དང་མི་བྱས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་
 རས་འདི་ཡན་གྱིས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་
 བསྐྱབས་ནས། གང་ལ་དོན་གྱི་བྱས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་སྐྱབ་འཆད་པ་ཡིན་
 པ་ནི། ལྟར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་ནས། ད་ནི་ངི་ལྟར་གཞལ་

1 འོར་འོད་རྟོག་པ། ༥༩ན མའི་

བྱ་གཉིས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གང་
ལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱུང་ལ།
བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོན་རྗེས་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁྲབ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལའང་མདོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་དང་།
རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དངོས་སུ་མ་གཞལ་བྱ་རྟོག་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས། རྗེས་འགོ་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་
སྟོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོ་འཛིན་མདོན་སུམ་
གྱིས་རྟགས་ལ་མི་སྟོས་པར་སྟོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྟོན་
པོ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར།

དེའི་དབང་གི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངས་པར་སྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་སྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་།
སྟོག་གྱུར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། དེ་ལས་གཞན་དངོས་དབང་པོ་འདས། །མ་མཐོང་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་དེ། །རྟོག་
པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན། །གལ་ཏེ་དེ་རྟེན་དང་འབྲེལ་ཅན། །ཡིན་ན་དེ་ཆེ་གོ་བྱ་
ཉིད། །དེ་ཆེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འགོ་བ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །དེས་ན་སྟོག་གྱུར་

དོན་ཐམས་ཅད། །ཁྱད་པར་དུ་ཁི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་
ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གོ་
བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཀྱི། ཁྱད་པར་
¹དུ་བའི་རྟགས་ཀྱི་དུ་ལྷན་ལ་ལ་ཅ་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད། ཅེས་པར་
འགྱུར་བའི་བྱིད།

གཉིས་པ་སྒོ་ག་གྱུར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་དུ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་
པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ལས་ནི། །ཆོས་ཅན་ལ་རྟོགས་སྐྱེ་བ་གང་། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་
སྒོ་ག་གྱུར་གྱི། །སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་དུ་དེས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོ་ག་
གྱུར་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་པས་སྒོ་ག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཆད་རྗེས་
དཔག་དུ་དེས་པར་གྲུབ་པའི་བྱིད།

དངོས་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲབ་བ་སྐྱབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲབ་བ་སྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་སྒོ་ག་
དུ་གྱུར་བ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་
ཉིད་ཀྱིས། །ཆད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དོན་ནི། ཆད་
མའི་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་དེས་ན་ཆད་མ་ལ་མངོན་
སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པས་ཁྲབ་

1 འོད་དཔེ་རྟིང་ག། ༡༧ན དུ་

སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་མཆོན་སྣང་ཡུལ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཆོན་སྣང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞིག ། མངོན་གྱུར་སྟོག་གྱུར་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཞལ་
 བྱ་མེད་པའི་བྱིར། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མས་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 ཆོད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། སྟོག་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ཁ་
 ཅིག ། སྤྱིང་སྟོབས་གྱིས་སྟོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་སྟོབས་གྱིས་
 སྟོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག ། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོག་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ཞེས་
 ཟེར། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན། མཆོན་བྱ་
 དེ་མ་ཡིན། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡང་མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་དེ་མ་
 ཡིན། གཟུགས་སྤྱི་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འདིའི་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ནས་འགྱུར་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནས་མཐུན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ནམ་མཐུན་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག ། རང་མཆོན་ཡིན་ན་ནམ་མཐུན་
 གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་
 སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དེར་
 ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་བྱུང་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་མ་རྟོགས། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་

ཏེ། དེ་དེ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཏྟགས་བཞི་པ། གཟུགས་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་མི་ཏྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་གིས་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་ལྔ་པ། དེ་སློག་གྱུར་མ་ཡིན་
 པ་དེར་ཐལ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དང་པོ་དེར་ཐལ། སློ་ཆད་མས་
 མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སློ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པས་ན། །སློ་ནི་ཏྟགས་ལས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སློ་ཏྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སློ་སློག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བའི་མཆོན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་མཆོན་ཉིད་
 སྔ་མ་མིན་ཀྱང་མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན། དེ་མཆོན་བྱ་བྱི་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་བྱི་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་
 མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པོ་སྟོང་བྱ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཏྟགས་ཅན་རྗེས་དབག་གིས་
 སློ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མངོན་གྱུར་ཡིན་
 པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཟུགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས། སྤྱི་མི་རྟག་པ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་དེ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞུགས་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་ཤིང་གཞུགས་མངོན་གྱུར་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ངེས་གཞུགས་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་གཞུགས་སྟོག་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོག་པའི་
 སྤང་ཡུལ་གང་རུང་དུ་ཆད་མས་དམིགས་པ། སྟོག་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར། ཁ་
 ཅིག །རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་སྤིང་
 བ་དང་རྗེས་དཔག་གི་སྤང་ཡུལ་གང་རུང་དུ་ཆད་མས་དམིགས་པ། སྟོག་གྱུར་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱིས་མ་ངེས།
 ཕྱི་མ་ལ་གཞུགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱིས་གྲང་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཆོས་ཅན། སྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱིད་སྟོག་གྱུར་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་

བར་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་ལ་
 མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན་སློ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྟོག་གྱུར་དུ་
 སོང་བའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱོད་འཛིན་རྟོག་པས་བྱོད་
 སྟོག་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱོད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཅུ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སློ་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་བསལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རིག་པ་སློའི་
 མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློ་ཆད་མས་མ་གྱུབ་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། ཞེས་འཕེན་ཞིང་། རང་སློ་ཆད་མས་མ་གྱུབ་པའི་གང་ཟག་མི་¹འདོད་
 པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཆན་མཆོན་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱིའི་བྱུང་བར་དགོས་པའི་ངེས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་གསལ་ཞིང་རིག་པ་རང་སློའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་
 ཁས་སྐྱངས་འགལ་བའི་སློན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཆོས་དེ་སྟོག་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཞེས་
 ཟེར་བ་ཁེགས་ཏེ། གཟུགས་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་
 དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུགས་མངོན་གྱུར་དུ་རྟོགས་

1 ལེའུ་འདིར་གོང་དུ་ཤོག་གངས་༩ ལས། སློ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་གསུངས་ཟིན་པས།
 མི་ ཞེས་པ་ཡིག་གླག་ཡིན་ན་མ་བརྟག་འཆོལ།

པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་དོན་སྤྱི་ལོ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་སྒྲོག་
 གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་དེ་དོན་སྤྱི་ལོ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། གཞུགས་དོན་སྤྱི་ལོ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་
 རྟོག་པས་གཞུགས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེས་གཞུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གཞུགས་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱིར་གཞུགས་
 འཛིན་རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་གཞུགས་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། གང་ཟག་དེས་གཞུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཐར་
 པ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐར་པ་དོན་སྤྱི་ལོ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་མཐོང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐར་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
 ཐར་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྤྱིར་ཐར་པ་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་ཐར་པ་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་
 ཁས། འདོད་ན། རྒྱུད་མཐོང་གིས་ཐར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་དེའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་སོང་བར་སེམས་ཏེ། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིག

ཁ་ཅིག །མངོན་གྱུར་དང་སྟོག་གྱུར་མི་འགལ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སོ་
 སྟེ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་སོ་སྟེ་ལ་སྟོག་གྱུར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མངོན་གྱུར་
 དང་སོ་སྟེ་ལ་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག །དེ་ལ་སྟོག་གྱུར་དང་སྟོག་གྱུར་དོན་གཅིག་
 བའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་སྟོག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་སོ་སྟེ་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་གི་ འཕགས་
 བ་ལ་སྟོས་ནས་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རྟེ། འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཐར་པ་དང་ཚུར་མཐོང་
 གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྣམས་
 སྟོག་གྱུར་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་པོ་གཉིས་ཅུང་ཟད་སྟོག་གྱུར་དང་ཕྱི་མ་ཤིན་ཏུ་སྟོག་
 གྱུར་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་པོ་གཉིས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
 རས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ། མི་གནས་བའི་བྱང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
 འཕགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 བྱང་འཕགས་ཡོད་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་བྱས་རྟེ། རྣམ་མཁྱེན་སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་པ་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དེ་
 དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་དེ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཆོད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྤང་ལ་མ་ངེས་
 སུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འཕགས་པ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྤྱི་ལྟོ་གི་མི་རྟག་པ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་ཡིན་ན་སྤྱིར་སྤང་ལ་མ་ངེས་ཡིན་པས་མ་
 ཁྱབ་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ཕྱགས་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། རྟོག་
 བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་
 མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད། ལུང་རྣམ་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། བེན་ཏུ་རྟོག་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། རྟོག་བྱུང་
 དང་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཡན་
 གར་བ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱགས་འདི་དོར་བར་བྱའོ།

ཕྱགས་བསྟན་གཞན་ཕྱགས་ཀྱི་ཆོད་མའི་གངས་ངེས་དགག་པ།

གསུམ་གཅིག་གི་གངས་ངེས་སྤྱིར་དགག་པ།

འོ་ན། དངོས་བསྟན་རང་ཕྱགས་ཀྱི་ཆོད་མའི་གངས་ངེས་སྐྱབ་པའི་མདོ་
 དོན་འཆད་ཕྱགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱགས་བསྟན་གཞན་ཕྱགས་ཀྱི་ཆོད་མའི་
 གངས་ངེས་དགག་པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་

དེ། གསུམ་གཅིག་གི་གྲངས་ངེས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། གཅིག་གི་གྲངས་ངེས་
 གྱེ་བླ་ཁྱེད་ཀྱི་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་
 རི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་
 གྱིས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་ཆད་མ་གསུམ་གཅིག་
 གི་གྲངས་ངེས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཅིག་གི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་བླ་ཁྱེད་ཀྱི་པ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ཆད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱར་ངེས་ཏེ་
 གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་ན་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་འདོད་ལན་
 འདེབས་པ་ལ་ཁོ་བོ་འང་འདོད། ཅེས་དང་། མི་འཕེན་ན་སྤྱི་མ་ལ་བྱུང་མེད་གྱི་
 ལན་གདབ་པ་ལ། མེད་པའང་ངེས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ནི། །མིན་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་
 དམ། །ཞེས་དང་། དེ་ངེས་ཆད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་སྤྱི་མཚན་དངོས་
 མེད་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་དགོས་ཏེ། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་གྱིས་སྤྱི་

དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མེད་ལ་དབང་
 གྱེས་སྒྲོ་མིན་ཏེ། །དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྒྱེས་པའི་ཕྱིར། །དོན་གྱི་བྱས་ལ་སྟོས་
 མེད་ན། །བར་ཆོད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་། །དབང་སྒྱེས་སྒྲོ་ནི་སྒྱེ་བར་འགྱུར།
 །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་
 མི་སྟོས་ན་རང་ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ནའང་སྒྱེ་བར་ཐལ་
 བའི་རིགས་པས་གཟུང་དོན་ལས་སྒྱེ་བར་གྲུབ། དེ་ལྟར་ན་སྒྱི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་
 རོལ་མེད་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། དེ་ངེས་
 ཆོད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྟོག་
 ལས། །མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟོག་པ་
 ལས་ཀྱང་སྒྱི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྒྲིབ་འགོག་
 པ་ན། །འགལ་བའམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
 མེད་པར་ངེས་བྱེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་
 དང་། །རྗེས་འགོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་
 ལོག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ཕྱིན་རྗེས་
 དཔག་ཆོད་མ་ཁས་མི་ལེན་པ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་
 ཆོད་མ་ཡོད་དེ། །གཞན་སེམས་དག་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཆོད་མ་གཉིས་ནི་གྲུབ་
 པ་ཡིན། །སྒྲིབ་སོགས་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ། །བསྒྲིབ་
 མེད་ཕྱིར་དེ་ཆོད་མ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ངག་སྒྲིབ་པའི་སྒྱེས་

བྱ་བ་རོལ་པོ་སེམས་ལྷན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་པས། དག་
 སྐྱ་བའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་གསར་དུ་རྟགས་པའི་ཞེན་སྒོ་ཆད་མར་ཁས་སྦྲངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ལ་ལ་དག་
 ཏུ་ནི། །འབྲུལ་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རྟགས་ལོག་
 འགའ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་བའི་སྐྱེས་བྱ་བ་རོལ་པོ་ཆོས་
 ཅན། སྒྲ་སངས་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྐྱ་བ་འགོག་པ་ན། རྟགས་ལོག་མཐོང་ཕྱིར་དེ་དེ་འབྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་
 གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་ན་འདོད་པ་པོ་རྒྱལ་བ་སྐྱེན་པོར་བསྐྱན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད།
 རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གྲང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གང་ལས་འགའ་ཆེ་དངོས་འགའ་ལ། །དེ་ཡི་རྟགས་
 པ་གྲུབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་འཇམ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དུ་བ་དུ་ལྷན་
 ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་པོར་གདོན་མི་ཟ། །རང་གི་རྒྱ་འཇམ་ངོ་པོ་དག །མེད་པར་དོན་ནི་
 སྲིད་མིན་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཐོང་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འང་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལྟར་རུང་རང་གི་ངོ་པོ་
 འཇམ། །རང་རྒྱ་མཐོང་བའི་རྒྱ་གཞན་དག །ཡོད་པར་སྤང་བ་མེད་ན་ནི། །དེ་དང་

ལྷན་པའང་ཅི་ལྟར་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
 པ་དེ། དེའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ལའང་དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་མེད་པ་མེ་མེད་མཆོན་མོའི་རྒྱ་
 མཆོར་དུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་བྱུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ཡན་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ལྷན་ དེས་ན་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་མ་ཟད་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 །ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཡི་སློ་ནི་ཆད་མིན་ན། །མེད་པ་ཐོབ་འགྱུར་པ་རོལ་གྱི། །དངོས་
 བཞིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བཞིན་དུ་སློག་གྱུར་
 མེད་ངེས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞལ་བྱ་སློག་གྱུར་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་དབང་
 རྣམས་ཀྱིས་། དུས་གཞན་དུ་ནི་རྟོགས་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚུར་མཐོང་
 གི་དབང་མངོན་གྱིས་དུས་གཞན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབ་པ་འགོག་པ་ནི། དེ་
 མིན་དབང་དང་རྣམས་སོགས་ལ། །དབང་པོའི་སློ་ནི་མི་སྲིད་ཕྱིར། །མེད་པ་རྟོགས་
 པ་ཡིན་ན་ནི། །སློ་དང་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ན་
 ཚུར་མཐོང་གི་དབང་མངོན་གྱིས་མ་རྟོགས་ན་མེད་དགོས་པས། དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་དང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་འདོད་ན།
 དབང་སློ་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤར་བ་འད་པ་རྣམས་

གྱིས་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡོད་¹དེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་
 བ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྦྱི་འཛིན་མིན། །དེ་
 ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དོན་ནི། རྗེས་དཔག་
 ཆད་མ་ཡོད་དེ། སྦྱི་མཚན་ཙམ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན་སྦྱི་མཚན་ཙམ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་
 ཞེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་
 དགོས་ཞིང་། རང་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱི་མཚན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིར་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་གྱུར་གཞི་ལ་བཀར་ན་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་མཁྲེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམ་མཁྲེན་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཆད་མར་
 སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་སྣང་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཤུགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 བ་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་
མཁུན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དེ་
རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། ནམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་ལ་
རྟོག་པ་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་
དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེན་ཏེ། སྤྱི་ཕྱིའི་
ཐལ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་བྲལ་བོ། ཡང་སྤྱིར་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་
རྗེས་དབག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་གཞི་ལ་བཀར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། སྤྱི་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དབག་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་གང་ཞིག །དེ་དེ་
ལ་རྗེས་དབག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་རྗེས་དབག་
དེ་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཆད་
མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་
སྤྱི་རྟག་སྟོང་དུ་སྤྱི་བ་པའི་བསྤྱི་བ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཤུགས་ཀྱི་
བསྤྱི་བ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་རྟོག་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་སྤྱི་དོན་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེ་རྗེས་

དབག་དེའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ཤྱགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དབག་དེ་སྤྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་བཤད་པ་དང་རིགས་པ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དབག་¹ཆོས་ཅན། སྤྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྲ་
 རོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤྲ་རོན་འདྲེས་རུང་
 དུ་འཛིན་པའི་གསར་དུ་མི་སྤྲ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྲལ། ཡང་ཁ་
 ཅིག །རྗེས་དབག་དེ་སྤྲ་རྟག་སྟོང་གི་དོན་སྤྱི་ལ་རྗེས་དབག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ལ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱིའི་དོན་སྤྱི་མི་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྲ་ན་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲུང་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗེ་ཆད་འདི་རྣམས་ལ་
 ཅིས་པོ་ཆེར་གྱིས་ཤིག

ཆད་མའི་གངས་ངེས་ཚོད་སྒྲུང་གིས་མདོ་དོན་འཆད་པ།

འོ་ན་དངོས་བསྟན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མའི་གངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤྱགས་
 བསྟན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མའི་གངས་ངེས་དགག་པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཚོད་སྒྲུང་གིས་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་

1 དེ་ ཆད་དམ་བརྟག་སྟེ་འདིའི་འོག་སྟེང་གཉིས་པར་རྗེས་དབག་དེ་ཞེས་པ་སྤྱིར་རྗེས་དབག་ལ་མི་བྱ་བ་དང་
 གཞན་ཡང་གོང་དུ་རིགས་འགྲོས་གཏོང་ལུགས་ལས་སོ།

མདོར། དེ་ལ་རབ་སྐྱོར་བྱིར་ཆད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡང་
ཤེས་པ་འདར་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་བྱ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་དང་། རང་
འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁ་དོག་
ལ་སོགས་པ་དང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེས། དེ་ལྟར་
འཛིན་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་། དེ་ལ་རབ་སྐྱོར་བྱིར་ཆད་མ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དག་ལས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་
དོག་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ནས། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་གོ་
ཞེས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་ཆད་
མ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡང་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་དོན་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཆད་མ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་
ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་ཆད་མ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། བྱ་སོགས་
བཞིན་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དཔེར་ན་བྱ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་
སོགས་པ་རྟོག་པའི་དོན་ལ་ཆད་མ་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཚུད་པ་ཆད་པ།

དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚུད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར་
དང་སོ་ཡོད་དེ། རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་ཚུད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་བཞག་པ་

ལ་ཚུད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཏྲགས་ལ་ཚུད། དམ་བཅའ་
 ལ་ཚུད། བྱ་བ་ལ་ཚུད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་ངེས་
 བ་ཁ་དོག་ནི། །མི་ཏྲག་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་མི་ཏྲག་པ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པས་གཞལ་བྱ་
 བྱུང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སློ་ཆད་
 མ་གཞན་འགྱུར་ཏེ། །ཏྲགས་མེད་པར་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པར་མཐོང་ལ་ཏྲགས་
 དང་ནི། །འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཆད་མ་གཞན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཆད་མ་གཉིས་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁ་དོག་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་
 པའི་སློ་དེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྤར་ཁང་ནང་དུ་ཅན་དན་གྱི་མེ་མཐོང་ནས་
 ཕྱིས་དུ་བའི་ཏྲགས་ལས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་འདིའོ་སྣམ་པའི་སློ་དེ་ཏྲགས་ལ་ལྟོས་
 བེང་། དེའི་རྟོན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཏྲགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མངོན་རྗེས་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་
 དེ། གཞལ་བྱ་མེད་ཕྱིར་ཆད་མ་རྣམས། །མང་པོ་ཉིད་དམ་གཅིག་ལ་ཡང་། །དུ་མ་
 ཉིད་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཏེ། །དཔེར་ན་བྱུང་པར་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་བྱ་བ་པ་མངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ལས་མང་ན་ཆད་མ་གཉིས་ལས་མང་བས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་
 བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་མ་དུ་མ་འཇུག་གེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁང་

ནང་གི་མེ་ལ་སྒར་མངོན་སུམ་དང་། བྱིས་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་འཇལ་བྱེད་དུ་
 འཇུག་པ་བཞིན། ཞེས་ཚུད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་ཚུད་
 པ་ཡོད་དེ། གཅིག་གསུམ་གངས་ཀྱང་སེལ་མི་འགྱུར། །ཡུལ་ངེས་པ་ནི་མེད་བྱིར་
 དང་། །གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་བྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་པ་ལས། ཚད་མ་གཅིག་
 གི་གངས་ངེས་དང་གསུམ་གྱི་གངས་ངེས་སེལ་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་
 ཡུལ་ངེས་པ་མེད་པར་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་
 ལས་གཞན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཚུད་པའི་བྱིར།

ཚུད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཚད་
 མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ཚད་མ་སྤང་
 གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་སྤེ་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་
 པ་དགག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་སེམས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་དགག་པ་དང་། བྱེ་
 བྱག་སྤྱོད་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 ཁ་དོག་གི་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་
 པ་དང་། ཁ་དོག་གི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཚད་མ་སྤང་གསུམ་པ་

ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་འདིར་ཐལ་བར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། དེ་དེ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་དོག་གི་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་
 ལས་རྟགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་གསར་
 ཏུ་རྟགས་པའི་ཞེན་སྒྲོ་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁ་དོག་མི་
 རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཞེན་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་
 གཞལ་བྱ་ཕྱང་གསུམ་པ་དངོས་སུ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྟར། དོན་
 བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། ཞེས་པར་གཞལ་བྱ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་ཅིན་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། རྒྱ་
 འམ་རང་བཞིན་སྤང་མེད་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཞར་བྱང་བཤད་ནས། རྗེས་
 སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་དོན་བྱབ་སྒྲུབ་འཆད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལྟར། དེ་དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོངས་པ་བརྗོད་པར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམས་མ་དང་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །སྐབས་ཀྱང་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

ཞར་བྱང་མི་རྟག་པའི་འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཞར་ལ་འོངས་པའང་གང་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཞར་བྱང་ཀྱང་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དངོས་

མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་
 བོ་ཡོད་དེ། ས་རོལ་བོས་མི་ཉག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་མི་ཉག་
 པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་དོག་མི་ཉག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་
 གང་ཞིག །སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་ལ། དངོས་མེད་
 རོ་བོ་མིན་དེ་ཉིད། དེ་ལྟར་བྱུང་བས་སྤྱབ་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་མི་ཉག་པའི་དོན་
 སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སློན་སྤྱི་ཁ་དོག་མི་ཉག་པར་བྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ས་
 རོལ་བོའི་བསམ་དོན་ནི། རྗེས་དཔག་དེས་རང་མཆོད་ཁོ་ན་མི་ཉག་པ་དང་། སྤྱི་
 མཆོད་དེའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་ཆོད་མ་ཤུང་གསུམ་པར་འགྱུར་
 སྤྱི་དུ་ཆོད་པ་ལ། ལན་ནི། དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆོད་མར་མ་སོང་།
 ཁ་དོག་མི་ཉག་པ་ལ་ཆོད་མར་སོང་ཡང་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་སློན་མེད་
 ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དང་བོ་ཡོད་དེ། གཞན་ལས་གཞན་བྱུང་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ས་རོལ་བོས་རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་མི་ཉག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པའི་སློན་སྤྱི་ཁ་དོག་མི་ཉག་པར་བྱུང་བ་ཉག་སྤྱི་ཁ་དོག་མི་ཉག་
 པའི་དོན་སྤྱི་ཁ་དོག་མི་ཉག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་
 ལ། མིན་ཏེ་དེ་ཉིད་བྱུང་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་ལས་གཞན་

ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐོ་
ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་སྤང་
ཡུལ་ལ་འབྲུལ་ཡང་རང་མཆོན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྤྱི་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྟོག་པ་
ཡིན་པར་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏེ། ལྷན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལ་འབྲུག་པ་ན་ཡང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། སྤྱབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་
མཆོན་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཆོན་
ལ་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དངོས་གང་རི་ལྟ་བུར་
བྱུང་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྟགས་སེམས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་
ནི། བྱས་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་ཁ་དོག་
མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་
དབང་གིས་དེ་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་
པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་
ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུང་སྟེ། ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་
མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་པན་
འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་
ལ་དེས་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་
དོག་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་

རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་རྒྱ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
 གང་རུང་འཇལ་བའི་སྒོ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་
 བྱུར་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །དེ་
 གང་ཞིག །རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱུར་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །རང་
 འབྲས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱུར་པ་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་
 ཟེར། ཡང་གཞན་དག་རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱུར་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གི་ཚུལ་འཇལ་བའི་སྒོ། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་ཟེར།
 དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སྡོ་འཛིན་མདོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་མདོན་
 སུམ་དེ་མཆོན་བྱ་དེ་གང་ཞིག །མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་དང་།
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱས་པའི་ཚུལ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་འབྲས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་

མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚས་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཡོད་ན་དེ་ཡོད་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློན་
 བོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་འཛོག་
 ཚུལ་གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆད་མ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་གང་
 ཞིག །སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་འང་ལ་བའི་ཆད་མ་གང་ཞིག དེ་
 ཆད་མ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ།
 ཆད་མ་མི་རྟག་པ་དེ་དེའི་རྒྱ་གང་ཞིག །ཆད་མ་དང་ཆད་མ་མི་རྟག་པ་གཉིས་
 ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཆད་མ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་དེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རང་འབྲས་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་
 འཛོག་ཚུལ་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱ་དུ་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་
 སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན། སྐྱ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་མ་ཡིན། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་

རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་
 རྒྱད་ཀྱི་སྤྲ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲས་བཟོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་སྤྲ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་མཚན་བྱ་དེ་ཡིན། དེ་སྤྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། སྤྲ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་ན་དེ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞན་གཉིས་ཀ་
 དེར་ཐལ། སྤྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་རྗེས་
 དཔག་གཉིས་པོ་སོ་སོ་ནས་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེ་སྤྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་
 གཞལ་བྱ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱའི་གཞི་
 མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་འགལ་བ་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་བའི་
 མཚན་ཉིད་མི་རིགས་རྟེ། སྟོན་པོ་འཇལ་བའི་སྟོ་ཡིན་ན་སྟོ་སེར་གང་རུང་འཇལ་
 བའི་སྟོ་ཡིན་མི་དགོས། སེར་པོ་འཇལ་བའི་སྟོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རྟེ། དེ་ལྟར་སྟོ་སེར་གང་རུང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་དང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སེར་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་གཞི་མཐུན་
 དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་འཛིན་ཚུལ་བཞི་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྲ་བྱས་པར་

འཇམ་བའི་མངོན་སུམ་དེ་རྟག་ས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་འཇམ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཤེས་བྱ་འཇམ་བའི་སྒྲོར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་རྟག་ས་འཛིན་སེམས་
 ཡིན་ན་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་
 པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟག་ས་
 པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱར་བྱར་པའི་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་
 རྟག་ས་འཛིན་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱས་
 རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟག་ས་
 ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟག་ས་པའི་རྟག་ས་ཅན་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་
 དག་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱར་པའི་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱི་
 ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇམ་བའི་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱར་པའི་དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་
 དེ་བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟག་ས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 པའི་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲེས་
 བྱ་ལྟས་ཀྱིན་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཕྱོགས་སྔ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 སྔ་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་འཕེན་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཚད་མ་དེ་བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྔ་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་
 དེ་དང་རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་
 སྔ་དེ་ལ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེ་
 རྟོར་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེ་རྟོར་ཀྱི་རྗེས་བྱས་འཇལ་བའི་
 ཚད་མ་འཕེན་ཏེ། རྗེས་སྤྱི་མར་སོང་བ་མ་གཏོགས་གཞོད་བྱེད་དུ་བྱང་ཅམ་ཡིན་
 །ཀྱང་། སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། བྱས་ན་མི་ཉག་པའི་བྱས་པ་འཇལ་
 བའི་ཚད་མ་འཕེན་ན་ནི་མི་འོས་ཏེ། སྔ་མས་སྦྱོར་བ་དེ་རྟོར་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་
 འཇལ། ཕྱི་མས་སྦྱོར་བ་དེ་རྟོར་ཀྱི་བྱས་པ་མི་འཇལ་བས་ཉགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་
 ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བྱས་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱས་ཉགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་འཇལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་ན་མི་ཉག་
 པའི་བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དེ་རྟོར་ཀྱི་རྗེས་བྱས་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ན། མ་
 བྱས་པོ། །ཁ་ཅིག །བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་
 དེ་རྟོར་ཀྱི་ཉགས་འཛིན་སེམས་སུ་འདོད་པ་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། དེས་སྐྱ་བྱས་

པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་དེས་སྐྱ་བྱས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་
 ལུ་འགྱུར་བས་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་བ་རྟོག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དེ་སྐྱོར་གྱི་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རྗེས་དཔག་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱ་བ་པའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་བྱ་རོ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་
 ལས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བྱར་ག་ཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱ་རོ་ད་ལྟར་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁ་ནང་བྱ་རམ་གོང་
 བུའི་སྟེང་དུ་བྱར་ག་ཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
 ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ལས་དེ་སྐྱ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཐལ།
 བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
 དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱ་བ་
 པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་ན་རང་འབྲས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་

རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་བྱུང་། ཅེས་ཟེར་བ་མི་
 རིགས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་
 ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འངལ་བའི་ཚད་མ་དེ་
 དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་གང་ཞིག །དེ་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་དེའི་དངོས་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་འབྲའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་
 ཞེས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། རྟགས་ཞེས་པ་
 བེ་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲན་པས་བར་དུ་ཚོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན།
 སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དག་དེ་རང་འབྲས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དག་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཞེས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་
 བེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སློང་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བྱམ་པའི་ཚུལ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སློང་གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་གྱུར་པའི་
 རིག་པ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་
 ལ་དབྱེ་ན་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཚད་མིན་དུ་གྱུར་པའི་
 རྟགས་འཛིན་སེམས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
 འཛིན་སེམས་དང་། རྗེས་དཔག་དུ་གྱུར་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་

གཉིས། དང་པོ་ནི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གྲོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་¹ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། ཅ་བའི་གཉིས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བླ་པའི་བླ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟགས་འཛིན་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་གཞུང་འབྲེལ་བྲངས་མ་གང་ན་ཡང་མི་སྒྲིབ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་འབྲེལ་བ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲིབ་བ་ལྟར་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་སྟོ། །བརྒྱུད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ལ། །འབྲེལ་བྱེད་དེར་སྒྲིབ་བ་ཡིས་ནི། །སྟོང་ཡང་སྐྱ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་དག །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་བྱིར། །དེ་དངོས་སྐྱ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་། །འབྲེལ་བར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་དུ་ལྟན་ལའི་སྟོང་གི་མེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་ལ་སྒྲིབ་བ་རང་མཆོན་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཞེན་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྲབ་སྟེ། དེ་དེ་སྟོར་

1 ལེའུ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཤོག་གངས་པ་༥༧/༥༩ལས། རྣམ་མཁྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་ཉེ་གསུངས་པ་དང་། འགལ་བ་ལྟ་བུར་འདུག་པས། ཆད་མ་ཞེས་པ་ཆད་མ་ཡིན་ནམ་བཞག་གོ།

གྱི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས། རྟགས་འཛིན་སེམས་དུ་ལྷན་པའི་
སྟངས་གྱི་དུ་བ་ལས་སྐྱེས། དེ་དེའི་སྟངས་གྱི་མེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཆན་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགག་
རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དགག་རྟགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་
འབྱུབ་པ་ཡིན། །ཆད་མས་བྱུབ་པར་སྦྲ་ནམས་ཀྱི། །དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་ཉིད་ལས་
ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་འབྱུབ་པ་རང་གི་དགག་བྱ་ཆད་མས་མ་དམིགས་
པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མས་བྱུབ་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་
འཐད་དེ། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱ་འགལ་དམིགས་གཉིས་རང་གི་
དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཀག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱབ་
པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དགག་ལ་དེ་འམ་དེ་རྒྱ་
དང་། །འགལ་བར་བརྗོད་པ་མཐོང་གང་ཡིན། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཆད་མ་ཉིད། །མེད་
པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །གཞན་དུ་དངོས་གཅིག་ཡོད་བརྗོད་པས། །གཞན་
མེད་དེ་ནི་གང་ལས་ཉོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་
དེས་རང་གི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
མི་འཕེན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་མི་འབྱུབ་དགོས་ན་འང་དེ་
མེད་པར་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། མེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་བྱང་རེག་དང་
གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་བྱང་

འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོར་
 རོ། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། འགལ་བྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཚ་གང་
 འགལ་བར་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་རྟགས་ཀྱིས་ཤར་སྒྲོགས་ཀྱི་མེ་གང་རེག་
 དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་
 གྲང་། ཁྱིས་འབྱུག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚ་གང་འགལ་བར་ཅེས་འབྱུག་བྱིས་
 པས། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་བྱིར། ཞེ་ན། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གང་ལས་
 འདོད། ཁྱིས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་
 གང་ལས་འདོད་ཅེས་བྱིས་པས། སྤང་བ་མཐོང་མེད་བྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལས། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། ཁྱིས་བྱིར་རང་སྤྱོད་པ་བཟོད་ན་ཡང་། ཁྱིས་
 མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། གང་ལ་དེ་ནི་ཆད་མིན་དེས། འདག་པ་རྣམ་ཀུན་བཟོད་
 བྱ་མིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་སྤྱད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ངེད་ཀྱིས་སྤྱོད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་སོང་བ་ལས་ན། འགལ་དམིགས་རང་
 ཉིད་སྤྱོད་ཐེན་པར་བཟོད་ན་ཡང་འདག་པ་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཀག་པ་
 ཉིད་འདག་པ་བྱ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་བྱིར། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་གྲང་རང་གི་འདག་པ་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཀག་སྟེ། དེས་ན་དེ་
 དང་འགལ་དོན་གྱི། འབྲས་བྱ་བཟོད་པ་བཤད་པ་ཡིན། ཀུན་ལ་སྒྲོར་བ་ཐ་དང་

ཉིད། །ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དགག་ཉགས་གཉིས་
 གྱི་རང་གི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཞག་པར་བཤད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་
 དང་། དགག་ཉགས་ཀུན་སྒྲིབ་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་གྱི་དགག་པ་འབྲུབ་
 པར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་ཉགས་ངོས་བབྱང་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཞན་ལྷགས་
 དགག་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 འགལ་དང་དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ། །བྱུང་དང་དགག་པ་མེད་པར་ནི། །དགག་ལ་
 ཆད་སྒྲིབ་གང་ཡིན་དེ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་མིན་ཏེ། །སྒྲིབ་སོགས་པས་
 ཀུན་མཁྱེན་དང་། །འཛིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་སྒྲིབ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། འགལ་དམིགས་དང་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གང་རུང་
 མ་ཡིན་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་འདོད་པ་རིགས་པ་ལས་འདས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དེ། དག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བཞིན། དང་པོ་དེ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཉགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རྣམས་དང་། །འགལ་
 བ་བྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་པོ་རིག་ཡིན་ན། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་
 བོ་གང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དག་སྒྲིབ་ཀུན་མཁྱེན་དང་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་
 ན་རེ། དག་སྒྲིབ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་

མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། དེ་འདྲ་མི་དམིགས་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་བརྗོད། མི་
 དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ། །དེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེ་ལྟ་ན་རྒྱུང་འཕེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཀུན་
 མཐུན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 འདོད་མི་རུས་པ་ཡང་སྤར་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུང་འཕེན་ཁོད་ཀྱིས་ཀུན་
 མཐུན་ཡོད་མེད་གང་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ། ཡོད་
 མེད་དེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོད་ལ་ཀུན་མཐུན་ཤིན་
 ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་ཀུན་མཐུན་དངོས་སྟོབས་
 ཀྱིས་ངེས་མི་རུས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། དེ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་སྐྱིར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལ་ཤིན་སྒྲོག་
 ཡིན་ན། སྐྱིར་ཤིན་སྒྲོག་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཁས་སྦངས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་རྟགས་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་དེ། འགལ་
 དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགལ་དེ་ཆོས་ནི་ཐ་དད་དམ། ར་དད་མེད་ལ་རབ་སྐྱོར་
 ཏེ། །ཁ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། མེད་དང་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གཞོད་བཞིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་ནི། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྐྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་

ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་
 ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་དང་གཞོད་མེད་དུ་སྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱུ་གུ་ཆོས་
 ཅན། སྤར་ཡང་སྤྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་ཡོད་
 པ་ལྟ་བུའོ།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྤྱར་བའི་དགག་པའི་ཚུལ་
 གསུམ། དེ་སྐབས་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཅེས་
 ཟེར། ལ་ལ་ན་རེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །སྐབས་པ་
 ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། བྱམ་པ་ཆད་མས་
 མ་དམིགས་པ་དེ་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་
 པར་སྐབས་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་
 ཞིག །དེ་བྱམ་པ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་
 མེད་དགག་ཡིན་པའི་བྱིར། མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལས་ལོག་པ་དེ་སྤྱི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབས་

གྱི་མ་དམིགས་པའི་ཉག་ས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐབ་གྱི་འགལ་དམིགས་གྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་
 གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐབ་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 གང་ཞིག །དེ་དང་ཇས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐབ་གྱི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་
 ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་
 རིགས་ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་གྱི་མེ་ཁ་པའི་རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་སྐབ་
 པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཇས་ཐ་དད་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ཉག་ས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱའི་ཆོས་ཇས་སུ་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐབ་གྱི་འགལ་དམིགས་གྱི་ཉག་ས་ཡང་
 དག་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་
 ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྐབ་གྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་
 པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག དེ་མ་ཡིན་
 པ་དེ། དེ་སྐབ་གྱི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་ཉག་ས་
 ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། རྩ་ཅན་དེ་གོང་བྱ་རྩ་ཅན་ཏྲ་
 མ་ཡིན་པར་སྐབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་
 གྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་ཡིན། དེ་སྐབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན། རྩ་ཅན་དེ་དེ་སྐབ་
 གྱི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་གྱི་ཉག་ས་ཡང་དག་མ་

ཡིན། དེ་སྐབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་
འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་རྟ་དང་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྩ་ཅན་དང་རྟ་ཡོད། དཔེར་ན་གོང་བྱ་རྩ་ཅན་འདི། །རྩ་
ཅན་ཉིད་ཕྱིར་རྟ་མིན་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེ་དེར་
ཐལ། དེ་རྟ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་
ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་
དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་སྟེ།

རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་ཡིན་
དགག་དང་སྐབ་པ་གང་རུང་གི་གཞི་མ་ཐུན་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད།¹ དེ་སྐབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཀྱང་ཡིན། དེ་སྐབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྩམ་ཐ་དད་
མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་
བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན། ཕྱི་མ་འདི་ལ་
འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་རྟགས་ཞེས་འགྲེལ་པ་འཐད་ལྡན་དུ་བཤད་ལ། དང་པོ་
ལ་དབྱེ་ན། བེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་

1 སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་སྐབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཆན་ཉིད་ཆད་དམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
 ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་
 པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྒྱ་འགལ་དམིགས། འབྲེལ་འགལ་དམིགས། རང་
 བཞིན་འགལ་དམིགས། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ། འབྲས་བྱ་འགལ་དམིགས།
 རྒྱ་དང་འགལ་པའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བྱུག་དང་པོ་
 བོ། དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་ཆོས་ཅན། གང་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་བྱེད་དང་གཞོད་
 མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་རེག་བཀག་པའི་
 མེ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁ་བའི་རེག་པ་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཁ་བའི་རེག་པའི་འབྲེལ་བྱེད་
 གང་རེག་བཀག་པའི་མེ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་རེག་
 བཀག་པའི་མེ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། ཤར་
 ཕྱོགས་ཀྱི་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་དང་གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་

བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་རེག་དང་འགལ་བ་མེད་འབྲས་བྱ་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་
 བ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ནི། འར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་
 ཆོས་ཅན། གང་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་དང་གཞོད་མེད་དུ་སྟོན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་
 ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་མེ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་གང་
 རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་རེག་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མེ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བའི་
 ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་བ་ནི། འར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་ཆོས་
 ཅན། གང་འབྲས་སྦྱ་ལོང་བྱེད་དང་གཞོད་མེད་དུ་སྟོན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་
 བྲག་འཕྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་
 གང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་གང་རེག་གི་འགལ་ལྷ་མེད་འབྲས་བྱ་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བ་རྟགས་
 སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ངོས་འཛིན་ལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་པའི་
 འར་ཀྱི་གཞི་ཆོས་ཅན། གང་རེག་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །གང་རེག་དང་རྗས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་
 སྟོབས་ཆེན་པོས་བྲབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཁྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། མེ་གང་རེག་དང་རྗས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེན། ལྷགས་
 དང་པོ་ལེའུ་དང་པོར་བཀག་བྱིན། ཕྱི་མའི་བསམ་དོན་ལ་དཔག་ན་གང་རེག་དང་

རྒྱས་པ་དང་གྲུང་ཡིན། གྲུང་རེག་གི་དགག་གཞི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་
 གྲུང་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། གྲུང་རེག་མེད་པར་ཐལ། གྲུང་རེག་གི་དགག་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ན་ལན་མི་ཐེབས་པར་མཛོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལེས་
 པར་གྲུང་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ནི། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྲུང་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 དང་གཞོན་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་
 གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སློག་ཆགས་སུ་
 གྲུང་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ནི། དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ལུག་པ་དང་གཞོན་མེད་དུ་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟ་
 བུའོ། །འགལ་དམིགས་གཉིས་པའི་མཆན་གཞི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དོས་བཟུང་བ་
 ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་དངོས་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། བོང་
 གི་ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྤྱོར་བྱིར་རོ། ཞེས་པར་བཀོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྲུབ་པ་བྱུབ་སྟེ།
 རྗེས་སུ་དབག་པས་མི་རྟག་སོགས། །འཛིན་པ་ལ་ནི་ཚུལ་འདིས་འདོད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཞེན་ཆད་དང་
 ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཞེན་ཆད་ཡིན་

ན་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་གཉིས་པ་ཁ་དོག་གི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་པའི་སྒྲོ་ཆད་མ་
 བྱང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་
 མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁ་དོག་གི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་འཇལ་
 པའི་མངོན་སུམ། ཁྱེད་མ་བྱང་གསུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་
 སྒྲོ་ཆད་མ་བྱང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡོད་དེ། ཡོད་མེད་འདི་ནི་མི་དམིགས་
 པའི། རྟགས་ལས་འདིག་པ་བྱུབ་པ་ཡིན། །སྤར་བྱང་དངོས་པོ་མེད་གྱུར་པ། །མི་
 རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་ན་ཁ་དོག་
 སྤར་ཡོད་ཕྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་གི་འདིག་པ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཁ་དོག་སྤར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་དེ། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིག་པ་ཅན་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའི་
 སྒྲོ་ཆད་མ་བྱང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཆོད་པ་
 འཇལ། །འབྲེལ་པ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །མི་རྟག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་པ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ས་རོལ་པོས་ཁ་དོག་གི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་དབྱུས་ཀྱི་ཡོད་
 པའཇལ། དབྱུས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཕྲོད་¹འདུ་འབྲེལ་པའི་འབྲེལ་པ་ཁ་དོག་དེ་མི་

1 འཕྲོ་སྐྱོད་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆལ།

རྟོག་པ་མིན་¹ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་འགོག་པ་ན། དེ་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད། །ཅེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་བར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་
པ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ཐ་དད་བྱིར། །བྱུང་བར་ངོ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བ་ནས། གྲན་མིན་མ་ཡིན་འབྲུལ་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱིར།

མངོན་སུམ་ཆད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།

འོ་ན། ཆད་མའི་གངས་ངེས་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མངོན་
སུམ་ཆད་མའི་ངོ་བོ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་
ཞེ་ན། ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་ནི་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུ་མདོར་བསྐྱུས་ལས། དེ་
ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི་མངོན་
སུམ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
ཁོ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྐྱེ་ལ། དེའི་འོག་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་
ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད། ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་དུང་དཀར་
ལ་སེར་པོར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་པ་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༤༦ན་ཡིན་ རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་(༥) མི་རྟོག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་
 དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི། བདག་དང་ཡིད་འབྲེལ་
 བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་
 འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་མ་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པ་
 ནི་ཡིད་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མངོན་
 སུམ་གྱིས་བརྒྱུད་བ་ལས་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བརྒྱུད་བེན་པ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་མིན་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡུལ་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ནི་འདིར་རང་དབང་དུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་མོང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་
 འགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ན་རེ། སྤྱིས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མ་རིག་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་འདི་
 ལྟ་བུ་མིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོས་མི་མོད་པའི་དོན་
 མཐོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་དབང་པོས་མི་མོད་པའི་དོན་མཐོང་བ་
 མི་སྲིད་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 རྟོག་པར་འདོད་པ་དང་། སུང་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་

བ་དང་། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་ཆད་མར་འདོད་བ་དང་། བདག་ཡིད་འབྲེལ་བ་ཆད་
མར་འདོད་བ་དང་། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ཆད་མར་འདོད་བ་སྟེ་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་
ལོག་རྟོག་དང་། མངོན་སུམ་སྤྱི་མ་གསུམ་མེད་པར་འདོད་བ་སྟེ་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་
ལོག་རྟོག་རྣམས་སོ།།

དངོས་སུ་མཆད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།

སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་ནི། ལྷང་སྤྱ་མའི་འཕྲོ་ལས། དེ་ལ་ཡུལ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེག་བ་ཅན་ལ་སོགས་བ་ན་རེ། སྤྱིར་དངོས་པོར་བྱུར་
བ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ།¹ དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་བྱར་ཏེ། དེ་བྱར་མངོན་སུམ་ནི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བདག་ལ་སོགས་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་
ཆད་མས་ཡོངས་སུ་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱར། རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་
བ་ཡང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལྟར། མངོན་སུམ་སྤྱི་མཆན་དང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བའི་སྤྱང་ཡུལ་ཅན་དང་། རྗེས་
དབག་རང་མཆན་དང་བྱུད་པར་བདག་རང་མཆན་གྱི་སྤྱང་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་བ་
རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་འགོག་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་རིགས་བཞིར་
བྱེ་སྟེ་མཆན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་དུ་སྦྱབ་བ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་རིགས་གཉིས་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༩༡ན པའི་བྱར་ལ།

སུ་བྱེ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མ་འབྲུལ་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

མངོན་སུམ་ཚད་མ་རིགས་བཞིར་བྱེ་སྟེ་དབང་པོའི་མངོན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབང་མངོན་འཆད་པ་ལ་མདོར། མིང་དང་
 རིགས་སོགས་སྒྱུར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་། རང་
 འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་གང་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་
 དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞེ་ན། མིང་དང་རིགས་
 སོགས་བསྐྱེད་པའོ། །འདོད་ཀྱལ་བའི་སྐྱ་ཆམས་ལ་མིང་གི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 བས་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆམས་ལ་
 རིགས་ཀྱིས་ཏེ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་ཆམས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཏེ་
 དགར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་སྐྱ་ཆམས་ལ་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ་འཆོད་པར་བྱེད་
 པ་དང་། རྩས་ཀྱི་སྐྱ་ཆམས་ལ་རྩས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཏེ་དབྱུག་པ་ཅན་རྩ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འབྲེལ་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །གཞན་དག་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐྱ་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་ཆམས་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་ཤིང་བརྗོད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གང་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་མེད་པ་དེ་མངོན་སུམ་
 མོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མིང་དང་ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་མིང་སྒྱུར་རྟོག་པ་
 དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་སོགས་ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་
 གྱིས་དོན་སྒྱུར་རྟོག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་མཚན་

ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་ཀླང་བ་བྱི་མ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་དང་
 བྲལ་བར་བསྟན། མངོན་རྩ་འགྲེལ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཟུལ་བའི་སྟོན་ནས་ངོ་བོ་ལ་
 ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན། ད་ནི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་བཞེད་ནས། མངོན་
 སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་བྱིར། སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། མདོར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་
 བེ། །དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྲིད་མ་ཡིན། །རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྙད་གྱིས། །བསྟན་
 མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་
 རྒྱུར། ད་ནི་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་
 ཅན་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རྣམ་འགྲེལ་འདྲིར་
 བེ། གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་
 བྱིར་དོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ། །ཞེས་པ་
 ནས། བྱད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན། དུ་མའི་ངོ་བོའི་
 ཆོས་ཅན་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒྲོག་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་སུ་དབང་པོའི་
 བྱ་བ་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱད་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ་
 ལས། ཡ་མཐའ་དབང་པོའི་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་

བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གིས་¹དནི་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
 པ་སེལ་བའི་བྱིར། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
 སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་²ལས་མངོན་སྐྱུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་མ་བསྟན་པར་
 དབང་པོའི་མངོན་སྐྱུ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 སེལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བར་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རལ། མདོ་མཛད་པའི་གོ་རིམ་རྗེས་སུ་བརྒྱང་
 པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་ནི། དབང་མངོན་གྱིས་སྟེ་དངོས་པོ་བ་སྤང་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་དམ་སྟུང་པའི་གཞན་སྟེ་ལོག་རྟོག་ཤིང་ཆེ་བས། མདོར་དབང་མངོན་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་མཛད་པ་དང་། རིགས་བསགས་ཅེས་
 པ་ཡང་འདིར། དེ་བྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་སྟོ། །ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན། །ཞེས་པར། དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱལ་ཡིན་ཏེ། རང་མཆོན་སྤང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རིགས་ཐིགས་སུ་ནི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སྐྱུ་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་
 སེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་
 སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འཐད་ལྡན་ལས། དནི་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར་དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་རྣམ་བཤད་ལས། ལོག་
 རྟོག་དགག་པའི་དོན་ཆོན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་

བ་བྱར་དུ་མ་མཛད་ནའང་། ས་བཅད་ཆེན་མོར། ཆད་མའི་གངས་དང་སྟོང་ཡུལ་
ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག། ཅེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གངས་ལ་ལོག་རྟོག་
བསལ་བའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་དང་
མི་མཐུན་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནམས་འགལ་མེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་ཆོག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྗེས་སོ་སོར་རང་མཆོན་དང་སྟེ་མཆོན་གྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན་དུ་
བཤད་པས་སྟོང་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་བཤད་
བསྟུས་དོན་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱངས་
པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་རྟོག་
བྲལ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། ཞར་བྱང་གཞན་
ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པའི་བྱུབ་མཐས་རྒྱུད་
མ་བསྐྱད་པའི་མཁས་པའི་དོར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་
ཚུལ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་སྟོང་འདོགས་པའི་བྱུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱད་པའི་གྲོལ་
བའི་དོར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་
པར་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་

རོར་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལས་སྐྱེས་
 པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་
 སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་དེར་ཐལ། ཀྱན་
 གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་བརྟེན་ཅན། །སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མིང་སྟོར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྟོར་རྟོག་པ་གང་རུང་དང་བྲལ་བར་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱུས་
 བས། །ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་
 བོ། །མཐོང་བའི་སྟོ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཕྱིར་མི་
 འཕྲོ་བར་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆེ་ནའང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བས་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་གྱུབ། ཅེས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གནས་
 སྐབས་དེའི་ཆེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྟོ་རྟོག་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་
 དེ། སྤང་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་རྟོག་ན། །ཁོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲར་འགྱུར། །ཅེས་
 རིག་སྤར་བཤད་གནས་སྐབས་ཀྱི། །དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེའི་ཆེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྟོ་རྟོག་པ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀར་པ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རོར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རྟོག་བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་
 གིས་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། རིག་པ་ཅན་པས་ག་ཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གོ་བར་
 བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོར་མངོན་སུམ་རྟོག་
 བྲལ་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་སྐབ་མི་དགོས་རྟེ། ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 རྟོག་བྲལ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་འགོད་པ་ཡང་ཅིང་པ་ཡིན་རྟེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་
 སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་བྱད་དབྱེད་ན། མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་
 ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་འདིར་གསུངས་པ་
 ཡིན་རྟེ། མདོའི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་པས་མཚོན་བྱ། རྟོག་པ་དང་བྲལ། ཞེས་པས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་གྱི་རྟོག་བྲལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་
 པས་མ་འཁྲུལ་བ། རང་འགྲེལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་ལ། ཞེས་པས་ཤེས་པ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཡང་། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར། ཞེས་པ་
 སྤང་བཞིན་དང་། འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཞེས་པས་མ་འཁྲུལ་བ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྟར། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ནོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་རྟེ། ཞེས་དང་། འདིར་བཞི་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རྣམ་པ་བཞི། །འདི་

ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་བཞི་པ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་
 བྱ་བ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་གྱིས་བཀར་བ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱ་
 བཤས། མཚན་ཉིད་ལྟག་མ་རིགས་པར་བྱ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་
 ཟད་ལུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།
 མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཐེགས་ལས། དེ་ལ་མངོན་
 སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་མ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་མཚན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་དང་། མཚན་
 ཉིད་སྐབ་པའི་སྐས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་དང་པོར་
 བརྗོད་ནས། དེ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྱུང་བར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཀུན་ཏུ་
 རྒྱུའི་རྟགས་ནི་གཙུག་ཕྱད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐས་བྱུང་བེན་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དང་
 པོར་བརྗོད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གཙུག་ཕྱད་ཅན་སྐབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཐད་ལྟར་
 ལས་གསུངས་ཏེ། གང་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་གཞི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་
 ལྟ། གང་མངོན་སུམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རབ་
 ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་མ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་
 རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐབ་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བཞི་བཤད་པས་
 མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་མ་འབྱུང་བ་བཤད་པའང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བཤད་པས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྟོག་བྲལ་གྱི་
 དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་དེ། རྟོག་པ་མིན་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། ལ་ལ།
 རྟོག་པའི་རྣམ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་པ་དང་། གཞན་དག། རྟོག་པའི་རང་ལྡོག་དང་
 བྲལ་བ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་བྲལ་བ། ཞེས་ཟེར། དང་
 པོ་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་ལྷས་བྱིན་རྟོག་བྲལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དགོ་སྤྱོད་
 ལྷས་བྱིན་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ།
 རིམ་པ་བཞིན་རྟོག་བཅས་དང་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ལྡན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མི་
 འཐད་དེ། རྟོག་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སྲུང་རྟོག་པའི་རྣམ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཉེ། དེ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། རྟོག་པ་
 ཆོས་ཅན། སྤྱོད་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སྲུང་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་དེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་
 བར་ཐལ། སྤྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པའི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་ན་རྟོག་པའི་རང་ལྡོག་དང་བྲལ་བས་བྲལ་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བྲལ་
 འཛིན་རྟོག་པ་འཕེན་ན་འང་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཆོད་དགོས་སམ་
 ལྷས་པས་དབྱུང་གཞིའོ།

རང་གི་ལུགས་ནི། རིགས་ཐིགས་ལས། རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་འདྲེས་རུང་བར་སྒྲུང་བ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། སྤྱོད་དོན་
 འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ནམ་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་

བ་ལས་བྱེ་བ་དང་། རྟོག་བ་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས་རྣམ་གངས་སུ་བཤད་དེ། རྒྱ་ཡ་
 རྫོང་། འདི་ལ་རྟོག་བ་དང་བུལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་མང་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་འཇུག་ཡུལ་
 ལ་མ་འབྲུལ་བ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་
 འབྲུལ་བ། ཞེས་ཟེར། ལ་ལ་འཕལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་བཞེས་འབྲུལ་བར་མ་སྐྱེད་བ།
 ཞེས་ཟེར། ཡང་ལ་ལ་འཕལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་བཞེས་འབྲུལ་བར་མ་སྐྱེད་པའི་ཤེས་བ་
 དེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་དོན། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྤྲ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྱིར་འབྲུལ་ཡང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་སྤྲ་མ་
 འཇུག་བ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འདྲིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུའི་གཞལ་
 བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། སྤང་ལ་མ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་བྲན་ཤེས་མ་ཡིན་པས་བྲུབ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཚན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་
 ཕྱིར། །བྲན་མིན་མ་ཡིན་འབྲུལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་བ་དེ་མ་འབྲུལ་
 བའི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
 རྫོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་ཏེ། མཚན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་འབྲུལ་བ་དེར་ཐལ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྣང་ཡུལ་
 དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཙུ་བ་ལ་འདོད་ལན་བྱེད་ནའང་རང་ལུགས་ཆོས་
 ཅན་རྗེས་སྦྱི་མར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མར་འགྱུར་ལ། འདོད་
 ན་རྗེས་དབག་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་མི་རུས་བ་ནི།
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་
 སོ། །འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་མདོ་སེམས་སྐྱེ་མོང་
 དུ་ཁས་ལེན་ནམ་མདོ་སྟེ་པའི་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱེད་བ་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་མངོན་སུམ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེའི་ལུགས་ལ་རྟོག་བ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་བ་དེ། དེའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མཆོག་གིས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བ་ཅམ་
 དུ་སྦྱ་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་བག་ཆགས་བརྟན་བ་དང་མི་བརྟན་བ་དག་གིས་རྣམ་པར་
 གཞག་བ་མཐོང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་
 བར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་མདོ་སྟེ་པའི་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གཞུང་
 དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་ཏུ་འདོད་དེ། འཐད་ལྡན་ལས།
 གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་ཡང་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དབག་བར་བྱེད་བ་

ཡིན་ན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཉིད་བརྒྱུང་བ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་དོན་གྱི་མཐུའི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་
 དུ་གསུངས་པར་ཅིའི་བྱིར་རྗེས་སུ་བསྟེགས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་དང་། འདིར་ནི་
 དོན་མེད་ན་ནི་མི་འབྱུང་བ་ལས་ཞེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ན། བྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཉིད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་མདོ་
 སེམས་སྐྱ་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་ན་དེས་མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་དུ་བསྟན་ཅིང་།
 དེ་ལྟར་མདོ་སེམས་སྐྱ་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དེ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་གཞན་ལའང་མཚུངས་པས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་གཞུང་གང་ཡིན་དེར་ཐལ་
 བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱལ་བའི་དོར་དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་དུ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་
 དང་། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་
 བོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་བོ་ཡོད་དེ།
 གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱུང་པར་ནི། །གཞན་ལག་ལ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་མི་འགྱུར། །དེ་
 ལས་སྐྱི་གཞན་ཐ་དད་པ། ཡོད་མིན་ཐ་དད་སྒོ་མེད་བྱིར། །དེ་བྱིར་དབང་བོ་ལས་
 སྐྱེས་སྒོ། །ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བརྟ་དུས་
 གྱི་རང་མཆོན་ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཅིང་། སྐྱི་དོན་གཞན་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་མི་
 སྤང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྟོག་པས་གསལ་བ་རང་མཆོན་དང་སྐྱི་དོན་གཞན་སྤང་

ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རང་མཚན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་
 ཡོད་དེ། བྱད་པར་རྣམས་ལ་སྤྲད་གཞི། །འཇུག་པ་སྤོང་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །བྱད་
 པར་རྗེས་འགོ་མེད་པས་ན། །བད་འཇུག་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་རྣམས་ཡུལ་
 ཡང་གང་དེ་ཉིད། །དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས།
 རང་མཚན་ལ་དོན་དམ་པར་སྤྲ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་བད་
 མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་ཐ་སྦད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགོ་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་བའི་བྱབ་པ་ནི་སྤྲའི་ཡུལ་ལ་བད་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དུས་
 ཀྱི་ལྟོ་ལྗོངས་བ་བུམ་པའོ་སྦྱམ་པའི་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། མིག་ལ་དོན་སྤང་བ་ན་ཡང་། །འདི་ཞེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་
 པ་གང་། །དེ་ཉིད་སྤྲ་ཡི་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི། དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་
 པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་དག་ཙམ་གྱིས་སྤང་མེད་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་མ་བུས་
 ཅན་མིན་ཏེ། །རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེས་བུམ་
 པ་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་
 དག་ཙམ་ལས་བུམ་པ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་
 པ་དང་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་ན་ལྟོ་ལྗོངས་བ་ལ་བུམ་བད་སྦྱོར་
 དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ལྟོ་ལྗོངས་བ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་བུམ་པའི་

མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅིག་ཆར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །འཇུག་པ་སྤྱར་ཕྱིར་སྒྲུན་པོ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། རྒྱན་པོ་དག་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ། འཇུག་པ་སྤྱར་བས་ཅིག་ཆར་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚོད་སྤང་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་པས། །མཐོང་བ་རྒྱན་ཆད་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་པས་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པས་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་ལྡན་དུ་སྐྱེ། དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་དེ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་འགལ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྔ་བ་འགོག་པ་ན། གཞན་གྱི་འང་རིགས་ནི་ཐ་དད་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་ཆེ་ངེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་འཛིན་མངོན་གསུམ་དང་སྔ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་

ལྷན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐྱད་ཅིག་བར་མ་ཆད་དུ་མི་སྤང་བར་
 ཐལ་ལོ། །དེའི་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་འཛིན་རྟོག་པས་ཆོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེའི་ཆེ་སྐྱེ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྐྱེ། དེ་གཉིས་འགལ། འཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་
 ཆར་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཡོད་དེ། རོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་
 པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་མཐོང་བ་
 བཞིན། །དངོས་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྷན་འདོད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། པ་རོལ་
 བོས་དེ་སྤྱི་བའི་བར་དུ་སྐྱེ་འཛིན་རྟོག་པས་ཆོད་ཀྱང་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐྱད་
 ཅིག་སྤྱི་སྟོབས་དང་ལྷན་ཞིང་འབྲུག་པ་སྐྱར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་མགལ་མེ་སྤྱི་འབྲུག་པར་སྐྱར་བས་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་བཞིན། ཞེས་
 སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ན། དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེ་ནི་བྱམ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱན་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་ལའང་
 མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཡི་གེའང་ཅིག་ཆར་ཐོས་པར་འགྱུར། །འདིར་དོན་ཀྱང་
 དང་ཅིག་ཆར་དུ། །འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། །ལྷ་པོ་རྣམས་གྱིས་ཆོད་ན་
 ཡང་། །ཆོད་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་སྟོ། །གང་དེ་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི། །འཤེས་
 པ་སྐྱད་ཅིག་དང་འབྲེས་བྱིར། །ཆོད་པར་སྤང་བ་དེ་ངོ་མཆར། །དེ་བྱིར་སྟོ་ནི་ཅིག་
 ཆར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡི་གེ་ས་རྩ་སཟེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་ས་
 གཉིས་འབྲུག་པ་སྐྱར་བས་དེ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤང་བར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་ན་

ས་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཐོས་པའི་¹བར་གྱི་ར་གཉིས་མི་ཐོས་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བས།
 རོ་མཆོ་སོ་སོར་མི་གོ་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ར་གཉིས་ཀྱིས་
 ཆོད་པས་ཅིག་ཆར་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ན་ཡང་འཇུག་ཤེས་དུག་ཀ་ཡུལ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཆེ་མིག་ཤེས་སྒྲ་ཅིག་སྒྲ་བྱེད་པར་དུ་འཇུག་ཤེས་གཞན་ལྔས་ཆོད་
 གྱུར་མིག་ཤེས་སྒྲ་ཅིག་སྒྲ་བྱེད་པར་མ་ཆད་དུ་སྒྲ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་གཞོད་
 པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ནམས་ཀྱི་བྱིར་ན་འཇུག་ཤེས་དུག་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲེ་
 བར་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་གཟུགས་མངེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་
 བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་འདྲིན་ཆོད་མ་སྒྲེ་བར་ཐལ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྒྲེ་
 སྟེན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས་ཞེན། མ་བྱབ་སྟེ། ལ་ལར་ཀུན་དུ་ཆགས་སེམས་
 ཅན། རྟོན་ཉེ་བ་ལའང་འདྲིན་མེད་གང་། ཆགས་པས་གཞན་སྟེན་རྒྱས་ཉམས་
 བྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཚོད་འདི་ཡོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེའི་ཆེ་དེ་སྒྲེ་བའི་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་པའི་བྱིར་དང་། ཚོད་པ་འདི་རང་དང་རིག་པ་ཅན་
 བ་གཉིས་ཀས་སྒྲ་དགོས་ཤིང་། བྱི་མས་སྒྲ་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དཔེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། འགལ་མེ་ལ་སོགས་སྐྱུར་འཇུག་
 པའི། རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་གཞོད་པ་ཅན། མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འཁྲལ་སྒྲེ་ཡི། རྟེ་
 མཐོང་མཆོམས་སྐྱོར་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མགལ་མེའི་འཁོར་
 ལོར་སྒྲ་བའི་དབང་ཤེས་དེ་མགལ་མེ་སྒྲ་བྱེད་མཆོམས་སྐྱོར་བའི་དབང་གིས་

1 བའས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོམ།

སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགལ་མེ་མུར་དུ་སྐྱོར་བས་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་
 བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཇུག་པ་མུར་བ་ཅིག་ཆར་འཁྲལ་
 པའི་རྒྱར་མདོ་སེམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇུག་རྟེན་ཆེན་
 མོར། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པ་མུར་བ་ཅིག་ཆར་དུ་འཁྲལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 པ་བཀག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྡུ་མ་ཁ་ཅིག་
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་སྐྱོན་མེད་པར་འཆད་ནའང་ད་དུང་དཔྱད་
 དགོས་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། ལྷ་མོ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིག་པ་ལྟར་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་པ་མུར་བས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བྱར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་འབྲེལ་རྟེན་ཆེན་ལས་
 གསུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ཡོད་དེ། ལ་ལར་དབང་
 སྐྱེས་ལ་སོགས་ཕྱིར། །བྱིས་པའི་སྒོ་བཞིན་རྟོག་མེད་དང་། །བྱིས་པའི་རྟོག་མེད་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །བརྟ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོན་པའི་བདག་
 པོ་ན་རེ། ཆམ་པོའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཟློང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱིས་པའི་སྒོས་¹བརྟ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པས་རྟོག་
 མེད་ཡིན་པ་བཞིན། ཞེས་སྟེ་བ་འགོག་པ་ན། དེ་དག་གི་ནི་རྟོག་མེད་ཕྱིར། །བྱིས་

1 ས་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནས་བཞག་གོ།

པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། བརྟེན་ཡི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་པ་སྦྱེས་མ་ཐག་
 པའི་སྒོས་བརྟེན་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པས་ཕྱིས་ཕྱིས་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་
 ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཡང་བཟའ་བཏུང་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་བརྟེན་མི་འཛིན་པར་
 ཐལ་བའི་སྦྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོན་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ལྷག་ལྷན་
 ཡིན། །ཕྱིས་ལ་སྦྱབ་པར་བྱེད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་བརྟེན་བྱ་སྟེ། །དབང་
 པོའི་སྒོ་ནི་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་ལས་སྦྱེས་པ་ཆུན་པོའི་
 དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྦྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ལོན་པས། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱས་པས་སྟོང་བ་དེ་ཕྱིས་
 པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཆུན་པོའི་དབང་ཤེས་
 ལའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སུ་སྦྱབ་རྒྱས་
 མི་རྒྱས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་བཤད་པ་འདིས་རིགས་པ་གཞན་ཡང་བཤད་
 པ་ཡོད་དེ། འདིས་ནི་སྤྱོད་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱོད་པའི་
 རྟམ་པས་འཇུག་པ་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཆུན་པོའི་དབང་ཤེས་དེ་
 ལྟར་སྦྱབ་པའི་ལྷག་ལྷན་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་
 རོན་སྤྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་

སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་དང་ནི་བྱད་པར་གཞི། །འབྲེལ་
 དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི། །བཟུང་ནས་དེ་དག་སྒྲུལ་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་
 རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །དཔེར་དབྱེག་ཅན་བཞིན་རིགས་སོགས་ཀྱི། །བྱེ་བྱག་
 རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་སྒྲུར་བ་ཡོད་མིན་པ། དེས་ན་འདི་ལ་རྟོག་པའང་
 མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་བསྒྲུལ་ནས་འཇིག་པ་ལ་དེ་
 གཉིས་སོ་སོར་འཇིག་དགོས་པ་དང་། དཀར་ཟལ་འདི་བ་ལང་ངོ་སྟུང་དུ་འཇིག་
 པའི་དབང་མངོན་རིགས་སོགས་རྗེས་གཞན་སྒྱུར་ནས་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲེས་བྱ་དབྱེག་པ་ཅན་འཇིག་པ་ལ་དེ་གཉིས་སོ་
 སོར་འཇིག་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུབ་སྟེ།
 རིགས་སོགས་རྗེས་གཞན་ཀྱི་སྒྱུབ་བྱེད་སྒྲི་དོན་གཞན་མེད། དེ་མེད་ཀྱང་སྒྲི་སྒྲ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། རྗེས་དཔག་གིས་
 ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་
 ཡང་སྒྲ་དང་གསལ་བར་སྒྲང་། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་རྣམ་པ་ཡིས། །སྟོང་བ་བ་
 ལང་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བ་ལང་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་ལ་བ་ལང་
 གི་སྒྲི་སྒྲི་དང་དོན་སྒྲི་སྒྲང་། བ་ལང་འཇིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ་དེའི་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་སོགས་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱུབ་པ་ནི་སྒྲི་དོན་གཞན་ཁ་དོག་དབྱིབས་
 སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་གིས་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 རིགས་སོགས་རྗེས་གཞན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་

མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་ཅན། །རིགས་སོགས་ལ་ནི་རྗེས་
 དཔག་མེད། དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་། །ཀྱན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྟོད་
 འདོགས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རིགས་སོགས་རྣམས་གཞན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་
 ཉགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱེས་བྱ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་སྦྱ་དེ་དབྱུག་
 པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མིན། དངོས་པོ་ཁང་བཟང་འཕྲེང་
 སོགས་ཀྱི། །སྦྱ་ཡང་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་
 འོན་ཏེ་དབྱུག་ལས་དོན་གཞན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཆོག་དོན་དབྱུག་དངོས་པོ་ཞེས་
 པའི་སྦྱ་དེ་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཇུག་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁང་བཟང་གི་སྤེང་བ་ཞེས་པའི་སྦྱ་དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དོན་
 གཞན་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་ལ་འཕྲེང་བ་དོན་
 གཞན་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁང་བཟང་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུལ་རིགས་
 མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་མི་ཚུམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་སྦྱ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། བཟང་ཅན་
 པ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །མཐོང་བ་བསྟེ་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན། །སྦྱ་ཕྱི་འཛིན་པས་སྦྱོང་བ་
 ཡི། མིག་ཤེས་ལ་ནི་དེ་རིམ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱ་ཕྱི་གཅིག་སྦྱང་གི་རུས་པས་
 སྦྱོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་ལ་བཟང་དུས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དུས་
 ཀྱི་མིང་གཉིས་འདྲེས་ནས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་
 བཤད་དང་། དོན་བསྟུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་སྟོང་
 བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ། འདས་པ་བློན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ། རང་མཆོད་མཐོང་
 བའི་སྟོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 ལ་གཟུགས་ཞེས་མཐོང་བ་ན། །དེ་སྟོ་ཞེས་ནི་རི་ལྟར་མཐོང་། །དེ་ཡི་ཉམས་སུ་
 སྟོང་བའང་ཡོད། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མངོན་
 སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་
 སྟམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། འདི་གཟུགས་འཛིན་ལོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་
 སྟེ་མི་སྲིད་པས་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་དུས་ན་སྟོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་
 ཞིང་། འདོད་མི་རུས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་བློན་པའི་བློན་ཤེས་ཡོད་
 བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་རང་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། མི་འཐད་དེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གང་ཟག་གཅིག་
 གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྟེ་བ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། བྱིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་ཁས་སླངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེས་ནི་དུས་མཚུངས་རྣམས་པར་ཤེས། །གཞན་གྱི་སྟོང་བ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རིགས་པ་སྤྲ་མ་དེས་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་རང་དང་དུས་
 མཉམ་པའི་སྟོང་བྱེད་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདས་པ་བྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ཡོད་དེ། རོན་རིག་འདས་
 པ་དཔེ་དག་དང་། །བྲལ་ཞིང་རྟགས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཅིས་གྲུབ་གང་ཕྱིར་དེ་ལ་
 བློ། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་རྟགས་ཅན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ལྷ་སྟེན་ལྟ་བུ་
 ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་དུས་སུ་འདས་པའི་རོན་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ། རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པ་དང་། རང་
 རྒྱུད་ལ་རོན་རིག་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་གཉིས་
 བྱོན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །སྐབས་འདིའི་རོན་རིག་འདས་པ་ཞེས་
 པ་རང་དུས་ན་འདས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་སུ་འདས་
 པ་དགོས་ལ། །ལྷ་དབང་སྒོས་མངོན་སུམ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡང་
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྐད་ཅིག་སྤྲོ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 པ་དགོས་པའི་རོན་རོ།།

གསུམ་པ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་སྒོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ཡོད་དེ། ཐལ་བ་
 འགོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བརྗོད་ངང་ཚུལ་ཅན་སྤྲད་དང་། རྟོག་
 པའང་དེ་དང་རོན་གཅིག་ན། རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་ན་ནི། །བྱུང་པར་གང་གིས་
 རྟོགས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་རྗོད་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྱོད་རང་ཡུལ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་ན་རང་མཚན་སྤང་ཡུལ་དུ་

བྱས་ནས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབང་ཤེས་
 དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྟོས་མེད་པར། །བད་བློ་
 བ་ལས་སྦྱར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་བད་ལ་སྟོས་མེད་པར། །དངོས་རྒྱས་ཉིད་ལས་
 མིག་སྒྲོར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཕྱི་དོན་ལ་
 སྟོས་མེད་དུ་བད་བློ་ལས་སྦྱེ་ཞིང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་སྒྲོ་བད་བློ་ལ་སྟོས་
 མེད་དུ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལས་སྦྱེ་བས་མིག་སྒྲོ་དེ་ཉིད་མིང་སྦྱར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་
 བེ་བད་བློ་ལ། །སྟོས་ནས་དབང་པོའི་སྒོ་དག་ལ། །རྒྱས་འགྱུར་སྟོས་མེད་མ་
 ཡིན་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རིག་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པས་གཟུགས་དེས་
 གཟུགས་ཀྱི་བད་བློ་ལ་སྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྒྲོ་སྦྱེད་པས་སྦྱོན་མེད་
 ཅེས་སྒྲ་བ་འགོག་པ་ན། རྟགས་བཞིན་བློ་ལ་ཉིད་ལ་འགྱུར། །དེ་ནི་དེ་འབྲེལ་
 སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལས་དབང་སྒོ་འགྱུར་བའམ་མིན། །དེ་ལས་དུས་གཞན་དུ་
 འང་འགྱུར། །ལ་ལར་རྣམ་གཡེང་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི།
 གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་བད་བློ་ལ་པན་དངོས་སུ་འདོགས་པར་ཐལ།
 །ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་བད་བློ་སྦྱེད་པ་ལ་སྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་
 སྦྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རི་སུལ་གསུམ་ཀྱི་དབྱས་མ་ན་ཆོས་ཅན། མ་བྱ་
 ཡོད་དེ། མ་བྱའི་སྒྲ་གསུམ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་མ་བྱའི་བད་བློ་ཀྱི་
 སྒོ་སྦྱེ་བ་བཞིན། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་གཟུགས་ཀྱི་བད་བློ་

ལས་དངོས་སུ་སྐྱེའམ་¹དེ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་མི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 འདོད་ན། དེ་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པའི་ཆེ་ཡང་ཡིད་གཟུགས་ལས་གཞན་
 བ་གཡང་བ་སྲིད་པས་གཟུགས་ཀྱི་བརྒྱུ་མ་བྱུང་བ་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དེའི་ཆེ་དེ་སྐྱེ་
 དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་
 རིམ་གྱིས་གཉིས་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱིས་དང་པོར་གཟུགས་
 ཀྱི་བརྒྱུ་བྱུང་བ་སྐྱེད། དེ་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་
 འཐད་དེ། ཐ་དད་མེད་བྱིར་སྤར་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒྱུ་བྱུང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་སྤྱི་བྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱུ་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་པོའི་སྐྱོ་རྒྱ་གཞན་ཡིན་ན། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་གཟུགས་ཀྱི་བརྒྱུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་མ་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བྱུ་བ་
 དོན་མེད་འགྱུར། །བརྒྱུ་བྱུང་བའི་ལྟ་བུ་བརྒྱགས་པ། །བྱུ་བ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་
 དང་། །ཁྱད་པར་བརྒྱུ་བྱུང་མེད་འཛིན་ན། །དེ་ལ་བྱུ་བ་དོན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་གཟུགས་ཀྱི་
 བརྒྱུ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ཐལ། བརྒྱུ་བྱུང་མེད་དུ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་

1 སྐྱེ་བའམ་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

གཟུགས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། རིག་པ་ཅན་པས་
 བརྟམ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དབང་ཤེས་མིང་སྦྱར་རྟོག་
 པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 དེས་སྦྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་
 དེ། སྦྱི་ཅམ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། བྱད་པར་ལ་སྟོས་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། དེ་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་མི་སྟོས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། བརྟམ་
 བས་མིག་སྟོ་སྟེ་བར་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བརྟམ་ལས་དངོས་
 སྦྱི་མི་སྟེ་སྟེ། དེ་ལས་དངོས་སྦྱི་མི་སྟེ་ད་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་སྟར་
 ཡང་། སྟར། མིག་སྟོ་སྟེ་བར་འབྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། མངོན་
 སྲུང་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཅན། ཞེས་བྱ་བ་སྐྱབས་སྦྱི་བཤད་ནས། གང་ལ་རྟོག་པ་
 དེ་དག་མེད། ཅེས་བྱ་བའི་བར་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་ཡན་གྱིས་དབང་མངོན་བསྟན་པ་ནི་ས་བཅད་ཆེན་མོ་དང་། མཆམས་འདི་
 བས་དབང་མངོན་སྟོན་བྱེད་ལ་སྦྱར་བ་ནི་རྣམ་བཤད་དོ།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་ གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་
 ཀྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སྦྱི་བྱེད་བྱེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་

དམིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་ལྟས་
 སྲ་གཙོ་བོར་དངོས་སྲ་སྦྱེད་བྱེད་དེ། དེའི་བདག་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གཙོ་བོར་དངོས་སྲ་སྦྱེད་བྱེད་
 དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་ཀྱི་དེ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ཡིན། དེའི་བདག་ཀྱི་ཡང་
 དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཀྱི་ཡང་དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གཟུགས་དངོས་སྲ་ཉོགས་པའི་ཆད་མ་དངོས་སྲ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པར་དངོས་
 སྲ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྟར་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སྲ་
 སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྦྲངས་ཤིང་དོན་ལའང་གྲུབ་པོ། །མཆན་
 ཉིད་གསུམ་པ་དེ་དེ་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་དངོས་སྲ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དེ་རང་མྱོང་རང་རིག་མངོན་སྲུང་གི་མྱོང་བར་དངོས་སྲ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཤེས་པར་དངོས་སྲ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་སྲ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་¹ཤེས་པ་ཡིན་པ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་ཉགས་ཕྱི་མ་གཉིས་སྦྱུབ་བྱེད་འདིས་འགྲོ། ཁ་ཅིག གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་ནས་མཆོན་བྱ་གསུམ་སོ་སོར་ཐལ་

1 དེ་ ཆད་པ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ་མ་པས་བཞག་གོ།

བ་འཕེན་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛོག་པ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གང་ཞིག །ཅེས་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་དངོས་རྒྱུས་མ་ངེས་པས་ཅིང་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 ཀྱི་དངོས་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གང་ཞིག །ཅེས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་སྦྱོར་ན་ཡང་སྦྱོན་སྒར་
 བཞིན་དང་། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཅེས་སྦྱོར་ན་ཡང་སྒར་བཞིན་
 རོ། །ཁ་ཅིག །སྦྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་
 གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏྲགས་སུས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་
 བོར་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིའི་སྦྱེད་མཆེད་¹དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཅེས་ཟེར། ཡང་དེ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་དེ་དེའི་མཆོན་
 ཉིད། ཅེས་ཟེར་བའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་
 རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་དེ་མཆོན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག །མཆོན་བྱ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་གཉིས་
 པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་མི་ཏྲག་པ་དེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གང་ཞིག །ཕྱི་དོན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། སྤྱི་མི་ཏྲག་པ་སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་
 རྟེན་ཆེན་ལས། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་སྤྱི་མི་ཏྲག་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༡༩བ ཟུང་།

ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇམ་བའི་
 ཆད་མ་སྐྱེ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་བྱི་མ་དེར་ཐལ། ལྷན་མིན་འདྲ་
 བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་
 ཡང་ཡིན། རང་ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གང་རུང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་
 གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་
 གྱི་ནམ་ལྷན་དུ་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་རུས་སུ་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བར་དམིགས་པ་དེ།
 དེའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་སྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ།
 དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤ་
 ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འགལ་ཡང་། དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་དང་དེའི་བདག་རྒྱུན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དང་དེའི་སྐྱུན་མོང་བའི་བདག་

རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གང་རྒྱུ་གསུམ་དུ་ལྡན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་
དེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་¹བདག་རྒྱུ་དང་ལྡན།
དམིགས་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དམ་དབང་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་ནས་
ཞར་བྱུང་ཚྭ་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཉིས་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་གྱི་ཐ་སྙད་མི་
འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་བྲལ་ལ་ལྷུང་འགལ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐོགས་སྤྱད་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་བསྐྱེད་ལ། །དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རུས་
ཡིན། །འོ་ན་ཅི་ཕྱིར་གཉིས་རག་ལས། །སྟེ་བ་དེ་ནི་དེས་མི་བཟོད། །ཅེས་འབྱུང་
བ་ལས། པ་རོལ་པོས། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མིག་
དབང་ལས་སྟེས་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མིག་གི་ཤེས་པ་
ཞེས་བཟོད་ལ། གཟུགས་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་མི་བཟོད་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དེ་མིག་དབང་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སྟེ་སྟེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བཟོད་གྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་
ཅི་ནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

1 ལེབྱ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཤོག་གྲངས་༡༩༠ལས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་པའི་བདག་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་པས། ཐུན་མོང་པ་
ཞེས་པ་ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནས་བརྟག་གོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། མདོར། སུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། དེ་
 ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། ཞེས་དང་འདིར། གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། ཐ་
 སྙད་ངེས་པར་སྒྱར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། མིག་
 ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྱུར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་སུན་
 མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དབང་པོའི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་
 ཡོད། །སྒྱར་བར་བྱ་བའང་དེ་ཆོས་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་རང་གི་སུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ་མ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་དང་། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་སུན་མོང་མ་ཡིན་
 པར་གོ་བྱས་དང་། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྱུར་འོས་གཉིས་བྱུང་བྱ་བྱུང་
 བྱེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི། །སྒྱར་བྱ་རང་བཞིན་ཉགས་ཡིན་
 ཏེ། །བྱུང་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ལོག་པའི་ཕྱིར་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུབ་ཉགས་ཡང་དག་དང་། དབང་ཤེས་གྱི་ཐ་སྙད་
 སྒྱར་འོས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་སུན་
 མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱས་ལོག་ན་མི་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྒྱར་འོས་ལྡོག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྒྲར་བཤད་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་ཤེས་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱས་པ་ལོག་པས་གཟུགས་ཤེས་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྙད་སྒྱར་འོས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། སྒྲར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡང་
 དག་དེའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོར་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ཇའི་སྒྲ་དང་ནས་གྱི་

ལྷ་གྲ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞུང་
 འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མིག་ཤེས་མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་འོས་སུ་སྦྱབ་
 པ་ནི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོགས་སྡེ་སྦྱབ་པོ་རིག་པ་ཅན་པས་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་གཟུགས་གསལ་སྤང་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མིག་ཤེས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབང་མངོན་རང་
 གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་
 སྦྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྟའི་མིག་
 གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་བདག་རྒྱུན་ལྟའི་མིག་ལས་
 སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་གི་སྤྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་སྦྱེས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་གོང་མར། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་
 མེད་པ་རྣམས་སྦྱབ་པོ། །ཆད་མེད་པ་རྣམས་རི་ལྟ་བུར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་ནི། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྟོག་པ་
 དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་པའི་ཤེས་པ་དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྟ་ཡོད། མཆོན་
 ཉིད་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ལས་ན། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པའི་བར་སྤིད་དུ་སྦྱེས་

མ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་མེད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། གཟུགས་མེད་
ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་བར་དོ་དེ་དབང་པོ་ཀྱང་
ཆོད་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུ་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་བས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།¹

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྟོང་བ་ཡོད་དེ། མདོ་དང་འགལ་བ་
སྤང་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསགས་པ་དག་ནི་ཆོགས་པ་ཡིན། །དེ་སྤྱི་དེ་
ལ་དབང་པོའི་སྟོ། །སྤྱི་སྟོ་གདོན་མི་ཐ་བར་ཡང་། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བ་རོལ་པོས། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཆོགས་ལྷ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། སྟོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བསགས་
པ་ལ་ཆོགས་པས་ཁྲབ། ཆོགས་པ་ལ་སྤྱི་སྟེ། སྤྱི་སྟོ་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོ་
ལ་རྟོག་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོ་བ་འགོག་པ་ན། དོན་གཞན་དང་ནི་མངོན་
འབྲེལ་ཕྱིར། །རྟུལ་ཐོན་གཞན་གང་སྟེ་འགྱུར་བ་། དེ་དག་བསགས་བཤད་དེ་དག་
ནི། །ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། མདོ་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་མངོན་གྱི་སྤང་ལུལ་དུ་བསྟན་པའི་སྟོ་
ནས་ལུང་འགལ་གྱི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟུལ་ཐོན་དུ་མ་འདུས་པར་

1 དངོས་སུ་བྱུང་བས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ནམ་བཟླ་འཆོལ།

རང་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི། སྤྱི་དོན་གཞན་དེའི་གཟུང་དོན་
དུ་མི་བསྟན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། དངོས་
དང་ཚོད་སྤོང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བ་རོལ་པོས་སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉིན་གྱིས། སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སུ་ལྟར་འདོད་ཀྱི། རྩས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དབང་མངོན་རྟོག་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷན་སྟེ། ལུང་དེས་དབང་མངོན་གྱིས་སྤྱི་དོན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཚོད་པ་ལ། རྩལ་སྟན་གཞན་དག་མེད་པར་
ནི། །རྩལ་སྟན་ལྟར་པར་དེ་ཡང་མེད། །ཤེས་དེ་གཅིག་ལ་ངེས་མིན་བྱིར། །སྤྱི་
ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་འགལ་བ་སྤོང་
པའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྩལ་སྟན་རེ་རེ་བ་རང་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར། རྩལ་སྟན་འདུས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི། སྤྱི་མཆེད་
ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་མངོན་གྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་མ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། རྩལ་སྟན་
འདུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཚོད་སྤོང་ཡོད་དེ། ཚོད་པ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཆེད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ཅིག་ཆར་དུ་མ་འཛིན་
མ་ཡིན། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།

སྟོན་པོའི་རྩལ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་མི་འཛིན་པ་ལ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་
 སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྟོན་པོའི་རྩལ་དུ་མ་འཛིན་པའི་སྟོ་གང་ཞིག། སྟོན་པོའི་རྩལ་
 དུ་མ་དེ་དག་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་གཅིག་ལྟ་
 ཡིན་ཡང་། གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 སྟོ་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
 སོགས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉིལ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བས་
 མ་ངེས་པ་དང་། ཁ་བོའི་སྤང་བས་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། ཉིལ་སོགས་ཐ་དད་ལ་ངེ་ལྟར། ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་སྤང་བ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། ཉིལ་དུ་མ་ཡང་སྟོ་ལ་ཅིག་ཆར་མི་སྤང་བར་ཐལ་བར་འབྲུང་བའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། ཉིལ་དུ་མ་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་འཇུག་པ་ལྟར་བས་ཉིལ་
 དུ་མ་ཅིག་ཆར་འཛིན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། འདི་ལ་མགྲོགས་པ་
 བཤད་ཅིན་རྟོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་སྤང་བཀལ་ཅིན་པ་དང་། དེམ་བཞིན་འབབ་པ་
 དེ་ཉིད་ལ། འི་ལྟར་དེམ་མིན་འཛིན་མི་འབྱུར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཉིལ་དུ་མ་
 དེམ་ཅན་དུ་འབབ་པར་སྤང་བའི་སྟོ་ལ་ཉིལ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྤང་བར་ཐལ་བ་དང་།
 སྟོ་ནམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དུས་མཚུངས་འི་ལྟར་དེ་དག་ལ། །འགའ་
 ཞིག་དེམ་མིན་སྤང་བ་དང་། །གཞན་ནི་དེམ་ལྡན་སྤང་བར་འབྱུར། །ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། སྟོ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་ཡུལ་དེམ་ཅན་མིན་པར་སྤང་བ་དང་སྟོ་གཞན་
 ལ་རང་ཡུལ་དེམ་ཅན་དུ་སྤང་བའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཕྱིར་

དོན་ཀྱན་འཛིན་པ་ལ། །འདི་ནི་རིམ་མིན་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
རང་ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཏེ། འཇུག་པ་སྦྱར་
ན་ཅིག་ཆར་སྒྲུང་དགོས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱ་བོའི་སྒྲུང་བས་མ་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ལྷ་
ཆོགས་གཅིག་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། བྱི་མ་ལེབ་ཁྱ་ལ་སོགས་གཟུགས། །དུ་མའང་ངེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། བྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་བོ་ཆོས་ཅན། སྒོ་ལ་ཅིག་ཆར་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ།
དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱ་
བོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཆོགས་དེ་
གཅིག་ན། །ཞེས་འབྱུང་། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བས་ཆེས་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། ལྷ་ཆོགས་རྣམས་གཅིག་དུ་དམ་བཅའི་དམ་བཅའ་དེ་འདྲ་མཁས་
པས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དོན་སྒྲ་ཆོགས་ཡིན་པས་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་
གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་
ཉགས་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་ཆོགས་གཅིག་
པའི་རང་བཞིན་མིན་། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་དེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་དོན་ནི། ལྷ་ཆོགས་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
མི་རིགས་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་དུ་མ་བཞིན། བྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་

ཁ་དོག་ཁ་བོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།
 ཁ་ཅིག་ །བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉགས་འདིའི་སྟོགས་ཆོས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་
 བསྐྱུབ་བྱ་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཡང་གཅིག་གི་རང་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐུབ་པ་མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཏུ་ལ་སྐྱེད་ཏུ་མ་
 ཆོགས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅ་བའི་ཉགས་དེ་སྒྲ་ཆོགས་
 ཡིན་པ་བྱུབ་སྟེ། སྟོ་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། །སྒྲ་ཁ་ལ་སོགས་དག་ལའང་
 མཚུངས། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་དང་སྒྲ་མ་
 བྱ་ཁ་བོ་གཉིས་སྟོ་སེར་དབྱེ་བྱས་གྱི་ཁ་བོར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་
 མཚུངས་ཏེ་སྒྲ་མ་བྱ་ཁ་བོ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་རྩས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་གི་
 ཁ་བོ་ཡིན། གློ་ལ་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒྲ་ད། བྱེ་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་རྩས་
 གཞན་ཡིན་ཞིང་གློ་ལ་ཅིག་ཆར་སྒྲ་བའི་བྱིར་ཞེས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཡན་ལག་
 གཟུགས། །འབང་ཞིག་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེན། །ཞེས་འགྱུར། དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་
 ཏེ་སྟོ་སོགས་སྐྱངས་པ་ཡི། །ཁ་བོ་གཞན་མཐོང་ངོ་མཆར་རོ། །ཏུས་དང་དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་ནི། །མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་གློ་དག་ལས། །གཅིག་ནི་རིམ་ལྡན་དོན་
 མེད་དང་། །གཅིག་ནི་རིམ་མིན་དོན་གཅིག་གིས། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། སྟིར་
 སྟོ་སེར་སོགས་སྐྱངས་པའི་ཁ་བོ་མེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་རྩས་གཞན་གྱི་ཁ་བོ་
 མི་འཐད་པ་དང་། བཅོས་མའི་ཁ་བོ་དང་བཅོས་མིན་གྱི་ཁ་བོ་གཉིས་གློ་ལ་ཅིག་

ཆར་སྒྲང་བར་ཡང་མཚུངས། གློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་དོན་དུ་མའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲང་
བར་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར་ན། སྒྲ་མ་གློ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲང་ཞིང་དོན་མང་ཡིན་
པ་དང་། བྱི་མ་གློ་ལ་རིམ་ཅན་མིན་པར་སྒྲང་ཞིང་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར་བར་མི་
འཐད་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་སྒྲང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་
བ་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་དང་། དེ་ནམས་ལ་མ་ངེས་པ་
སྒྲང་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གློ་ནམས་སྒྲ་ཆོག་གས་རོ་བོའི་
བྱིར། །དོན་ནམས་སྒྲ་ཆོག་གས་རོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། བྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་
བོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཆོག་གས་ཡིན་ཏེ། གློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་སྒྲང་བའི་བྱིར།
ཞེས་པར་འབྲུང་བའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱ་མིན་ཞེ་ན། ཞེས་ཏེ་མ་བྲལ་
བོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཐ་དད་བཞག་འདི་གང་གིས་འབྲུག། ཅེས་འབྲུང་བ་ལས།
དེ་ལྟར་ན་ཐ་དད་དམ་སྒྲ་ཆོག་གས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་མེད་པར་འབྲུང་བའི་བྱིར། ཁོ་
ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། རིམ་མོ་ཁ་བོ་སོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ཁ་བོ་ཡོད་པས་
དེ་གློ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་སྒྲང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ། རིགས་མི་
མཐུན་ནམས་ཚུ་མེད་བྱིར། །རི་མོ་སོགས་གློ་སྒྲ་ཆོག་གས་མིན། ཞེས་འབྲུང་བ་
ལས། རྒྱལ་རིགས་མི་མཐུན་ནམས་སྤད་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྣམས་ཚུ་མ་པ་མེད་
པའི་བྱིར། རྟགས་བྲལ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སྒྲོན་མེད་དེ། རི་མོ་ཁ་བོ་སོགས་ལ་སྒྲ་
སེར་སྤད་པའི་ལྷན་པ་ཡོད་པས་དེ་སྒྲ་ཆོག་གས་སུ་སྒྲང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་མེད་ཕྱིར་ལྡན་སྣ་ཚོགས་མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་མོ་ཁྱ་བོའི་སྟེང་
གི་སྡེ་སེར་འབྲད་པའི་ལྡན་པ་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་
ཡིན། གཟུགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཁྲབ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། སྡེ་སེར་འབྲད་པའི་ལྡན་པ་དེ་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་ཁྱ་བོ་དང་འབྲུང་བས་ཁྱ་བོར་བཏགས་པའམ། སྣ་ཚོགས་བཏགས་པ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བཏགས་ལ་བརྟེན་པའང་མིན། །རེ་རེ་སྣ་
ཚོགས་མིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འབྲུལ་ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་གཞན་
གྱི་ཁྱ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་སེར་རེ་རེ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། སྟོན་མེད་དེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཆར་མི་སྤང་ཡང་རྗེས་གྱི་རྟོག་པ་
ལ་སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཆར་སྤང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་སྟོས་དང་པོར་སྣ་ཚོགས་རིམ་ཅན་
དུ་གཟུང་། རྗེས་གྱི་རྟོག་སྟོས་སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་དུ་ཉི་གཟུང་བ་ལ། །སྣ་ཚོགས་སྟོ་ཡིས་བསྐྱེད་མིན་
ཏེ། །གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོ་གཅིག་གིས་དོན་
དུ་མ་ཅིག་ཆར་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བསལ་ཁས།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན། གང་ཕྱིར་
དོན་གཅིག་རྟོག་པ་ནའང་། །གཞན་དག་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་
པར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཁྱ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྡེ་སེར་དུ་མ་
ཅིག་ཆར་སྤང་བས་སྟོ་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྤང་བ་གྲུབ་པ་དང་། དབང་

ཤེས་དེས་སྟོན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཆེ་སེར་པོ་ཡང་གསལ་བར་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་
རྟོག་མེད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་
དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ལ་རྩོད་
པའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་ཆོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་ལྷ་ཆོགས་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་
རིགས་པས་བྲུབ་པ་དང་། རྩོད་རྣམས་ལྷ་ཆོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པར་རྩོ་མ་
འབྲུལ་བ་ལ། ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་ན་ལྷ་ཆོགས་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་
རྩོད། གང་ཟག་གང་གིས་རྩོད་ན། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད།
ཚུལ་རི་ལྟར་རྩོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་ཆོགས་སྤང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །གལ་
ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། །རེ་ཞིག་གཅིག་ཕྱི་རྩོད་ཉིད། །ལྷ་ཆོགས་སུ་ནི་
རི་ལྟར་སྤང་། །ཞེས་འབྲུང་བས་འདོད་པ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར། བརྟོག་ཚུལ་ཡང་རྣམ་
བཤད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །པ་རོལ་པོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་
ཁ་པོ་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ལྷ་བ་ལྟར་དབང་རྩོད་གཅིག་གི་རང་
བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ཐལ། རྗེས་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་ཅིང་།
ལན་གྱི་སྐབས་སུ་འདོད་ལན་བྱེད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །པ་རོལ་པོ་ན་རེ། ཁ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཅིག་མིན་པར་ཐལ། ལྷ་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྩོ་ལ་ལྷ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་རྩོད་ཅིང་། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བྲུབ་མེད་

གྱི་ལན་བྱེད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་གྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་ཚུར་མཐོང་
 གི་རྒྱུད་གྱི་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁ་བོ་རགས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁ་བོ་རགས་པའི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་གྱི། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་མེད་གྱི་ལན་བྱེད། ཅེས་ཟེར།
 ལུགས་སུ་མ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཁྱབ་པ་ལ་ལན་མཛད་པ་དང་ལག་ལ་
 བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རེས་སྣ་ཚོགས་གྱི་རྟགས་གྱིས་ཚོས་ཅན་
 གང་ཡང་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཞེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཚོས་ཅན་གྱིས་རྟགས་ལ་སྟེགས་¹ན་རྟགས་མ་བྱུབ་
 གྱི་ལན་བྱེད་པ་འོས་ཤིང་། མ་སྟེགས་²ན་བསལ་བ་ལའང་མི་སྟེགས་³པས་འདོད་
 ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཁ་བོ་རགས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་རགས་པ་གང་
 ཞིག་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བསམ་དོན་ནི། བ་རོལ་པོ་ན་རེ། ཚུར་
 མཐོང་གི་ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་བྱེ་རོལ་དོན་གྱི་ཁ་བོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་
 ཚོས་ཅན། རགས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་ཁ་འཛིན་དབང་
 ཤེས་ལ་རགས་པའི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅོད་པར་གསལ་ཏེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་གཅིག་ཤུའི་སྟོང་ཏེ་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཚིག་ལ་སྐྱར་ནས་

1 བསྟེགས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཚལ།

2 བསྟེགས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཚལ།

3 བསྟེགས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཚལ།

གསུངས་ཀྱང་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བས་
ཤེས་ཀྱས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། བྱི་དོན་ཁས་མ་སྦངས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་བྱབ་མེད་གྱི་ལན་གདབ་པ་དང་། བྱི་དོན་ཁས་སྦངས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་གདབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ཡོད་
པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རི་ལྟ་རི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་གྲུབ་
ཞེས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་འོངས་པ་
ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མ་བྱབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་
ཁ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་ཁ་བོར་རགས་པར་སྤང་བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཐལ་
འགྱུར་དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་ཁ་བོར་རགས་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་མ་
གྲུབ་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་ཁ་བོར་རགས་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་
ལྟར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བ་ལྟར་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ། སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དུ་མར་
ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྟར། རྣམ་པ་དེ་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་སྟོན་འདི་ཡིན་གྱི་རང་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཞེས་
བསྟན་པའི་བྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་
འོངས་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་བཙུག་པོའི་ལྟ་བུ་ལྟར་གྱིས་སོ། །ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་
དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། རི་ལྟ་རི་ལྟར་དོན་བསམ་

པ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་རིགས་པས་དབྱུང་ན། དེ་ནི་དེ་
 ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་རྣམ་པར་བྲལ་ཞིང་སྟོང་པར་འགྱུར་རྟེ། རང་བཞིན་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཁྱ་ལོ་རགས་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་
 མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྱུབ། བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། འཐད་ལྡན་ལས་¹རགས་
 པར་སྤང་བ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་འབྲལ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། གསལ་
 པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྤང་ན་རྟོག་
 པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། ཁྱ་ལོ་ཁྱ་ལོ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱུང་ན། སྤྲུལ་ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་གཞིར་
 བཅས་ལ་གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཙམ་
 རྣམ་བདེན་རྩུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྩུབ་པའི་མཆོན་གཞི་དཔལ་
 ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཟུགས་སྤྱོད་
 སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་པ་གོང་མར་སྤང་པོ་
 ལྟ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བཏུས་དང་པོ་མདོ་སྟེ་པའི་གཞུང་ཡིན་ནི་ཞེ་

ན། འོ་ན་མདོ་སྟེ་བས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་
 ཞིག ། ཀྱན་བརྟུས་དང་པོར་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་སུ་
 མཛད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་¹ རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྱུབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྟོ་སེར་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྱུབ་པའི་མི་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། སྟོ་སེར་ཐ་དད་དག་
 ལ་ནི། ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་མདོ་སྟེ་བ་ཁྲོད་རང་གི་ལུགས་ལ་སྟོ་སེར་རྩས་ཐ་
 དད་ཡིན་པས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པ་བཞིན། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།
 ཞེས་ཟེར་ཞིང་། མདོ་སྟེ་བའི་ལུགས་ལ་སྟོ་སེར་རྩས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་
 འགལ་བ་ཁོ་ན་ལོ། ། ཁ་ཅིག ། རྩལ་དང་རགས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྟོན་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྟུན་པའི་མཆན་གཞི་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱན་བརྟུས་སུ། རྩལ་སྤྱོད་དང་རགས་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་
 བྱིར་དང་། རོན་གསལ་ལས། འདི་སྒྱུན་གྱིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་
 ཚུན་གྱི་གཟུགས་སྤྱ་རགས་རྣམས་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱི་

1 བར་མ་གཉིས་ཀར་འདིར་ལྷར་གསལ་ཡང་། དབང་མངོན་ ཆད་དམ་བཅུག་སྟེ་འདིའི་འོག་སྟེང་དང་པོར་སྟོ་
 འཛིན་དབང་མངོན་ཞེས་གསལ་ཞིང་། ལྷགས་ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་⁷ ༣༠ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་དང་སྟོར་འཛིན་
 ཀྱི་སྟོ་སྟེན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། རགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འཐད་ལྡན་ལས།
 ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དུ་ཟེ་དེ་བ་མེད་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་བྱབ་སྟེ། ལུང་
 དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་རགས་པར་སྤང་བ་སྤང་
 བ་ལྟར་བྱུབ་ན་བྱི་དོན་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། རགས་པ་མེད་པར་མ་བསྟན་
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག། འོ་ན། སྟོན་པོ་རགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་
 བ་སྤང་བ་ལྟར་མ་བྱུབ་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། འོ་ན་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་སྟོ་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་ཏུ་སྤང་བ་སྤང་བ་
 ལྟར་མ་བྱུབ་པའི་བྱིར། མ་བྱུབ་ན། སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཁ་དོག་ཡིན་པར་ཐལ།
 མ་བྱུབ་པ་གང་ཞིག། ཉེ་ལ་སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་བྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མ་འབྱུང་བའི་
 ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། འབྱུང་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྟོ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 བྱད་པར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤེན་པས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་ཤེས་¹ཁས་ལེན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པས་དེ་ལ་གཟུགས་བྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྤང་
 བར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་གཟུགས་བྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་
 མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་
 རྒྱུ་ཆེན་ལས། སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པ་རྣམས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བྱི་
 རོལ་དོན་ཏུ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་ཀྱང་རགས་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༤༤བ ལུ་

རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ཁ་ཅིག །རྣམ་རྒྱན་པས་ཀྱང་དེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། རྟོག་
 པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཡིན་ན་མེད་
 པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་འདི་ལས་
 ཀྱང་འདི་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་རྟོག་པ་དང་
 བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་
 པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་། སར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་དང་།
 རྣམ་ངེས་སྒྲིག་ཆེན་སོགས་སུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྣང་བར་བཤད་པས། རྣམ་བཤད་འདིར་གཞན་དུ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་བདེན་པས་གཟུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་
 ལེན། རྣམ་རྒྱན་པས་གཟུང་རྣམ་སྟོབ་འཁྱགས་སུ་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་
 ཏེ། གཟུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་
 བེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་རྒྱན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་གསེར་
 སྒྲིང་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་

ལེན་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་མཆོན་ཉིད། དབེར་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྦྲང་
 དང་ཆོས་གྲགས་ལྟ་བུ། མདོར་བསྟུན། རྣམ་བཤེན་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་
 སྟོ་སྦྲང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་སྦྲང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་
 ཀྱི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པས་དེ་ལྟར་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རགས་པར་
 སྦྲང་བ་དང་། ཁ་དོག་དུ་སྦྲང་བ་དང་། སྟོན་པོར་སྦྲང་བ་དང་། གཟུགས་སུ་སྦྲང་
 བ་དང་། ཆ་བཅས་སུ་སྦྲང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་
 པས་དེ་ལྟར་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྒྱུན་པས་ནི་དེ་ཐམས་
 ཅད་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པས་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་ནོ། །རྣམ་བཤེན་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག །སྟོན་པོ་བྱི་རོལ་དོན་
 ཀྱི་སྟོན་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོ་སྦྲང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་
 བྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་སྟོན་པོར་སྦྲང་། དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་
 པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་ནང་སྟོན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་རྒྱུན་པའི་
 ལུགས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྟོན་པོ་
 ལ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྦྲང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྟོན་པོ་ལ་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །འདིར་མ་ཁྲབ་སྟེ། མངོན་སུམ་དེ་ལ་
 སྟོན་པོ་སྦྲང་བ་སྦྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་སྦྲང་ཡུལ་ལ་ཡང་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་དེའི་སྦྲང་ཡུལ་གང་ཞིག །དེ་སྟོན་པོ་

ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ནི། སྤྲ་མའི་ཐལ་འགྱུར་དང་
 པོ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་འཇུག་
 ཡུལ་ལ་མ་འཁྱལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་དེ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་མ་འཁྱལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པ་ཐལ་འགྱུར་
 བ་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་སྤྱི་སྤྱད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཉམ་
 མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ལ་འཁྱལ་
 བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱལ་
 བ་གང་ཞིག །ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་རྗེས་དཔག་དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བྱིར་བ་ཁས། གཞན་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་སྤང་བ་སྤང་བ་
 ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ལ་མ་འཁྱལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱིར་བ་ཁས་སོ། །ནམ་བདེན་རྩལ་རྩལ་ལྟོད་པའི་རྩལ་གཞི་ལ་ཁ་ཅིག །གཞི་
 གྲུབ་ན་ནམ་བདེན་རྩལ་རྩལ་ལྟོད་པའི་རྩལ་གཞི་ཡིན་པས་བྱིར་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་གཉིས་རྩལ་ལྟོད་པའི་རྩལ་གཞི་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀས་སྤྲོ་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། གཞན་དབང་དེ་སེམས་ཅམ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་གཞི་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་གཞི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྦྱོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱོན་པོ་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། ཁ་དོག་
 ཏུ་སྤང་བ་དང་། སྦྱོན་པོར་སྤང་བ་དང་། གཟུགས་སུ་སྤང་བ་དང་། ཆ་བཅས་སུ་

སྤང་བ་ལྟ་བུ་ནམས་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་སྤྲི་རོ་རིག་བྱ་ནམས་ཀྱང་
 རྣམ་བདེན་རྩུབ་ཚད་པའི་ཚད་གཞིར་ཡང་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྩུབ་དེ་ནམས་ཁྱད་
 གཞིར་བཟུང་ནས་ཚད་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པའི་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པ་དང་། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 བྱི་ཁ་ཅིག །གཅིག་ལ་སྤྲ་ཆོག་པ་དེ་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བྱི་
 རོལ་དོན་སྤྲ་ཆོག་པ་སུ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་ན་སྤྲོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས། སྤྲོན་ཡོད་
 དེ། སྤྲོ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། དེ་བདེན་པ་ལ་སྤྲ་ཆོག་པ་
 སུ་གཅིག་དང་། སྤྲོ་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྤྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དོན་ནམས་
 བདག་ཉིད་འདིར། འདོད་ན་དེ་ལ་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། བྱི་རོལ་
 དོན་སྤྲ་ཆོག་པ་སུ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་ན་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བྱི་རོལ་དོན་
 སྤྲ་ཆོག་པ་སུ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་དེ། བྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་གཞན་ཀྱང་མེད། ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་
 ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །རགས་སྤང་
 ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། གཟུགས་ལྟ་བུ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་བདེན་པར་
 མེད། ཤེས་པ་ལ་བྱི་རོལ་དོན་སྤང་བ་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་བྱི་དོན་རགས་པ་ཡང་མི་བདེན། བྱི་དོན་རུལ་ཐོན་དུ་ཡང་

མི་བདེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བྱི་དོན་རགས་པར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་ཡང་
 མི་བདེན། རྩལ་ཐན་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་ཡང་མི་བདེན་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་
 པ་བྱུབ་སྟེ། ཡོངས་གཙོ་དེ་ནང་ཡིན་བྱི་རོལ་ལྟར། །གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་
 ཡིན། །ཐ་དད་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཡི། །ཐ་དད་སྒྲུབ་བ་བསྐྱད་པ་ཉི། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བདག་མེད་སོགས་ཡོངས་སུ་གཙོ་དེ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་དེ་ནང་འཛིན་པའི་ཆ་
 དང་། སྒྲོ་སོགས་བྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་གཟུང་བའི་ཆ་ཡིན། གཟུང་འཛིན་རྩལ་ཐ་
 དད་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོ་དེ་བསྐྱད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྩལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཆད་མས་ཤེས་
 པའི་བྱིར་ཏེ།¹ དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་མེད་དེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་
 །ཀྱང་། །གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུང་བ་
 རྩལ་གཞན་དང་འཛིན་པ་རྩལ་གཞན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོང་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་
 སུ་བྱུབ་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པར་བྱུབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་མདོ་དོན་དུ་བྱུབ་པ་
 དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་བྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་
 བྱི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 འཛིན་ཆད་མ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་ཉམས་
 སུ་སྟོང་པའི་རང་རིག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཟུགས་འཛིན་ཆད་མའི་

1 ཏེ། ཞེས་པ་ཡིག་ལྟག་ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་ཤེས་པས་¹གཟུང་བ་རྗེས་གཞན་དང་
འཛིན་པ་རྗེས་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན། གང་གི་
ཕྱིར་འདི་ལྷན་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀས་སྟོང་པ་
ཉིད། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་བཤད་
ཀྱི་གསུངས་ཟིན་ལྷན་སྟོང་ཉིད་དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབྱུང་
བཟོན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་སྦྱར། གསུངས་ཟིན་ལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཤེས་པར་མ་ཟད་གཉིས་སྒྲུང་དེ་ཡི། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ཞེས་སྒྲ་རབས་པ་ཁ་
ཅིག་ལ་གྲགས་པ་དེ་མ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བཟོན་པ་ལྷན་ངེས་ལ། དེ་ལྷན་བྱས་ན་
གཟུགས། གཟུགས་འཛིན་ཆོད་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་གཅིག་པ་དེའི་ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་
དོན་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེར་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྒྲུང་ངོ་།

མཐའ་དབྱུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱ་ཙམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བདེན་
པ་གཉིས་དང་། ཀྱན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་བྱུང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས།
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་བཟོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱད་
པའི་རིགས་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ། རང་
ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མའི་རྟེན་

1 པའི་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཆད་མར་སོང་བ། རང་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། རྟོག་པས་སྒྲོ་
 བཏགས་པ་ཙམ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་
 ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་
 ཀྱན་བཏགས་དང་། མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་སོ། །རང་
 རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པ་གཞན་དབང་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་
 མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གོ་མས་ན་ཤེས་སྦྱིབ་
 མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 སྒྲས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དང་སོ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གསུམ་དོན་
 གཅིག །མཆན་གཞི་ནི་དཔེར་ན་སྤར་བཤད་པའི་གཉིས་སྟོང་དང་། གཟུགས་
 གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་
 བུ། ཕྱི་མ་ནི་གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཡོངས་
 གྲུབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རི་སྐད་བཤད་པ་འདིས། དེང་སང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་གཏོལ་གཏམ་སྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་སྤང་འབྲལ་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་
 གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་
 དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱད་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་

དུ་མེད་པས་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་བསྐྱད་ཅིང་འབྲུལ་པར་གྱུབ་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་
པའི་མདོ་དོན་དུ་གྱུབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་
ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་
པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་
པ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་¹ཅེས་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་པས་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འཆད་པར་མ་ཟད་བྱི་དོན་
ཁས་སྐྱངས་ནས་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་
བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །བྱེད་པར་ཅན་དེ་འང་དེ་ཉིད་
མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། བྱེ་བྱེད་བདེན་
པས་སྟོང་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྟར། གཞན་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་
དང་། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱང་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྐྱངས་

1 པར་བཤད་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

ནས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱང་རེས་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་བས་ཤེས་སྤྱོད་གི་
 མདོ་བཀར་ཁས་སྤངས་ནས་དགོངས་པ་འཆད་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་
 སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། མདོ་སྟེ་བའི་རང་གཞུང་དུ་མི་བྱ་སྟེ། ཅ་བ་
 དང་ཁྲིཤར་ཀྱང་སྤྱོད་སྟེ་བ་དང་། འགྲེལ་བར་ཡང་སྤྱོད་དང་། བྱང་རེས་རྣམ་འབྱེད་
 དུའང་ཡང་སྤྱོད་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་མཁན་པོ་ནི། དངོས་
 རྣམས་ཐ་དད། ཅེས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་དང་། གཟུང་དང་འཛིན་
 པའི་ཞེས་སོགས་སེམས་ཅམ་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་
 སོགས་མདོ་སྟེ་བའི་གཞུང་དུ་བཞེད་དེ། རྒྱུ་ལས། དེ་ནི་དབྱ་མ་བ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་སྤྱོད་བ་དང་། བྱེ་རོལ་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་རེས་ཁྲིལ་ཆེན་ལས། སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་
 མཁན་པོས་རྣམ་འགྲེལ་དུ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་རྣམ་རྟུན་བ་དང་། རྣམ་བདེན་
 པའི་ལུགས་བརྟུན་པར་བཞེད། ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་
 བདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་ལུགས་སུ་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་མཁན་པོ་ཡང་བཞེད་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་ཤེས་བདེན་པས་སྟོང་བ་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་

པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་པ་ལས་ན་རྣམ་བཤད་འདིར་
སྟོབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་དངོས་རྣམས་ཐ་དད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་
པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་བཤད་པ་ནི་སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱན་པ་ལ་དབུ་མར་བྱས་
པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོབ་པའི་ཕྱོགས་མ་
ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལན་དུ་མར་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་ཞེས་
གསུངས་པ་ཚུམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐ་མལ་པས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐུབ་པས་ཕྱི་དོན་གསུངས་པར་མི་
རིགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་
དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
སྟེ། མ་རིག་གིས་བསྐྱད་བདག་ཉིད་ལ། །རི་ལྷའི་རང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས། །རྣམ་
རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྣམ་པ། །སྟེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་འགྱུར་
བ་ལས། ཤེས་པ་དེ་རང་རྒྱུ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྟེས་པའི་
བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲ་ཤད་འཇག་སྤང་གི་སྟོ་སྟེ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་།

གཉིས་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྟེས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
སྟེ། པ་རོལ་མཐོང་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་རིག་མ་ཡིན། །གཟུང་དང་

འཛིན་པའི་བསྐྱད་པ་དག། མེད་ན་དེ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སོ་
སྒྲེའི་རྒྱད་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་སྦྱང་བའི་བསྐྱད་པ་མེད་ན་དེས་འདི་ལྟར་
རྟོགས་དགོས་ནའང་དེ་ལ་བསྐྱད་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། ཐུབ་པས་ཕྱི་དོན་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྟོམས་ཅན། །སྒྲུང་
ཆེན་གཟེགས་སྦྱངས་ཉིད་མཛད་ནས། །འཛིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །ཕྱི་
རོལ་དཔྱོད་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
མི་རྒྱས་ཤིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་རུང་གི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་དུ་ཕྱི་དོན་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་རྟགས་མ་བྱུབ་ཀྱི་ལན་གདབ་པ་ཡོད་
དེ། ཤེས་པ་སྡོ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པ། ཤེས་པའི་བྱད་པར་གཞན་རྟེན་མེད། །ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད་ནས། གཉིས་
པ་ཡིད་མངོན་འཆད་པ་ལ་མདོར། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་
ལས། ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་
རྣམ་པས་འཇུག་པ་སྟེ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ། སྒྲ་སྦྱོང་བ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ལྟར། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པས་
 འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤར་སྤྱོད་བ་ནི་འཛིན་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ལྷ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕྱག་པ་
 ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་
 དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་འཛིན་
 ཡིད་མངོན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་དཔྱད་ཤེས་
 དང་དུག་གསུམ་བཞིན། བྱ་སྟེ། ཆད་མ་ཡིན་ན་གསར་དུ་མི་སྦྲུ་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་
 སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་
 ལྟོས་མེད་དུ་གཟུགས་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལོང་
 བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། ཞེ་
 ན་ཞེས་ཏེ། སྤར་སྤྱོད་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། །ཡིད་ནི་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །མ་མཐོང་
 འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ། །སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་། ཚེད་
 པ་དེ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་
 དང་། གཉིས་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པའི་སྤྱིར་དང་། དང་པོ་ཡིན་ཏེ།
 སྐད་ཅིག་ཉིད་སྤྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་འབྱུང་།

བ་ལས། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དེ་ཉིད་
 གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དངོས་སྤྱི་དུས་སྤྱི་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དོན་
 གྱི་གཞུགས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་
 དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་དེ་ཉིད་ཉག་པ་ཡིན་པས་སྤར་
 བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མིན། ཞེས་འབྱུང་། མི་འཐད་
 དེ། མཆོན་ཉིད་ནི། །ཁྱད་པར་བཅས་པ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཡིད་མངོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་གྱི་བྱར་དུ་རང་འབྱེད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་སྤྲུམ་མས་ཉོགས་ཟེན་
 གྱི་དོན་ལ་ཉོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་དེས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་གྱི་གཞུགས་དེ་ཉིད་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། བྱོགས་སྤྲུམ་མ་མི་འཐད་དེ། བྱ་བ་སྤྱོད་ཅན་ལས་ལ་
 བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ། །དབང་པོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་བྱེད། །སྤྱོད་པར་
 བྱེད་པ་རི་ལྟར་འདོད། །དངོས་པོ་དེ་ལས་སྤྱོད་བའི་སྒོའང་། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་
 འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱ་མིན་ན། །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་འགལ་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་ཡིན་པའམ། དེའི་
 དེ་མ་ཐག་སྐྱོན་གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆད་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ་བ་
 དང་། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཅིག་ཆར་སྤྱོད་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུ་

གྱུར་པའི་གཟུགས་དེས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་ཡིད་
 མངོན་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་
 དོན་དེ་ཉག་པར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཉག་པར་མ་
 གྱུར་པའི་ལན་བཏབ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར་དོན་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཡིད་
 བྱི་ཡུལ་གཞན་ཉིད། །འཛིན་བྱེད། ཅེས་སྐུར་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
 གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་
 དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིན་པའམ་དབང་མངོན་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་ ཕྱི་མ་
 ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩ་བའི་
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་
 ཞེས། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཅན། །དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་
 འགྱུར་བ་ལས། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་བཤད་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེས་རང་ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་
 བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱང་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྩོད་པའི་རྩོད་སྤོང་འཆད་པ་ལ།
 རང་དོན་རྗེས་འགྲོའི་དོན་ལྟོས་ཅན། །དབང་སྐྱེས་སྒྲོ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་ཏེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ཡིད་མངོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ།
 རྒྱུན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ། སྐྱེ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ། དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེད་པ།
 ཚོད་པ་སྤང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །རིགས་གཏེར་དུ།
 ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་མེད། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་དེ་རྒྱུན་མེད། །ཅེས་འབྱུང་
 བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རིགས་འབྲའི་རྒྱུན་མེད་དེ།
 ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་
 བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །འདས་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 མངོན་ལས། རྣམ་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་གིས་
 དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་དེ་འབྲའི་བ་སྟེ་བདུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གང་ནས་ཀྱང་
 མ་བཤད་པའི་བྱིར། ཡིད་དབང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མངོན་ལུང་གི་
 དོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འདས་མ་ཐག་པའི་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཡང་གཞན་དག །རྒྱུན་གྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་ཉི་བ་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་འདིའོ་
 སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པར་འདོད་པའང་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་འབྲའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་སེལ་འཇུག་ཡིན་དགོས། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་སྦྱབ་
 འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལ་ལ། རང་གི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་
 དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཇུག་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་
 ཡིད་མངོན་གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་
 རིག་མངོན་སུམ་རྣམས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ། དེ་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 དེའི་སྐར་མོང་བའི་བདག་རྒྱུ་གང་ཞིག །ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་
 དུ་མདོ་རང་འགྲེལ་བྱངས་པ་ལས། དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནའང་
 ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་སྐར་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་
 དེའི་འཛོག་བྱེད་དུ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་
 ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་གི་སྐར་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་
 དབང་ལས་བྱུང་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་མངོན་

གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད་ན་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་
ཡིད་མངོན་གྱི་བར་ལ།

ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཚུར་མཐོང་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་དེའི་བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་དང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀ་
གཟུགས་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་
བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཤིན་དུ་སྒྲོག་གྱུར་
ཀྱང་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་འདི་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུན་གསུམ་དེ་གཉིས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཉེ། འཐད་ལྡན་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡིད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་།
ནམ་བཤད་ལས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་དུ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པ་ན་དེས་བྱེད་པར་དུ་
བྱས་པའི་དེའི་རྒྱུན་གསུམ་ཡང་ཤིན་དུ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་
བ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་ན། དེས་ཡིད་

མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཆ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་
སྒྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་
ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དུས་མཐའི་
སྐད་ཅིག་མར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་མེད། དེའི་
བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་ལྷ་བྱི་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་རྣམས་
དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་
པ་མེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
འབྲའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
ན། ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ལྷ་བྱིའི་ཆ་བཅས་
མ་ཡིན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་
གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། དེའི་སྟངས་ན་བྱས་མི་རྟག་གི་ཆ་དང་ཡང་བཅས་
པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་།
ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྷ་སྟེ། ལྷ་ལས་
མང་བ་མི་སྟེ་བའི་ཆེ་དེ་སྐད་ཅིག་ལྷ་བ་ཡིད་མངོན་དེའི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་

རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་སྤར་བཞིན་འཕེན།
 རང་ལུགས་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་
 གང་རུང་ཡང་ཡིན། རང་ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གང་རུང་
 མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཕྱི་ལྷོ་མཆེད་དེ། དེའི་
 དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་
 དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་གཟུགས་ལྟ་བུ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
 ཡིད་མངོན་གཟུགས་འཛིན་བྱས་སུ་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མའི་རིག་པ་དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་མྱོང་བ་གསལ་
 རིག་གི་ངོ་བོར་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་རིག་པ་
 དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། གཉིས་ཀ་དཔེར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལས་མང་བ་མི་སྟེ་པའི་ཆེ་
 དེ་སྐད་ཅིག་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཐད་
 ལྷན་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད་ནས་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ཚོད་པ་སྤང་
 བར་བཞེད་ནས། རྒྱ་དང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་རང་བཞིན་
 ལྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་ཞེས་པས་རྒྱ་རྒྱུན་

བདག་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ་ཀ་བསྟན་ཅིང་། ཡུལ་ཞེས་པས་དམིགས་རྒྱུན་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་
 དམིགས་རྒྱུན་དང་དེའི་གཟུང་དོན་དོན་གཅིག་ཡིན་གྱི་དངོས་རྒྱ་ཙམ་¹དོན་²མི་
 གཅིག་ཅིང་། བདག་རྒྱུན་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དོན་གཅིག་པས་ཡིད་མངོན་དེའི་སྤྱན་
 མོང་བའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱའོ། །ཡིད་མངོན་མཐའ་དག་གི་སྤྱན་མོང་
 བའི་བདག་རྒྱུན་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུས་མ་ངས་
 བའི་ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དང་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་རྣམས་ཡིད་མངོན་དེའི་སྤྱན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱ་ཡི། དེའི་ཉར་ལེན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་བུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་ནི་
 དེའི་སྤྱན་ཅིག་བྱེད་པ་ཙན་ཡིན་གྱི་བོགས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་
 གི་རྒྱས་ལ་བོགས་འབྱེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡིད་མངོན་སྤྱེ་བའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སྤྱེ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟེལ་མར་
 སྤྱེ་བ་དགག་པ་དང་། འགྲོས་གསུམ་བྱ་སྤྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱུན་མཐར་སྤྱེ་བ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༥༦ན དང་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༥༦ན དོན་ ཞེས་པ་མེད།

འཐད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
མངོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྟེ། དེ་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་
གཉིས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོས་ཆོད་པས་དེ་གཉིས་
བར་མ་ཆད་དུ་མི་སྟེ་བར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་མི་ལུས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་
དེ་སྟོང་བ། །རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྤང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། རིགས་གཏེར་བ་རྣམས་འདི་རྒྱན་མཁན་པོའི་བཞེད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་
དེ། རྒྱན་འགྲོས་གསུམ་དུ་སྟེ་བར་བཞེད་པ་འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ནི་རིགས་གཏེར་བ་རྣམས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར་མཛད་ནས་རྒྱུར་མཐོང་
གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་ཟླ་མེད་དུ་སྟེ། དེས་
དངོས་སུ་བྲངས་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དེ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་དང་
གསུམ་ཅིག་ཆར་སྟེ་བ་སྟེ། ཕྱི་ལྟ་དོན་རིག་གི་འགྲོས་གཉིས་དང་། ལྷ་རང་
རིག་གི་འགྲོས་གཅིག་དང་གསུམ་མོ། །ཞེས་པར་¹ ²དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༥༦ ཞེས་ཟེར།

2 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༥༦ ཞེས་པར་ ཞེས་པ་མེད།

མི་འཐད། རོན་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 རང་རིག་གཉིས་ཡོད་པས་འགྲོས་བཞིར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་གཉིས་
 པོ་ཁ་ནང་ལྟས་སུ་མཚུངས་པས་གསུམ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། རོན་རིག་གཉིས་པོ་ཕྱི་
 ལྟས་སུ་མཚུངས་པས་འགྲོས་གཉིས་སུ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་ཆེ་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་མ་གཏོགས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྤྱེས་པ་མི་འཐད་པས་ཚུར་
 མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་རིགས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སུ་མ་དེ་ལ་
 ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་ནས་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་བར་ལྟ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 ལས་རིག་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་བར་ལྟ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱེ་བ་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག །གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱེ་བའི་དུས་དེར་
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱེ་བ་ནས་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱེ་བའི་བར་དུས་དེར་རིག་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ངེས་པར་སྤྱེ་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱེ་བ་མ་དངོས། འདོད་ན། གང་
 ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རིག་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་
 བར་ལྟ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་

གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཉན་པ། དེ་ག་འཛིན་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྷ་ཅིག་ཆར་དུ་
 སྤྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཕེན་པ་ལ་འགྲོས་
 གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན་གདབ་དཀའ་ནའང་། ཁོ་བོ་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། འོ་ན་ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱིས་པའི་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་སོགས་ལྷ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་རང་འབྲས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་
 སོགས་ལྷ་པོ་གང་ཡང་དངོས་སུ་སྤྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མེད་པ་གང་
 ཞེག། །གཞན་རྣམས་ལའང་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་
 རྒྱུད་ལ་དེ་ལྷ་ཅིག་ཆར་སྤྱིས་པའི་ཆེ་སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྱེད་པའི་
 སྤྱི་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞེག། །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྩིས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་
 ཅིག་ཆར་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས། འོ་ན་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་
 གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྷ་ཅིག་ཆར་སྤྱིས་པའི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་
 རིག་ཡིད་མངོན་གཅིག་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནམ་
 སྤྱི་འཛིན་ཡིད་མངོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འགྲོས་གསུམ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྤྱད་

ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རིག་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པའི་བར་ལྷ་ཅིག་ཆར་
 སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་གང་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་རིག་ཡིད་མངོན་གཅིག་དངོས་
 སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་པ་ཆད་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ལན་གདབ་ན་མཚུངས་
 སམ་སྟམ་སྟེ། བརྟག་འཆལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་ཡིད་ཤེས་
 རྩས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་སྒོ་
 བེ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་། །ཞེས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་འབྱུག་ཤེས་དུག་ཅིག་ཆར་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་སྔོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་རྣམས་ཅིག་
 ཆར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ཡིད་ཤེས་རྩས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རིགས་ལམ་ལ་མ་བྱང་བ་ཁ་ཅིག །འགྲོས་གསུམ་པ་འགོག་བཞིན་
 དུ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོས་དངོས་
 སུ་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁས་སྦངས་འགལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་
 པ་དང་སྒྲ་མ་དེ་གཉིས་ཀ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་¹སྐྱེད་ཅིག་དང་
 པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འགྲོས་གསུམ་པ་འགོག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 དེ། སྒྲ་མ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་

1 དབང་མངོན་ ཆད་དམ་བརྟག་པར་བྱལོ།

ཕྱིར་ཉེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་
 སྐྱེ། གཉིས་ལས་མང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆེ་དེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་ཚུར་
 མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་པ་མེད་པར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་སྐྱེ། དེ་ལས་མང་བ་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆེ་དེ་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་དངོས་
 སུ་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་གཉིས་པས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་དེ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་
 རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཡོད། དེ་འབྲེལ་དེ་
 སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་འབྲེལ་དེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་
 བ་ཁྲབ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་ཡིད་
 མངོན་འགྲོས་གསུམ་པ་འཐད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་
 ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལས་དངོས་

སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་བྲབ་པ་མ་
 དེས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཅིག་
 སྐྱེ། གཅིག་ལས་མང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆེ་དེ་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་
 རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཉིས་སྐྱེ། གཉིས་ལས་མང་བ་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆེ་དེ་སྐྱེད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡོད་ན་སྤྲུལ་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། སོམས་ཤིག །དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་
 མ་ཐག་རྒྱུན་ནམ་དངོས་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱེད་ཅིག་དང་
 པོ་དང་གཉིས་པའི་མཚན་གཞིའང་ཤེས་སོ། །དེས་ན་དུས་མཐའི་སྐྱེད་ཅིག་མ་ཡིན་
 བ་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་།
 རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་མེད་མི་དགོས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་
 དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེད་པ་འཐད་པ་ནི། དེ་ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་
 མཐར་སྐྱེ་བའི་ཡིད་མངོན་དེ་ཡིད་མངོན་མཐའ་དག་ལ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་རིག་ཡིད་
 མངོན་ཡིན། དོན་རིག་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ལ་བྱ་ཡི།
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་མིག་ཤེས་གཟུགས་
 ལ་བྱེད་པ་དང་ལྟན་བཞིན་པའི་ཆེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལའང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་མཐར་

གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བར་མ་ངེས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ལ་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྷ་ཅིག་
 ཆར་དུ་སྤྱིས་པའི་རྒྱན་མཐར་ཡིད་ཡུལ་གང་ལ་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དོན་རེག་
 ཡིད་མངོན་གཅིག་མ་གཏོགས་གཞན་བཞི་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ལ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ལྷ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་
 ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱིས་པ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རྒྱད་པ་སྤྱིས་པའི་
 ཆེ་རྒྱ་མཐར་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ལ་ཁ་
 ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྷ་སྤྱི། ལྷ་ལས་མང་བ་མི་སྤྱི་བའི་
 ཆེ་ལྷ་པ་དེའི་དུས་ཁོ་ནར་སྤྱི་ཞེས་ཟེར་བ་ཅིང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་བཞི་པ་དང་
 གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཡིད་མངོན་དེའི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་དེ་སྐད་ཅིག་ལྷ་པའི་དུས་
 སུ་སྤྱིས་ཞེས་པ་དང་། དེ་དེ་ལྷ་པ་འགགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་པ་
 འགག་པའི་དུས་སུ་སྤྱིས་ཞེས་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་སྐད་ཅིག་ལྷ་པའི་དུས་
 སུ་སྤྱི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འགགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱིས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་
 ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ལྷ་སྤྱི། ལྷ་ལས་མང་བ་མི་སྤྱི་བའི་ཆེ་
 ལྷ་པ་དེའི་དུས་ཁོ་ནར་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་

དུས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག། །སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་དངོས་སུ་
 མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་བཤ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་དེ་ཡང་མིག་གིས་བྱེད་པ་འདས་པ་དེའི་ཆེ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དོ། །མིག་བྱེད་
 བ་དང་ལྡན་པའི་ཆེ་ནི་གཟུགས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མིག་ལ་བརྟེན་
 བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མི་
 འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་རྒྱན་མཁན་པོ་འགྲོས་གསུམ་དུ་
 སྐྱེ་བར་བཞེད་པར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། གོམས་ལས་
 མདུན་ན་གནས་པ་ལས། །འདི་འོ་ཤེས་ནི་ཞེས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་དང་། འདི་
 ཞེས་མདུན་ན་གནས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་
 ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུགས་གཟུང་ཡང་
 དབང་མངོན་དེའི་དུས་སུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་།
 འོན་ཏེ་མིག་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་མིག་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་
 ཆོས་མཆོག་ཕྱོགས་སྒྲར་བཀོད་ནས། མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་སྣང་
 བ་ཅམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་ལ། སྒྲར་གོམས་པ་ནི་ངེས་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
 མིག་གི་བྱེད་པ་མེད་པས་ཡིད་སྒྲར་གོམས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར།
 འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིག་ཤེས་གཟུགས་མངོན་སུམ་སྣང་
 བ་ཅམ་ལ་མཁོ་ཡི། གཟུགས་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་ཤིང་། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱིས་གཟུགས་ལ་ངེས་

ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་པར་གསུངས། ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་མངོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྲ་
 བཀོད་ནས། མོས་པ་ལྷག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཞེས་བྱ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལས་
 གཟུགས་ལ་མོས་པ་ལྷག་པས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་གཟུགས་
 འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།

ཡིད་མངོན་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས།
 གཞན་དག་གིས་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཚོལ་བ་དེའི་དོགས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་
 མདོ་མཛད་པས་ལུང་ལས་གྲགས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི། འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་
 བཙུ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བརྟེན་
 པའོ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་
 འདི་མ་གཏོགས་གཞན་མངོན་སུམ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཚད་མ་གཞན་མི་བཙུ་བར་གསུངས་ཀྱི།

སྤྱིར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་མི་བྱའོ།།

ཡིད་མངོན་ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚིག་སྒྲོང་།

ལྷ་པ་ཚིག་པ་སྒྲོང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡིད་མངོན་དེ་ཚུར་མཐོང་ལ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུག་གྱུར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 དེ་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་རིག་
 དེས་སྤྱོད་ན་རྟོགས་པས་མ་ཁུབ་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱ་བའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ནམ་རྟོག་མཐའ་
 དག་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་བརྒྲེག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁོ་
 ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རང་
 སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གང་ཞིག་ ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། དེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་རྟོགས་
 པའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། འོ་ན་དེ་རང་གི་གཟུང་
 དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། གཞན་ཡང་། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
 མངོན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་སྒྲུབ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
 མངོན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱི་དུས་སུ་ལྟའི་མིག་
 གི་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམ་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 ན་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། བྱམ་པ་དང་
 བྱམ་པའི་དོན་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པས་མ་དེས་ཤིང་། འདོད་མི་རྒྱས་
 པ་ནི། བྱམ་པའི་དོན་སྐྱེ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་ཡོད་པ་དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དག་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རང་སྒྲོང་
 རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱལ་བར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས།
 འདོད་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་ཆད་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆད་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཚུར་མཐོང་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱལ་སྟེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆད་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར།

ཆད་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 ཆད་མ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་དེར་
 ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དུས་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པར་ཐལ། བྱོད་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱོད་རྒྱུན་དུ་གྱུར་
 པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་སོང་། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རྟག་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་ཉིད་ཆོས་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་ན་
 རང་ཉིད་ཆོས་དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་དེ་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་བཅས་
 གྱི་དངོས་པོ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཅ་བར་འདོད་ན། རྒྱན་
 བཅས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཐལ། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་པར་
 ཐལ། བུམ་པ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཆད་མ་
 དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མ་དུས་མཐའི་
 སྐད་ཅིག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དག་ལ་ལན་རྗེ་ལྟར་གདབ་སོམས་ཤིག །

རང་རིག་མངོན་སུམ་འཆད་པ།

དེ་ལྟར་ཡིད་མངོན་བཤད་ནས། གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་འཆད་
 པ་ལ། མདོར། ཆགས་ལ་སོགས། །རང་རིག་ཉོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཐུག་དང་། བདེ་བ་
 དང་། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རང་
 རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱན་དུ་བྲངས་པར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་མོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་འདི་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་ལྗོངས་
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ཁོ་ན་ཡིད་ལས་བྱུང་བར་བརྗོད་ཅེ་ན། གསུངས་པ་དབང་པོ་ལ་
 མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་

ལ། བདེ་སོགས་ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ནམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་ཏེ། ལྷར། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྱག་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རིག་པ་དང་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
 འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 རང་རིག་རྟོག་བྱལ་དུ་སྦྱབ་པ་དངོས་དང་། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། པ་རོལ་པོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་
 དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 མིང་སྤྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་
 མི་བརྟེན། །བདེ་བྱེད་པར་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རང་རིག་ནི། །བརྗོད་
 དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདེ་བ་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་བ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་
 སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་
 གི་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤྱང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་
 དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་། ཆོས་དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་
 བ་ཆོས་དེ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ་དབང་ཤེས་ཉམས་སུ་
 སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ། དབང་ཤེས་མི་རྟག་པ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གང་ཞིག །དེས་དེ་མ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དབང་ཤེས་ལ་དེ་གང་

ཞིག། །དབང་ཤེས་དང་དེའི་མི་རྟག་པ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་
 གྲང་བྱུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་མི་རྟག་
 བ་དེ་དེའི་སྤྱང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བྱིར་དེ་ནི་ནང་ཉིད་དང་། །སྤྱང་བྱ་ཉིད་
 བྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གི་སྤྱང་བྱ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་བྱུབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མཆན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ཡོད་དེ། བདེ་སོགས་ནང་དོན་
 བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བདེ་སོགས་བྱི་དོན་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་
 པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚུད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་དེ་དག །རང་གི་ངོ་སོ་
 རི་ལྟར་རིག །དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །རིག་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགའ་
 ཞིག་ཟེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་བདེ་བ་ཡུལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ན་རིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་གྱི་སྤྱང་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཚུད་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་
 དེ་མིན་དངོས་རྒྱས་བསྐྱེད། །རྣམ་ཤེས་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་སྐྱེས། །བདེ་སོགས་
 དེ་ཅིས་ཤེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། དམིགས་པ་ཉིད་ནི་དེར་སྤང་བའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། རྟེན་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་
 པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རང་གི་རྟེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར།

(དངོས་འབྲས་འབྲ་མི་འབྲ། དངོས་རྒྱ་འབྲ་མི་འབྲས་བསྐྱེད་)¹ཞེས་པར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཅོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། །གནས་ཉིད་དང་
 བེ་སེམས་མེད་དང་། །གཟུང་བར་སྦྲ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གངས་ཅན་གྱིས་
 བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་བཅས་པོ་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་སྟེ། སྟོ་སྟོང་
 རྣམ་གཞན་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཅོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་ཡང་། །ཅིག་ཆར་
 གཉིས་འཛིན་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་
 གྱིས་གཟུགས་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་མི་སྟོང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 བདེ་བ་ཆེས་གསལ་བའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་གསལ་བར་མི་དམིགས་
 གུང་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྟོ་སྟོང་རྣམ་གཞན་དུ་ཆད་མས་མ་དམིགས་གུང་
 སྟོ་སྟོང་རྣམ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། གཅིག་ཆེ་གསལ་བས་སྒྲིབ་ན་
 ཡང་། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྒྱན་དག་ལ། །ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་
 རྣམ་གཞན་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་
 ཆད་མས་མཐོང་། སྟོ་སྟོང་རྣམ་གཞན་དུས་ནམ་ཡང་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། རོ་བོ། དབྱེ་བ། མཚུངས་ལྡན། རྣམ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱེད་པ། སྒྲ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ །དོན་གྱི་རོ་
 བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དོན་གྱི་བྱུང་པར་རང་སྟོབས་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩བ ཀུག་རྟགས་ནང་ཚུད་པ་རྣམས་མེད།

གྲིས་རིག་པ་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་
 གཉིས་ཀ་དམིགས་པར་འདྲ་ཡང་གཙོ་བོས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་དང་། བྱད་
 པར་གྲོགས་སེམས་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་ཅིང་འཁོར་སེམས་བྱུང་དེ་ལས་ཐོག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་མ་རིག་གི་དོན་སྣང་མི་སྣང་ལ་བྱེད་
 དམ། དེས་མ་དེས་ལ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
 གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་
 ཀ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་མ་དེས་ལ་བྱེད་
 པ་མི་འཐད། དེས་ཤེས་འདྲེན་མ་འདྲེན་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་མ་དེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ནི་
 གང་གིས་ཀྱང་དེས་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན་དེར་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མངོན་སུམ་སྟོན་པའི་དེས་ཤེས་མི་འདྲེན་ལ། དེའི་འཁོར་
 སེམས་བྱུང་གིས་དེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་ཅིང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་
 ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་ལ་མ་དེས་སུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། རང་
 གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

རང་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་མཚན་ཉིད་དེ་དག་སོ་སོ་ཆད་མས་ངེས་ནས་མཚོན་བྱ་
གཉིས་ཆད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་མི་དགོས་པ་དང་། བེས་པ་གང་ཡིན་
དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཚུལ་བེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སེམས་བྱང་གི་དབྱེ་
བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཆོག་པ་དུག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་འགོ་ལྔ། ཡུལ་ངེས་ལྔ། དག་བ་བརྩ་གཅིག ། ཅེ་ཉོན་
དུག ། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྲུར་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འགོ་ལྔ་
ཡོད་དེ། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྔ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡུལ་ངེས་ལྔ་ཡོད་དེ། འདུན་པ། མོས་པ། དན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། བེས་རབ་
རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་བ་བརྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། དད་པ། རོ་ཆ་ཤེས་པ། གྲེལ་
ཡོད་པ། མ་ཆགས་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པ། གཏི་སྤྲུག་མེད་པ། བཙོན་འགྲུས། བེན་
སྤངས། བག་ཡོད། བཏང་སྟོམས། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་
ཉོན་དུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོད་རྒྱུལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ།
ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁྱོ་བ།
འཁོར་འཛིན། འཆོག་པ། འཆབ་པ། སེར་སྒྲ། སྤག་དོག ། གཡོ། སྒྲ། རྒྱགས་པ།
རྣམ་འཆོ། རོ་ཆ་མེད་པ། གྲེལ་མེད་པ། སྤྲུགས་པ། རྟོད་པ། མ་དད་པ། ལེ་ལོ།

བརྗེད་ངས། བག་མེད་པ། རྣམ་པར་གཡེང་བ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འགྱུར་བཞི་ཡོད་དེ། གཉིད། འགྱོད་པ། རྟོག་པ། དཔྱོད་
 པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚུངས་ལྡན་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྡན་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཆེན་དོན་གཅིག་པས་
 རྟོན་མཚུངས། དམིགས་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་དམིགས་པ་མཚུངས། དེ་གཉིས་
 ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆོས་གཅིག་པས་རྣམ་པ་མཚུངས། དེ་གཉིས་གྲུབ་པའི་དུས་
 དོན་གཅིག་པས་དུས་མཚུངས། དེ་གཉིས་རྗེས་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པས་རྗེས་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞན་བཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་
 ཏེ། སློབ་དཔོན་སློབ་རྟན་གྱིས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདི་དག་གནས་
 དང་དམིགས་པ་དང་དུས་དང་རྗེས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
 ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་
 མཚུངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཞིང་གཟུགས་དམིགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས། ཆོར་བ་སོགས་དེ་ལྟར་མིན་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་
 ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ། །དེའི་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལོ། །ཞེས་

དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་ནི་བྱེ་བྲག་སེལ་བའི་བྱིར་ངོ་བོ་
 ཅམ་དམིགས་ཀྱི་བྱུང་བར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་
 བའི་བྱིར།

བཞི་པ་རྩ་ས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱུང་བ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་སེམས་རྣམས་
 རང་རང་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་རྩ་ས་གཅིག་ཡིན་གྱི་རྩ་ས་ཐ་དད་ཡིན་
 བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་
 གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་རྟོག་པ་རྩ་ས་ཐ་དད་པ་དྲུག་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱད་ལ་ཀ་འཛིན་གཙོ་བོ་རྟོག་པ་དང་དེའི་འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་སྟེ་དྲུག་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་
 བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དྲུག་རྩ་ས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ཁས། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་
 དེ། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟོག་པ་རིགས་མ་ཐུན་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་
 རིགས་མི་མ་ཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། རྟོག་པ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་སོ་
 སོར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་འབྱེད་པ་མི་འཐད། དུལ་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་སྟོན་ས་
 འབྱེད་པ་འང་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཅན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་པའི་རྟོག་པ་
 དང་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྣམ་པའི་རྟོག་པ་རྩ་ས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་

བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀ་འཇིན་གཙོ་བོ་རྟོག་པའི་འཁོར་དུ་ཀུན་འགོ་ལྔ་
 བོ་ཀ་འཇིན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པས་སྤར་བརྗོད་པའི་གཞོན་གྱིད་མི་འཇུག་
 གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཀུན་འགོ་ལྔ་མིག་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་
 བྱུང་བའི་ཀུན་འགོ་ལྔ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་བར་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འང་
 ཡིད་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བ་དང་། དབང་
 བོ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཤེས་
 དགོས་ཤིང་། དགོ་སེམས་གང་ཡིན་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་སོགས་འབྱུང་བའི་
 ངེས་པ་མེད་པས་མངོན་པ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མ་ཐུན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་བ་སྐྱོད་ཡོད་དེ། ཅི་ཏྲ་ཞེས་པ་བསོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ན་དགོ་མི་
 དགོའི་བག་ཆགས་བསོག་པས་ན་སེམས་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་འབྱེད་པས་ན་
 སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད། བརྟེན་པར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་ཤེས། སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤལ་དུ་བྱུང་བས་ན་སེམས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་ནས། བཞི་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 འཆད་པ་ལ། མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་
 ཅུམ་མཐོང་། །རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར།

ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན།
 མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་ལས་རྣམ་
 བར་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །དེ་ཞིག་གལ་
 ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རང་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་ཤེས་
 བའང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་
 དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར། །དེ་ཡུལ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
 པ་ཉིད་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཡང་རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་མེད་
 རོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 བ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་ཏེ། ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་བསྟོམས་པ་ལས་
 བྱང་བ་རྟོག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་དོན་ཅམ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྤར་བཤད་ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆད་ཚུལ་ཡང་
 ཡོད་དེ། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་མདོར་
 བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྣལ་
 འབྱོར་ཤེས་པ་སྤར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་བསྟོམས་བྱང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚས་ཅན།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྟེན་དུ་བྱུར་
 པའི་ནི་ལྷག་བྱང་འགྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་མི་

ཏྲག་པ་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དུ་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་སྤྱི་མཆན་རྟོགས་པའི་སངས་
 འཕགས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ་འོན་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མ་སྦྱང་ངོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཆན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་དུ་
 སྐྱབ་པ་དང་། མ་འབྲུལ་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་བསལ་བས། གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲང་བ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་
 གསལ་བར་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་ཅིང་། ཏྲགས་སྐྱབ་པ་
 བློ། འདོད་འཇིགས་ཐུང་ན་གྱིས་བརྒྱུམས་དང་། །རྒྱུ་པོ་མི་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བས། །མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་བློ། །ཡང་དག་མིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བསྐྱོམས་པ་ལས་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་
 གསལ་སྒྲང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་གོམས་པ་ལས་
 ཆགས་ཡུལ་སོགས་མེད་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྒྲང་བའི་སྒོ་སྤྱོད་བ་བཞིན་ཡིན་པས་
 སོ། །རྩ་བའི་བྲུབ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་བློ། །དོན་གསལ་
 སྒྲང་བ་ཅན་མ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་
 པར་གསལ་བར་མི་སྒྲང་བས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། མི་ལམ་གྱི་
 དན་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་
 སྟེ། མི་ལམ་ན་ཡང་དན་པ་དེ། །དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་དན། ཞེས་འབྱུང་བ་

ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་
 གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་མི་འབྱུང་བར་སངས་རྒྱས་
 པས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། ཡང་
 དག་མིན་པའང་བསྐྱེམས་པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་
 བར་སྤང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་གཙང་བའི་ཉིང་རེ་འཇིན་
 དང་། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་གོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་
 འབྱུང་བར་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་བཤད་པའི་
 དོན་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེམས་སྒྱུར་
 པ། །སྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་མ་འབྲལ་བར་སྦྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྤར་བཤད་
 དངོས་པོ་བཞིན། །བསྐྱེམ་པ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་ཏེ། །བསྐྱེམས་བྱུང་མངོན་སུམ་ཆད་
 མར་འདོད། །ལྷག་མ་ཉི་བར་བསྐྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སྦྱོབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན། དེ་ལ་མ་འབྲལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤར་ལེའུ་གཉིས་པར་བདེན་
 བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆད་མ་མི་སྦྱོབ་པར་བཤད་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ།
 ཆགས་སོགས་སྟོང་བྱེད་གྱི་རང་རིག་དེ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །ཆགས་སོགས་
 རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་

བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་
 རྟོག་པ་ཡིན། །རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། ཡུལ་དེའི་སྒྲ་དོན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཞེན་རིག་གང་ཡིན་ཡུལ་
 དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དེའི་སྒྲ་དོན་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར། ཡུལ་དེ་ཉིད་
 སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་
 བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་
 ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་མངོན་
 སུམ་མིན། གཟུང་རྒྱུ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 དེས་རང་གི་འཛིན་རྒྱུ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འཛིན་རྒྱུ་
 གཞལ་བྱ། གཟུང་རྒྱུ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱ། ཞེས་ཆད་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ། །ཅེ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
 དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མིན་པ་གང་ཞིག །མངོན་སུམ་ལ་ཆད་མས་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་
 དེ་ལ་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྒྲ་འཛིན་རྟོག་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་
 བའོ་སྟུམ་པའི་འཛིན་སྤངས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲ་འཛིན་རྟོག་

བ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེས་སྤྱ་འཛིན་
 རྟོག་པ་མི་རྟག་པར་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་
 དེ་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་
 གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཉིས་སུ་བྲེ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མ་འབྲུལ་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་རིགས་གཉིས་སུ་བྲེ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་མ་
 འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པ་ནི། མདོར། འབྲུལ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་
 རྗེས་སུ་དཔག་ལས་འབྱུང་། །ཐོན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྲུ་བ། །མངོན་སུམ་
 ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་འབྲུལ་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་སྟོག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་ནས་འབྲུག་པའི་བྱིར་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བའོ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་རང་ལ་དོན་གཞན་སྟོ་འདོགས་
 ནས་དེའི་ངོར་བརྟགས་ནས་འབྲུག་པའི་བྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ནས་པ་བཞི། །རྟོག་
 པའི་ཤེས་པ་ནམ་གསུམ་དང་། །རྟོན་བསྐྱད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། །རྟོག་པ་མེད་
 པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱིར་དེ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། །ཁོད་མ་ཉིད་ནི་
 བཀག་པ་སྟེ། །བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ་དེ་དོན་དུའང་། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་སུ་
 བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། མངོན་

ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་བཞི་ཡོད་དེ། བཟླ་ཆེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ། རོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་རྟོག་པ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། རྟོག་མེད་
 མངོན་ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་གཅིག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་
 དེར་གྱུར་པའི་མངོན་ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་རོན་གཅིག་ཅིང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དང་
 རྟོག་མེད་ཏུ་གྱུར་པའི་མངོན་ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་རོན་གཅིག་པའི་བྱིར་དང་། མདོར་
 རྟོག་པ་མངོན་ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་བྱུག་གསུངས་པའང་འདྲིར་བཤད་པའི་མངོན་ལུ་མ་
 ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་བྱིར། འོ་ན་མངོན་ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་
 བཅས། །ཞེས་རྟོག་མེད་མངོན་ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། །དེར་ནི་ཉེར་
 གཞོད་ལས་སྦྱེས་བཟོད། དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ནི། །ཉེར་གཞོད་མཚན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་མེད་
 གྱི་ཤེས་པ་དེ་མངོན་ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པས་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 མངོན་ལུ་མ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མ་འབྲུལ་བ་
 སྒྲོས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ།

འོ་ན་མངོན་ལུ་མ་ལྟར་ཆད་མའི་རོ་ལོ་དང་སྒྲོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་དང་དེ་སེལ་ཚུལ་རི་ལྟར་

ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིགས་ཐེགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མཛོད་བསྟུས་ལས།
 འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་རྣམས་ནི་ཆོད་མ་
 ལས་འབྲས་བྱ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ནི་གཞལ་བྱའོ། །སྤྱི་བྱ་ནི་འཇལ་བྱེད་དོ། །དབང་
 པོ་ནི་ཆོད་མའོ། །རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱལ་
 དཔོག་པ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། དབང་པོ་ཁོ་ན་ཆོད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ།
 ཞེས་དང་། དཔྱེད་པ་པ། དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོད་མ།
 དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ། ཞེས་དང་། གངས་ཅན་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་
 པོའི་འབྱུག་པ་ཆོད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ། ཞེས་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་ནི།
 སྤྱི་སོགས་བྱུང་ཆོས་འཇལ་བའི་སྒྲོ་ཆོད་མ། བྱུང་པར་རྣམས་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་འབྲས་བྱ།
 ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ནི། དབང་དོན་འབྲས་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཆོད་མ། དོན་རྟོགས་
 པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་དང་། རང་སྤྱེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ནི་རྟོན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་པ་ཆོད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

དེ་སེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཆོད་འབྲས་དང་། ཕྱི་དོན་
 ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལོག་རྟོག་
 སེལ་བའི་བྱིར། མཛོད། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར། །འབྲས་བྱ་ཉིད་

ཡིན་པར་ལྟེན་པ། །ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཡང་བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཆད་མ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་བཞིན་དུ་ཆད་མ་
 ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བྱ་བ་བཅས་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉི་བར་སྤངས་
 བས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་རོ། །དཔེར་ན་འབྲས་
 བུ་རྒྱ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་དེ་བྱ་བ་
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བྱ་བ་སྐྱབ་པར་ཞེས་པ་ནས། སྟོ་འདོགས་པ་ནི་འཇུག་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་
 ཞེས་བརྗོད། །ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོ་ནས་འཆད། དེ་ཕྱིར་
 མཐོང་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྟོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

མདོར་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ།

དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 སྤྱིར་ཆད་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྲས་རྟོག་
 དང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་སྐྱབ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཕྱོགས་ཕྱི་མའི་འདོད་པ་ལྟར་

གྱི་གཙོ་བོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་བཤད་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚད་འབྲས་ལ་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལེ་ཏུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་ཐར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐབས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མའི་མ་ཚད་པའི་འབྲས་བྱ་སྐབས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཡུལ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྟོགས་སྡེ་མ་སྤྲོ་བ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོགས་སྡེ་
མ་སྤྲོ་བ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤར་བ་འད་པ་
ལྟར་སྡེ་རོལ་པ་བཞི་དང་གྲེ་བྲག་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གྱི་མཚུངས་
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲེ་བྲག་སྤྲོ་བ་དང་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་
འགོག་ དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། འདིས་ནི་ལྷག་
མ་བའད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དཔྱོད་པ་པའི་ལུགས་འགོག་ །དེ་དངོས་མེད་ན་
ཁྱད་པར་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་འགོག་ །བདག་ཉིད་
ཀུན་གྱི་འབྲེལ་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲེ་བྲག་པའི་ལུགས་འགོག་པ་སོགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོགས་སྡེ་མ་སྤྲོ་བ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། །ཁ་ཅིག་ །མདོ་
སེམས་གཉིས་ཀ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྟོགས་སྡེ་མ་སྤྲོ་བ་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་

གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་
 ཚད་མ། གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཞིག །ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་མདོ་སེམས་གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་
 དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་ཁ་ཅིག་སྤྲོ་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་རིག་
 པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་འབྲས་
 བྱ་ལེགས་པར་བཀག། །རིགས་པ་སྤྲོ་བའི་དགོངས་པ་དོར། རང་ཉིད་མི་ཤེས་
 པ་གསལ་བར་བསྟགས། ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། འབྲས་རྟོག་དང་པོར་བྱི་དོན་
 གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན། གཟུགས་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་ཅོམ་གཞལ་
 བྱར་བྱས་པའི་དབང་མདོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་རོག་གིས་ཐོས་པ་
 ནི་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་མདོ་སེམས་
 གཉིས་ཀས་སུན་མོང་དུ་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དང་པོས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་
 མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་
 པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་བྱས་ནས།
 དེ་ཉིད་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་དང་། ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་

ལུགས་སུ་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་མདོ་སེམས་
 ཐུན་མོང་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་
 མེད་ཅིང་། ལུང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོར་ཞར་བྱུང་དུ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་གཟུགས་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མདོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་¹ཁས་ལེན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་
 ཡིན་ཁས་ལེན་རིགས། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་
 ཡིན་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་རྣམས་མདོ་སེམས་
 ཐུན་མོང་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པར་འབྲས་
 རྟོག་དང་པོར་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ཆད་འབྲས་མི་འགོག་པར་ཐལ། འབྲས་
 རྟོག་དང་པོའི་གཞུང་རྣམས་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་
 ཁས། གཞན་ཡང་སྒར་བཤད་པའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་
 ཀྱིས་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མདོན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་འདིར། བྱི་རོལ་
 དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མདོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། གཞུང་འདི་རྣམས་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥༠བ ཀས་

དབང་མདོན་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་པའི་བྱིར། ཏྲགས་དེར་ཐལ། གཞུང་འདི་
 རྣམས་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་ལུགས་མཐའ་གཞན་ཁེགས་
 བ་ལས་མདོ་སྡེ་བ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཕྱོགས་བྱི་མ་སྤྱོད་བ་པོར་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲས་
 རྟོག་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱོད་བ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་
 མདོ་སྡེ་བ་ལ་བྱི་བ་མཛད་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་
 ཏུ་སྤང་བ་སྡེ་བ་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་བ་ཐ་དད་བ་དང་ལྡན་པར་ངེས་པ་མིན་གྱི།
 བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དོན་རྟོགས་པའི་རོ་བོའི་བྱ་བ་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོགས་པར་
 འགྱུར་ཞེས་དགོངས་ནས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་མདོ་སྡེ་བ་ལ་དོན་རིག་གང་
 ཡིན་ཞེས་བྱི་བ་མཛད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཕྱོགས་
 བྱི་མ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་གཟུང་བ་ལ་ཁ་
 ཅིག །བྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་
 ལ་གསར་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་
 བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མདོ་
 སྡེ་པའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
 སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་བྱི་དོན་གཞལ་
 བྱ་དང་གསར་ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར།
 རང་ལུགས་ནི། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདེན་བྱུང་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་

རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་པ།
 དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། དོན་
 དང་འབྲ་བ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 གོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྐྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དོན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་ནི་འབྲས་བྱའོ། །ཞེས་ཆད་མ་དང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 མཛད་ནས། ཞེས་དང་། རྩོམ་གྱིས། དེ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་
 ལུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་ནས། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས། དེའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དོན་རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་
 འདི་ལས། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་དང་པོ་མདོ་སྤྱི་
 པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། རིགས་ཐེགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡང་། འདི་
 ནི་མདོ་སྤྱི་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་སྤྱོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱོན་ནས་སྤྱོན་པོ་ལ་གསར་
 དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། སྤྱོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བཞག་པ་
 དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་
 རྣམ་གཞག་ནི་གཉིས་ཀས་སྤྱན་མོང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོན་པོ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 དུ་འདོད་པ་མདོ་སྤྱི་བའི་བྱུང་པར་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་

སེམས་ཅམ་པའི་བྱད་པར་ཏེ། སྤྱི་མ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་འབྲས་གཉིས་པ་
 དང་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
 ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་¹པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 དེ་དབང་མངོན་ཀྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཐལ། ཁས་ལེན་དེ་ཡིན་པ་གང་
 ཞེས། །སྐབས་འདིར་དབང་མངོན་ཀྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་ཀྱི་ཆད་འབྲས་
 གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པར་དབང་མངོན་ཀྱི་ཆད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་
 ཀྱི། སྒྲུབ་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་དབང་མངོན་ཀྱི་ཆད་
 འབྲས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་རིགས་འགྲོས་ལས་ཤེས་སོ། །བཞི་
 པ་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་ཆད་མ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་
 བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་ཉོགས་པ་འབྲས་བུར་འདོད་ཅིང་།
 ཆད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ལ། སྐབས་འདིར་ཆད་འབྲས་རྩས་
 གཞན་བཀག་པའི་སྟོན་ས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མར་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ཡོད་དེ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །ལས་ཀྱན་ཀྱི་
 བྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དག །ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གང་ལ་འབྲས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྒྲུབ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༩༡བ བཟུང་

ཕྱིར། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
 རོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རོན་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ན། རོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤུན་མོང་
 མ་ཡིན་པར་འཛོག་རྒྱས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་
 བ་རྣམ་བཤད་དང་། ས་བཅད་ཆེན་མོར་གཞུང་འདི་བྱ་བྱེད་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གཞག་ལ་
 སྤྱར་བ་དང་མ་འགྲིག་གོ་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། ལས་ཀྱན་ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་
 མ་ཡིན་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 མ་གཏོགས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར།

ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་ཕྱི་
 བ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཉམས་སྤྱོད་ཅམ་དུ་
 བློ། །འབྲས་པའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི། །གང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་འབྱེད་དེ་
 བདག་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། འཛིན་རྣམ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བས་དེ་རོན་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས། སྤྱོན་པོ་དངོས་རྟོགས་དང་། སེར་པོ་
 དངོས་རྟོགས་སོ་སོར་འཛོག་མི་རྒྱས་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རྒྱ་དབང་
 པོ་ལ་དོན་དང་སྤང་མ་སྤང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་

བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་རྒྱ་དག་ལ། །ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ཐ་
 དད་ཀྱང་། །ལས་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་འདི། །ཐ་དད་པར་ནི་ངེས་བྱེད་མིན། །དེ་ཕྱིར་
 འདི་བདག་ཐ་དད་པ། །གང་ལས་འདི་འདིའི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱེད་པ་ཡི་ནི་ལས་
 ངེས་ཏེ། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྱུག། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། །དོན་དངོས་རྟོགས་
 ཀྱི་ཆོད་མའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 །དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཞིང་དོན་རྟོགས་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་ན་དོན་དངོས་སུ་
 །རྟོགས་པའི་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་རྣམ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། །རྣམ་འགས་ཤེས་པའི་རང་
 བཞིན་ནི། །ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་། །འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །དོན་
 གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བྱིན་
 རྒྱུ་གསུམ་གསལ་མི་གསལ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་
 བྱེད་ནའང་རྒྱུ་གསུམ་དོན་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། །རྒྱ་མཆན་དེས་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་
 པ་དོན་དངོས་རྟོགས་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་
 ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ནི། །དེ་ལས་དང་འབྲེལ་མི་གྲུབ་
 བོ། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བྱ་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་
 །གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །དོན་དངོས་རྟོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལས་རྫས་གཞན་

ཡིན་ན་དེ་ལས་དོན་དང་དོན་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཆོད་འབྲས་དོན་གཞན་
 མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་
 ཏུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་སྔོན་པོ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོད་མ་གཉིས་ཆོད་འབྲས་སུ་
 མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆོད་འབྲས་སུ་བཞག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མ་
 ཆོད་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོན་མེད་དེ། དེ་
 ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བྱེད་པས་རང་
 གི་ལས་ལ་ནི། །བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི།
 སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་ཏུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་དེ་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཆོད་སྟེ། རང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཆོད་སྟེ། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་པན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་
 བ་ཆོད་སྟེ། སྔོན་པོ་སྔོ་མིན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྦྱོ་འདོགས་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་
 ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་ཏུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་
 མར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་

གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་འདྲ་བར་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར། །བྱ་བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་
 ཞེས་བཟོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་སྟོན་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་
 མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་འཛིག་བྱེད་དུ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་བུའི་གཟུགས་པའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱས་པའི་
 གཟུགས་འཛིན་ཞེས་པའི་¹འཛིག་རྟེན་ན་བཟོད་པ་བཞིན་ཞེས་པར་འབྲུང་བའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒྲོ་
 རས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འབྲེལ་དང་། །ཁྲད་པར་གྱི་ནི་སྒྲོ་དེ་དག། །བྱ་
 བ་ལ་ནི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་
 བེ། དང་པོར་དོན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་དོན་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འཛིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་
 འཛིག་བྱེད་ཡིན་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས། །ཁྱོད་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དབང་དོན་འཕྲད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དང་། །སྤྱི་སོགས་ཁྲད་
 ཆོས་འཇལ་བའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ནས། རྟོགས་ཆོས་སྤར་བཞིན་སྤར་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འཛིག་བྱེད་
 མེད་པར་ཐལ། དེའི་འཛིག་བྱེད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱ་

1 པའི་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བཟླག་པར་བྱལོ།

བ་ལ་ནི་བྱེད་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྐྱོར་ན་ཡང་། །ཐ་མའི་ཐ་དད་བྱེད་
གང་དེ། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དོན་གྱི་རྣམ་པ་
ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་བའི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ཤད་ཡོད་དེ། ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་
འབྲ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རང་
འབྲས་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་སེར་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་
གི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པ་
ཞེགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མིག་དབང་གིས་མིག་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་
དུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་མེད། །འདི་
འདི་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་མིག་
དབང་དེས་འདི་སྡོན་པོ་འོ། །འདི་སེར་པོ་འོ། །ཞེས་སོ་སོར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མིག་དབང་ལ་སྡོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་ནི་
ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྩེ་བྲག་སྐྱབ་བའི་ཆད་མ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ལྷག་མ་དཔྱོད་པ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་བཤད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
དེ་དངོས་མེད་ན་ཁྱད་པར་གྱི། །སྒོ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཉེ། །སྒོ་གཞན་དག་
ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །བྱ་བ་དང་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་། ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་
དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ན་བྱུང་པའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་

གློ་དང་སྣམ་བུའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་གློ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན།
 དེས་བུམ་པའི་རྩས་འཛིན་གྱི་གློ་དང་སྣམ་བུའི་རྩས་འཛིན་གྱི་གློ་སོ་སོར་འཛོགས་མི་
 རུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའང་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྱུ་མེད་དེ། གློ་དེ་གཉིས། གཟུང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། མི་འཐད་དེ། དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད། །རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཡིན་ན་བུམ་སྣམ་འཇལ་བའི་ཆད་དུ་གློ་དེ་
 གཉིས་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། གློ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གློ་ནི་ཅིག་ཆར་འབྱུང་
 འགྱུར་ན། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཡིན་
 བ་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དོན་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་དང་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་གཉིས། ཚད་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། དེ་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆ་དག་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གཞག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ངོ་མོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་
 ཐ་དད་པའི་སྒྲོན་ས། ཚད་འབྲས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དགག་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། །ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་
 རྟོགས་འགྱུར་བའི། །ངེས་པར་དེའི་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། །འབྲེལ་བ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་

ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བྱམ་པའི་གཟུགས་རྟོགས་ལ་བྲི་མི་རྟོགས་པའི་བྱོད་པར་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་དེ་བྱམ་པའི་གཟུགས་
 བྲི་གཉིས་ཀ་ལ་འཕྲོད་¹འདྲའི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན།
 དབང་དོན་འཕྲད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་གཉིས་ཆོད་འབྲས་
 ལྷ་མི་རུང་དགོས་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཇོང་
 བས། དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས། །ཐ་དད་དེ་འདྲིའི་ཆོད་མ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དོན་ལ་གསལ་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་ཤེས་པ་དོན་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཆོད་མའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདུ་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ལས་ནི་མིན་དེའི་དངོས། །མེད་ན་དེ་ཡང་གཞག་
 མེད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་དོན་དངོས་
 སོགས་ཆོད་མ་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་བཤད་པ་
 རྣམས་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོད་འབྲས་གཉིས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་
 དེ་ལྟ་ན་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞེས་ཅོད་དེ། གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར། །འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་། མི་འཐད་དེ། མི་བདེན་ཏེ། །ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་
 ཕྱིར། །དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྣང་དག །ཐམས་
 ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས། །ཐ་དད་འདོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །སྟོ་འདོགས་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༩༥བ རྩོ་

བས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚད་འབྲས་གཉིས་རྩེས་གཅིག་ལ་
ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། ཚད་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྟོག་བཏགས་དང་། དེར་
མ་བྱེད་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་གཞན་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོད་ན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་འབྲས་བྱ་བཤད་པ།

དངོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
ཡོད་དེ། འབྲས་བྱ་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཞལ་བྱ་ཚད་མ་དོས་གཟུང་བ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དངོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་བཤད་པ་དང་།
འཕྲོས་དོན་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི།
མདོར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། ཞེས་དང་།
རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི་འདིར་གཉིས་སུ་
སྒྲུང་བ་སྟེ་སྟེ། རང་གི་སྒྲུང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་བའོ། །སྒྲུང་བ་གཉིས་གཉིས་ལས།
གང་རང་རིག་དེ་ནི་འབྲས་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་
དོན་ངེས། གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དང་
རྩེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དོན་
རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག། ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

པའི་བར་གྱིས་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཆད། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད། །ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་
 དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་
 འདོད་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་དམ་བཅའ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་
 ནས་འཆད། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་འགྱུར་ན། །ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཞེས་པ་མན་གྱིས་
 སྐྱབ་བྱེད་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་
 ཏེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དགག་པ་དང་། དེས་
 བ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་འབྲས་བྱ་དགག་པ་ཡོད་དེ། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ །མངོན་སུམ་
 གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱི་
 དོན་དངོས་ཏྟགས་ཀྱི་ཆད་མ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་དེ་གང་ཡིན་ཟིན་པའི་ཆེ། མདོ་སྡེ་
 པས། སྡེ་སེར་སོ་སོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྐྱབ་པ་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅེས་འགོག་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཆད་མ་དགག་པ་ཡོད་དེ། པ་རོལ་པོས་སྡེ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་
 ཕྱི་དོན་ཏྟགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་འབྲས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་
 སྐྱེས་འབྲས་བ་དེ་དེ་ཏྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབ་པ། དེ་འབྲས་ལས་
 ཡིན་འཁྲལ་པར་འགྱུར། །འོན་ཏེ་འདི་སྤྱོད་དེ་གང་ལས། འདི་ནི་དེ་ཉིད་ནས་དཔྱེད་
 ཡིན། །ཞེས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་པོ་ལས་སྐྱེས་འབྲས་བ་ཡིན་ན། སྡེ་པོ་

རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་
 འཛོག་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་བ་མི་རིགས་ཀྱི། སེམས་ཅམ་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དེའི་འཛོག་
 བྱེད་དྲིས་ནས་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མཆོད་ཉིད་མི་སྲིད་པ་གང་ཞིག །སྲིད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་
 ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྩལ་སྤོང་དེ་དག་གང་གིས་
 བ། །རགས་པར་སྤང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དངོས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྡོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཕྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱི་དོན་རྩལ་
 སྤོང་དང་ཡང་མི་འདྲ། ཕྱི་དོན་རགས་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 སྡོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ལ་ཕྱི་དོན་རགས་པར་སྤང་བ་གང་ཞིག །རྩལ་སྤོང་ལ་རགས་
 པའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རགས་པ་ཆ་
 མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིན་ཡང་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་
 པས། །དེ་སྤྱིང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ལས། སྡོན་པོ་ལས་སྐྱེས་འདྲ་བ་ཡིན་ན་སྡོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། །གལ་ཏེ་སྤྱིང་བའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན། །དོན་
 མཆུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱིང་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། ལྷ་ཤིག་ལྷར་ན་སྡོ་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་པོ་ངེས་པའི་
 ངེས་ཤེས་དེས། སྡོ་འཛིན་མདོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་ལྷར་
 བ་སྡོ་འཛིན་མདོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས། དེ་སྐད་ཅིག་སྡོ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་

བའི་སྒྲོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། འདི་མཐོང་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར། གང་ལ་སྒྲོ་ནི་ངེས་པ་སྟེ། །དེ་སྤྱིང་ཡིན་ན། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཕྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་འབྲུང་བ་དང་། ཕྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འབྲེན་རུས་ཚོགས་པ་དེ་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེ། གང་གིས་དེ། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་འདོད་པ། །སྤང་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་གི། །ཉི་བ་དེ་ཉིད་དཔྱད་བྱ་ཡིན། །དེ་དག་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྟ་བ་པོ་ཡི་ངེས་དེ་ཡིན། །ཞེས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ཕྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འབྲེན་རུས་སུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱི་དོན་སྤྱིང་བ་མ་རྟོགས་པར་ཕྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འབྲེན་རུས་རྟོགས་མི་རུས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པ་དང་། རྒྱང་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། །དེ་ཡི་སྤྱིང་དེ་བདག་ཉིད་དེ། །དེ་ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མིན། །མངོན་སུམ་སོ་སོར་རིག་བྱ་ཡིན། །དེ་ཡི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་ཉམས་སྤྱིང་བྱ་གཞན་མེད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། སྤྱི་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་རྟོགས་བྱ་སྟོན་པོ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་བྱ་སྟོན་པོ་དེ་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་ཀྱིན་¹ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༢༤བ རྟོན་ ཞེས་པ་མེད།

ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འང་སྤྱིང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །དེར་ཡང་ཚུད་པ་
 མཚུངས་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡོ་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཏྟོགས་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏྟོགས་བྱེད་དམ། སྤྱིང་བྱེད་
 དོན་གཞན་མེད་པ་དང་། སྡོ་པོ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་ན།
 སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་སྡོ་པོ་ལས་རྩས་གཞན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོ་པོ་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་
 སྒྲོལ་རིགས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཛིག་ཏེན་ན་སྡོ་པོ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་གྲགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡོ་པོ་ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་དུ་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་སྒྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་
 རྩས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་དང་པོ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་ཡི་དངོས་དེ་སྡོ་
 སོགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བའང་དེ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིང་གྱུར་གྱང་། །སྡོ་
 སོགས་སྤྱིང་བར་སྤྱང་བ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཛིག་ཏེན་ན་ཕྱི་དོན་དུ་གྲགས་
 པའི་སྡོ་པོ་དེ་མེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན། སྡོ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་གྱིས་སྡོ་པོ་སྤྱིང་བར་གྲགས་པ་མི་འགལ་ཉེ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྤྱང་
 བའི་སྡོ་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐར་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྡོ་པོ་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །གསལ་
 བྱེད་རབ་དུ་གསལ་བ་ན། །རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་འདོད། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་བདག་རིག་

ཅན་ཡིན། །དེ་ཡི་རིག་བྱ་དོན་གཞན་ན། །ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་འཐད་པར་དཀའ། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། སྟོན་མེ་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྟོ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་
 པོ་དང་། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་དུ་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་ཅུད་པ། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་མེད་ན་དེར་སྤང་བའི་སྟོ་
 སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ནམ་པ་མེད། །སྟོ་
 སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན། །གང་ཆེ་གཟུང་འཛིན་ནམ་བྱེ་བའི། །མཚན་ཉིད་
 ནམ་པར་བསྐྱད་པ་ཅན། །དེ་ལྟར་འབྲུལ་པས་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ལྟར་འདི་ནམ་
 གཞག་བྱས་པ། །དེ་ཆེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བཅད་བྱ་
 མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོ་དེ་རང་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ལས་
 བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོ་ཤད་འཇག་སྤང་གི་སྟོ་བཞིན། སྟོ་འབྲུལ་པ་ལ་
 སྤང་བ་དང་མ་སྟུན་པར་སྟོན་པོ་གཟུང་བ་དང་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འཛིན་པར་ནམ་
 གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱུང་བ་ཡོད་
 དེ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད། །ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་ཏྟགས་
 པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་ཏྟགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱར་རིགས་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་ཏྟགས་
 པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་གང་གི་ཆེ། འདི་

ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་གཞན་འགའ་ཞིག་བྱི་རོལ་ན་གནས་པ་དོན་
 རིག་མེད་པའི་བྱིར། རང་རིག་པ་ཉིད་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་དེ་ཉིད་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་རང་རིག་
 ཅེས་པ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་སྤྱི་མ་རྣམས་
 དོན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཞེས་པར་གནས་ཏེ། སྤར་བསྟན་པ་རྣམས་དབང་
 མདོན་གྱི་གཞུང་འདྲིན་རྩལ་གཞན་འགོག་པ་ཤ་སྟག་དུ་སྤང་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། མ་
 བྱེད་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་ཏྟགས་ཀྱི་ཆོད་མ་དེ་འདིའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་རིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་རྟེན་དཀའ་བའི་བྱིར། ཅ་ཏྟགས་གཉིས་པ།
 གལ་ཏེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དོས་འདྲིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྟོ་
 རས་འཆད་པ་བྱུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་སྤྱོད་འགྱུར་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བ་རོལ་པོས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་ཏྟགས་
 པའི་ཆོད་མ་འབྲས་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོ་འདྲིན་མདོན་སུམ་གྱིས་བྱི་རོལ་

དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེ། སྟོན་མེད་
 དེ། ཅི་ཡང་མེད། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་སྟོང་འགྱུར་བ། །འདི་ཉིད་གྲིས་ནི་ཅི་བརྗོད་
 འགྱུར། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྲིས་ཕྱི་དོན་གྱི་སྟོན་པོ་རྟོགས་
 བ་ནི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། རྟོགས་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་སྟོ་ནི་དེ་རྣམ་ཅན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས།
 སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་དེ་རྟོགས་
 པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པ་རྗེས་ཞུགས་ཅན་དེ་ཡོད། །དེ་ནི་ཕྱི་
 འམ་གཞན་ལས་ཞེས། །འདི་ནི་དབྱུང་པར་རིགས་པར་ཡིན། །ཞེས་འགྱུར་བ་ལས།
 སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཤར་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་དོན་
 གྲིས་གཏད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོན། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས། ཡོད་དེ། མཐོང་
 པའི་བྱུང་པར་དང་བྲལ་བ། །མི་འཛིན་དེ་འཛིན་ན་འཛིན་ཕྱིར། །སྟོན་པོར་སྤང་བ་
 མཐོང་བ་ཡིན། །ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། ཞེས་འགྱུར་བ་ལས། སྟོན་པོ་
 དང་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་
 དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྟོ། མེད་པ་གསལ་སྤང་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་རྗེས་གཞན་
 མ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཡན་གར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་
 སུམ་རེས་འགའ་སྟེ། བ་མི་འཐད་པར་བྲལ། དེའི་དམིགས་སྟེན་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཞེན། མ་བྲལ་སྟེ། འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི། བག་ཆགས་རབ་རྒྱ་སད་
 བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་ནམ་ངེས་ཀྱི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། མངོན་སུམ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
 གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་ཆོག་
 དོན་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཆད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །གང་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་སྟོང་བ་དང་། །བླ་བས་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་
 ཡིན། །ཞེས་པས་དམ་བཅའ་ངོས་འཛིན་ཀྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཆད།
 གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབ་བྱེད་ངོས་འཛིན་ཀྱི་མདོ་
 དོན་ཆོག་དོན་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་
 དབང་གིས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤང་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་རང་རིག་
 གིས་སྟོང་ཞིང་བླ་ཤེས་ཀྱིས་བླ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྟོང་འཛིན་མངོན་སུམ་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རིག། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྟོན་པོ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཐའ་རྩེད་ཟད་
 དབྱེད་ན། གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་སྔ་བ་པོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྟོག་གི་
 ཆད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་དབྱེད་པ་དང་། ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་

སྟོན་དབྱང་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་པ་འབྲས་ཏྟག་
 གཉིས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་པོ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཕྱི་
 མ་སྐྱབ་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྷར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལུལ་དུ་ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་
 པ་དང་། ལྷར། ད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རང་རིག་པ་
 བྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་འཆད་པར་བཞེད་ནས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། འཐད་ལྷན་ལས།
 དེ་ཉིད་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆད་མ་དང་འབྲས་བྱ་ཚུལ་
 གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་འདི་འདི་བ་ཅོམ་སོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་ཕྱིས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པའི་ལུགས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལ། ཁ་ཅིག །འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པ་འདིར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མཆོན་གཞིར། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་
 རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་པ་
 དང་། ཁ་ཅིག །ནང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་གཟུང་
 རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་
 རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་པར་བྱེད། གཉིས་
 ཀ་མི་ལེགས་ཏེ། འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་རྣམ་རིག་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་

འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྡེ་མ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རང་རིག་གི་
 ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང། ཕྱི་མ་སྟོབ་དཔོན་སེལྟེ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་
 པའི་རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་དང་པོ་དེར་
 ཐལ། འབྲས་ཏྟག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དགོས་པ་གང་ཞིག །འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་
 དང། འབྲས་ཏྟག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོད་འབྲས་གཞལ་
 བྱ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་འབྲས་ཏྟག་གཉིས་
 པ་དང། གསུམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་དུ་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། རྒྱལ་དབང་སྟོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བར་ངེས་པར་རུས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགོངས་ནས་ཕྱི་རོལ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་མདོ་
 གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བྱའི་བྱུང་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱེད་པར་བཞེད་པས་
 གསུངས་པ། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འབྲས་ཏྟག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་
 རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་རང་རིག་དང་འབྲལ་
 ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་དགོས་པ་དང། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་མེད་དགོས་

བ་གང་ཞིག །དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལྷར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡན་གར་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། སྤར། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་
 པས་བསྐྱད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྤང་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་རྫོད་བྱེད་ཇི་ལྷར་འབྲུལ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོད་གྱི་ཆོད་འབྲས་གང་རུང་དང་འབྲུལ་ཤེས་
 གྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་མ་
 གཏོགས་དངོས་གནས་ལ་སྐབས་འདིའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 རང་རིག་གི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྷར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། སྟོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙོད་པའི་
 འཛིན་རྣམ་ཆོད་མ། རང་རིག་ཆོད་མ་འབྲས་བྱའོ། །དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྟོ་འཛིན་གཞལ་བྱ། ཞེས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་འཛིན་
 རྣམ་ཆོད་མ། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་
 གི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཞེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ས་བཅད་ཆེན་མོར། གཞན་
 རིག་གི་ཆད་འབྲས་གཙུག་པོར་སྒྲིན་པར་བཤད་པས། གསུང་འདི་སྒྲོར་བྲང་དོན་དུ་
 བཀའ་ཡང་རྩེ་མ་པ་པོའི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། སྤར་བཤད་པའི་
 ལྷ་ཤག་རྒྱལ་དབང་སྒྲོའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འབྲས་ཏྲོགས་གཉིས་པ་འདིར་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་བཞིའི་ནང་རྣམ་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་གཙུག་པོར་སྒྲིན་པ་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པས་ཤེས། འདིའི་མཆན་གཞི་
 ལ། ཁ་ཅིག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་
 རྣམ་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་ཏྲོགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམ་རིག་
 པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དབང་
 མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲོབ་
 དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་ཏྲོགས་པའི་ཆད་མ་དབང་
 མངོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་
 གཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་

ཅན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་པའི་སྟོན་པོའི་
 རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་ཏྲོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་གསར་དུ་
 མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་པའི་སྟོན་
 པོ་དངོས་སུ་ཏྲོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུང་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་
 མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། སྤྱིར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། དབང་མངོན་གྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་བྱུང་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་
 ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་ཏྲོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུང་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་ཏྲོགས་གཉིས་པ་འདིར་
 ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
 འབྲས་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་གྱི། གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། སྐབས་འདིའི་གཞལ་བྱ་དང་ཆད་མ། གློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་།
 །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་ལྟ་དབང་གློས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟར།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ངེ་ལྟར་ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན།
 ཞེས་འདི་བ་ལ། བཤད་པ། འདི་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན། ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོའི་བདག་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར། སྒྲོ་ཡི་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་འབྲས་ཏྲོག་གཉིས་པའི་ཆ་ད་གཞལ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཆེ་
 སྒྲུང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་
 དབང་སྒོ་ལས། འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ན་རང་རིག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆ་ད་མ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་སྤྱིང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་ད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་
 འབྲས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་
 ཆ་ད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། ཚུར་མ་བྱུང་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་བྱེད་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་
 ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་བྱུང་སྟེ། གང་ཆེ་སྐབས་པ་དེ་ཡི་དངོས། །གཞན་
 འདོད་པ་འཇམ་མི་འདོད་པ། རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དག་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱིང་
 པ་ཡིན། ཞེས་པས་རྩོད་པའི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། གང་ཆེ་ཞེས་
 ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡུལ་བཅས་པ། །དེ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཉམས་སྤྱིང་
 གང་། །དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམ་དང་། རྣམ་
 པ་གཞན་དུ་སྤྱིང་གྱུར་ན། །འདོད་པ་འཇམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། །དོན་རིག་པར་

བེ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་ལན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པའི་
 བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
 བོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱི་རོལ་དོན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་བོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུར་རིགས་པའི་བྱིར་
 ཉེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་བོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསུང་དུ་མི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལྟར། གང་ཆེ་སྦྱབ་པ་དེ་ཡི་དངོས། །སྦྱབ་པ་ནི་
 འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་ཞེ་ན། གཞན་སྟེ་
 1 བྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པ་འཇམ་མི་འདོད་པ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དག་གོ། རྣམ་པར་
 རིག་པ་དེ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡིན་ན། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲོན་ས་
 ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་དོན་དང་འབྲས་བ་
 ཆད་མ་ཡིན་ལ། དོན་སྟོང་བ་ནི་འབྲས་བྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་
 པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤར།
 གང་ཆེ་སྦྱབ་པ་དེ་ཡི་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་
 སྒྲུངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། རྣམ་རིག་པ་དེ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡིན། འདོད་
 པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྒྲོན་ས་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་
 པ་ཉིད་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་

མྱོ་བཏགས་ནས་དེ་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་
 དེས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཏྟགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། རེ་ཞེག་རང་
 རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་
 བུའི་རྣམ་པར་ཏྟག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ནང་གི་
 ཡིན་པར་སྤྱི་བའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་པ་ཞེས་བསྟན་
 ནོ། །གང་ཆེ་སྤྱབ་པ་དེ་ཡིས་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་འདིས། བྱེད་
 དང་བཅས་པར་ཏྟག་ཉིད་བྱིར། ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་འགྱུར་བའམ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པའི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་གཞུང་དུ་རི་ལྟར་
 གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་བཞེད་པ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱ་ཡི། རང་
 རིག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱན་ལྟར་ན་མདོ་སྤེ་
 པ་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་ཏྟགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བུར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟོན་པོ་
 རིག་པར་རྗེས་གྱི་ཏྟག་པས་ཞེན་པའི་བྱིར་ཞེན། དེ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། གང་
 ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས།
 དོན་རིག་པར་ཏྟག་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལ་བཤད་
 པ། གང་ཆེ་རྣམ་རིག་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། །གཞན་འདོད་པ་འམ་མི་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དངོས་
 པོར་མ་བྱུང་པ། །དེ་ནི་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཡིན། །དེའི་ཆེ་དངོས་པོར་བྱུང་པའི་རྒྱ་མེད་
 པའི་བྱིར། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་རང་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་ཤིག་གི་གཞུང་ཆོག་སྤར་ལྟར་
 བཏོན་ནས་མདོ་སྤེལ་པ་ལ་སྤྱར་བ་དང་མ་ཐུན་པར་ས་བཅད་ཆེན་མོར་ཕྱི་དོན་ཁས་
 གྲངས་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། རྒྱན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སྟོན་པ་ལ་
 སྤྱར་བ་དང་མ་ཐུན་པར། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་ཆད་འབྲས་འཆད་
 པ་ལ་སྤྱར་བའི་ལུགས་གཉིས་ལས། སྤེལ་འགྲིག་པར་སེམས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚད་པའི་མདོ་དོན་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་
 འཆད་བ་བྱུང་སྟེ། ཞོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་རྟགས་བཀོད་ནས། གཉིས་པས་ཕྱོགས་ཆོས་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དོན་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་
 རྟགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱུང་རིགས་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བའི་དབང་གིས་དེས་བྱངས་པའི་
 རྟག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པོ་འདོད་མི་
 འདོད་དུ་སྤྱང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བའི་དབང་གིས་དེས་བྱངས་པའི་
 རྟག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་
 འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་འདོད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་དབང་སྟོབ་
 གང་གི་ཆེ་ཡུལ་བཅས་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དང་བཅས་པར་འབྲུག་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་

བཅས་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་དོན་གྱིས་སྤོང་བ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆིག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་ཆ་ལ་ནི་དོན་རྣམ་གཞག་¹གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དུ་ཐ་
 སྤྱད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་གང་སྟོང་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་
 རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྟོང་འདི་བདག་འདོད་པའི་རྣམ་
 པའམ། རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་སྦྱེས་བྱས་སྤྱོད་བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་
 འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་
 རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསལ་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་ཞེས་སོགས་
 འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམས་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་བཞི་པའི་ཆད་འབྲས་འཆད་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཡང་
 བ་དོན་རིག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། ཞེས་པ་
 དང་། ཕྱི་འབྲེལ་དུ། དེའི་ཆེ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེའི་ཆེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱ་བ་ལ་ཡང་དོན་རིག་པ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༡༠༡བ བཞག་

ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆད་མ། དེ་
 རིག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་ཁས་སྦྲངས་
 རྣམ་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་
 རྣམས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པའི་བཤད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་
 གཉིས་བྱུང་བ་ལས། རྣམ་བཤད་རང་ལུགས་ལྟ་བུ་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཞུང་ལོ་ལོ་ཀ་སྤྱི་མ་ལོ་ལོ་ཀ་སྤྱི་མའི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

འཕྲོས་དོན་འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་འབྲས་ཏྲོག་གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ། མདོར། ཡུལ་
 ཏུ་སྤང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཆད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། རང་
 འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆེ་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
 བོ་ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཆད་མ་དེའི་ཆེ་བོ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན། ཡང་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་གྱི་སྤང་བ་འདིའི་ཆད་མའོ། །གང་གི་སྤྱིར་དོན་
 དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། རི་ལྟ་རི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་ན། དེ་དང་དེའི་ངོ་བོའི་ཡུལ་དང་བཅས་
 པར་འཇལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅས་སུ་འགྲེལ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱི་རྩོམ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་བྱ་རྩོས་
 འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་འཆད། དེ་ཆེ་དོན་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆད་

མ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ།
 མཆམས་སྦྱར་མདོ་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བྱ་ངོས་
 འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་འཆད། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་
 ལའང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲས་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆིག་དོན་གྱི་སྟོ་
 བྱ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །རི་ལྟར་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་དེ། །ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་
 སྟོན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་
 པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ལ་
 སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་ནམ་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་བའི་དབང་གིས་
 དེས་དངས་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་གྱིས་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་འདོད་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་གཉེན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་འདོད་པར་
 སྤང་། དེ་འབྲའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དེར་ཐལ།
 སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྟོན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་དགྲའི་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་མི་འདོད་པར་སྤང་། དེ་མ་
 འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པོ་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འདོད་
 དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་གཉིས་པོ་དག །ཐ་དད་པར་ནི་སྤྱང་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་འདོད་པར་སྤྱང་བའི་
 དབང་མངོན་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲེལ་ལྟོད་བྱེད་ཡིན་པས། སྟོན་པོ་
 འདོད་པར་སྤྱང་བའི་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཀར་སྤྱང་བར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པོ་མི་འདོད་པར་སྤྱང་བའི་དབང་མངོན་ལའང་
 རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་མེད་དེ། མ་མཐོང་སློབ་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེས་སྟོན་པོ་འདོད་པར་སྤྱང་བའི་དབང་མངོན་
 དེས་སྟོན་པོ་མི་འདོད་པར་མཐོང་བ་ལ་སློབ་པར་བྱེད། ཅིག་ཤོས་ལའང་དེ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དུ་མའི་
 བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། །གཅིག་གི་བདག་དུ་མཐོང་བྱེད་པ། །མ་མཐོང་བ་དེ་རི་
 ལྟར་ན། །དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་
 སྟོན་པོ་འདོད་པར་སྤྱང་བའི་དབང་མངོན་དེས་སྟོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་
 དབང་གིས་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་¹དོན་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བར་བྱས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་
 མེད་དེ། གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །སྤྱང་བ་རྟོག་ཡིན་དོན་སྟོ་མིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་སྟོ་ལ་སྟོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྤྱང་གི། །དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་

1 དེས་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆོལ།

བོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འང་འཆི་ལྟས་ལ་
 སོགས་པར། །མཆོམས་སྒྱུར་མེད་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 འཆི་ལྟས་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་ཡིད་འོང་དུ་སྣང་བ་ཕྱིས་ཡིད་མི་འོང་དུ་
 སྣང་བའི་དབང་ཤེས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་སྤྱུག་གི་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རོ་ཞེས་
 མི་ཞེས་སོ་སོར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
 ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་འང་། །རང་ཉིད་ཉམས་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་
 པས་དམ་བཅའ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད། གང་ཕྱིར་
 རི་ལྟར་འདི་རང་བཞིན། །དེ་ལྟར་དོན་ནི་རྣམ་པར་ངེས། །ཞེས་པས་སྒྱུབ་བྱེད་ངོས་
 འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ནི་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྟོན་
 བོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་
 བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ལ་
 སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་
 དེས་བྱངས་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་
 ཀྱིས། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་

འབྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་འབའ་ཞིག་གཞུལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 བྱས་ནས་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷར། གང་གི་ཕྱིར་
 དེ་ལྷར་དོན་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞུལ་བྱ་
 ལའང་། དོན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་། །རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་འབྲས་ཡིན་
 རིགས། །རང་ཉིད་སྤྱོད་བ་ཁོ་ན་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གང་གི་ཕྱིར་ངེ་ལྷར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་འདྲིའི་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པས། དེ་ལྷར་དོན་ནི་རྣམ་པར་ངེས། །དེའི་ཕྱིར་ངེ་ལྷར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
 ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་རོ་བོས་ནི་མིན་ཞེས་བྱ་བར་གནས་
 སོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། དེས་ན་ངེ་ལྷར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཤད་པ་དང་། ངེ་ལྷར་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ནི་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་དེ་ཆེ་དོན་སྤྲུང་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆད་མ་ངོས་འཇིན་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་
 པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞུལ་བྱར་བྱས་
 པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མར་བྱེད་
 རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟོན་པོ་གཞུལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་

དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྣམ་རིག་
 པས་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན།
 ཞེས་ཚུད་པའི་ལན་དུ། དེ་ཆེ་དོན་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལྟར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ཡང་སྟོ་གཉིས་སུ་སྤང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པས་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱུ་ཡིན་པར་དཔྱད་པ་ན། རི་ལྟར་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། ཕྱི་རོལ་
 གཞལ་བྱ་ལའང་རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱུར་འདོད་ན་འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་ཞར་ལ་འོངས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྟར། རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ལ་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱུ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་
 མར་ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ། །སྟམ་དུ་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་གྱི་
 དོགས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཡུལ་སྤང་འདི་ཡི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་
 བའི་གཞུང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ཅུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་
 ལ་མ་བྱལ་སྟེ། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱུར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་
 གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལྟར། གང་གི་ཆེ་འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཡང་རང་རིག་པ་འབྲས་བྱུར་

བརྗོད་པ། དེ་ཆེ་དོན་སྤང་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཆད་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
 བོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
 དུ་ཟིན་གྱང་ནི། །དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། །འཛིན་བདག་སྟོས་པར་བྱ་བ་
 མིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེས་ཕྱི་དོན་མི་འཇལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཕྱིར་རི་
 ལྟར་དོན་བདག་དེ། །ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། །འདི་ནི་དེ་ལྟར་གནས་སོ་
 ཞེས། །ངེས་བྱེད། ཅས་འབྲུང་བ་ལས། སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བའི་དབང་གིས་དེས་བྲངས་པའི་
 རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པོ་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་
 བས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་
 ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་རིག་འདོད། །འདི་ལྟར་དོན་བདག་སྤང་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རིག་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་རིག་
 པར་ཞེན་ཅིང་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྟོན་པོ་ལ་
 གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་

སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་¹སྐྱབ་བྱེད་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་
 མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་སྒོ་ལ་
 བློ། །གནས་དོན་དེ་ཡི་བྱ་བ་དེ། །གང་ཕྱིར་རི་ལྟར་དོན་དེ་བློ། །གནས་པ་དེ་ལྟར་
 དེ་རབ་གསལ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་
 སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་དེས་བྲངས་པའི་རྟོག་པ་
 ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་
 འབྲས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་
 དུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་འཛོག་པའི་ཆེ་ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཇུས་གཞན་ཁོ་
 ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་
 ཤེས་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་ །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 སྔོན་པོ་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེན་ཞེས་ཏེ། ལྟར། གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲས་པ་ཚད་མ་ཡིན་
 ཞིང་། སྤྱོད་བ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་དག་ཐ་དད་པ་ཁོ་
 ནར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཞེན། སྔོན་མེད་དེ། དོན་འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༡༠༥བ མའི་

གྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །དེ་གྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྡོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་
 པ་དེས་ཡིན་ལུགས་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་
 ཡང་། སྡོན་པོ་གྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་གྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
 རིག་པའི་གྱིར་ཏེ། ལྷན། དེ་ལྟར་ན་དོན་གནས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་གྱིར། དོན་དམ་
 པར་འདི་རང་རིག་པ་ཡིན་ནའང་འོན་ཀྱང་། ཆ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཉེ་བར་བཏགས་
 བས་དོན་རིག་འདོད། གང་གི་ཆེ་འདི་ལྟར་གང་ཁོ་ན་ལ་གྱི་རོལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ།
 དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་། ཆད་མ་དང་ཆད་མའི་
 འབྲས་བྱ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་
 འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་གྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། འདིར་དོན་
 དམ་པར་ནི་རང་རིག་པ་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བེ་ཐ་སྙད་ལ་སྟོས་ཏེ་དོན་ཉིད་ལ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། ཆད་མ་ཡང་དོན་ཉིད་ལ་ཡིན་
 པའི་གྱིར། ཡུལ་ཐ་དད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་གྱིར། ཡང་མདོ་སྡེ་
 པ་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 འབྲས་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་སྡོ་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱིས་སྡོན་
 པོ་གྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་དེ་འདྲེན་གྱི། སྡོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་
 ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་པའི་གྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་རིག་པ་འབྲས་བྱར་འཛོག་པ་
 ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པ་ལ་སྟོས་པའི་གྱིར་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱེད་

བ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད། །དོན་རིག་དེ་བདག་ཉིད་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་ཚུར་མཐོང་གི་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྡོན་པོ་ཤེས་
 བའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་གྲང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་འབྲས་བྱར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཇེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་དོན་རིག་པར་ཞེན་པའི་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་
 སྡོན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། སྡོན་པོ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཕྱི་དོན་
 ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་རྒྱ་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེ་ན། མི་
 འཐད་དེ། དེ་དང་འབྲས་བཏམ་གཞན་འབྲའང་རུང་། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན། །རྒྱ་
 བེ་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །དོན་མི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་འབྲུང་བ་ལས།
 དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་
 ཅམ་གྱིས་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་རིགས་པའམ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་
 ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྡོ་འཛིན་
 མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྡོ་འཛིན་དབང་

མདོན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། སྡོ་འཛིན་དབང་མདོན་གྱི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྡོ་འཛིན་དབང་མདོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོའི་རྣམ་པ་
 ཤར་བའི་སྡོན་པ་དེ་རྟོགས་པའི་སྡོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་རང་ངོས་ནས་
 རང་འབྲས་བའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འབྲས་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། རྟོན་དངོས་མེད་པར་སྤང་ཅན་དེ། རི་
 ལྟར་དོན་འཛིན་ཞེ་ན་བདེན། དེ་འབྲས་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེས་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཕྱིགས་སྡེ་ཕྱི་སྡེ་བ་པོ་ངོས་
 གཟུང་བ། ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་སྡོན་དབྱེད་པ། གཞན་ལུགས་
 ཀྱི་ཆོད་འབྲས་དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་འབྲས་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འབྲས་ཏྲུག་གཉིས་པ་དང་འབྲས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་ཏྲུག་
 གཉིས་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་
 མ་འབྲས་བྱུར་བསྟན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པར་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ་ལ། འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་བཞག་
 པར་མ་ཐད་སྡོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
 གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་ཡང་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་རིགས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚད་མ་དང་
འབྲས་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ལས་ཤེས་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་གཞུང་རྣམ་ཚད་མ་
མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་དབྱེད་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་བྱི་དོན་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
པའི་བྱིར་དང་། གཞུང་རྣམ་ཡིན་ན་འབྲས་བྱ་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི། ཞེས་ནི་སྤྱི་དང་།
བྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་ཡང་སྤྱི་དང་། དེ་བྱིར་བྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་།
ཞེས་འང་སྤྱི་སྟོས་པ་སོགས་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་དེར་ཐལ།
བྱུམ་འཛིན་རྟོག་པས་མ་དེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་བྱི་དོན་རིག་པ་
དང་། དབྱེད་པའི་ཆེ་ན་རང་རིག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན་
གཞུང་རྣམ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ལྷལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྟོན་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་
པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྤར་བཞིན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་པའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་དེ་ཡིན།

འབྲས་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་བ་གང་ཞིག །སྡོན་པོ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་
 མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་སྟོགས་འཛིན་པའི་མངོན་
 སུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་ས་སྟོགས་དེར་སྡོན་པོ་ཆད་
 མས་མ་དམིགས་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
 ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཞེས་པའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་
 མི་སྦྲུ་བའི་ཞེས་པ་ཆད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་པའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྤར་བཞིན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 བ་མདོ་རང་འགྲེལ་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་བ་དེའི་ཆེ་ནི།
 ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར་ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་བ་དེའི་ཆེ་ནི། ཞེས་
 དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་
 པར། དེ་ཕྱིར་ཞེས་བདག་གཞལ་བྱ་ལའང་། ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་དོན་སྤང་བདག་
 ཉིད་ནི། ཞེས་སྟོས་མི་རིགས་པར། དེ་ཆེ་ཞེས་སྤང་འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་
 སྟོས་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མདོ་སྡེ་པའི་རྒྱུད་ལ། རི་སྐད་སྟུགས་པའི་
 ཆད་འབྲས་གཉིས་པ་¹ཡུལ་རྫས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གམ་སྟུགས་པའི་དོགས་པ་

1 པོ་ ཡིན་ནམ་བཟླ་པར་བྱོ།

ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་
 བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ཆད་འབྲས་ཡིན་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན།
 རང་ཉིད་ཀྱི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་ཆད་གཞལ་གཉིས་མདོ་སྡེ་
 པས་ཁས་ལེན་པ་ཅིག་དགོས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲིན་
 པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ཏེར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་གཞལ་
 གྱ་སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ཏེར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོའི་
 རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་བདེན་གྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྒྲར་བཞིན་ཡིན། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་གྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོག་ཏེར་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཞེས་དང་། ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཆོས་
 ཅན། མཆོན་གྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་དེ་རྟོག་ཏེ་དེར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྒྲིན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ཏེར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 གྱུར་པའི་སྒྲིན་པོ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་
 གཞལ་གྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བྲབ་མེད་ཀྱི་ལན་གདབ་འོས་

པར་གོ་ཞིང་འགལ་བ་ཁས་སྦངས་པར་ཡང་སེམས་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་
 ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
 མ་ཡིན་ན། དེ་དེའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་
 པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆད་
 མར་རིགས་པས་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་ན་དེ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཆད་མར་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་
 ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་གཞལ་བྱར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྦངས་ཤིང་
 དངོས་པོ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་བཤད་པ་ནི། སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་
 ཞེན་པའི་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་
 ཤེས་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱར་བྱས་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོན་
 པོའི་རྣམ་པ་ཤེས་ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་དང་། འབྲས་

བྱ་སྒར་བཞིན་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པ།¹ ཆད་འབྲས་དངོས་ནི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་
 ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སློན་ས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་ཆད་
 མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་
 བྱ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །སྐབས་འདིའི་གཙོ་བོའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ།
 གཞུང་འདི་རྣམས་མདོ་ཆིག་དེ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་
 བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་འདིའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན།
 ཚུར་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། འབྲས་རྫོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པའི་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 གཉིས་པའི་གཞུང་རྣམས་མདོ་ཆིག་དེ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན། ཡང་
 ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྐབས་འདིའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་
 རང་ཆན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ངོས་འཛིན་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་འདིའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན་ན། ཡང་ན་རང་རིག་ཅེས་པའི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། མདོ་ཆིག་དེ་
 ཆད་མ་མདོའི་འབྲས་རྫོག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་

1 ལ། ཡིན་རྣམ་བརྟག་གོ།

གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་། མདོའི་
 འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཙུག་པོའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། མདོའི་
 འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཙུག་པོའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་བདེ་གཟེགས་ཤིག །རང་ལུགས་གྱི་ཚད་འབྲས་དེ་
 ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྡོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཚུལ་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
 ཚད་མས་རྟོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འབྲའི་མདོ་སྡེ་
 བ་ཚུལ་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་
 དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་མེད་པར་
 འདོད་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་
 རྟོགས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་དག་ཏུ་
 ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་
 བ་ལ་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྡོན་པོ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་
 དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ངོས་གཟུང་བ་འཆད་པ།

གཉིས་པ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཚད་འབྲས་
 གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱི་དོན་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཏེ།
 ལྟར། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། ཞེས་གསུངས། མ་ཁུབ་སྟེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་
 རྣམ་པ་དུ་མ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ཉི་བར་སྤངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་འབྲས་
 བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ཉིད་སྤྲུས་པ། གང་ཆེ་སྤང་བ་དེའི་གཞལ་བྱ། ཁྱེད་མ་དང་
 དེའི་འབྲས་བྱ་ནི། །འཛིན་རྣམ་རིགས་པའོ་དེ་ཡི་བྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་
 བྲས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། རྫོ་བདག་རྣམ་
 པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་
 ཟློང་བ་དག །ཐ་དད་ལྡན་ཁིང་རྟོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུང་འཛིན་
 རིག་གསུམ་རྣམས་གཞན་དུ་སྤང་བའི་རྫོ་དེ་བྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་འབྲེལ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་རྣམས་
 གཞན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། འདིའི་དཔེ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་
 དང་། འཛིན་རྟོན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་
 ར་དབང་པོ་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱིས། །བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་འཛིན་དུ་མ་སོགས། །དེ་
 ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་

ཤིང་། དེ་སྐབས་པ་ལ། དེ་དག་མ་བསྐྱད་མིག་ཅན་གྱིས། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གོ་སླ་བའི་བྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཐག་རིང་ཕྱང་མ་ན། །ཆུང་དུ་ཆེན་པོར་སྒྲུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
 བས་བྱབ་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་བྱི་དོན་མེད་ན་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་མི་འཐད་མི་དགོས་ཏེ། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་
 གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བྱར་གནས་པ་འདི། །རི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྒྲུང་
 བཞིན་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་
 །ཀྱང་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་
 ཆགས་སོགས་སྤྱོད་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །འཇལ་བྱ་འཇལ་
 བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་
 བ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དེ་རང་རིག་
 གཞན་རིག་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་
 གཞལ་བྱ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་པ་བཞིན། །ཞེས་ལྟ་དབང་སྒྲོས་བཤད་ཅིང་། ཆོས་མཆོག་གིས་མདོ་སེམས་
 ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་ལས། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་སོགས་ཀུན་
 ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རི་སྐད་
 བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱབ་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ལའང་ཉམས་སྤྱོད་བདག་ཉིད་བྱིར། །དེ་
 དག་རང་བདག་སྤྱོད་བར་བྱང་། །དེ་ལྟར་བྱང་ཉིད་དེ་ཆད་བདག །གཞལ་བྱ་རང་

རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་
 འབྲས་བྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་བརྟམ་སྤྱ་རང་རིག་ཆད་མར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བདག་
 ལ་འདྲིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས། །ཡོངས་སྤྱ་གཙོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །རུང་ཉིད་ཅེས་
 བྱ་ཆད་མ་དང་། །རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་དུ་བཤད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། ཀྱན་
 བརྟམ་སྤྱ་རང་རིག་ཆད་མར་བཤད་པ་དེ་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་དགོངས། རྣམ་འགྲེལ་
 འདིར་དེ་འབྲས་བྱར་བཤད་པ་བྱ་བའི་ཆ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་
 སྤྱ་འདྲིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་ཆད་མ་དང་རང་རིག་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་
 རང་རིག་མཆོན་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོད་ཅེས་མ་སྒྲུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ།

འོ་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་འཐད་པར་ཅེས་
 ཤེས་ཤེ་ན། དེ་འཐད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ། སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་།
 སློ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་བྲན་པ་
 ལས་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། མདོ་རྩར། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །དབྱེ་བས་སློ་ཡི་ཚུལ་གཉིས་
 ཉིད། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་གིས་

དེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་རང་སྒྲུང་བཤོ། །ཡུལ་ཤེས་པ་ནི་གང་ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་
 པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་སྒྲུང་བ་དང་རང་སྒྲུང་བཤོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་
 ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཤོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བསྟན་བཅས་འདིར་
 འགྲེལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་
 ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་གི་
 གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་
 པའི་རིགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་གི་གཞུང་
 ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཚུལ་དང་། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་
 རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་དོན་
 རིགས་པའི་སློ་ནས་འཆད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སློ་ནས་བཤད་པ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་གཞི་དབྱེད་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག །དེ་ལས་གཞན་
 རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་། །རྣམ་འགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྲུར། །ཞེས་པ་ནས། གསལ་
 པའི་རྣམ་པ་དབེན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
 དེ། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ན། །གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྲུར། །ཞེས་པ་

ནས། དེ་ཆེ་སློ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་དོན་ཆེ་ག་དོན་གྱི་སློ་ནས་འཆད་པ་ཡོད་དེ། ཉམས་སྤྱོད་རྣམ་
ཤེས་དེ་ཡང་ནི། །ཆ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་གྱུར་པ། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་བྱི་མ་བྱི་
མ་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། དེས་བར་སློ་དང་ལྟན་
ཅིག་དུ། ཅིག་ཆར་དུ་ནི་སྤྱོད་འགྱུར་བའི། །ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་
གང་གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་དེས་པས་
འགྲུབ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་
ཡོད་དེ། ཉགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། སྤོན་པོ་དང་སྤོ་འཛིན་མདོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་
ཅིག་དམིགས་དེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
ཁུབ་པ་སྐྱབ་པ་དང་། འོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་སྒྲ་བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལས། སྒྲ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ། སྤོན་པོ་དང་སྤོ་འཛིན་
མདོན་སུམ་གཉིས་རྣམ་གཞན་དུ་སྤྱང་ཡང་རྣམ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་།
སྤོ་མེར་ཐ་དད་དག་ལ་ནི། །སྤྱོད་པའི་དེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
སྤོ་མེར་གཉིས་བཞིན་དུ། རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་ན། ལྟན་ཅིག་དམིགས་དེས་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་འོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་པ་མེད་པར་དོན་

འགའ་འཕམ། འདྲི་མེད་པ་ཡི་སྤྱིང་བ་ཡང་། འསྤྱིང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ། འདེས་
ན་དེ་དག་ཐ་དད་མིན། འཇེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིན་པོ་དང་དེ་འཛིན་དབང་མངོན་
གཉིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འབྱིད་དང་
ཆོས་དེ་པན་ཚུན་ཐ་དད། འབྱིད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང། ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། འབྱིད་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ། འབྱིད་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག འབྱིད་ཆོས་དེ་དང་པན་ཚུན་
ཐ་དད། འབྱིད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པས་བྱུང། ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། འབྱིད་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པས་བྱུང་བ་དེ། འབྱིད་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། གཞན་དག འསྤྱིན་པོ་དང་
སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་པན་ཚུན་ཐ་དད། འསྤྱིན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་¹རྗེས་སུ་སྤྱེས་
ན་སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པས་བྱུང། འསྤྱི་
འཛིན་དབང་མངོན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་ན། འསྤྱིན་པོ་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་སྤྱེས་པས་བྱུང་བ་དེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། ཡང་གཞན་དག འསྤྱིན་པོ་དང་སྤྱི་འཛིན་དབང་

1 ཆད་མའི་ ཆད་དམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

མངོན་པན་ཚུན་ཐ་དད། དེ་གཉིས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་བྱུབ་བདེ་རྗེས་
 གཅིག་པ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ལ་
 ལ། བྱུབ་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཅེས་
 ཟེར། ཡང་ལ་ལ། པན་ཚུན་ཐ་དད་འབྲལ་མི་རུང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཆད་མས་
 དམིགས་པ་དེ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ན། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བྱེད་རང་
 རིག་གིས་ཉོགས་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་
 ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་དམིགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཆད་མའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་མ་
 སྐྱེས་པའི་བྱིར། བྱུབ་སྟེ། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མ་གཉིས་བྱུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 བ་སྡོན་པོ་དང་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཆད་མས་བྱུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྡོན་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉེས་
 པ་སྤྲུམ་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། ལྷ་པ་དང་དུག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡོན་
 པོ་དང་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ཉོགས་

བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོན་པོ་མི་རྟག་པ་གཉིས་
 བན་ཚུན་ཐ་དད་འབྲལ་མི་རུང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་སྒྲོན་པོ་
 མི་རྟག་པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རང་ལུགས་ནི་ཆོས་མཆོག་གིས། ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པའོ། །དམིགས་
 པ་ནི་རྟགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་བྱབ་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲོན་པོ་
 འངལ་བའི་སྒོ་དང་། སྒོ་འཛིན་འངལ་བའི་སྒོ་བྱབ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་
 ཡིན་པ་དུས་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་སྲིད་པར་¹རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟགས་
 པ་ཡིན་²ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོན་པོ་དང་སྒོ་འཛིན་དབང་མངོན་པན་ཚུན་
 ཐ་དད། སྒྲོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་སྒོ་འཛིན་དབང་མངོན་དམིགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཆད་མ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་སྒྲོན་པོ་དང་སྒོ་འཛིན་དབང་
 མངོན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒོ་
 འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲོན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྒོ་འཛིན་ཆད་
 མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲོན་པོ་དང་སྒོ་འཛིན་ཆད་མ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ཁས། འདོད་ན། སྒྲོན་པོ་སྒོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྒོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༡༣བ བ་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༡༣བ མིན་

གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། སྤྲོན་པོ་དང་སྤྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 དེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྲོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་དེ་ཀ་རང་
 དུས་སུ་སྤྲོ་འཛིན་ཆད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྲལ། འོ་ན། དངོས་པོའི་
 རྒྱའི་དུས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྒྱ་དེ་ཀ་རང་དུས་སུ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བྲལ་པ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྲོན་པོ་དང་སྤྲོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་དེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲོན་པོ་དང་སྤྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་དེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྲོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་
 སྤྲོན་པོ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྤྲོན་པོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་
 ཕྱོགས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གངས་རི་སྤྲོན་པོར་སྤྲང་བའི་
 དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། གངས་རི་ཡོད་པ་གང་ཞིག། གངས་
 རི་སྤྲོན་པོར་སྤྲང་བའི་དབང་ཤེས་སྤྲོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་སྤྲོན་
 པོ་སྤྲང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། མདོ་སྤེ་བའི་ལུགས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན། སྤྲོན་པོ་སྤྲང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མེས་ཙན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་དགོས་པ་གང་
 ཞིག། མཚུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་ལུགས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན། མར་མའི་
 ཅེ་མོ་སྤྲང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། མར་
 མའི་ཅེ་མོ་བྲ་སྒྲོར་བར་སྤྲང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་
 ན། དེ་དབང་ཤེས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མར་

མེ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དབྱད་པར་བྱའོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱོད་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་
དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་དང་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་མཚུངས་
པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱོད་དང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན་དེ་དེར་ཐལ། སྤྱོད་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེར་
ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་བོ། །འོ་ན། སྤྱོད་པོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པོ་
སྤྱོད་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས་སོ། །ཡང་གཞན་
དག་ན་རེ། སྤྱོད་པོ་དང་དེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱི་དོན་མེད་པའི་
བྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་ངེས་ལས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་
པའི་བྱིར། །སྤྱོད་དང་དེ་སློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། སྤྱོད་པོ་
དང་དེའི་སློ་དག་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་
རོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་དོན་ཡོད་དེ། དེ་བྱིར་ཞེས་དུས་སྤྱང་བ་
ཡིས། །དོན་ནི་ཞེས་ལས་གཞན་མིན་པ། ལྟོག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད། །ཅེས་
འབྱུང་བ་ལས། སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་

རྩས་གཞན་མ་ཡིན་པ་བསྒྲོག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཕྱི་
 དོན་འགོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་སྐྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྩ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། དབང་པོའི་སློ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་རྩ་
 བེ་རྩེས་དཔོག་འབྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་དབང་ཡིད་
 ལས་གཞན་པའི་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་
 ཐག། རྩེན་ལས་ངེས་པར་མི་སྤྲོ་ནའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡོ་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་དམིགས་སྐྱེན་ཡོད་ན། དེའི་དམིགས་སྐྱེན་ཕྱི་དོན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྡོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད་གྱི་བྱས་པ་དེ། དེའི་དམིགས་སྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་རིག་པའི་རྩེན་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པ་བཞིན་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ནི། སྡོན་པོ་སྡོ་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་སྤྲང་བའི་དམིགས་སྐྱེན་དང་། དམིགས་སྐྱེན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞིང་།
 སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྡོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་བྱས་
 པ་དང་། དེ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་སྡོན་པོ་དེ་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བྱས་པ་འཛོག་
 པའི་དམིགས་སྐྱེན་དང་། དམིགས་སྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱུབ་མཐའ་ངེས་
 པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞོད་པའི་རིགས་པ་
 ཡོད་དེ། དབང་པོའི་བྱད་པར་གྱིས་གསལ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀ་དག་
 གྲང་རྩ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོད་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་སློ་ཕྱོད་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་
ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་བྱུང་བར་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། ལྷག་
མ་སློ་ངན་ལུགས་ངན་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར།

སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་
ཡོད་དེ། ཞེས་པ་སློ་དང་མར་མེ་ནམས། །ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཡང་སློན་ནི་སྤར་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ། དུས་བྱིས་བྱན་པ་
ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་
ཡང་། མདོར། དུས་བྱིས་བྱན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་འདིར། དེ་དག་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལ། །ཞེས་པ་ནས།
ནམ་འབྱེད་སློ་མེད་ཆེ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སློ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། མདོར།
རང་རིག་གྲུབ། །མ་སྤྱོད་བར་ནི་མེད་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྤྱོད་

ན། །ཐུག་མེད་དེ་ལའང་བླན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། །མེད་འགྱུར་དེ་
 ཡང་མཐོང་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། །དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། །ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པས་ཀྱང་། །རང་རིག་པལ་ཆེར་བྱུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། །གསལ་ན་འགྲོ་འདི་
 གསལ་བར་འགྱུར་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། །སྒྲུབ་པ། །གཉིས་སྟོང་དག་
 པའི་མཁའ་ལ་ཆེར་འཕགས་ཏེ། །འབྲས་ཏྟིག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་
 འིང་། །ལོག་ཏྟིག་སྟུན་ཆེན་སེལ་བའི་འོད་དཀར་ཅན། །ལེགས་བཤད་མཆན་མའི་
 མགོན་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མངོན་སུམ་ལེའུ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་པ།

གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།

༡༡། རྟེན་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རང་ཉིད་གྱིས་ངེས་པའི་ཐབས་
 རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། མངོན་སུམ་གཏན་ལ་པབ་ནས། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་
 པའི་ཐབས་སྐབ་ངག་ཡང་དག། སྐྱུན་འབྲེན་ཡང་དག་འཆད་པ་ལ་ལེའུ་བཞི་པ་
 གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་དང་མདོའི་གཞན་དོན་ལེའུ་བཤད་པར་ལུས་
 པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་དབང་ལྗོངས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་རང་
 གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་སྤར་བསྟན་ཟེན་པ་དེ་ལྟར་མི་
 འཆད་དོ། །གོ་རིམ་ལྟོག་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤར་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །ད་ནི་གཞན་གྱི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལུས་པས་དེ་བཤད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལྗོངས། དེ་ལ་འདིར་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་ཟེན་
 པ་ཉིད་གྱི་བྱིར། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་སྤར་བསྟན་ཟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་རོ། །དགོས་པ་ནི་

སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་རྩེ་བ་ཉིད་
 དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྒྲོར་ཡང་། རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་
 དོན་གྱི་དབྱེ་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ལ་རང་གི་
 དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་གཞན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདོད་པས་གསུངས་
 བ་གཞན་དོན་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སུ་
 གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་བྱབ་སྟེ། ཕྱི་ཕྱོད་ལ་སྐྱབ་དག་
 འགོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བསྟན་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་ལེའུས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་
 ཆེད་མས་རང་འབྲས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད། གཞན་དོན་
 ལེའུས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གིས། རང་འབྲས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྱན་
 པའི་བྱན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྗན་ལས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་
 ཀྱང་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱིས་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་
 པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 སྐབས་སུ་བབ་ནས་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ལེའུ་འདིར་སྐྱབ་དག་
 དང་སུན་འབྲེན་གཉིས་ཀ་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཕྱི་ཕྱོད་གྱི་

ངོ་བོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་ཞིང་། འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད། གྲོལ་བའི་འདོད་པ་
 སྐྱབ་པར་བྱེད། མི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། གང་ཏྲག་
 ན་མ་བྱས་པས་བྱལ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་¹བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས། ཞེས་པའི་སྐྱབ་དག་
 གཉིས་ཀས་ཏྲག་པ་མ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་མེད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱ་ཏྲག་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་རང་འབྲས་སྐྱ་ཏྲག་གམ་
 མི་ཏྲག་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྦྱེ་ཞིང་། སྐྱབ་དག་གིས་སྐྱ་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་སྟམ་པའི་ཐེ་
 ཆོམ་ལོག་ནས་རང་འབྲས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །དེ་འབྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱ་ཏྲག་གམ་མི་ཏྲག་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་།
 སྐྱབ་དག་དེས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཐེར་བའི་ཅིང་བ་སྟེ།
 དེ་གཉིས་སོ་སོར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལེའུ་འདིས་གཞན་
 དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་འཆད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྫོད་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བརྫོད་བྱ་དོན་
 གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྫོད་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་
 རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། རི་ལྟར་རང་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་

1 ན་མ་མཁའ་ ཡིན་ན་སྟམ་སྟེ་བཏྲག་འཆལ།

རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་གཞན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་
 རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་
 བཟོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། རྟུ་ལ་འབྲས་བྱར་བཏགས་
 པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་ཚུལ་གང་ཡང་བྱུང་བ་མ་བཟོད་ན་ནི་མ་ཆང་བ་ཞེས་བཟོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ། རྟག་གའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་སྟོན་པར་དམ་བཅའ་བ་བཏོད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་རྗེས་ཞེས། དེ་ཉིད་ལ་བྱི་བར་བྱའོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་ནི། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་
 པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྟགས་གྱི་ཡུལ་དོན་ཡིན། ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
 བྱ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྟགས་ཆིག་ཡུལ་གྱི་ཡན་
 ལག་ཡིན་པར། དེ་ནི་ངེས་¹པར་²སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་བཤད་
 ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཆོན་བྱའི་དོན་བཤད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་
 པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཆོན་བྱའི་དོན་བཤད་པ།

དང་ལོ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དེ། ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་
 པའི་ཆེད་ཏུ་བཏོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དོན་དང་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་དངོས་གྱི་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ཟན དེས་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ཟན བར་ ཞེས་པ་མེད།

མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ། ཚད་མས་ཁུང་དུ་ཆུད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་
བ་ཅན་ལས། མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དོན་བཤད་པ་དང་རབ་གསལ་བྱེད་བཤད་པ།

རྟགས་གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བྱེད་
པའི་བྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཞེས་དང་། ལྷ་པ།
དོན་ནི་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀས་
ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། རབ་ཞེས་སྟོགས་
ཆོག་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་གཅོད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་ཅེས་པ། གཞན་
དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། ཆོག་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱལ་ལས། གང་ལ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ནི་གསལ་བར་བརྗོད་དོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱི་བྱིར་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བརྗོད་པ་རབ་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་པ། རང་གིས་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དོན་ཡང་
ཡིན་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆོག་གོ་ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ལས། རང་གིས་
ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གང་མཐོང་བའི་དོན་དེ་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་གསལ་
བྱེད་དེ། འཆད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་།
རང་གིས་མཐོང་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན། ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལྷ་པ་

ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་བརྟེན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་དེས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་ཁུབ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས། ལྷོག་ཁུབ་ཤུགས་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད། དེ་སྐྱབ་གྱི་
 ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ལྷོག་ཁུབ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་
 རྗེས་ཁུབ་ཤུགས་ལ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གིས། རྟོན་པར་བྱེད་
 པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་ནི་རྗེས་
 སུ་དབག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་
 བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རབ་གསལ་
 བྱེད་ཅེས་པས་ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་བརྟེན་པ་རྣམས་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 སེལ་བར་བྱེད་ལ། ལྷག་ཆད་ཅན་ནི། སྐྱ་ནི་མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་བྱས་པ་བཞིན། བྱས་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་གཏོང་སྟོགས་ཆོས་བརྟེན་པ་དང་། མཐུག་སྤྱད་དམ་
 བཅའ་བརྟེན་པ་ལྷག་ཅིང་། ཁུབ་པ་བརྟེན་པ་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་ངག་སྦྱོར་
 ཅན་ཡིན་པ་ཡང་། རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དབག་པར་ནི་ཆོག་
 གི་སྦྱོར་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པས་སྐྱ་བ་པོ་ལ་ཁྲམ་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་
 ལེས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་སྔ་བཀོད་པ།

ཁོ་ན་རེ། རིགས་པ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་གཏེར་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
 སྤྱུ་བ་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱུ་བ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལ་བྱི་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་པོར་རིག་པ་ཅན་པ་ལ་ཁ་འཕངས་མཛད། བྱིས་པ་ན། རིག་པ་
 ཅན་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཕྱོགས་སྤྱུ་བ་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་རྟགས་ཆོག་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ། བསྟན་བཅོས་འདིར་
 འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ལན་ནི། ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱུ་བ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 །ཀྱང་། སྤྱུ་བ་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། སྤྱུ་བ་དག་གི་གོ་བྱ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་
 ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོག་སྤྱུ་བ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱོགས་ཆོག་དེ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྤྱུ་བ་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་བརྒྱུད་ནས་སྤྱུ་བ་བྱེད་ཀྱང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོག་ལས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོག་གིས་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོག་གིས་དཔེ་རྟགས་
 ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱུ་བ་དག་ཡང་དག་
 ལ་མཆོན་བྱ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞེས་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་གིས་
 མཐོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྱུ་བ་དག་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྗེས་དཔག་ལ་མི་སྟོབ་པའི་ཞེས་པས་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུ་བ་དག་གིས་བསྟན་

བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཚོལ་བྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མས་མཐོང་བ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱབ་ངག་ཡང་དག་དེས་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི་
 རྒྱ་བྱེད་པས། རྗེས་དཔག་ཞེས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་
 མཐོང་བ་ཞེས་པས་སྡེ་ཚོལ་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་གཅོད་ཀྱི། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་མཐོང་བ་
 མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷུ་མ་ཆད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་
 སྤྱར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་དེ་ཡང་ཤེས་
 པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དེས་ན་གང་ལས་དེ་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་པའི་
 རང་བཞིན་ཡང་། ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེས་ནི་སྤྱར་བཤད་པའི་ཤེས་
 པ་སྟོས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྐྱོན་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆད་
 མ་དངོས་ལ་བཏྱེན་ནས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ཅིང་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་
 གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྷན་ལས། གང་
 གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། ཆོག་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རི་ལྟར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྒྱ་ཆོག་ལ་འབྲས་བྱུ་ཤེས་པ་བཏགས་པ་སྟེ་སྟོ་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་སྟོར་ཡང་། རི་ལྟར་ཆོག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་
 ཡིན་ཞེ་ན། གསུངས་པ། རྒྱལ་འབྲས་བྱུར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷུ་མ་གཡ་ཏེ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་

ཀ་ལ་ངེས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སུན་འབྲེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར། རང་གིས་མཐོང་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་
 བ། སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི་མ་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་ལྟན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པས་ངེས་
 པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་
 དོན་དེ་དག་རྣམས་འགྲེལ་འདིར་འཆད་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གཞན་
 ལ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནས། གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་མདོ་དོན་འཆད། དོན་སྟོས་དེ་ནི་ཞེས་པ་
 ནས། བརྟགས་པ་དག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་ཞེས་པའི་
 མདོ་དོན་འཆད། དོན་གྱི་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་མདོ་དོན་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་སྔ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་བསྟན་པ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །བདག་མཐོང་མིན་
 ཡང་གཞན་དག་གིས། །མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག་ །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
 དོན་ནི། གངས་ཅན་ན་རེ། གཞན་དོན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་
 སྔ་ཚོལ་གྱི་ཆད་མས་བྱུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ལུང་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བའི་
 གཞན་དོན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་གྱི་རྟོགས་ཡང་དག་
 དེ་ཕྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གངས་ཅན་

གྲིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ལྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བྱུང།
 ལྷོག་ཁྱབ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་སྙེང་དུ་བྱུབ་པས་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ལྟོ་བདེ་
 སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཞིན། ཞེས་སྐྱ་
 བའི་བྱིར།

ཕྱོགས་སྔ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགག་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དང་རང་གི་ཐལ་
 ངག་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆིག་དོན་
 དང། སྐྱེ་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་སྤང་བྱིར་བདག་མཐོང་
 བའི་ཆིག། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་ཇེས་དཔག་གི་
 མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆིག་བྱར་དུ་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཆིག་སྟོས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་མེད་ཡིན་པས་བྱུང།
 དཔེར་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་ཅུ་ལྟ་བཞིན། ལྟོ་དང་བདེ་བ་ཡང་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ལྟར། དེ་སྟོང་བྱིར་ཏེ་དེ་སྐད་དུ།
 བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆིག་རང་
 གིས་མཐོང་བ་སྟོས་སོ། ཞེས་དང། རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱི་ལོ་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་ཕྱགས་དགག་པ། རང་ཕྱགས་བཞག་
 པ་ཚོ་ད་པ་སྤོང་བ་རྣམས་སྤྱི་ལོ་ད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐབ་དག་ཡན་ལག་
 གཅིག་ལྟོན་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། གཉིས་ལྟོན་པ་ཞིག་གི་ཕྱགས་དགག་པ་གཉིས་
 སྤྱི་ལོ་ད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ །དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་སྟོན་པའི་
 ཉགས་ཆོག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་དག་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན།
 སྐྱ་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབ་དག་ཡང་དག་དང་། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་། ཅས་
 པའི་དག་དེ། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་རྒྱུ་
 བརྗོད་པའི་སྐབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན། སྐྱ་བྱས་པ་
 བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཉག་ན་མ་བྱས་
 པས་བྱུང་བ་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་བྱ་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་
 པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཆད་མས་བྱུང་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་བ་ཆད་མས་བྱུང་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཕྱགས་སྔ་མ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། མདོ་རང་འགྲེལ་དུ། ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་
 དོན་གྱི་རྗེས་སྤྱད་དགག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས། བྱས་པའི་ཉགས་

གྱི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་
 བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱུབ། དཔེར་
 བ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་བཞིན། བུམ་པ་ཡང་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ངག་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིགས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དེའི་མ་ཐུན་དཔེར་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་
 དག་དེ། དེ་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། གང་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་
 པས་བྱུབ། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཞིན། བུམ་པ་ཡང་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ངག་གིས་མ་ངེས་
 པ་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ངག་དེ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཚུལ་གསུམ་མ་ཐུན་དཔེར་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་
 གསུམ་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་དེའི་¹མ་ཐུན་དཔེར་
 དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པས་མ་བྱུབ་

1 བོད་དཔེ་རྒྱུ་པ། ༤བ དེ་

པའི་ཕྱིར། བྱམ་ན། སྐྱབ་ངག་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་བྱམ་དངོས་སུ་བཞེད་པའི་སྐྱབ་ངག་
 དང་། རྟོག་བྱམ་དངོས་སུ་བཞེད་པའི་སྐྱབ་ངག་གཉིས་ཀར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་ན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་རྟོག་གི་བྱམ་པ་གཉིས་སྐྱབ་ངག་གཅིག་གི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་
 བསྟན་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་
 པས་བྱལ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞེན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཆད་མས་བྱམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མཚན་བྱ་དེར་
 ཆད་མས་བྱམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཚིག་རྣམ་དག་ཏུ་ཆད་མས་བྱམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱར་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱམ་
 པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཆད་མས་བྱམ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་
 ཏུ་ཆད་མས་བྱམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་། ཁ་ཅིག །དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྡོལ་གྱི་ཆད་མས་བྱམ་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྡོལ་
 རྣམ་དག་ལ་ལྟག་ཆད་མོར་བའི་སྟོན་གསུམ་དང་བལ་བར་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱལ།

སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྡེ་ཆོལ་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཆོལ་
 རྣམ་དག་གི་ངོ་བོར་བཀོད་པའི། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དག་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཆོན་བྱ་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སྡེ་ཆོལ་དེ། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྡེ་ཆོལ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་
 བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཞིན། བྱམ་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་ཤི། དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་དག་ཡིན་པ་ལ་གོ་བ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་དག་དང་། དེ་གང་
 ཞིག་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་
 སྒྲོན་པའི་དག་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་
 སྐྱབ་དག་ཡང་དག་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་
 མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཅིང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་།
 དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དག་དང་། གང་རྟག་
 ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་

ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་མས་བྱབ་པའི་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཚིག་ནམ་དག་ཏུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྐྱབ་དག་ཡང་དག །གཞན་དོན་རྗེས་
 དཔག །གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག །ཉགས་ཚིག་ནམ་དག །ཉགས་སྐྱོར་ནམ་
 དག་ནམས་དོན་གཅིག །སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་བྱབ་དངོས་སུ་བརྟེན་ཅིང་། སྐྱ་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་
 པའི་དག་དེ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོས་མ་ཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་
 མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གང་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱབ། དཔེར་ན། བྱས་པ་བཞིན་
 སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཀྱང་
 ཡིན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་དང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་བྱབ་
 དངོས་སུ་བརྟེན་ཅིང་། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱབ་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་དག་དེ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚོས་མི་མ་ཐུན་
 སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ། དཔེར་
 ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ། ཚྱོད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་སྒྲུབ་པ་ནམས་མི་འཐད་
 དེ། གང་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དག་དེ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་

བའི་རྟགས་ཆོག་ནམ་དག་ཏུ་ཆད་མས་དམིགས་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོག་ནམ་དག་ཏུ་ཆད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲོད་ངོས་པོར་
 ཆད་མས་དམིགས་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྲོད་ངོས་པོར་
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་སྤར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །དེ་སྤྲོད་སྐབས་པ་མི་འཐད་དེ། མཆོན་གཞིར་བཟུང་བ་གཉིས། སྤྲོད་མི་རྟག་
 པར་སྐབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ངག་ཏུ་ཐལ་ཞིང་། གང་བྱས་ན་རྟག་པ་མ་
 ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྤྲོད་པ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེ། བྱས་
 པ་སྤྲོད་མི་རྟག་པར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་མ་ཐུན་སྤྲོད་ས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་
 སྟོན་བྱེད་དུ་ཐལ་ཏེ། གཉིས་པོ་སྤྲོད་མི་རྟག་པར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབ་ངག་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲོད་མི་རྟག་པར་སྐབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཆོས་མ་ཐུན་སྤྲོད་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་བྱུང་
 པ་ཁས་ཤིང་། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབ་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་
 གང་ཞེ་ག །དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲོད་མི་རྟག་པར་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་
 སྤྲོད་ཀྱི་སྐབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྲོད་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་
 པ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲོད་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་། ཅུ་བར་འདོད་ན། མཆོན་གཞིར་བཟུང་བ་གཉིས་པོ། སྤྲོད་མི་རྟག་

བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའམ། སྐྱ་མི་རྟག་
 བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཤུགས་ལ་སྟོན་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་པ་ཐལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྲབ་པ་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟགས་བྱ་རྟགས་བྱེད་ཡིན་པས་
 ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ཞེ་འདོད་ལ་མ་སྟོགས་¹པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། གང་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 བ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ངག་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་
 བྱེད་པའི་མཐུན་ཐོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྟོར་ཀྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བུམ་པ་དེ་སྟོར་
 ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད་པས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་

1 སྟོག་ ཡིན་ནམ་བཟག་འཆོལ།

བར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་
 གི་ཐོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་གི་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་
 དེ་སྐྱབ་གི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན།
 དེ་དེ་སྐྱབ་གི་གཞི་ཉགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་དགོས་
 ཞིང། དེ་ལྟ་ན། དེ་སྐྱོད་དང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བཟགས་
 རས་དགག་པ་དང། བསྐྱབ་བྱེད་ལ་བཟགས་རས་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་། གངས་
 ཅན་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་པ། ཁས་སྒྲངས་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན།
 ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡོངས་བཟགས་ཡོངས་
 སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག །ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་
 མ་ཡིན། །དེར་ནི་རྗེས་དབག་འཇུག་མི་འགྱུར། །ལུང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་
 བོ། །སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཆོ། །དེ་ནི་ཆོད་མིན་དེ་བས་ན། །དེས་གྲུབ་མ་
 ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གི་ཡུལ་
 ལ་ལུང་རང་གི་ཞེན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱོད་
 པ་དེ་ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་
 དག་ནས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་དང། སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཁྱོད་རང་གིས་ཆོག་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་ན།

དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོན་པའི་བྱིར། སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་སྦྱབ་བྱེད་བརྗོད་
 རིགས་ན་^{1/2}སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དེ་སྟོ་བདེ་སྟེ་འཛིག་ཅན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
 ཏུ་མི་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་འདོད་མི་རུས་པ་ནི། སྟོ་བདེ་སྟེ་འཛིག་ཅན་
 དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟེ་འཛིག་ཅན་གྱི་རྟགས་
 ལས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཁོ་
 བ་དེ། སྟོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ལྡན་ལ་གྲུབ། །ཅེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་སངས་རྒྱུ་པའི་ངོ་བོར་སྟོ་བདེ་སྟེ་འཛིག་ཅན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གང་གི་ལུང་གང་ཡིན། །ཆད་མས་
 གཞོན་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ལུང་དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་
 བ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། །དེ་ངོར་ཡན་
 ལག་ཆད་མ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དེ་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་
 ཡང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་པས་ཁས་མ་སྦྱངས། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དེ་སངས་རྒྱུ་
 པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་
 དོན་སྟོ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་ལ་ཆད་མས་གཞོན་པ་དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་
 སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་རིགས་ན། སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་སྟོ་བདེ་སྟེ་འཛིག་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥བ ཞིང།

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༥བ ན། ཞེས་པ་མེད།

ཅན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གངས་ཅན་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་རིགས་པ་ཡོད་དེ། རང་
 རྟོགས་གང་ལས་བྱུང་བྱུར་པ། །སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཅིས་མ་བཟོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། གངས་ཅན་རང་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཟོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སློ་
 བདེ་སེམས་མེད་དུ་ངེད་གངས་ཅན་གྱིས་ལུང་ལས་གྲུབ་ལ། དེ་སངས་རྒྱས་པས་
 ཁས་མི་ཡིན་པས་མ་བཟོད་དོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་འཛིན་
 པ། །དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སློབ་དེ་སེམས་མེད་
 དུ་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་ན། དེས་པར་ཐབས་དེ་བཟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སློ་
 བདེ་སེམས་མེད་དུ་ངེད་གངས་ཅན་གྱིས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་
 སངས་རྒྱས་པ་ལ་བསྟན་དུ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྡར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དག་
 གིས། །ཐ་མལ་བར་གྱུར་རྟོགས་པ་དང་། །དབང་པོ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་དེ་དག་ །དེ་དོན་
 རུས་ཤེས་ལ་རུས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་གྲུབ་ཕྱིན། དེས་པར་ཐབས་དེ་བཟོད་དགོས་པ་སྡར་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་ཆད་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་
 ཆད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིས་ཀྱང་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི། །དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཐད་མེད། །ཅེས་

འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན། གློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་མཛོན་
སུམ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་དང་། གློ་བའི་སེམས་མེད་བསྐྱབ་
བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཁས་སྦྲངས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་
བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་མིན་འཛོག་ན། །གཏན་ཆིགས་
དེར་སྤང་མེད་འབྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་དངོས་རྟེན་མིན་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་ལྟོས་
བཅས་ཡིན། །མེད་པ་ཤེས་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཏན་
ཆིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་སོ་སོར་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་གཉིས་ལུང་ཅན་གྱིས་འཛོག་དགོས། ལུང་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་འཇུག་བསམ་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་
གར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་
སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པས། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཆོད་མས་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟག་ནས་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་འཛིག་
ཅན་གློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཛིག་ཅན་
གྱི་རྟགས་ལས་གློ་བའི་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གློ་བའི་
སེམས་མེད་དུ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་

འབྲེལ་མེད་པའི། རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་དང་མཚུངས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས།
 སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཞེན་སློབ་དེ། སློབ་
 བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། རང་བཞིན་
 དང་ནི་འབྲས་བུ་འཕམ། །སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟགས། །འབྲེལ་ཏེ། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་ན། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་ལ་གྲུབ་ཡིན་ན། །རང་ལ་ཅི་ཡི་བྱིར་
 མ་གྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་འདུས་ན། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཕྱོགས་སྐྱབ་སྡེ་ཚོ་ལ་གངས་ཅན་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པས་སྐྱབ་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་མ་
 འདུས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་
 རྟོགས་པར། །མི་རིགས། ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་པས་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་
 ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་¹ མི་རིགས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རང་གི་ཐལ་དག་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སློབ་
 དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཕངས་པའི་བ་ལང་གི་སྐྱེ་རྟག་དངོས་ཚོས་
 ཅན། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་²འདུ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་གི་ ༡༥ན པ་

2 ༡༥ན འཕྲོད་

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་
 ཐལ། གཞན་དོན་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་སྔ་རྟོལ་གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས། ཐལ་
 བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་ཕྱིར་ཡིན། ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལས། གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པས་ཁྲབ། ཐལ་འབྲུང་དེ་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་སྒྲངས་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའི་ཐལ་འབྲུང་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་བའི་ཐལ་འབྲུང་འཕངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆ་མེད།
 གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྲབ་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དགག་ཀྱས་
 ཏེ། ཆ་བཅས་དང་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྲབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས།
 འོ་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པས། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་
 བརྟགས་པ་ཡི། ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་
 ཕྱིར་ཡིན། ཤེས་ཐལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དུལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། སྐྱབ་བྱེད་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། འོ་ན། ཅིའི་
 དོན་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་དེ་ཐལ་བར་བྱས་པ་གཅིག་མེད་ན་མེད་པར་བསྟན་པའི་
 དོན་དུ་འོ། བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཆོས་
 མཆོག་གིས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་རྟགས་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་སྟོན་

གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོས་གྱི་ཆོས་གཞན་
 ཐལ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གཞན་གྱི་སློབ་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།
 ལྷ་ལྷག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན།
 དུ་མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་
 བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་འབྲེལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་
 འགྱུར་དེའི་བྱུང་བ་ཆད་མས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བུམ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་
 མར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་བ་ཡོད་པ་གཅིག་གི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག །བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་སུ་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་
 འཕྲོད་¹འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ཟེར་ན། དེ་འབྲེལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་དེ། བ་
 སྤྱི་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་²འབྲེལ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆ་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡོད་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲས་ཞེན་དུ་མ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༣ན འཕྲོ་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༣ན འཕྲོ་

དང་། །ཞེས་སོགས་འགྲུང་བའི་བྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་ལས་
 བའི་ཐལ་འགྲུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོར་བ་
 འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་
 དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་¹འདྲ་²འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བ་སྤྱི་རྟག་
 དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ། དེ་སྒྲོར་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ལ་གནས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཆོས་ཅན་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་གྱུར་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དོན་སྤྱི་དེ། དངོས་གྱུར་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 རྟག་རྣམས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟོན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དངོས་གྱུར་ཀྱི་
 རྣམ་མཁའ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བར་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་བྱིར། སྒྲུབ་པའི་དེར་
 མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག །ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་ངག་
 དེ། ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་ཐལ་འགྲུར་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་རྟོག་བསམ་ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་ངག་ །ཅེས་
 ཟེར། གཞན་དག །རང་ཉིད་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྟོག་བ་ཡོད། རང་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༣ན འཕྲོ་

2 མ་ཡིག་ཆད་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོལ་བས་ལན་གྱིས་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་པ།
 ཞེས་ཟེར། ཡང་གཞན་དག ཉགས་དང་བྱབ་བ་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྦངས་ཤིང་དམ་
 བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཉགས་སྟོན་པའི་དག །ཅེས་ཟེར། ལ་ལ།
 སྡེ་མ་དེ་སྟོན་པའི་ཐལ་དག །ཅེས་ཟེར། ལྷགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱ་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཉགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མ་སྤྱོད་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་གཉིས་
 བ་ལ་ཁ་ཅིག །གཅེར་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་བ་ལ་འཕངས་པའི་སྟོན་ཤིང་ཆོས་ཅན།
 སེམས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་བ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོལ་བས་ལན་གྱིས་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ནའང་། འདིར་མ་བྱབ་པར་མངོན་ཏེ། དེ་བོང་གི་རྩས་ལན་གྱིས་
 བརྒྱུག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཁས་སྦངས་བ་ལ་གོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་
 གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་བཞི་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 དེ་འདྲ་བའི་ཉགས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་ལྔ་བ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། སྤྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱ་མི་ཉག་བ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར།
 རང་གི་ལྷགས་ནི། རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བཉགས་མངོན་གྱུར་
 བ་མགོ་གཞོན་རུས་ཀྱི་ཐལ་དག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དཔྱེ་ན།

རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་གཉིས། ཡང་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། སྐྱབ་བྱེད་མི་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། ཁ་ཅིག་གིས། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་
 ཞིག ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ།
 ལྟོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་མ་བཟུང་བར་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཆང་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག ། ཁྱོད་
 ཀྱི་ཆོས་ལོག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྐྱབ་
 པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་
 ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་ཕྱི་མར་ཐལ་
 བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། ཚུལ་གསུམ་
 འཕེན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ།
 སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་རིགས་
 ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཐལ་འགྱུར་བས། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་དང་། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་

ལུགས་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རྒྱས་ཀྱི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་
 ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྒྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། ལྷོག་པ་
 རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
 མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་
 གསུམ་འཕེན་མི་རྒྱས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་
 མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྒྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ།
 བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རྒྱས་ཀྱི་རང་གི་
 བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐལ་ངག་དེ། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་དང་ལྷོག་
 པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དོན་གཅིག །ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་
 རྒྱས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་
 གཞོན་རྒྱས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད། དེ་དང་ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དོན་གཅིག །ཁ་
 ཅིག །སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ།
 ལྷོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པ་
 ཐལ། རང་རྒྱུད་ལྟར་སྤང་དང་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཆོག་འདྲ་བ་ཅ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མ་ངེས་སོ།།

སྐབས་འདིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྦངས་
 པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་¹པར་²ཆད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆད་
 མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། སྤྲིས་ཟེན་ལྟར་མི་
 རིགས་ཏེ། སྤྲི་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་
 རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྤྲི་མ་བྱས་པར་སྤྲིབ་པའི་གཏན་
 ཆིགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ་
 ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་
 ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྲི་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྤྲི་རྟག་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་
 བོ་ཞེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སྤྲི་རྟག་པ་དེ། སྤྲི་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ།
 རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། བསལ་བར་
 ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་བསལ་ཐ་མི་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༥ན ཅ།

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༥ན པར་ ཞེས་པ་མེད།

མི་རུས་པ་ནི། དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག ། སྤྱོད་དང་ཉག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཉགས་ཡིན་ཟེར་བ་ལའང་
 སྤྱོད་སྤར་བཞིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་ཟིན་ལྟར་རང་རྒྱུད་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཉགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྤངས་པ། དམ་བཅའ་
 ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་འབབ་པ། བྱབ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་
 དགོས་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་དང་
 ཡོད་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཉག་
 པ་དེའི་ཉགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་འཕེན་
 བ། དངོས་པོའི་རྒྱུ་དངོས་སུ་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། དངོས་པོའི་རྒྱུ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དངོས་སུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འཕངས་
 བ་ལན་གདབ་པར་དགའོ། །ཁ་ཅིག །བ་ལང་གི་སྤྱི་ཉག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་དང་
 བཅས་པའི་དངོས་པོར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་¹འདྲུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚོལ་བ་
 གྲེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་²འདྲུ་འབྲེལ་ན། ཆ་བཅས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱབ་པ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཚོལ་བའི་ངོ་
 བོར་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་བར་ཐལ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༥བ འཕྲོ་

2 ༡༥བ འཕྲོ་

ལོ། །གྲུབ་ན། བ་ཡང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཚུལ་ཅན། དེ་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་
 ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཐལ། དེའི་ངོ་བོར་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ། འཕྲོད་¹འདྲ་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་དངོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཞེ་འདྲོད་ལ་མ་སྟོགས་²པ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་
 བའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱལ་བ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་བྱེ་
 ཆོལ་རྣམ་དག་ཏུ་འགལ། གྲུབ་ན། སྒྲིམ་ཚུལ་ཅན། དེའི་ངོ་བོར། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མ་ལ་མཚུངས་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིའི་བསལ་བ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་བ་བའི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

ཐལ་འགྱུར་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོ་རྩུ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོལ་འཛིན་
 ཆ་ཅང་³དོན་གསུམ་གྱི་ལུགས་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལ་བཞོད་ཆོད་ཀྱི་
 སྟོན་ས། བྱལ་རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ། བྱལ་བ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ། རྟགས་ཁོ་ན་མ་
 གྲུབ། བྱལ་རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་
 ཅན། རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། སྒྲིམ་ཚུལ་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལྟ་བུ།

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན འཕྲོ་

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༩ན སྟོག་

3 ༡༩ན བཅང་

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ལ་བྱུང་ཉག་ས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བྱུང། ཚད་མས་
 བྱུང། བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་ཉག་ས་ཚད་མས་བྱུང་པ། བྱུང་པ་ཚད་
 མས་བྱུང་ཅིང་ཉག་ས་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བྱུང་པ་དང་བཞི། དང་པོ་སྤྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་བྱུང་ཁས་ལེན་ཞིང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་ལ་ཉག་པའི་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཚོལ་བའི་ངོ་བོར། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། ཉག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བ་རོལ་བོས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ཁས་སྤངས་ན་འདི་དམ་
 བཅའ་ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་
 རོལ་བོས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་བྱུང་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་
 ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་བོས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་ཁས་ཀྱང་
 མ་སྤངས། ཚད་མས་ཀྱང་མ་བྱུང་ན། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་
 འགྱུར་ལྟར་སྤང་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། མི་ཉག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བ་རོལ་བོས་སྤྱི་ཉག་པར་ཁས་སྤངས་ན་འདི་དམ་བཅའ་
 ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། ཁས་མ་
 སྤངས་ན་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤང་ཡིན། གསུམ་
 པ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་ཉག་པའི་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཚོལ་བའི་ངོ་བོར། སྤྱི་ཚུལ་
 ཅན། ཉག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བ་རོལ་བོས་སྤྱི་
 མི་ཉག་པར་ཁས་སྤངས་ན་འདི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞུགས་

བའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་པོས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན།
 དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་
 པོས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས། ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ལ་
 བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲང་ཡིན། བཞི་བ་ཉག་པར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་
 གྲུབ་ཅིང་བྱབ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། སྐྱ་ཉག་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 རྒྱལ་བའི་རོ་བོར། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར།¹ བ་རོལ་པོས་
 སྐྱ་བྱས་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་འདི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞུགས་
 བའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་པོས་སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། དམ་
 བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། བ་རོལ་པོས་
 སྐྱ་བྱས་པར་ཁས་ཀྱང་མ་སྒྲངས་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་
 ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲང་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །ཡང་དག་དང་པོ་དྲུག་དང་། བཅུ་
 བཞི་པའི་སྟེད་ལྟར་སྒྲང་བདུན་གྱིས་རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་ལ། བདུན་པའི་སྟེད་དེ་
 ཉག་པར་ཁས་སྒྲངས་བ་དང་། བྱབ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་
 བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དེས་རང་རྒྱུད་འཕེན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱ་
 ཉག་པར་ཁས་ལེན། ཉག་ན་མ་བྱས་པས་བྱབ་བ་ཚད་མས་གྲུབ། སྐྱ་བྱས་པར་ཚད་
 མས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་རོ་བོར། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་རྒྱུད་འཕེན་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རིགས་གཉེར་དུ། ཐལ་

1 ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཚད་དམ་བཅའ་ཉག་པར་བྱའོ།

འགྱུར་བཞི་ལ་བརྟུ་བཞི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་འདོད། །བསྐྱོག་པར་རུས་
དང་མི་རུས་ལས། །ཡང་དག་ལྟར་སྒྲུང་བདུན་བདུན་ཡིན། རྟག་དང་སྐྱེད་ཀྱིས་མི་
འཕེན་ལ། །བདུན་པའི་སྐྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དོན་སྟོས་དེ་ནི། ཞེས་པ་ནས། བཏགས་པ་དག་ནི་འབྱུང་བ་
ཡིན། ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་
སྟོས་དེ་ནི་སྐྱེད་དག་དང་། རྟོག་པས་སྐྱོ་བཏགས་བདག་ཉིད་ཅན། རྟགས་ཉིད་མིན་
པར་སྐྱབ་དོན་ཏེ། དོན་ལས་དོན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི།
ཀྱན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དོན་སྟོས་པ་ཆོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེད་ལས་སྐྱེད་ལས་ཉིད་¹ཀྱི་²ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་། སྐྱེད་
ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་སྐྱེད་ལས་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་མཆུངས་ཏེ། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
དེ་སྐྱོར་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་
གྲུབ་ཅེས་པ་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི། མཐར་དོན་
རང་མཆན་ལ་བརྟེན་པར་ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་
དོན་རང་མཆན་འཇལ་བའི་ཆད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་

1 རྟོན་ ཡིན་ནམ་བཏགས་འཆའ་ལ།

2 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༧་བ ཀྱིས་

ཅིག་ན་རེ། གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 ཉགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། ཞེ་འདོད་ལ་མ་སྟོགས་¹སོ། །གཞན་ཡང་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་
 དུ་གྱུབ་²པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི། འདོད་
 པ་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་། དངོས་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །བཏགས་པ་
 དག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཁྲབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་གྱིས་དོན་ཉགས་ཞེས་པ་ནས། བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་གྱུབ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་
 པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པས་ཕྱོགས་ཆིག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་
 པ་ཞེས་པ། དེ་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་
 པ། དེ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་གཞན་གྱི་རིགས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དོན་གྱིས་དོན་ཉགས་ཕྱིར་དོན་ལ། ཕྱོགས་
 དང་གཏན་ཆིགས་བརྗོད་ཅུས་མེད། དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། །སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་

1 སྟོག་ ཡིན་ནམ་བཏག་འཆོལ་

2 སྐྱབ་ ཡིན་ནམ་བཏག་འཆོལ་

ཆིག་དང་རྟགས་ཆིག་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་བྱང་ཆད་མ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཕྱོགས་ཆིག་དེ་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ།
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་སྐྱ་བ་པོའི། །བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཆད་ཡིན། ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་སྐྱ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་འདོད་
 ཀྱི་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་
 དག། །སྟེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་
 པའི་ཆིག་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་ནམ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་
 མ་ཡིན་ན་ཡང་། བརྒྱུད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་བརྟེན་པ་ཡིས། །བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་བྱས་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བྱས་ན་
 མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དག་དེ།
 བརྒྱུད་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཏགས་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་བྱབ་སྟེ། གཏན་ཆིགས་བརྟེན་པ་རང་ཉིད་ལ། །བྱས་པ་མེད་ཀྱང་བྱས་སྟོན་
 བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆིག་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རི་སྐད་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ་བྱ་དག། །བརྟེན་པ་

ལས་གཞན་སྤངས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆིག་
སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཏན་ཆིགས་དོན་
གི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི། །རྒྱས་མེད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། ལུང་
དེས་ཕྱོགས་ཆིག་ལ་ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་བརྗོད་པར་བཤད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་
བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ཚིང་བ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་འང་རྒྱས་ཡོད་དེ། །གཏན་ཆིགས་ཆིག་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ན། །ཞེས་
འབྲུང་བ་ལས། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆིག་ །སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་གཏན་ཆིགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར། །འདོད་པས་
སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་གོལ་གྱི་སྐྱ་རྟག་མི་
རྟག་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་འདོད་དང་། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་ནི་པའི་སྐབས་རྣམས་ལ་འང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
གཏན་ཆིགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ། ཆིག་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་དང་བཅས་སོ་
ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མི་མ་སྐྱོན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། །དེ་མཚུངས་ཕྱིར་ན་སྐྱག་

མེད་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན། སྤྱི་ཏྲག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་སྤྱི་མི་
 ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འཇུག་པ་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདོད་མི་རྒྱས་པ་ནི། སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཏྲག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་ཡང་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ས་ཁས། དེས་ན་སྤྱི་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལ་སྤྱི་མི་ཏྲག་
 པར་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་དེ་དངོས་སུ་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད། དེ་ལ་
 དེ་བརྟེན་ནས་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བར་གི་ཡན་
 ལག་རྒྱས་པ་ནི། །ཚུ་ལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་དངོས་སུ་སྤྱབ་རྒྱས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ཡིན་ན། དེ་སྤྱབ་ཀྱི་ཚུ་ལ་
 གསུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བློ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་
 ཉིད་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོག་དེ་ལ་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་
 སྤྱབ་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་བློ་བའི་བློ་ལེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གང་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན། སྤྱི་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་
 པའི་དག་དེ། དག་དེའི་འབྲས་བྱུར་གྱི་པའི་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་
 བློ་བའི་བློ་ལེས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་འབྲས་པའི་དག་དེ། རང་
 འབྲས་སྤྱི་མི་ཏྲག་པར་སྤྱབ་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་བློ་བའི་བློ་ལེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་བརྟེན་ཆུ་ཆུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཐོས་པའི་

ཉན་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཤེས་དེ་དག་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
 སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བླན་པའི་བླན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། སྐྱ་སྐྱ་འཛིན་མཛོན་སུམ་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། སྐྱ་འཛིན་མཛོན་སུམ་སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དང་། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་
 ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གཉིས་འགལ་རྟེ། དང་
 བོ་ཡིན་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བླན་པའི་བླན་
 ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་ཡིན་ན། དེ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དག་དེ་
 བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སྟོར་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་རྟེ། དེས་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་བྱབ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསུམ་ལས་
 ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་བྱས་ན་མི་
 ཉག་པས་བྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་དག་དེ་བྱས་ཉགས་
 ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སྟོར་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་
 མཚན་གཞི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་

བའི་ཉགས་སྐྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་
 བར་ཐལ། སྡེ་ཕྱི་འཁུ་སྐྱབ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་དག་རྣམ་དག་
 ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་བྱས་ན་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐྱོར་གྱི་ཆོས་
 མཐུན་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱོར་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་
 ཀྱི་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་དག་རྣམ་དག་
 ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 དག་དེ། དེ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱོར་དག་རྣམ་དག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱལ། ཉགས་དེར་ཐལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དག་དེ། འཇིག་པ་ཡོད་ཅམ་འབྲེལ་པ་
 ཅན། ཉིད་ཕྱིར་སྐྱ་ནི་མི་ཉག་ཉིད། ཅེས་པའི་གཞུང་སྐྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱོ་འཇིན་མངོན་སུམ་མཆོན་གཞི། ཆོད་མ་ཡིན་པར་མཆོན། གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་
 ཞེས་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་དག་དེ། གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཞེས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱོ་
 འཇིན་མངོན་སུམ་ཆོད་མར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་སྐྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 དེར་ཐལ། དེ་མཆོན་སྐྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ། སྡེ་ཕྱི་
 གཉིས་ཀ་ལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན་
 ཞེས་པའི་དག་དེ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་གྱི་
 སྐྱོར་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་དག་རྣམ་

དག་གང་ཞིག །དེ་དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྦྱོར་ཀྱི་སྦྱོར་དག་
 རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་ཁས། བྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱམ་པ་བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་སྟེ། ཉག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
 བཞིན་ཞེས་པའི་དག་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་
 སྦྱོར་ཀྱི་སྦྱོར་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་
 རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཉག་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མ་བྱས་
 པར་འཇོན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་ལོག་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་
 བྱས་ན། མི་ཉག་པས་བྱལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགོད་པ་སྐབས་
 སྟུ་བབ་པའི་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་དག་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་
 བོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་
 འདྲ་བའི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་ཉགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སྟུ་བབ་པའི་གང་
 ཐག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོག་རྣམ་དག་
 གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་

སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 ཏྲགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱུབ་ཅིང། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འདྲ་
 པའི་འདྲ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྟོ། སྐྱ་ཏྲག་མི་ཏྲག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་
 ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོལ་བ་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཆད་མས་བྱུབ་ཅིང། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འདྲ་པའི་འདྲ་
 ཤེས་རྒྱུད་ལ་མི་¹ལྟོ། སྐྱ་ཏྲག་མི་ཏྲག་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཆོལ་བ་ཡིན་ན། བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་²སྐྱབ་ངག་³ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོལ་བ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་སོང། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་

1 པར་མ་གཉིས་ཀར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། མི་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བཞག་གོ།

2 འདོད་ཤེས་རྒྱུད་ལ། ༡༡བ ཏྲགས་

3 འདོད་ཤེས་རྒྱུད་པར་ སྐྱབ་ངག་ ཞེས་པ་མེད།

ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། སྤྲ་ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན། བྱས་ཉགས་ཀྱི་སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ལེས་རྒྱད་ལ་ལྟན། སྤྲ་ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་
 རྒྱུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་པར་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན།
 བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པའི་སྤྱབ་དག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་
 སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་
 ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་
 པའི་བྲན་ལེས་རྒྱད་ལ་ལྟན། སྤྲ་ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཅིང་བ་སྟེ། འོ་ན། བྱས་པ་སྤྲ་མི་ཉག་
 སྤྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་
 དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྤྲ་མི་ཉག་པར་སྤྱབ་པའི་སྤྱབ་དག་
 ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེར་སོང་

བའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྲབ་པ་རྣམ་མར་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྲབ་ཆད་
 མས་མ་ཏྲགས་པའི་བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་
 ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་
 སྤར་བ་ཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་
 གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་ལྟན་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སྒྲིར་རྣམ་
 དག་དང་། དེ་སྒྲིར་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཁོ་ལ་རྣམ་དག་གི་ངོ་མོར། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེ་སྒྲིར་གྱི་ཚུ་ལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་སྒྲེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་དགོས་ན།
 ཕྱི་ཁོ་ལ་རྣམ་དག་དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་
 གསུམ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་དང་། དེ་སྒྲིར་གྱི་ཚུ་ལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་ཅིག་

ཆར་དུ་དངོས་སུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འང་ལ་བའི་ཆད་མས་རང་འབྲས་བྱས་ཏྲགས་
 ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་བསྐྱེད། དེས་རང་
 འབྲས་བྱས་ཏྲགས་ལས་སྐྱ་མི་ཏྲག་ཏྲོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་
 །ཀྱང་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་གྲོལ་རྣམ་དག་ཡིན་ན། བྱས་
 ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
 མྱོང་བ་ཅིག་དགོས་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྐྱད་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྟན་མེད་པར་ནི། །གཏན་ཆིགས་འཇུག་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི། །རུས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་ཅེ་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་ཆིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་དེ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་
 ཀྱིས་¹བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མེད་པར་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
 པའི་གཏན་ཆིགས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚད་པའི་ཕྱིར། མི་འཐད་དེ། ལྷ་ལྷར་
 བ། བཤད་ཟེན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱན་ལྷར་ན་བྱུང་སྟོན་
 ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །སྐྱ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀུན། །མི་ཏྲག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་
 ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་རྫོང་འགྲུལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལན་བཤད་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བྱས་ན་མི་ཏྲག་པས་བྱུང་། ཅེས་སོགས་བྱུང་བ་སྟོན་འགོ་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་གི་ ༩༣ན ཀྱི་

ཅན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ལ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་རུས་པ་མེད་ཀྱང་། སྐྱ་
 བེ་བྱས་གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀྱན། མི་ཏྲག་ཅེས་འདི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དང་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། སྒར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་བསྟན་
 པ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །འབྲུབ་པ་ལ་ནི་བགེགས་མེད་བྱིར། །གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་
 རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྟན་མ་ཆང་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་ཏྲག་
 ཅེས་པའི་ཆོག་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ན་ཡང་། སྒར་བཤད་པའི་སྐྱབ་
 ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱིས་རང་འབྲས་བྱས་ཏྲགས་ལས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ངེས་ཤིང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་
 ལྡན་གྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུང་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 སྐྱབ་ངག་ཡང་དག་པར་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེག་པ་ཅན་པ་ན་རེ།
 ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་མ་ཟད། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་
 བ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་ཏྲགས་
 མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དེས། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པས། སྐྱ་མི་

ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྐྱབ་
 བྱ་བཅོལ་བ་བྱུང་སྟེ། དེས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཅོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཆིགས་དང་
 དཔེ་མ་གྲུབ་པ་བཅོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་
 མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དང་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན།
 ཐོགས་ཀྱི་ཆིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དམ་བཅའ་སྟེ་ཐོགས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྐྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ཆིགས་དང་
 དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོན་པ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་། ཀུན་བརྟས་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། ཞེས་
 བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ། ཐོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་བཅོལ་
 པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པས། དེ་ལྟར་ན། དཔེ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པར་
 བཅོལ་བ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་བཅོལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གཞོད་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་བཅོལ་པར་དམ་བཅས་ནའང་། །སྐྱ་དེ་ལ་
 སྐྱོན་འཐད་མིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོགས་སྦྱང་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 བཅོལ་བ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་མ་སྐྱས་མོད། སྐུས་ནའང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་
 བྱེད་དབང་ཏུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས། །གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྦྱང་ཐལ་མིན་ཕྱིར། ཞེས་

འབྱུང་བ་ལས། དེས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བྱེད་པར་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱོགས་སྒྲང་ཡབ་
 སྐྱས་ཀྱི་ལུགས་ལས་དཔེ་ཉག་ས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆིག་གཉིས་
 རིགས་མི་མ་གུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཅིག་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ལ། རིགས་མ་གུན་པས་དཔེ་
 ཉག་ས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བྱེད་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དཔེ་ཉག་ས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དམ་
 བཅའ་བར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཀུན། །དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་
 ཀུན། དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། རི་སྐད་
 བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་གྲུབ་བརྗོད་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱིར། །གཞན་དག་ལ་ཡང་
 སྐྱོན་མེད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དཔེ་ཉག་ས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
 སྐྱེ། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་གྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 །ཞེས་སྐྱ་བ། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་དག །རི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པས་སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པའི་ཆིག་གྲང་། སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་

སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐོགས་ཆིག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ལྷར་སྤང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། །ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དེ། །འདི་ལྷར་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད། །མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རིག་པ་ཅན་པས་ཐོགས་ཆིག་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེའི་རྟགས་ཀྱིས་གཏན་ཆིགས་བཞེན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆིག་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་ན། སུན་འབྲིན་ཆོས་ཅན། སྡེ་མ་དེར་ཐལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཆིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་བྱས་བཀོད་པའི་རྩོད་ལན་ཏེ། མཁས་པས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོགས་སྡེ་འབྲེལ་མེད་བཀོད་ནས། ལན་འབྲེལ་མེད་བཏབ་པའི་རྩོད་ལན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐོགས་སྡེ་དེ་ནི་ལྷར་སུན་འབྲིན་ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐོགས་ཆིག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐལ་པས་སུ་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྷར་འདོན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཟླ་ར་ཏ་འདོན་པས་མ་

ངེས་པར་རྩོད་པ་ན། རིག་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་བརྗོད་ན།
 རིག་བྱེད་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་གང་ཟག་གཞན་དུ་འདོད་པར་མི་རུས་པའོ། །ཞེ་
 བ། འདི་ནི་ལན་མིན་ཏེ། མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པར་
 གྱིས་ནི་དེ་ལས་གཏན་ཆིགས་བརྒྱུག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཁོ་ན་རེ། སྐབ་ངག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆིག་སྐབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།
 མ་བྱུང་སྟེ། སྐབ་བརྗོད་ཏྲོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཡིན་ཡང་མྱོངས་མེད་བྱིར་
 མཆན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐབ་ངག་གི་གོ་བྱ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་
 མྱོངས་པ་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱགས་བསྟན་
 བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཆིགས་གྱི་རབ་དབྱེ་
 བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ལུགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། མདོ་འགྲུར་རྟེན་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་
 འགྲུར་མ་བསལ་བ། །ཞེས་དང་། མདོ་འགྲུར་གསར་ལས། རང་གིས་རོ་བོ་ཁོ་ན་
 བསྟན། །བདག་འདོད་ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་རང་གིས་རོ་བོ་ཁོ་ན་
 བསྟན། །བདག་འདོད་རང་གིས་རོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་རོ་བོ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་
 བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་བརྗོད་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཁས་སྤངས་པ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲེལ་བའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཆིག་སྤང་
 བདག་ཉིད་འདོད། །ཆིག་གིས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་བཞི། །མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་
 གོན་བརྗོད། །ཀློལ་བས་ཁས་སྤངས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 རོ་བོ་མ་གྲུབ། ཆིག་སྤང་སྐྱབ་བྱེད་མིན། འདོད་པ་གོན་བརྗོད། བདག་ཉིད་ཀློལ་
 བས་ཁས་སྤངས་པ་བཟུང་ངོ། །ཞེས་སྐྱར་ནས། གོན་ནི། ཀྱན་བཏུས་སུ་གཞན་
 གོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆིག་བྱར་དུ་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆིག་
 སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་
 ལ་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི། །བྱི་ཀློལ་རྣམ་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་རྣམས་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་

གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ།
 སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་
 གི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་ཟུར་དུ། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་
 གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་ཡིན་
 བ། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་
 སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་
 བཅད་ལ་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་
 སྒྲོར་གཅིག་གི་སྒྲོར་དག་རྣམ་དག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་བཅད་ནས།
 ཡོངས་གཅོད་ལ་སྐྱ་རྟག་པ་མིན་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་
 ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ཁས་སྐྱབས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་

བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་བསལ་བ་ཡང་ལུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རོ་
 བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ཅི་
 རིགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རང་གིས་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བས་མ་གྲུབ་པ་བརྒྱང་
 རོ། །རང་གིས་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །འདོད་
 པའི་སྐྱས་ནི་འདོད་པས་ལུལ་དུ་བྱས་པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱས་ནི་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་བརྒྱང་རོ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་དབང་སློ་ལས། འདིར་ངོ་བོ་དང་། ཆོག་པས། འདོད་པ་དང་། རང་
 ཆོག་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་རྗེ་ལྟ་བར་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
 མིན་པ་དང་། འདོད་པས་ལུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་པོས་བསྐྱབ་བྱར་
 འདོད་པ་བརྒྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་དེས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་
 གིས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན། ཞེས་ཟེལ། ཁ་ཅིག་གིས། རོ་བོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
 ན། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པར་

བསྟན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྤྲད་མི་ཉག་པའི་ཆོག་ས་
 རོན་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ལྟར་སྤྲད་དང་།
 བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ལྟར་གིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྤྲད་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ལྟར་སྤྲད་དུ་གྱུར་པའི་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་
 ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱི་མི་ཉག་པ་
 ཆོས་ཅན། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་རྣམ་དག་གིས་མ་
 བྱུབ་པར་ཐལ། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱུབ་པར་ཐལ། དེས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་
 བྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡོད། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན། རང་
 གིས་གཞལ་བྱ་མ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། སྤྱི་
 མི་ཉག་པ་དེ་དེ་འབྲེལ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དབྱུང་ཤེས་ཀྱིས་བྱུབ་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་པའི་
 ཕྱི་རྒྱལ་ཡོད། དབྱུང་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དེ་སྤྱི་མི་ཉག་པར་རྟོགས་ཟེན་གྱི་གང་
 ཟག་ཏུ་ཐལ་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཆོག་ས་ཐེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་
 ཕྱིར། །ཞེས་བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་རྣམ་དག་ཡིན་ན།
 སྤྱི་མི་ཉག་པའི་ཉག་པལ་ཆེར་མི་ཉག་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོས་དང་ལྷན་པས་ཁྲབ་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་

ཅན། གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མ་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། རང་
 སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ། རྟགས་གསལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེ་འདོད་
 ལ་མ་སྟོགས་¹པའི་ཚུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གསར་
 དུ་མི་སྐྱ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་
 ཆད་མས་མ་གྲུབ། ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་ཆད་མས་གྲུབ། ཅེས་བྱུང་བར་འབྱེད།
 དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། བྱུང་སྐྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱུང་གྱི་གཞུང་སྐྱོར་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྐྱ་དང་

1 སྟོག་ ཡིན་ནམ་བཟག་འཆལ།

མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་ཆོས་ཅན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱུ་ལྷ་ཀྱིས་ཕྱི་
 ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་ཁྱོད་ཆད་མས་མ་གྱུ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱོར་གྱི་གཞན་དོན་
 བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱུ་པའི་ཕྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་གིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱུ་ལྷ་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉགས་སུ་
 བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྐྱ་མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། སྐྱ་དང་
 མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་ཆད་མས་མ་གྱུ་པའི་གང་ཟག་གིས། སྐྱ་དང་མི་ཉག་
 པའི་ཆོགས་དོན་ཆད་མས་གྱུ་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱུ་ལྷ་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉགས་སུ་
 བཀོད་པའི་ཆེ། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་ཆད་མས་མ་གྱུ་པའི་གང་ཟག་
 གིས། སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱུ་ལྷ་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་
 ཆོགས་དོན་ཆད་མས་གྱུ་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་པ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཀོད་
 པའི་ཆེ་ན། སྐྱ་མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །བྱས་
 ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱུ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་ཆད་མས་གྱུ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་བྱས་ཉགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་
 པར་སྐྱུ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞིར་ཆད་མས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་ཉགས་
 ཀྱི་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱུ་པའི་དོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆད་བ་དེ་སྐྱོར་གྱི་བསྐྱེད་
 བྱ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་སྐྱོར་གྱི་གཞན་
 དོན་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་གི་མཆོན་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་

ཆོགས་དོན་མཆོན་གཞི། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་¹པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་མཆོན། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་སོགས་
 ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་སྟེར། མཆོན་སྟེར་ནས་དག་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་སྟེར་མཆོན་སྟེར་ནས་དག་
 ཏུ་སོང་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཅ་
 བའི་བྲབ་བ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག། །བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་སོགས་
 ཆོས་ལྔ་ཆང་བའི་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ།
 དེ་སྟོར་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་ཏྲགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་རོ་བོའི་དོན་
 སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བའི་ཏྲགས་ཀྱིས། སྐྱ་དང་མི་ཏྲག་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་སྟོར་ཀྱི་
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཉེ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་ཡང་
 དག་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་
 པའི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཅ་བའི་

1 ལྷུབ་ ཆད་དམ་བཏྲག་གོ།

དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྤར་གྱི་རིགས་པ་ལ་དཔག་ནས་འགོག་ཅེས་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་དེ། བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཆད་
 མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་དེ་སྒྲོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཆད་མས་
 བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་འབྱད། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་
 དེ་སྒྲོར་གྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་ཆད་མས་བྱབ་ཅིང་། སྐྱ་བྱས་པར་ཆད་མས་མ་བྱབ་པའི་གང་ཟག་གིས་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོའི་
 འོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་
 རྣམ་དག་གི་ངོ་བོར། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན། སྒྲོར་བ་དེ་སྒྲོར་གྱི་ངོ་བོའི་
 འོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་པའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོའི་
 འོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་པའི་ཉགས་ཀྱིས། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན། བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གི་ངོར། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པའི་ཆོགས་དོན་སྒྲོར་བ་དེ་སྒྲོར་གྱི་

གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འདྲ་བའི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གིས་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །འདིར་མ་ཁྲབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ། རང་
 ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་
 པའི་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། རང་
 ཉིད་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 ན། རང་ཉིད་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 དེ། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱུབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་པའི་ངོ་བོའི་
 དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་དེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན། བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟམ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་
 པོ་དེའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་དེ།
 བྱས་པ་དེར་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་ན། བཀོད་ཆེ་མ་རྣམས་ཡོད་
 དང་འགལ་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་དེ། བྱས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ།
བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དེ། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་
ཆོགས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཟེར་བ་རྣམས། གང་བདེ་དབྱང་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད།
མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡོངས་གཙུག་
ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་ན། ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་
ཁྱུག། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དོན་ནི།
ཀྱན་བཅུས་སུ། གཞན་དོན་སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་
དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམ་དག་གིས་དངོས་སུ་
མ་བརྗོད་ན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
ན། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མིག་སོགས་བདག་རྟག་
པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་
ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་། སྟན་བཞིན་ཞེས་པའི་དག་གིས་དངོས་
སུ་མ་བསྟན་ཡང་། བྱངས་ཅན་གྱིས་འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་

གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པ་བཞིན། ཞེས་འགོད་
 པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོང་ནས་བཅ་པོ་ཉིར་གསུམ་གཟུང་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙུང་ལྟར་འདུས་པར་འདོད། དེའི་
 ཉིར་བཞི་བཅ་པོ་དང་། ཉིར་ལྟ་བུ་རིག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བཅ་པོ་མཐའ་དག་
 དེ་ལས་གཞན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པར་མ་གྱུབ་ན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་
 འབྱུང་བ་ལ་མི་པན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གས་ཆོས་མ་གྱུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན།
 སྒྲོ་གངས་ཅན་གྱིས་བཅ་པོར་འདོད་ཀྱང་། སྒྲོར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་གཟུང་
 རྣམ་ལ་བསམ་པ་དང་། སྒྲོ་ཅམ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་ལེན་ཞིང་། གཙོ་བོའི་མིང་
 མི་འདོགས་ཀྱང་། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆ་སངས་རྒྱས་
 པས་ཀྱང་འདོད་པས་སྐྱགས་ཆོས་གྱུབ་པར་ལུས་¹བ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། བུམ་
 པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། བུས་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྒྲོར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཡོད་ན། ཁྱོད་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་
 འབྱུང་། འདོད་ན། དགག་གཞི་མ་འཕེན་ཞིང་། བུམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་² བུས་
 རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་

1 འཕུལ་ ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

2 ར་ ཡིག་ལྟག་ཡིན་ནམ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཞིན་དགག་གཞི་མའི་སྒྲིན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་རང་སྐྱ་སྐོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་ཀྱི་འདོད་ཆིག་གིས། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
 བ་ཡང་། །འབྲེལ་པར་བདག་ཉིད་སྐྱ་བཤད་པ་། དོགས་པའི་གནས་ནི་བརྗོད་པ་
 སྟེ། །འདི་ནི་དེ་དོན་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 སྤྱོད་པ་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་
 བ་ཞིག་དགོས་སམ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱ་སྐོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། འགལ་ཉགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱབ་¹པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། སྤྱོད་པ་ཡང་དག་གིས་བསྐྱབ་
 བྱར་ཞེ་བས་འདོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགལ་ཉགས་ལ། དུ་མར་དབྱེ་
 བ་མི་རུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་
 དང་། །ཆོས་ཅན་བྱང་པར་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། འགལ་ཉགས་
 ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་ན། སྐྱས་ཟིན་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱབ་པའི་
 འགལ་ཉགས། སྐྱས་ཟིན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་སོགས་
 དུ་མར་དབྱེ་རུང་བའི་ཕྱིར།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

1 སྐྱབ་ ཡིན་ནས་བརྗོད་པ།

སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་སྐྱེ་བའི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། ཅེས་ཟེར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ །དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ །དེ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་
 ཁུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཟེར། གཞན་དག་ །དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་
 ཞིག་ །རང་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཁུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་ཟེར།
 ཡང་གཞན་དག་ །རང་ཉིད་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་རང་ཉིད་དེ་སྐྱེ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་
 དེ་སྐྱེ་བའི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བཏགས་ཡོད་
 ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་མཆོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་མཆོད་བྱར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གང་
 ཞིག་ །དེ་མཆོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་མཆོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་
 1 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་སྐྱེ་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་
 ཡིན་ན། དེ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་ངེས་པས་ཁུབ་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། བྱས་པ་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱེ་བའི་འགལ་ཉགས་དང་།
 གཞན་པ་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱེ་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པས། སྐྱེ་ཉག་
 པར་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་
 ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཆོད་ཉིད་གསུམ་པ་དེ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱེ་བའི་མཆོད་བྱ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱེ་བའི་མཆོད་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཉན་བྱའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱེ་བའི་

1 མིན་ ཡིན་ལས་ཆེ་སྐྱེ་པས་བཏགས་འཆོལ།

བྱེད་པ་རྣམས་མར་མ་ངེས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པས་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱེད་སྟེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་ཡོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་བྱེད་པ་ཡོད་དགོས།
 དེ་ཡོད་ན། མཉན་བྱ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་བྱེད་པ་ཡིན་དགོས། དེ་
 ཡིན་ན། མཉན་བྱ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་དགོས་སོ། །མཆོད་ཉིད་བཞེས་པ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་མར་མ་ངེས་ཤིང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
 ངེས་པའི་ཚོལ་བའི་ངོ་བོར། སྐྱ་རྟག་སྐྱེད་པ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན།
 བྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་སྐྱ་རྟག་སྐྱེད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས།
 སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་། སྐྱ་རྟག་པར་
 སྐྱེད་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་འབྲུ་བའི་ཚོལ་བ་དེས། བྱས་
 རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གི་བྱེད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་
 མ་ངེས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གི་བྱེད་པ་རྣམས་མར་མ་ངེས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གི་བྱེད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པར་
 ཐལ། ཁས་ལེན་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་
 ཕྱོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྩ་
 ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་ཁས་

བ་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ།
 སྐྱ་ཏྱག་པ་བྱས་ཏྱགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 བརྩང་བ་གང་ཞིག །བྱས་པ་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། འདུས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ། འདུས་བསགས་ཀྱི་ཏྱགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་འདུས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་མ་
 བརྩང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ། དེའི་
 ཏྱགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་བརྩང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ། དེའི་ཏྱགས་ཀྱི་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བརྩང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་
 བསགས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །འདུས་བསགས་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་
 ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཉ། འདུས་བསགས་ཡིན་ན། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདུས་བསགས་མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་
 ཏྱགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་བར་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བསགས་

མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཏྟགས་བསལ་ཁས་
 སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། དེ་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་དང་། མིག་
 སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་¹ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་
 བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། འདུས་བསགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱས་
 ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་ཡིན་ཟེར་བ་ལའང་། སྐྱས་
 ཟེན་སྐྱར་ནས་སྐྱར་བཞེན་འཕེན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཏྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཏྟགས་
 ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། འགལ་ཏྟགས་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
 ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་དང་། སྐྱས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཏྟགས། སྐྱས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་དང་།
 སྐྱས་ཟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཏྟགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།

1 ཅན་ ཡིག་སྐྱག་ཡིན་ལས་ཆེ་སྐྱམ་པས་བཞག་གོ།

དཔེར་ན། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་པ། བྱས་
 པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་
 ཆེན་དེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ།
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་པ། དེ་ལྟ་བུ། བཞེས་པ་ནི། དཔེར་
 ན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་¹མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ།
 འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན་དེ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་
 བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་
 གི་བྱབ་པ་རྣམ་མར་ངེས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་བྱབ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་བྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་
 ན། བྱས་པ་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་
 ཅན། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱི་ཆོལ་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆུ་ལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱབ་པའི་གང་
 ཟག་གང་ཞིག། སྐྱེ་ཉག་མི་ཉག་ཐེ་ཆོལ་བ་བའི་བྱི་ཆོལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉག་ས་
 དང་སོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་

1 ཅན་ ཡིག་སྟག་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟེ་མ་པས་བཞག་གོ།

ཕྱི་རྒྱལ་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་
 བ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་
 ཁྲབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱ་མི་ཉག་སྐྱབ་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྗེས་ཁྲབ་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་སོང་བའི་རྒྱལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་འགལ་ཉགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་
 ཉགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། སྤར་བཤད་པ་བཞིན། གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་
 ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་བདག་ཉག་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། དག་ཏུ་
 མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པའི་ཆེ་ན། འདུས་བསགས་དེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་སྤར་བཀོད་པའི་ཆེ།

འདུས་བསགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ།
 དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མིག་སོགས་
 ཚེས་ཅན། གཞན་དོན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཆོན་འདུས་བསགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ། གཞུང་གོང་
 འོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། །སྐབས་
 ལས་རྟགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་
 ལ་མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། སྤྲིས་ཅམ་ལ།
 མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྲིས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི། །སྦྱོར་ཡང་།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་
 ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བདག་གཞན་
 བ། །དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དཔེར་ན་སྦྱོབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛོད་འགྲེལ་དུ་གངས་ཅན་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་ཅེས་པའི་གཞན་
 གང་ཡིན། ཇིས་པས་བདག་གོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པ་འདོད་དོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེར་ནི་འདོད་ལ་གཞོད་

བྱེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྤར་བཞོད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་དེ་ལགས་
རྟགས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེ་མ་ཡིན་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གང་ལ་ཚུད་པ་
ཡིས། སྐྱབ་བཞོད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན། །བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་གཞན་དུ་ན། །མི་
འདོད་པ་འཇ་འབྲས་མེད་འབྱུང། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་སོགས་བདག་རྟག་
པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན། མིག་སོགས་གཞན་
དོན་བྱེད་ཅུ་མ་དེ་དེར་མི་འཐད་པས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་
ཟོལ་སྒྱུར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྱུར་
བ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྒྱུར་བ་ལ། །རྗེས་འགོ་མེད་
དང་ལགས་བ་དག། །བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་
ཞེ་འདོད་ལ། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྣམ་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་
བཅས་སུ་སྐྱབ་འདོད་ནས་དག་ཏུ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྣམ་
གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཅས་དང་བུམ་པའི་ཆ་བཅས་གང་རུང་ཡིན་
ཏེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་སོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བུམ་ལྡན་གྱི་ཅིག་པ་
བཞིན། །ཞེས་པའི་སྒྱུར་དག་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྐྱས་པ་ལ་སྤར་¹རིགས་པ་འགྲེ་བའི་
བྱིར། ཁོ་ན་དེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཅི་སྟེ་ཡང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྒྱུར་འདོད་ན། །ཞེས་

1 ཀྱི་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

འབྱུང་བ་ལས། བུམ་པ་ལུས་སེམས་ཆ་མེད་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་
 གླ་བཅས་དང་། བུམ་པའི་གླ་བཅས་གང་རུང་ཙམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལུས་མི་འགྱུར་ན་
 གྲུབ་མ་ཡིན། །བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་ནམས་ཀྱི། །འདི་དེ་མི་ཞེས་ཀྱིས་བསྐྱང་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བུམ་པ་བུམ་པ་དང་གཞན་མ་ཡིན། ལུས་སེམས་ཆ་
 མེད་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འཕེན་གྱིས་སྤར་
 བཞིན་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོག་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། མ་རིག་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ཆོག་འཕྲད་
 ཀྱི་དོན་བཤད་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་
 ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཆོས་ནམས་དུ་མ་ནམ་བཞག་ཀྱང་། །བདག་
 ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱ་སྐྱོས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་།
 ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་རང་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་སྤྱོད་པ་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་ཀྱི་
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོད་པས་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་དམ་སྟུམ་པའི་ལོག་
 རྟོག་བསལ་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྱོད་པ་བདག་

ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦངས་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་
 དགག་པ་དང་། རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅས་ཁས་སྦངས་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་གཟུང་བས་དེ་
 གཅིག་ལ། །རབ་ཏུ་གནོད་ནའང་གཏན་ཆིགས་དང་། །དམ་བཅའ་བ་དག་སྐྱོན་
 འགྱུར་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེག་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། སྤྱི་ལོ་རང་གིས་
 ཆད་མར་ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་པས་གཏན་ཆིགས་
 དང་། དམ་བཅའ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྤྱི་ལོ་རང་གིས་
 ཆད་མར་ཁས་སྦངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བསྟན་བཅས་དེ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཀ་ལ་ཆད་མར་ཁས་སྦངས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ན། །དེ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུག་
 པའི་ཕྱིར། །གཏན་ཆིགས་འགལ་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩེ་བྲག་པས་སྤྱི་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་དེ་ཉག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་། རྩས་པ་སྤྱི་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉག་པ་སའི་
 ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྤྱི་ལོ་ཤེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་
 པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱབ་སྟེ། རྩེ་བྲག་པའི་ལུང་ལས་དེ་ཉག་པ་སའི་
 ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་མིན་ཕྱིར། །མིན་

ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རི་རྟག་
 པ་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་སྐྱ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དོན་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དེ་གཉིས་སྐྱབས་སུ་བབ་མ་བབ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། ཁྱེ་ཆོས་
 ཅན་འདིར་སྐྱབས་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། ཆོས་
 ཅན་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བསྟན་བཅས་དོན་གཞོན་
 ཉིད། ཁྱེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་རི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་ཆ་ནས།
 བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོན་པ་དང་། དེ་བཀག་
 པས་ཀྱང་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོན་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་གཞོན་ཅིང་། རི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོན་པས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོན་དེ། ཆོས་ཅན་ཆོས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས། ཁྱེ་ཆོས་
 འདོད་ཡིན་བརྗོད་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་ཆོས་
 སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབག་འདོད་ཡོད་ཅིང་། རི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་

དཔག་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཆོས་དང་།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གནས་སྐབས་འགའ་
 ཡིས་འདོད་བྱུར་ཞིང་། །དེ་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དག་གིས། །ནུབ་ཀྱིས་སྤྱོད་འདི་
 འདོད་ཅེས་པ། །གསལ་བར་དབང་ཕྱག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་རྣམས་དག་གིས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་ཡོད་པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྟོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་རྣམས་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔག་འདོད་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པར་འདོད་ན། སྤྱི་བ་པོའི་སྤྱོད་པ་དབང་གིས་ཕྱག་པའི་རྒྱལ་
 རིགས་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་
 འཇུག་པ་དགག། །ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ལུལ་ངོས་གཟུང་བ། དེའི་ལན་
 དགག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ལུལ་
 ལ། །ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད། །དེས་བྱུང་དེ་ནི་ལེགས་པར་བྱུང། །དེ་ཆེ་
 བསྟན་བཅོས་སྟོས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་དཔྱོད་
 པའི་ཆེ་བསྟན་བཅོས་རང་གི་ཞེན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་མི་སྟོས་ཏེ། དངོས་
 སྟོབས་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ལུལ་ལུང་ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་
 སྟེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཆད་མས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 མི་འཐད་དེ། དེ་ཆེ་ཚད་དོར་འབྱུང་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་སྟོབས་

ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ལུང་དོན་ལ་ཚུད་པ་དོར་བའི་ཕྱིར་ཉ། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་
 པའི་ཆེ། ལུང་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་
 པའི་ཆེ་ལུང་ཆད་མར་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཆ་ནས་ལུང་དོན་ལ་ཚུད་པ་དོར་བའི་
 སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་ཁས་སྒྲངས་མེད་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་
 སྟོབས་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་འོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཉ། །དེ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་པ་ནི། ཞིན་ལྟོག་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཐབས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་ལུང་ཁས་ལེན་པ་
 ཡོད་ཀྱང་ལུང་རང་གི་ཞེན་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར་།
 འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཆེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར། །དེས་
 གྲུབ་དོན་ལ་དེ་དང་ནི། །འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །གནས་གསུམ་པར་
 ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པར་རིགས་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཞིན་ལྟོག་ལ་དཔྱད་པའི་དུས་དེ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དུས་དང་། དེའི་ཆེ་
 དབྱེད་གསུམ་ཀྱིས་དག་པའི་ལུང་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་
 དུ་འཇུག་པ་དང་། ཞིན་ལྟོག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཞིན་ལྟོག་སྟོན་པའི་ལུང་ཆེ་ག་རང་གི་ཞེན་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
 དག་དང་། རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འདོད་པ་

ནི་ཅིང་བ་སྟེ། ཚིག་ཙམ་ལས་དེའི་ཞེན་དོན་འགྲུབ་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར།

གསུམ་བ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ལུལ་ལ་ལུང་སྐྱབ་
བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། དོན་བསྐྱབ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ལུགས་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དོན་ཀྱན་
མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི། །སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་བྱས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཀྱན་ཏུ་
བསྐྱབ་བྱ་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། །སྔ་མོལ་རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་སྦྲངས་པའི་ལུང་དོན་
ཀྱན་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་¹རྟགས་ལ་ཁྲབ་པ་ཞིག་དགོས་ན། དེ་
འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་བརྗོད་མི་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གསུམ་བ་ཅོད་པ་སྟོང་བ་ཡོད་དེ། འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་
རྟགས་སྟོན་ཡིན་པ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་
འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཙན་གཅིག་ལ་
འགལ་བ་དག །མི་རུང་བྱིར་ན་འགལ་ངེས་ལ། །གཞོད་འགྱུར་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་
བའི། །འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། །སྔ་ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་བཀག་པས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཏུ་མ་སོང་
ཡང་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

1 ཀྱིས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

བའི་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོག་གས་སུ་འགྱུར་དགོས་པར་བསྟན་པའི་
 བྱིར་རྟེ། ལྷན། གང་གིས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཉག་
 བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་དེ་སྐྱབ་པ་ན་ཡང་འགལ་བ་
 མི་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེ་མིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས། རྒྱན་
 གྱི་ལུགས་རྣམ་བཤད་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་ན། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་
 བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་གས་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཡང་། བྱེ་བྱག་པའི་
 སྟོབ་མས་བཀོད་པའི་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཉག་གཉིས་སྟོན་ཡིན་
 རྟེ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་ལུང་ཅམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་མཆོངས་བཀོད་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲིའི་ངོས་འཛིན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེ་ཐར་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་
 རིམ་བཤེས་པ་བཞིན། གསལ་བ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་སྤྱི་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད། གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུང་ལས་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཀོད་པའི་
 ཉག་གས་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ལ་
 མི་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོབས་མཆོངས་པ་ཉིད་དེ། གཉིས་ཀའང་ལུང་ལ་བརྟེན་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གཞིད་བྱ་གཞིད་
 བྱེད་ནི། །མིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་དོན་བསྐྱད་བྱིར། །འབྲེལ་བ་མེད་ཡང་གཞིད་ཅེ་
 བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བ་རོལ་པོ་ན་རེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱ་མི་ཉག་
 བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཡང་། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞིད་པས། བྱས་པ་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་གས་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་

བཀའ་པ་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་པ་གཉིས་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀའ་པས། བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོན་འགྱུར་། ཞེས་
 འགྱུར་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན། བྱེ་བྲག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀའ་པས་ཀྱང་། བྱས་པ་
 སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྤྱི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོན་པས། བྱས་པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་ཡོད་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ། གཞོན་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་
 འགྱུར་བ་ལས། རྟམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟམ་མཁའ་རྣམས་ཡིན། སྤྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ། རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན། རྣ་བས་ཐག་རིང་པོའི་
 སྤྱི་ཐོས་པ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣ་བ་དང་འབྲུད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྟོན་
 དང་ཡོན་ཏན་དབྱེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འགྱུར་ཞིང་། དོན་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀའ་པའི་སྟོན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྟོན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་
 གཏན་ཆིགས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་

བྱ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པའི་གཏན་ཆིགས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར།
 ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར། གཞན་དག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཚུལ་གསུམ་མ་བྱུང་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར། དང་པོ་
 གཉིས་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་¹རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རྒྱས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་། སྐྱ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་མི་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་
 པ་རྟགས་སྟུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་དུ་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་ཅན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་བའི་ཆེ་ན་མ་མཁའ་སྐྱ་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་བྱུང་པར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་
 ལུགས་ནི། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རྟགས་སྟོན་ཅན་དང་།

1 མི་ ཡིག་སྐྱག་ཡིན་ནམ་བཞག་པར་བྱོ།

རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་གཉིས་དང་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་མི་འགལ་ལོ།
 །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། མིག་དང་ན་བ་འགལ་བས། མིག་
 དང་ལྡན་པ་དང་ན་བ་དང་ལྡན་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་སྐྱོན་དང་
 གང་ཟག་གི་ཡོན་ཏན་འགལ་བས། གང་ཟག་སྐྱོན་ཅན་དང་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་ཅན་
 འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་མི་རུས་པ་ནི་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་གི་སྐྱེས་བྱ་དང་།
 འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྤྲོད་ལྟས་བྱིན་ཡོད་པས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་སྤྱེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་
 སྒྲ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་བསྟན་
 བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར། །བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་མ་ལུས་སྐྱབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲ་གོལ་
 རང་གི་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞལ་
 བྱའི་གནས་གང་ལ་དཔྱོད་ཀྱང་རང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་བསྟན་དོན་ལ་
 མི་སྐྱ་བར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཆད་མ་ཀུན་བརྟུས་བཤད་
 པ་བྱེད་པ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སུ་མཐོང་བ། མ་
 ལུས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་
 མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་སྐྱབ་
 ཏུ་འདོད་པ་མིན་གྱི། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཅོད་པ་ན། དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་

ནམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་རིགས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་པར་འདོད་ཅེས་ནམ་བཤད་
ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། དཔེ་དང་གཏམ་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དམ་
བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་
པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པས།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་པས། སྐྱ་
ཆོལ་རང་གི་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོད་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བརྗོད་པ། ཁ་
ཡིན་འདོད་པ་སྟོས་ཕྱིར་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་དེ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་
དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།
བསྐྱབ་བྱ་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི། ཆོག་ལས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
མ་ཡིན་ཏེ། མི་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་

སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཆོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཆོལ་བ་མི་
 འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང་། །སྐྱབ་མིན་དེ་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་བ། །མིན་ལ་གནོད་པས་ཅི་
 ཞིག་འགལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོན་ནི། བྱེ་བྲག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཆེ། རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་མི་གནོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྐྱ་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ་ཏེ། སྐྱ་རྣམ་མཁའི་ཡོན་
 ཏན་ལ་གནོད་པའི་¹སྐྱ་ཆོལ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་
 ཕྱིར། ཐུབ་པ་རང་སྡེས་ཁས་སྦངས། རང་སྡེ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་
 མཆན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་ཡིན། །རང་ཉིད་སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་
 བཤེད། རོན་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་རང་སྐྱ་དེས། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་སྟོན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ལུང་དོན་ཀུན་དང་
 མཐུན་དགོས་པ་དེ་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཟུར་དུ་རང་
 སྐྱ་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 འདི་ཐལ་བ་གཉིས་པ་དང་སྐྱ་མ་ཐལ་བ་དང་པོའོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་
 མ་ཐུབ་སྟེ། བསྐྱབ་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གདུལ་
 བྱ་བསྐྱབ་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་ལུས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་

1 བས་ ཡོན་རྣམ་བརྟག་པར་བྱོའོ།

ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། འོ་ན་དོགས་
 འདི་གང་ལས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསྟན་བཅས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་
 ལྟོག་བྱེད་མི་རྒྱས་སམ་སྟམ་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་ཚོན་གྱི་དོགས་པ་སེལ་བྱེད་དུ་
 རྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་མི་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རྒྱས་སམ་
 སྟམ་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་གྱི་དོགས་པ་སེལ་བྱེད་དུ་འང་རྟོགས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་ཆད་མས་
 བཀག་མེད་ན། །འཛིན་པ་གང་གིས་བརྗོད་པར་བྱས། །གལ་ཏེ་ཆད་མས་བཀག་
 བ་ཡང་། །ཆོག་ལས་གང་གིས་འཇུག་པར་འབྱུང། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་
 ཚོན་དེ་ལུང་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་ན། ལུང་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་རང་ཆོག་
 གིས་ལྟོག་མི་རྒྱས་སོ། །ལུང་དོན་ཆད་མས་བཀག་ན་རང་ཆོག་གི་སྟོས་ཀྱང་ལུང་
 འཛིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་སྤར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་
 བེ། །རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན། །དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ངི་ཞིག་ལྟར། །གཞན་
 འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་རྟུལ་དེ་སྤྱི་གཉིས་ཀར་
 བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། འོ་ན། རྟོགས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། བསྟན་བཅས་ལ་འདོད་པས་
 འཇུག་ལྟོག་བྱེད་རྒྱས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟོགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་འདོད་དགོས་པ་ནི། འདོད་ཆོག་སྟོས་པས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། འདོད་གཞོན་མེད་དང་བསྐྱབ་བྱ་མིན། །ཐུག་

བ་མེད་པར་བསྟན་པས་ན། །ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ནི་རང་
 ཉིད་སྐྱ་མཛད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འདོད་
 ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པས།
 དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་ན་གཞོད་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐུག་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་རང་སྟེན་རེ། ཅུ་བའི་ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། གཞུང་ལུགས་
 ཀྱིས་བྱས་བྱུང་པར་དག། །ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རབ་གྲགས་པའི། །ཆོས་ཅན་
 དག་ནི་གཞུང་དོན་དུ། །གཞན་ནི་རང་ཉིད་སྐྱ་བཟོད་ཟེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཁོ་ལ་ཕྱི་ཁོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཅོད་པའི་ཆེ། རྟག་པའི་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་སྐྱ་ཆོས་
 ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱ་མོང་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱ་ཅན་ཆོས་
 ཅན་དུ་འཛིན་དགོས་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་
 སྐྱ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནི། །རབ་
 གྲགས་རྟེན་ནི་བྱུང་འབྱུང་ཏེ། །རང་འདོད་བརྟགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན། །དངོས་
 བོ་རྣམས་ཅོད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁོ་ལ་ཕྱི་ཁོ་ལ་བྱེད་ཆོས་ལ་
 དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་མོང་དུ་བྱུང་བ་དགོས་པ་རྟོགས་
 ཏུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་ལ་ཕྱི་ཁོ་ལ་སྐྱ་མོང་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་བྱེད་གཞིར་

གཟུང་ནས་དེའི་བྱང་ཆོས་ལ་མི་ཚད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་སྤྱེན་རེ། ཅ་བའི་ཐལ་
 བ་དང་པོ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཅན་བསྐྱེད་བྱ་
 མིན་བརྗོད་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་རྣམས་
 བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་
 དུ་རང་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆེད་དུ་རང་སྐྱོས་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ། །ཞེས་བྱ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་
 སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པར་སྤྱོད་པས་ཡང་དག་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྐྱོས་པས་
 རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་དང་སྐྱེད་པའི་རོ་བོར་ནི། །བསྟན་པ་
 དག་ནི་ཡོད་ཡིན་ན། །བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་ལྗན་
 འབྱུང། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་སྐྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་རྣམ་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་དང་།
 དེ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞེན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དེ་སྐྱེད་
 ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་སྐྱོས་པ་
 འབྲས་བྱ་དང་ལྗན་པའི་ཕྱིར། ཡང་པ་རོལ་པོ་རང་སྤྱེན་རེ། ཅ་བའི་ཐལ་བ་དང་པོ་
 ལ་མ་བྱུང་སྟེ། རྟག་དངོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་མཆོད་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པས་ཡང་
 དག་གི་¹ཟུར་དུ་རང་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྤྱི་ཡི་
 རི། །ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །འདིར་ནི་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་། །སྤྱོད་པས་

1 མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ ཆད་དམ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། རྗེས་དཔག་སྤྱི་མཆན་གྱི་སྒྲིང་
 ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་ཀྱང་ཉག་དངོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་མཆན་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་སྐྱ་མ་སྒྲོས་པའི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མ་
 འབྲུང་བའི་ཆེས་ཀྱི་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཙོ་བོ་རང་མཆན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་ན། རང་སྤྱེན་རེ། དེ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན། འབྲུང་བར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་གཙོ་
 བོ་རང་མཆན་ཡོད་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་དེར་ཐལ། དེའི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་སྤྱི་ འབྲུང་བར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་
 མཐོང་བའི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་
 དེའི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་
 དེ། དེའི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། གལ་
 ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས། །དེ་ལས་ཅིར་འབྱུང་དེ་མི་ཀྱས། །ཅི་ཕྱིར་བཀྲགས་
 རྗེས་འགྲོ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། མི་འཐད་དེ། འདི་དེ་དག་གི་སྒྲིན་མིན་
 བཤ། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ། །ཕྱོགས་སྒྲིན་འདོད་མིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 འོན་ན། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
 སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་སྤྱི་སྒྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་
 གཟུང་བྱ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་
 སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། དེ་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར། གཞན་དག་ན་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་
 བྱ་དེ། ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་
 སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་
 ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར། ཡང་གཞན་དག་ན་དེ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་
 གི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་
 སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ། སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་
 ཟེར། གཞན་དག །རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡང་དག་དེ། རྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད་ཟེར། དང་པོ་གཉིས་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་མི་¹རྟག་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤྱན་
 པ་དེ། སྤྱི་མི་²རྟག་པར་སྐབས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་གང་ཞིག །དེ་རི་བོང་རྩ་སྤྱི་³རྟག་པར་
 སྐབས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། རི་བོང་རྩ་སྤྱི་⁴རྟག་པར་
 སྐབས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་

1, 2, 3, 4, ཡང་རྟགས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཐད་ཀྱི་ མི་ ཞེས་པ་ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མིན་ན་
 ཡང་རྟགས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ཐད་ མི་ ཆད་དམ་བརྟག་པར་བྱའོ།

ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན།
 སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། ཀ་
 བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་དང་། གུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀ་བ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྟོན་¹ ི་སོང་། གུམ་པ་ཡང་དེ་
 རྟེན་སོང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པའང་མི་འཐད་དེ། གུས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པ་དེ། གུས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་སྟོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གུས་པ་གུས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སྟོན་² ི་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་³ ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་ཕྱི་མ་སྒྲ། ལ་ཅིག །མིག་
 ཞེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་མ་བྱལ་པ་དེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོན་ཡིན་ཀྱི། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་དཔེར་བཅོད་ན།

1 ཅན་ ཆད་དམ་དབྱད་པར་བྱའོ།

2 ཅན་ ཆད་དམ་དབྱད་པར་བྱའོ།

3 མ་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ། སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མིན་ཏེ།
 དེ་བྱུང་ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་སྒྲོན་ཅན་དུ་སོང་བ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཕྱོགས་སྒྲོན་ཅན་དང་སྒྲོན་མེད་དུ་སྐྱབ་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་མ་བྱུང་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱེད་
 རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲོན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱ་སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་
 པས། དེ་སྒྲོར་གྱི་རྟགས་སྒྲོན་གྱི་མཆོད་གཞི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །བྱས་པ་སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། དེའི་རྟགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་མཆོད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདྲ། བྱས་པ་སྒྲིའི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་སྐྱབ་¹པའི་ཆ་ཉིད། དེ་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱ་སྟེ། གཏན་
 ཆིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་

1 གྲུབ་ ཡིན་ནམ་བཟག་པར་བྱའོ།

ཅིག །སྐྱ་ཉག་པ་ལ་ཆད་བསལ་ཞུགས་པ་དེ། སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་
 ཡིན་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་མེད་པར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བ་ཡང་ཡིན། སྐྱ་མི་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་
 ཆོས་གཤམ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་
 བ། སྐྱ་མི་ཉག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེའི་ཉགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
 སྟོན་ཡོད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལུགས་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཕྱོགས་སྟོན་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སུ་གཟུང་
 བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཉགས་ཀྱི་སྟོན་ཡང་། ཉགས་སུ་གཟུང་བའི་ཉགས་སྟོན་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དང་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་
 ཆོགས་དོན་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་

བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་¹དུ་སོང་བ། རང་ཉིད་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་དངོས་
 བོ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་
 ཉགས་ཀྱིས་དངོས་བོ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བ་ཡང་ཡིན།
 དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། དངོས་བོ་དང་དོན་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཆོགས་དོན་འཛིག་བྱེད་
 རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དངོས་བོ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་
 ཅན་དུ་སོང་བ། རང་ཉིད་དངོས་བོ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་གྱི་
 མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། དངོས་བོ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བ་
 ཡང་ཡིན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ལྔ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་ལྟ་བུ། ཆོགས་དོན་དེ་འཛིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་ཕྱོགས་
 སྟོན་ཅན་དུ་སོང་བ། རང་ཉིད་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ཕྱོགས་
 སུ་གཟུང་བའང་ཡིན། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་དངོས་བོ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ན། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་པས་ཁྲུབ། དངོས་བོ་དོན་བྱེད་ཀྱས་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ། ཕྱོགས་སྟོན་ཡིན་ན། ཕྱོགས་
 སྟོན་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་

1 ཅན་ ཆད་དམ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

བྱ་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་ཉག་ས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། རང་ཉིད་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱའི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་སྐྱོན་ཅན་¹ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་
 ཀྱི་གཟུང་བྱའི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན་དེའི་ཉག་ས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། མིག་ཤེས་
 ཀྱི་གཟུང་བྱ་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཉག་ས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ། རང་ཉིད་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་
 མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱ་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་ཉག་ས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་རང་ཉིད་
 ཉག་ས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཆོད་ཉིད། དཔེར་ན། ཉག་ས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། ཚུལ་
 གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་
 ཉག་ས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེའི་ཉག་ས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་ཉག་ས་སྐྱོན་ཅན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་བྲལ། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་
 སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉག་ས་སྐྱོན་ཅན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་བྲལ། ཉག་ས་
 སྐྱོན་ཡིན་ན། ཉག་ས་སྐྱོན་ཅན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་བྲལ་སྟེ། སྤར་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་

1 ཅན་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནས་བཟླ་པར་བྱའོ།

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་
 པས་བྱབ་པ་དང་། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་
 གི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ནི་ཁས་མི་བྲངས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་མེད། རི་སོང་རྩའི་རྟགས་ཀྱིས་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་དང་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། མཆོན་
 ཉིད་བཞག་པ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱ་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སོང་ན།
 རང་ཉིད་མི་རྟག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐྱ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་
 བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱབ་པའམ། འདྲི་
 བྱེད་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་མ་ཆང་བའི་ལན་གང་རིགས་བྱའོ། །ཡན་ལག་གྱི་མ་
 དཔེ་རྟགས་ལ་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཡན་ལག་སྤྱ་མར་བཞག་པ་ལ་ལྟོས་པས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་སྤྱ་ལྟར་པའི་ཐ་སྙད་དོ། །ཁྱོད་ཡན་ལག་གྱི་མར་
 འདོད་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག །ཡན་ལག་སྤྱ་མར་འདོད་པའི་དམ་བཅའི་
 རྟགས་སྐྱོན་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །ཁོ་ན་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་
 བྱབ་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་ཆོས་སྤྱ་ལྟར་པའི་
 རྟགས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདྲ། །གཏན་
 ཆོག་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང་། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །ཐམས་ཅད་

ཕྱོགས་ལ་གཞིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་
 བར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སྐྱོན་ཅན་གྱིས་¹ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ཏྲག་བར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆོས་སུ་ལྟན་པའི་ཆ་ནས་
 སྐྱ་ཏྲག་བར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་ཅེན། དེ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་
 ཕྱིར་དེ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ། །ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་གཞན་མིན་རྟེ། །མངོན་སུམ་ལ་
 སོགས་འགལ་བ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏྲག་བར་སྐྱབ་
 པའི་ཏྲགས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ། བྱས་པ་སྐྱ་ཏྲག་བར་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྐྱ་ཏྲག་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྐྱ་ཏྲག་བར་
 དམ་བཅས་ཅམ་ནས་སྐྱོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་
 བར་དམ་བཅས་ཅམ་ན་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་བསལ་བ་
 ཟུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོག་རྟོག་
 བསལ་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་སོགས་མཆན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །ལྟོས་པ་
 མེད་པར་མ་བྱབ་དང་། །ལྟོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 བཤད་པ་ཡིན་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེ་ཏྲགས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་

1 ཀྱི་ ཡིན་ནམ་བཏྲག་འཆོལ།

དུ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་མ་ཁུབ་ཁུབ་ཆེས་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 ཉིད་ཆོག་སྤང་ངོ་བོའི་སྒྲ། མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག ཁྲོག་པ་སེལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན། འདོད་སྤྱོད་མ་ཁུབ་སེལ་བར་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱོགས་
 ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་བཞེ་
 བོ་དེས། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ཁུབ་ཆེས་སེལ། འདོད་སྤྱོད་མ་ཁུབ་
 བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཅེས་པས་ལུང་དོན་མཐའ་
 དག་དང་། ཁོ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞེན་པ་དང་། ངོ་བོས་རང་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་གྲུབ་ཅིན་དང་། མ་བསལ་བས་ཆད་མས་བསལ་
 བ་ཞུགས་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོ་བོའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་སྒྲ་རྒྱུ་
 གྱིས་ཞེ་བས་འདོད་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
 སྤངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད། རྟེན་མས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། བསལ་བ་གཞོད་
 དང་སྟག་མ་ལ། མཆན་ཉིད་འབྱུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷ་
 ལྷག་གི་ལུགས། ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས། རྒྱན་གྱི་ལུགས་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བཟོད་རྒྱུ་བས་ཁས་
 སྤངས་ཤིང་མ་བསལ་བ་དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་
 ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྷ་ག་

ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
 ལྟར། དེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་སྤྱེ་བས་མཆན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། ཞེས་
 དང་། ལྟར། རྣམ་པར་སྤྱེ་ནས་མཆན་ཉིད་དུ་བྱས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་
 པར་རྟོག་པ་རྣམས་རང་གི་སྒྲིམ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཐལ་བ་དེ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཡིན་ཚུལ་ལམ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་པ་དེ། གཞན་
 རྟོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ངོ་བོའི་རྟོན་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་
 ཆང་བའི་ཕྱིར། ཁས་སྦྲངས་ཞེས་པའི་རྟོན་རིམ་ལྟར་ཁས་སྦྲངས་ཤེ་ན། བསྐྱེད་བྱར་
 ཁས་སྦྲངས་པས་ངོ་བོའི་རྟོན་ཆང་། གང་གིས་ཁས་སྦྲངས་ན། སྤྱོད་ཀྱིས་ཁས་
 སྦྲངས་པས་རང་སྤྱིའི་རྟོན་ཆང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞེན་པ་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁོ་ནའི་རྟོན་ཆང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཚོད་ཅིང་སྤྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་
 བསྐྱེད་བྱར་ཁས་ལེན་པས་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་འོས་པའམ་རྒྱས་པ་ན་བསྐྱེད་བྱ་
 ཞེས་བཤད་པས་མ་བསལ་བའི་རྟོན་ཡང་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟར། དངོས་སུ་ནི་
 བསྐྱེད་བྱར་ཁས་སྦྲངས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རིམ་ལྟར་ཁས་སྦྲངས་པ་
 ཡིན་ཞེན། སྐབས་གཞན་བསྟན་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་
 སྐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་
 པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་འདིས་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲིམ་ཐོབ་པའི་རྟོན་ཡིན་ནོ། །གང་
 གིས་ཞེན་ཆོས་བསལ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅས་བྱེད་པའི་འདོད་པ་

བསལ་བས། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སྐྱབ་བར་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་
 པ་གྲུབ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་པའི་གཞིར་གྱུར་
 པ་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་གཟུང་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 རའི་དོན་དང་། འདོད་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་སྐྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་
 བར་འོས་པའམ་རྒྱས་པས་ན་སྐྱབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་བསལ་བ་མེད་པའི་
 དོན་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ཅམ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷུ་བ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
 ཅམ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་ཉིད་ཀྱི་བྱབ་པ་མེད་པ་དང་།
 བྱབ་ཆེས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་མཆོག་
 གི་ལུགས་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་ངོ་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྡན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་མ་བྱབ་བྱབ་ཆེས་སེལ་བར་བྱེད་
 བ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གང་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞེད་ཅེ་ན།
 བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲ་གྲོལ་གྱིས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་དེ། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་སྒྲོལ། བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི། ཕྱོགས་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་དེས་ན། ངོ་བོ་ཆོག་སྤང་བདག་ཉིད་
 འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་ལུགས་ཁོ་ན་བསྟན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྤངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་

གྲགས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཁོ་ན་བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱ་
 རྟེ། གཞུང་གཉིས་ཀས་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་
 དག་གི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་མ་ལས། རིགས་སྒྲོར་བཤད་པའི་
 ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་ལས་¹ གལ་ཏེ་
 ཆོག་འདི་འདི་དག་མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་ཆེས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སློབ་
 དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་དག་གི་མངོན་པར་བཞེད་ཅེ་ན། བཤད་པ།
 བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར། རིགས་པའི་སྒྲོ་ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད། འདིར་ཡང་འདོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་
 བོའི་སྒྲ་དག་གིས་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། མཆན་ཉིད་འདི་
 ནི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ནི་བཤད་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་ཆེས་པ་བསྒྲོག་པར་བྱེད་པ་འདི་དག་
 གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་གྱི་རྣམ་
 པར་གཞག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་དོན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དག་གཞན་ནི་
 འགོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ནི། ཁོ་
 ན་རེ། ཆད་མས་བསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་
 བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་

ལ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན།
 བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྦངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད། ཅེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ།
 གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་
 བཟོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྤར་བསྟན་ཟིན་པ་དང་སྒྲོམ་ཤིང་། འོན་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྦངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད། ཅེས་པ་སྤར་བསྟན་ཟིན་པའི་མཇུག་
 སྤྱད་དོ། །ཞེ་ན་ཡང་། སྤར་དོན་འདི་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཟིན་པས་མཇུག་སྤྱད་དགོས་
 པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྒྱ་ལས། བསལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཁས་
 སྦངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 བསལ་བ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་ལ་མཆན་ཉིད་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཉིད་ལ་མཆན་ཉིད་འཇུག་གི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་བསྟན་ནས་ཅི་བྱ། འདི་ཅི་ཞིག་སྐྱབ། ཅེས་གྲུབ་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བཟོད། །ཞོ་ལ་བས་ཁས་
 སྦངས་པ་བཟུང་རོ། །ཞེས་གྲུབ་པ་སྤར་ཉིད་བསྟན་ཟིན་པ་མིན་ནམ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཇུག་སྤྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་གསལ་འདེབས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་
 འདིར་ནི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལ་མཇུག་སྤྱད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།
 ཞེས་གསུངས། དོགས་པ་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྦངས་ཕྱོགས་མཆན་
 ཉིད། ཅེས་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་མདོ་དོན་བཀལ་ལན་དང་བྱུང་བར་གསུམ་གྱིས་

འཆད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦངས་ཞེས་པའི་གཞུང་བྱད་པར་འཆད་བྱེད་ཀྱང་
 ཡིན། རིགས་སྒྲིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་
 ལས། གཞན་དག་སྐྱབ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བྱས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་བྱེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བཞུགས་ལན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། མདོ་རྣམས་ལ་མི་
 རིགས་པར་སྐོལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དང་བྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་
 ནི་བྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ནི། འོ་ན་འདི་ནི་རིགས་པའི་
 སྒྲིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་བ་
 འགལ་བའི་དོན་ཀྱི་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དུ་རིགས་སྒྲིའི་ལུང་བྲངས་པ་ནི་རྒྱུ་དུ་བྲངས་པ་བཞེད་པ་
 ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ཆོས་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྲངས་པ་ནི་མ་བསལ་བ་
 ཆོག་ཟེན་ལ་འབྱུང་བར་སེམས་ཏེ། བ་རོལ་པོ་རྟོག་དཔྱད་མི་འདུག་པར་སྒྲུང་
 རོ། །གཞུང་སྒྱུར་སྒྲིང་པོ་བསྐྱུས་ན། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་བྱད་ཆོས་ལྟ་ལྟན་དངོས་སུ་སྒྱུར་བ་མི་དགོས་ཏེ། སྐོལ་
 བས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པ། གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་
 གི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཆེ་ན། དེས་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་བསལ་བྱ་སེལ་རུས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མས་བསལ་བ་སོགས་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཆད་མས་བསལ་བ་ཆད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་བྱེད་¹བཞེད་བཞིན་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་ག། ༤༡བ ཏུ་

བའི་དབེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཆད་མས་མ་བཞག་གྲང་། རྟོལ་བས་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞན་དོན་སྤྱོད་པ་
 ཡང་དག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་ཐལ། རིགས་སྒྲིམ། རྟོལ་བས་གཞན་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦངས་པ་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད། གུན་བཏུས་ལས།
 རོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆང་བ་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་
 ཁུབ་སྟེ། སྤྲ་མ་དེ་ལ་རོ་བོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཆང་བ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་
 གཉིས་ལ་དོན་སྤྱི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྫོས་སོ་ཞེ་ན། མི་
 རྫོས་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རིགས་སྒྲིམ་བསྐྱབ་ཏེ་
 བསྐྱབ། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གུན་བཏུས་སུ་ཆོག་ཟུར་ཕྱི་མ་རྒྱས་
 བར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིར། ལྷག་མ་ལ། མཆན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། བསལ་བ་གཞན་དོན་དང་། ལོགས་སུ་བཅད་པ་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མཆན་གཞི་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པར་
 མཐོང་ནས། དེ་ལ་མཆན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དབྱེད་མི་དགོས། མཆན་གཞི་དེ་
 སྤྱིར་ཡོད་ན། མཆན་བྱ་དེ་རུང་མི་རུང་དཔྱོད་པ་ལ། མཆན་ཉིད་དེ་ཞུགས་མ་
 ཞུགས་དཔྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ། ཁ་ཅིག་ །སྤྱ་
 གུ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། མཆན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་
 རྫོ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོལ་
 བས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་སྤང་དུ་ཁས་སྦངས་པར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་

གྲགས་ཀྱིས་དེར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཤིང་། དངོས་ལགས་ལའང་
 ཕྱོགས་འདི་བཅན་ནོ། །ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྲོལ་རྣམ་དག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་
 མེད་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་
 སྐྱབ་པའི་སྤྲོལ་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། དཔལ་ལྷན་ཆོས་
 གྲགས་ཀྱི་ངོ་བོར། སྤྲ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ན། སྤྲ་མི་
 རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲ། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྲོལ་རྣམ་དག་གིས་
 གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཟེར་ན། སྤྲ་རྟག་པས་མ་དེས་སོ།

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ཆིག་ཐད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚད་པ་
 དང་། ལན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁོ་ན་སློས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཀྱན་བརྟམ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ། རང་ཉིད་འདོད་པ་སློས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་
 པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 སྤྲོལ་རྣམ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟུན་ལས། གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་ན་འདིར་ཡང་རང་ཉིད་འདོད་པ་སློས་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཀོད་པ་བསལ་
 པར་གྲུབ་པས་ཆིག་ཐད་སློས་པ་དོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་

ལན་ཡོད་དེ། ཀུན་བདུས་སུ། ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 དང་། རིགས་སྒྲོར་ཁོ་ན་སྟོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྟོག་པ་ཡིས། །ངེས་བཟུང་དོན་ནི་རྟོགས་
 བ་ཡང་། །བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་བཤད་
 བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིར་སྟོགས་ཡང་དག་དག་གི་མཆོན་ཉིད་འཆད་
 པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་
 བ་ཡང་། ཀུན་བདུས་སུ་སྟོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་དུ་
 ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་དང་། དཔྱེད་པ་པའི་ངོ་བོར།
 སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་
 པའི་ཆེ་ན། སྒྲ་བྱས་པ་དང་། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་
 པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ན་མ་སྟོས་ན།
 ཀུན་བདུས་སུ་སྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆེ། ངོ་བོ་བསྟན་བྱ་བ། རང་གི་
 འདོད་འགྱུར་མ་བསལ་བ། ཞེས་པ་ཅམ་སྟོས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལྟར་བཀོད་
 པའི་ཆེ། སྒྲ་བྱས་པ་དང་། བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་གཉིས་སྟོགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་
 སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆེ། དེ་དག་བསྐྱེད་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་
 བར་སྒྲ་ཆོལ་རང་ཉིད་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཆད་མས་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། བྱ་
 པ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་བསྐྱེད་བྱར་སྟོན་པར་འགྱུར་བར་སྒྲ་ཆོལ་རང་
 ཉིད་འདོད་པ་གང་ཞིག །བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་།

བསྟན་བཞིན་པ་དང་། བསྟན་ཟིན་པ་གསུམ་ཀ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 ཀྱན་བརྟམ་སུ། ཁོ་ན་སྟོས་པ་དེས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཙོད་བྱས་ཏེ། དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་
 བར་བསྟན་པར་བྱ་བར་སྔ་ཚེས་རང་ཉིད་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བར་ཡང་སྔ་ཚེས་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 བསྟན་བཞིན་པ་ཡིན་པར་སྔ་ཚེས་རང་ཉིད་འདོད་པ་གང་ཞིག །བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱ་སྒར་བཞིན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་བརྟམ་གྱི་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་
 ཆོག་དེས། སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་གཙོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་བསྟན་བྱ་བ་བྱེད་གཞིར་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་སུ། གཞུང་སྒར་བཞིན་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །བསྟན་བྱ་བ། རང་
 ཉིད་འདོད་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྟན་བྱ་བ་བྱེད་གཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་བྱ་བ་བྱེད་གཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྐྱས་སྐྱ་བྱེད་གཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀྱན་བརྟམ་སུ། ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འདོད་
 རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀྱན་བརྟམ་སུ། ཕྱོགས་ཡང་
 དག་གི་མཆན་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས། སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོད་
 བྱེད་གྱི་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་དང་དཔྱོད་པ་པའི་
 རོ་བོར་སྒར་བཞིན་བཀོད་པའི་ཆོ། སྐྱ་བྱས་པ་དང་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱུར་

བསྟན་པར་བྱ་བར་སྔ་ཚེས་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་
 རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་བསྟན་བྱ་བ་བྱད་གཞིར་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཐད་ལྡན་ལས་¹ བཤད་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འདིར་ནི་
 འདོད་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས། ཨེ་ཀ་ལ་ནེ་ལྷའི་རྒྱུ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པར་
 འགྱུར་བ་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཡང་། དེས་
 འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན་། རང་གི་ངོ་བོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིགས་སྟོར་ཁོ་ན་སྟོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འདོད་
 བ་འགྱུར་བའི་ཆོག་དག་ལ། །ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །གཏན་ཆོགས་མ་
 གུབ་ལ་སོགས་འགོག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རིགས་སྟོའི་རྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱི་ཟུར་གྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་
 ཏགས་མ་གུབ་པ་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཟུར་གྱི་འདོད་
 ཆོག་དེ། བསྟན་བྱ་བ་བྱད་གཞིར་སྟོན་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་
 དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་ཏགས་མ་གུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྔ་ཚེས་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ས་བཅད་ཆེན་མོར། འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི། ཞེས་པ་རྟུང་བ་བཞི་པོ་འདི།
 ཀུན་བརྟུས་སུ། ཁོ་ན་སྟོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཏགས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ལྟར་སྒྲུབ་
 ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེར་མ་ཟད་རིགས་སྟོར་ཁོ་ན་སྟོས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་

མཆན་དུ་ཡང་སྒྱུར་ཏེ། དེའི་འདོད་ཆོག་ལ་ཤེས་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱུན་ཡན་ལག་གསུམ་
 བྱུང་ཆོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལྟར་ན།
 འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། །དེས་ན་འདོད་འགྱུར་ཆོག་དག་ལ། །ཡན་
 ལག་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱུར་ནས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ཀྱན་
 བརྟམ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་འདོད་ཆོག་གི་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོད་མི་རུས། རིགས་སྟོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་
 ཟུར་གྱི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས། དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པ་གཙོད་རུས་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་གྱི་འདོད་ཆོག་དེ་ཡན་ལག་ཡིན་
 གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། རིགས་སྟོའི་འདོད་པ་གྱུར་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་
 གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ལས། འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་
 མིན། །དེས་ན་འདོད་འགྱུར་ཆོག་དག་ལ། །ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཕྱོགས་
 བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་ལ་ནི། །ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་ཀྱན་བརྟམ་དང་། རིགས་སྟོ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་བ་ནས་བཤད་ཀྱི་
 དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་རང་སྒྱུ་སྟོས་པ་དགོས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། རྫོང་བྱེད་
 མིན་བྱིར་ཡང་མི་རིགས། །དེས་ན་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་འདོད། །བསྟན་བཅོས་ཀྱན་
 ལ་ལྟོས་མེད་པར། །དེ་འདོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད། །དེས་ན་མི་འདོད་དང་འབྲེལ་

བའི། འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ན། རི་ལྷར་སྐྱབ་ལ་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །སྟོགས་དང་
གཏན་ཆིགས་སྒྲིན་མེད་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། །སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བྱར་གྱི་
རང་སྐྱོས་པ་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱུ་མོང་དུ་བྱུབ་པ་དང་། །བསྐྱུ་བཅོས་ལ་འདོད་པ་
འཇུག་ཕྱོག་བྱེད་བྱས་སུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་སྐྱོ་དེ་དེ་གཉིས་རྫོང་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རང་སྐྱོ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། །སྔ་ཚོལ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ལུང་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ། །སྔ་ཚོལ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦངས་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྐྱུ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ལ་གཞོད་པས་བྱས་ཏྲགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་
པའི་སྟོགས་དང་གཏན་ཆིགས་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་འདི་བྱུབ་སྟེ། །སྐྱ་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ཀྱང་། །བྱས་ཏྲགས་ཀྱི་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་མེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ནི། །མདོ་འགྱུར་རྙིང་ལས། །མ་བསལ་
བ་། །མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་
ལའོ། །ཞེས་དང་། །འགྱུར་གསར་པ་ལས། །རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ། །མདོན་སུམ་
དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའོ། །ཞེས་དང་།
དེའི་རང་འབྲེལ་ལས་¹ དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན་ལ། །མདོན་སུམ་དོན་དང་
རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའོ། །ཆོས་ཅན་གང་ལ་

ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་འདོད་པ་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་དང་། འགལ་བའི་མངོན་
 སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ལུང་དང་། གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་མ་
 བསལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་གང་
 གིས་མ་བསལ་བ་དང་། གཞི་གང་མ་བསལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཁས་སྦངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི། དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་
 པར་འདོད། །གཏན་ཆིགས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །བསལ་བ་གཏན་ཆིགས་ཉེན་
 མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲོལ་བས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་
 སྦངས་པ་དེ་ཡང་། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཀག་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆད་
 མས་བསལ་བ་ཉགས་ཡང་དག་གིས་བྱེད་པ་འབྲུག་པའི་ཉེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་སྒྲོལ་དོན་འབྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྡན་པ་
 ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་པས། བྱ་སྒྲོལ་གྱིས་གྲུབ་བསལ་མེད་
 པ་མཆོན་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དེས་པར་ཐེ་ཆོམ་མངོན་འབྱུར་བ་དགོས་པར་བསྟན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས་¹ ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ནི་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞི་དཔལ་བྱེད་
 པའི་ཆད་མ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་འདིར་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི། ཐེ་ཆོམ་མངོན་གྱུར་བ་དེ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྒྲོ་བྱར་དུ་ཉགས་
 པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྦངས་དེ་ཡང་། ཞེས་པས། སྒྲོལ་བས་

ཁས་སྦངས་པ་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་ཁས་སྦངས་ལ་བྱ་ཞིང་། དག་ཅེས་པའི་གཉིས་
 ཆོག་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཁས་སྦངས་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་པ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་
 ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག །རྣམ་བཤད་ལས་ཆོད་མས་བཀག་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཆོད་
 མས་བསལ་བ་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་རྟག་པ་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཡུལ་དུ་
 འོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བདུས་སུ། གཞོད་བྱེད་ཆོད་མ་བཞིར་བཤད་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཆོད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
 སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་
 བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་གི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏེ། ལྷ་པ། རྟགས་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་རང་
 ཚུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་སྦངས་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་ནང་དུ་འདུས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། གང་གིས་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཞེ་
 ན། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས། དེ་ལྟ་ན། འོ་ན། ལུང་དང་གྲགས་པ་དག་གི་གཞོད་པ་
 རྟགས་ཉིད་ལ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བར་

མི་འགྱུར་རོ། །ཞེན། ཞེས་གསུངས། ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཕན་འདོགས་སུ་ཡོད་མེད་
 གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ། སྦྱིན་པས་
 ལོངས་སྦྱོང་བྱིན་ཞེས་ཀྱི་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་
 མ་སྤྲ་མ་སྦྱོན་སོང་དུ་སྦྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྟོག་
 ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲས་བརྗོད་
 རུང་དུ་སྦྱབ་པའི་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མ་དེ་སྦྱབ་
 གྱི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། སྤྲ་མ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་གྲགས་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཅམ་དེ་
 འབྲས་བའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྤྲ་མ་སྦྱོན་སོང་དུ་སྦྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྦྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་
 གིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་ན། དགག་གཞི་མས་གཞོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྦྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་
 ཡོད་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་སྦྱོན་
 པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་མེད་པའི་བྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་གི་
 དོན་སྦྱི་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་དོན་སྦྱི་བསྟན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་པས་ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་བསྟན་ཏེ། མཐོང་དང་
 མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །ཞེས་པར་བསྟན་ཟེན་པས། སྐབས་འདིར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་ལྟར་སྤང་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་
 དེ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཆད་མས་ངེས་མི་རུས་པ་དེ་
 སྤྱིད་དུ། རང་གིས་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་འཆད་པ་པོའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ལས་དོན་
 རྟགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གཙོ་
 བོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་རང་དོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་
 དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་དམ་བཅའི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་
 འདིར། དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། རྣམ་ངེས་སྒྲིག་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་
 གཏན་ཆོག་ལྟར་སྤང་བཞིན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་ཁས་སྤངས་
 འབྲས་རྟགས་སུ་སྐབས་འདིར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་ཆོག་ལྟོས་ལས་པས།
 ཕྱི་རྒྱུ་ལྟོས་ལྟོས་སྤྱི་དོན་རྣམས་སྐབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་
 པར་བྱེད་པའི་སྟོན་སྒྲིག་རུང་བ་དེ་ལ་མ་སྟོབ་པའི་སྤྱོད་ཆོག་ལྟོས་ལས་
 པས་གཤུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡིད་དཔྱིད་
 ཅུམ་ཞིག་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་གཞན་དོན་སྐབ་ཚུལ་རྣམས་སྐབས་འདིར་ཁར་བྱུང་

གི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞུལ་བྱ་ཡིན་ཏེ་
 རྟོག་གྱུར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པར་
 བྱར་ཡོད་པ་ཡང་། འདིར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན།
 ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བ་དགོས་པས། གཙོ་བོའི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་
 གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 བས་བསྟན་པར་བཤད་པ་ཉིད་དགོངས་པར་གནས་པའི་བྱིད།

མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། ཁ་ཅིག་ །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ །དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞུལ་བྱ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག་ །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞུལ་
 བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཤམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེད།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་ །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་
 དང་། དེ་གང་ཞིག་ །དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། གཤམ་པའི་རྗེས་
 དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ཟེད། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་
 སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞུལ་བྱ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་

གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྦངས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཁས་སྦངས་
 བ། རིགས་པའི་གཞོད་པ་འཇུག་པར་མ་ཟད། ཁྱེད་རང་ལ་ཁས་སྦངས་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱིར་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་
 དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་
 རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
 དང་། དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་
 སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བའི་ཆོག་སྟོན་འཇུག་ཅིང་། འདོད་
 མི་རུས་པ་ནི། ཁས་སྦངས་འགལ་ཞིང་། སྦྱིར་ཡང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་
 བྱ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལུགས་ནི། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱིན་
 པས་ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་
 སྦྱིབ་སྦྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
 གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 པ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱུ་བ་བཞེད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། སྐྱ་བྱང་གསུམ་པ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
 པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། གསུམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། སྦྱིར་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་མི་འགལ་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་སྦྱིན་པས་
 རོངས་སྟོང་གིས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་། རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བ་བཞེད་རུང་དུ་
 སྐྱབ་པའི་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་
 བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་འགལ་ཏེ།
 རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བ་བཞེད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་
 པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། དབྱེད་གསུམ་དག་
 པའི་ལུང་དེ་སྦྱིན་པས་རོངས་སྟོང་གིས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་ལྟར་ལྟར་སྐྱབ་
 པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་དེ་འདྲ་བའི་ལུང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་།
 གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྱི་འོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུང་གཞོན་བྱེད་དང་། གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་
 ལུགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་བརྒྱད་པ། བསལ་བྱ་སེལ་
 ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་སུན་དབྱེད་བ་དང་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། རང་སྤྱེ་ཁ་ཅིག་གི་། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་¹ ལུང་གང་ཡིན་རང་གི་བརྗོད་
 བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་སྤྱི་ན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དམ་
 བཅས་པའི་ཆོ། དམ་བཅའ་སྤྲུམས་སྤྱི་མ་ལ་གཞོན། སྤྱི་ན་སོགས་དཀར་ཆོས་སུ་
 སྟོན་པའི་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཁས་སྦངས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱུབ་ཅེས་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རྣམས།
 རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གོགས་བྱེད་ཙམ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་
 ཐེ་ཆོམ་སྤྱེད་བྱེད་དུ་འདོད་ཀྱི། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདོད་ན། ལུང་ཁས་སྦངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
 འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བྱུབ་
 པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེལ་

1 དག་པའི་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

བྱེད་ཡིད་ཆེས་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་བསལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེས་རི་ལྟར་བསལ་
 བའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་ཆོག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་
 ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་
 སོང་བའི་ཆོག་རྣམ་དག་དང་། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆད་
 མར་སོང་བའི་ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་དང་། མཆན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། སྐྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བར་
 སྟོན་པའི་ལུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོག་
 དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཆོག་རྣམ་དག་ཡིད་ཆེས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆད་མར་ཐལ་
 ལོ། །ཞེན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞུང་གཞན་དུ་གསལ་¹བའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་ཆོག་རྣམ་དག་
 དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལུང་ཆོག་རྣམ་དག་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱ་མས་སྐྱས་པའི་ཆོག་དང་། བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།
 མ་བྱུང་སྟེ། རང་ཆོག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། རང་ཆོག་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༡༥བ བསལ་

དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་། ལུང་ཆིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཆིག་ལྟར་སྤང་དང་། ལུང་ཆིག་
 ལྟར་སྤང་གཉིས་ཀྱང་འགལ་དགོས་ཏེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་སྤྲུལ་གཉིས་པོ་འགལ་
 བ་གང་ཞིག །འདི་གཉིས་དང་སྤྲུལ་གཉིས་སོ་སོར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་
 བཤད་པ་ལས་ནི་ཆིག་རྣམས་ལ་རང་ཆིག་རྣམ་དག་དང་། ལུང་ཆིག་རྣམ་དག་གཉིས་
 སྤྲུལ་ངེས་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སྤྲུལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་བསལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་དེ། རང་ཆིག་
 དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་། ལུང་ཆིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྤང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་འདྲིམ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་རང་
 གི་ཞེན་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་། རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་
 དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གཉིས་དང་མཆན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲུལ་པར་སྟོན་
 པའི་ལུང་དང་། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྟོད་མི་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ལྟ་
 བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཆིག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ལ་དབྱེ་ན། རང་
 ཆིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་། རང་ཆིག་སྤྲུལ་ཕྱི་འགལ་བ་གཉིས་སྤྲུལ་ཡོད། དང་
 པོ་ནི། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆོད་མས་གཞལ་དུ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྲུལ་ཆོད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས་ཤུགས་

ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་དེ། དམ་བཅའ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་གཞལ་བར་འཕངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁོ་པོའི་
 མ་མོ་ཤམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་སྒྲ་མས་བྱ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་ལྡན་དང་། བྱི་མས་རྒྱས་མེད་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་དེ་རི་ལྟར་
 སེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་རྟག་པ་སེལ་ཞིང་། སྤྱི་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱད་
 པ་ལས། བདེ་བ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཡིད་
 ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་སྤྱི་སོགས་དཀར་ཚོས་སྤྱད་པ་ལས་བདེ་བ་མི་འབྱུང་
 བ་སེལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སུན་དབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ །ཡིད་
 ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་
 དག་པའི་ལུང་གང་ཡིན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་
 གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་མཐའ་དག་ལ་
 སྐྱར་པ་བཏབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རོན་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱི་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སློག་
 གྱུར་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་དེ་དང་མི་འབྲསྟེ། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་སྤྱི་བ་
 བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་
 སྤྱི་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཡིད་ཆེས་

གྱིས་མ་བསལ་བ་དགོས་ན། ཡིད་ཆེས་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལ། ཡང་དག་ངེས་
 ལྷན་བརྗོད་འདོད་པ། །བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་ཆོག་
 རྣམ་དག་དང་ལུང་ཆོག་རྣམ་དག་གཉིས་ཡིད་ཆེས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་གིས་¹ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་
 གང་ཟག་གི་ཆད་མས་གྲུབ་ནས་སྤྲོས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས། མདོ་
 ཅུ། ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མཚུངས་
 པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་རང་གི་ཆོག་དང་ནི། །བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མདོ་ཅུ། ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་བདག་ནི་ཆད་མིན་ན། །ཆོག་ནི་འཇུག་
 པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མི་ཆེན་ན། །དེར་གྲགས་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་
 ཡང་། །མཚུངས་པར་བསྟན་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེའི། །སྐབས་ཆེན་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་
 ཅེས། །དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆད་དུ་འདི། རང་གི་ཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད། །ཅེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་ཆེན་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་གཤེས་པའི་ཆད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་ཆེན་ཅན་དུ་མཚུངས་པའང་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ངེས་
 རང་ཆོག་དེ་མི་སྤྲོ་བར་ཁས་མི་ལེན་ན། རང་ཆོག་དེ་སྤྲོ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་
 འཇུག་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་དེ་ལུང་དེ་ལ་མི་བཞིན་ན། ལུང་དེར་གྲགས་པའི་དོན་

1 གི་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཙམ་བར་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱབ་ནས་བཤད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེས་ན། འགྲེལ་བར་
 གཞུལ་བྱ་འདྲིལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ། རང་ཆོག་
 དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དང་། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྤང་གཉིས་ཀའི་དཔེར་སློལ་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེས་ན་
 འདི་ལ་དཔེ་དག་གྱང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །ཆོད་མ་ནུམས་ནི་ཡོད་
 མེན་ན། །བསྐྱབ་བཅོས་ཆོག་མི་རུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་རང་
 གིས་གཞོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་ཞེན་དོན་སེལ་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤེས་
 པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོད་མ་མེད་ན་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་བདེན་
 ཞེན་སྤྱོད་པ་དང་། རང་གི་བདེན་ཞེན་གྱི་སྤྱོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞུལ་བྱ་
 འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་
 གཉིས་ཀའི་དཔེར་སློལ་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་ཆོག་
 འགལ་ལ་བསལ་བའི་དཔེ། །ལུང་ལ་སྤྱོད་པ་ཙམ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །དེ་ལ་མ་འོངས་
 པ་ན་ཆོས། །བདེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དམ་བཅའ་དེ་
 རང་ཆོག་འགལ་བའི་སེལ་བའི་དཔེ་དང་། ལུང་འགལ་གྱིས་¹སྤྱོད་པ་མཆོན་བྱའི་
 དཔེར་འདྲིལ་ །སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ལས། བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམ་
 བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དངོས་ཡིན་

1 ས་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལུང་གིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། སྤེལ་སྟོག་ལ་དབྱེད་པའི་
 ཆེ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སྤེལ་སྟོག་ལ་དབྱེད་པའི་ཆེ་
 ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་བཞེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་རྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། །བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བརྗོད་ན་ཡང་། །གཞོད་པ་མ་
 ཡིན་གཉིས་པོ་དག །རྒྱས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་གཤམས་བྱེད་འགྱུར། །དཔེར་ན་རང་
 གི་ཆོག་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཡང་དེ་ཆེ་རང་ཆོག་བདག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་
 པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་གཉིས་
 དམ་བཅའ་པན་ཚུན་གཤམས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་
 གི་སྟེང་དུ་ཆོས་འགལ་བ་གཉིས། །ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་བཅའ་རྒྱས་མཚུངས་ཀྱི་
 རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་གྱི་ཁོ་བོའི་མ་མོ་ཤམ་མོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་
 བཅའ་དང་སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་ལུང་གཉིས་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་ཏེ། དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་
 ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འགྱུར། །དེ་ལྟ་མིན་ནམ་རིགས་བྲལ་གྱི། །དམ་
 བཅའ་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ཡི། །དམ་བཅའ་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི། །རྗེས་དཔག་ལ་
 བྲེ་རི་ལྟར་གཞོད། །ལུང་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི། །སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་
 འགལ་བ་གཉིས་དམ་བཅས་ཤིང་། སྤར་མའི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་

ཟག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་རྒྱས་
 པ་མཚུངས་པའམ། སྤྲ་ཏྲག་སྟོན་གྱི་ལུང་གིས་དམ་བཅའ་སྤྲ་མ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་
 ལ། འདོད་མི་རྒྱས་པ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་སྤྱི་བ་ཏུ་འཇུག་པ་
 སྤར་བསྒྲོག་ཟེན་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་སྒྲངས་
 བས། །དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྟོན་འདི་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་
 འཇུག་པའི་དུས་ཡོད་དེ། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ། ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་
 འཇུག་ཕྱིར། །འིན་སྟོག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འོས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདོ་ཅར། རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་ཞེས་སེལ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་བྱེད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལོགས་འིག་བྱས་
 པས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ཆོག་ཀྱང་ཐ་དད་པ། ཆོག་
 ཅམ་བཟྩོད་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དིགས་སྟོར། རང་ཆོག་ལས་
 ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེ། ཆོག་ཅམ་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གོགས་བྱེད་དུ་
 བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་
 ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སྤྲ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་
 ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ནི། །ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར་ན་དངོས་ཀྱི་ལ། །གཞོད་བྱེད་
 ཅེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་ཀྱན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་

ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་དེས་གཞུང་བྱའི་གནས་གསུམ་ཀ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་
 གྲངས་པའི་བྱེད་ཞེས་སྤྱི་བའི་བྱེད། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་དེ། མི་འདོད་གཞོད་
 བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི། རང་ཆོག་འགལ་ན་རང་ཆོག་དང་། བསྟན་བཅོས་འགལ་ཐ་དད་
 མེད་འགྱུར། སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདི། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་
 ཉིད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན་རྒྱལ་བས་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་།
 ལུང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྤང་དང་། ལུང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་མི་འགལ་བར་ཐལ་བ་
 དང་། ལུང་ཆོག་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་བྱེད། དེས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། འིན་སྟོག་ལ་ལུང་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རབ་བྱམས་དོན་
 དག་ལ། བསྟན་བཅོས་དོར་ན་འདྲེས་པ་མེད། རྟོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་
 རི། མི་འདོད་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱེད། བཞི་
 པ་འིན་སྟོག་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཆད་མར་གྱུར་བའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད་དེ། འདི་
 ལ་བཟླག་པ་པལ་ཆེར་ནི། འགལ་བ་བརྗོད་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཆོས་
 མིན་ཅ་བ་དང་། ལྷས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་དག་འགྱུར་བའོ། ཞེས་ལུང་གང་ཡང་རུང་
 བ་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། རིགས་པས་བྱུང་
 དང་རང་ཆོག་གིས། གཞོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། གཟུང་བར་བྱ་བྱེད་
 དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར། ཞེས་དབྱེད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་། སྤྱིན་པས་ཡོངས་

སྟོང་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བར་སྐྱབ་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་འཇུག་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྐྱབ་
ཀྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་དང་རྗེས་
འབྲེལ་བ། །འདོད་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ། །བཀག་མེད་ཕྱིར་ན་གཞོད་མེད་
དག། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷ་བ་ཞེས་པའི་
སྐྱ་དེ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་ཡིན་པ་བཀག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་བྱང་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་གྲགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཐ་སྙད་ལས་
ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད། །མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་
བྱ་ཡང་། །འཇལ་བྱེད་སྐྱ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གྲགས་
པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། སྐྱ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ། མདོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས། དེས་གཞོད་པ་ལ་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན། གྲགས་པ་དེས་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་
ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན། །འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ། །བྱས་དང་མ་
བྱས་པ་རྣམས་སུ། །སྣ་ཆོགས་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་རུང་། །དོན་ཅམ་དང་ནི་རྗེས་

འབྲེལ་ཅན། །འབྱུང་བ་ཡང་ནི་འབྱུང་འབྱུར་བ། །སྐྱ་ཡི་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས། །མི་
 མ་ཐུན་པ་དག་གཞིད་པར་འབྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ཆོ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་
 ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུག་རུང་ཡིན་པ་དག་གཉིས་ཏུ་མེད་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་དང་བྱམ་པ་སྐྱ་
 བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་
 མ་ཡིན་པ་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་དོན་ལ་གཞིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ནམས་ལུང་གང་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ་ཞེས་དང་། སྐྱ་ལས་བྱུང་
 བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ།¹
 །ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་གསུངས་པའི་སྐྱ་མའི་དཔེར། རི་བོང་ཅན་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་¹དགོངས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་
 བོ་ལ། །རུང་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །དེ་ལ་སྐྱ་ཀུན་འབྲེལ་དེས་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་
 གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ལ་སྐྱ་བར་མ་གྲགས་ཀྱང་སྐྱ་སྐྱས་
 བརྗོད་རུང་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན། བཤད་ཚུལ་དངོས་ཡོད་དེ། ལུང་སྐྱ་མའི་
 དོན་བཤད་པ་དང་། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། གཞན་དུ་འདིར་ནི་གཞིད་པ་ཡི། །གཏན་ཆོགས་ཐུན་མོང་ཉིད་མི་འབྱུར། །དེ་
 འགོག་རྗེས་དཔག་ལས་འབྱུར་ཏེ། །སྐྱ་དོན་ལ་དབང་འབྱུག་མེད་ཕྱིར། །གང་ལ་ཡོད་

1 རི་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

རྗེས་འགོ་མེད་དེ། །རྟགས་རྣམས་སྤུན་མོང་མེན་ཉིད་ཅེས། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆིགས་
 དཔེར་བཅོལ་བ། །འབྲས་བྱ་དང་ནི་ལྷན་པར་འདོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། བུམ་བ་
 རྩ་སྤྱོད་མི་རུང་དང་། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་གཞི་མ་སྤུན་ཡིན་ན། རྟོག་ཡུལ་
 ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་མི་རུང་དུ་
 སྤྱོད་པའི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལྟར་སྤང་དུ་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བུམ་བ་རྩ་སྤྱོད་མི་རུང་དེ་རྗེས་དཔག་གིས་འགོག་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། བྱི་མ་ལ་འདོད་ན། བུམ་བ་རྩ་སྤྱོད་མི་རུང་དུ་སྤྱོད་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་འདོད་མི་རུས་པ་ནི། བུམ་བ་རྩ་སྤྱོད་
 བཅོལ་མི་རུང་དུ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སྤྱད་བཞེད་ཀྱང་། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལ་
 མི་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་རྩ་སྤྱོད་
 མི་རུང་དུ་སྤྱོད་པའི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་
 པ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པས་གྲུབ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལུང་བྱི་མའི་
 རོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བརྒྱལ་བརྟེན་པ་ཅན། །དེ་ཡང་འདོད་ཅུམ་བརྟེན་པ་
 ཡིན། །སྤྱི་ཡིས་གྲུབ་པ་མ་གྲུབ་མིན། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་གྲགས་པ་གསུངས། །རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་སྤྱོད་རྣམས་ལ། །འགལ་བ་འཁྱུལ་བ་མེད་པ་ཅན། མེད་པར་སྟོན་ཡིན་
 དེ་ལྟ་བུའི། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། ལུང་བྱི་མ་
 སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྤྱོད་གྲགས་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཡོད་
 པར་བསྟན་ཞིང་། དེ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་

འགལ་བ་¹མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོབ་
 དཔོན་ལྟ་དབང་སྟོ་ལུང་སྤྲ་མས་སྐྱབ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་དང་ཕྱི་མས་
 དངོས་སུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ནས། ལྷགས་
 ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་²མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་མེད་པར་
 སྟོན་ཞིང་། ལུང་ཕྱི་མའི་དེའི་³རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྐྱབ་ནམས་ལ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་གཞུང་འདིས་འཆད་པ་ལ་སྟོར། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལྟའི་ལུགས་དེ་བཀག་
 བས། ལྷས་ལུང་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། ལུང་དང་པོའི་དོན་དུ་འཆད་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་བཤད། རྒྱུ་མཁན་
 པོ་ནི། ལུང་སྤྲ་མས་སྐྱབ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་པ་གཙོ་བོ་དང་། ཕྱི་མས་འགལ་བ་
 ལ་མི་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོགས་མེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པར་བཤད། ཅེས་ནམ་བཤད་
 ལས་བྱུང་སྟེ། སོ་སོའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་ཏོ། །གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ལུང་དང་པོའི་དོན་བཤད་ན་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 དེ། ཡང་ན་འདིག་ཉེན་བཟོད་པ་ལ། །རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་སྐྱབ་བཟོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་པ། ༢༠ན ལ་

2 ལ་ ཆད་དམ་བཟླག་གོ།

3 དོན་ ཡིན་ནམ་སྐྱབ་སྟེ། ལེའུ་བཞི་པའི་ཐར་གསལ་ ༣༠༢ལས། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ནི་གཞུང་
 འདིས་འཆད་པ་ལ་སྟོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

རྒྱ་སྤྱུགས་བརྗོད་རུང་དུ་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་འདིར་ནི་གཞོད་
 པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་སྤུན་མོང་ཉིད་མི་འགྱུར། །དེ་དག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་
 ཏེ། །ཞེས་འདོན་པར་བསྐྱུར་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ལས། །གྲགས་པ་ཐ་དད་ཡུལ་ཅན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རི་བོང་ཅན་དངོས་
 དབང་གིས་རྒྱ་སྤྱུགས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་།
 དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་
 དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་ན་དངོས་རྣམས་ཡོད་མེད་པའི། །རྗེས་སུ་འཇུག་ཅན་
 རྗེས་དཔག་ལས། །ཐ་དད་དེ་དབང་མི་འཇུག་པ། །དེ་འདོད་ལས་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་
 བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་ན། །བཟང་ལམ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མདོ་རང་འགྲེལ་དུ། རི་བོང་ཅན་ནི་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་ཤུགས་བསྟན་ལ། རི་བོང་ཅན་ནི་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱར་བ་
 ལ། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་གྲགས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་སྤྱུགས་
 བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་
 ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྒྱ་སྤྱུགས་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་ཏྱགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་

དེ། རི་བོང་ཅན་རྒྱུ་མི་འདོད་པ། །དེ་གཤམ་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་
 དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅན། །དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང། རོན་ནི།
 རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གཤམ་དབང་གིས་རྩ་སྐྱུ་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་སུ་བསྟན་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། དེའི་ཉགས་
 ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ། བརྟེན་པའི་དོར། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དོར། གཤམ་དབང་གིས་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྗོད་རུང་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ན། རི་བོང་ཅན་དེའི་དོར་གཤམ་དབང་གིས་རྩ་
 བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྗོད་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
 རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་རྩ་སྐྱུ་བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་
 པའི་འགལ་ཉགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་སུ་བསྟན་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། དེའི་ཉགས་
 ཀྱིས་¹མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ། བརྟེན་པའི་དོར་དེའི་ཉགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 གྲུབ་སྟེ། དེའི་དོར་དངོས་དབང་གིས་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བརྗོད་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན། རི་བོང་ཅན་དེ་དེའི་དོར་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་

1 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ ཆད་དམ་བཞག་གོ།

དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་པ་ལས་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་
ཡོད་པ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཆོས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བ་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་
པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་གནད་ངེས་པར་བྱའོ།།

སྐབས་འདིར་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། གསུམ་ཡོད་དེ། གྲགས་པའི་
རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་བྱང་
པར་དང་། གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། གང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན་ཆོས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བ་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་།
དཔེར་ན། སྤུམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་
རྟགས་སྒྲིབ་འགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་
དང་། བྱུང་བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་རྟོག་
ཡུལ་ན་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་
པ་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
དེ། གང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
རུང་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། རྣམ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན། ཆོས་པ་ཞེས་པའི་
སྐྱུ་འདི་ཡང་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲིབ་

འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་པོ་དེའི་ཕྱོགས་ཁྲབ་
གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། གྲགས་
པའི་རྗེས་དབག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་བྱང་གྲགས་པ་ཡིན་
པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་དངོས་ཡིན་ན། དུལ་
ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། དབྱེ་ན་ནམ་ཉིག་དང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་བརྟ་སྒྲོར་
འདོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་པའི་ཉིག་པ་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷ་སྒྲ་ལྟ་བུ་
ལ་བྱེད་པས། གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་གྲགས་པ་དངོས་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ།
དབྱད་པར་བྱའོ། །རང་སྟེ་ཁ་ཅིག །འཛིག་ཉེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ལྷ་བར་
གྲགས་པས་ལྷ་སྒྲ་གྲགས་དབང་གིས་བརྫོད་རུང་དུ་གསུངས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་
ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྷ་སྒྲ་གྲགས་དབང་གིས་བརྫོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་
པའི་རྗེས་དབག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དཔེ་འདི་ཉིད་
དབང་བྱས་ནས་ནི། །དེ་སྐད་བཤད་མིན་མཆོན་ཉིད་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གིག་ཤིང་
མིན་ཞེས། །བརྫོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་ག་བྱར་དདུལ་སོགས་
ལ། །འཛིག་ཉེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་

ཅན་གཅིག་པོ་ལ་སྒྲ་བར་གྲགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། རྟོག་ཕུལ་ན་ཡོད་པ་རི་
 བོང་ཅན་སྒྲ་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
 པའི་ཆེད་དུ། གང་ལ་སུ་མོང་མ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། ཞེས་
 པས་¹ ལུང་དང་པོ་སྒྲོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་སྐྱས་བརྗོད་མི་
 རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ། སྒྲ་ལས་གྱུར་པའི་² གྲགས་
 པ་དང་། འགལ་བའི་དོན་གྱི་³ བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལུང་
 གཉིས་སྒྲོས་པར་ཐལ་ཞིང་། འདོད་མི་ལུས་པ་ནི་ད་ཉིག་ཤིང་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་
 ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གྲགས་པས་གཞོད་པ་སྤྱི་ཉིད་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་ལུང་གཉིས་པ་སྒྲོས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ག་
 བྱར་སོགས་ལའང་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པར་འདིག་ཏེ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན། བརྟ་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། །སུ་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི། །གལ་
 ཉེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན། །གྲགས་གྲུབ་ཁས་ལེན་
 རི་བོང་ཅན། །མ་ཡིན་པ་ལའང་བསྒྲོག་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲ་བ་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ན། དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་བརྟའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་
 པར་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ་ཞིང་། སྒྲ་དེ་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་འདོད་
 བ། ག་བྱར་སོགས་ལའང་སྒྲ་སྐྱས་བརྟ་ལས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པ་

1 པའི་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

2 བྱར་བའི་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

3 ས་ ཆད་དམ་བརྟག་གོ།

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་
 དངོས་ངེས་མེད་བརྟུང་། །སྤྱོད་པ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །རྟུང་བ་དོན་རྣམས་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། །འདོད་ལ་གོགས་བྱེད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཤད་
 དང་། དེས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་སྤྱི་ཡི། །དོན་ནམ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན། །དོན་དམ་པ་ཉིད་
 འགོག་པ་ལ། །གཞོན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དོན་བསྟུ་འཆད་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པ་ཞེས་པ་སེལ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
 རྟེ། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། །བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། །ཕྱི་རོལ་
 བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྲ་མ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་
 ལྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཆད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་གྱི་
 བྱུང་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན། དངོས་ལྟོབས་རྗེས་དཔག་
 དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ།
 གྲུབ་པ་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ། །དགོས་པ་བསྟན་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི། །རྒྱ་དང་བཅས་
 པར་རབ་བརྗོད་དེ། །མདོན་སྤྱོད་རྗེས་དཔག་གཞོན་ལ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྲུབ་ཐེན་
 གྲང་། མདོ་རྩལ་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དེ། རྗེས་དཔག་གསུམ་གྱི་
 ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 འགྲེལ་པར་མདོན་རྗེས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྱང་གི་དཔེ་རྒྱས་པར་མ་

བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་
 སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། ཅ་བར་དོན་སློས་པའི་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་
 བར་མཉན་བྱ་སློས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མངོན་
 སུམ་གྱིས་གཞོད་འདི་ལ་ཡང་། །སྤྱི་ནི་དུ་མའི་དངོས་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ལ་གཉིས་མེད་སྤང་གྱུར་པ། །དེ་དོན་དོན་
 བཤད་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དེས་
 བྱི་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་ཡོད་དེ། རང་རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་
 སློས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། བྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སྤྱོད་ཅན་
 དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡོངས་གཙུག་
 ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཀྱན་ཏུ་ཆོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི། བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་
 ཆོས་གང་ཡིན། །ཆོས་དེ་ལྡན་ལ་གཞོད་འགྱུར་གྱི། །ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་
 མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་བཀག་ན་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཆད་མས་བཀག་པར་འགྱུར་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་
 ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་དགོས་པར་

ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་བྱི་ལ་མ་བྱབ་བམ་སྐྱམ་སྟེ་དཔྱོད།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་དངོས་དང་། ཚྱོད་སྤོང་དང་། གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་དེ་ལྟའི་རྣམ་ཅན་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འོག་རྟོག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་སྒྲོས་པ་དང་། འོག་རྟོག་གི་སྒྱུར་བ་དཔེར་བརྗོད་ནས། དེ་བཞག་གྱང་སྒྱུར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་མིན་ནམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཁའ་སོགས་གཞན་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་གཞོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་ཡིས་ཆོས་གཞན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སྒྲོག་ཅན་དུ་མི་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱང་པར་དང་བྱང་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་

ཀ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་བཟོད་དང་། དེའི་ཞེན་
 རོན་ལ་གཞོད་ཚུལ་ཀྱང་མདོ་རང་འགྲེལ་ལས་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་
 ཀྱང་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། འོན་ཀྱང་པར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་
 གང་། དེ་རྣམས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། ཁོ་
 བ་རེ། རྟེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་ངོར། སྤྱ་འཛིག་པར་དམ་བཅས་པ་
 ལྟ་བུ། རྟེན་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་
 དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཕྲོད་པ་¹འདྲ་
 པའི་རྒྱར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པ་དེ། རྟོགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྤྱད་ཀྱན་ལ་
 དམིགས་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བདེ་སྤྱད་ཀྱན་ལ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟེང་དུ་
 མ་གྲུབ་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་སྤྱབ་པའི་རྟོགས་སྟོན་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྱབ་ཁྱེད་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་
 ལ་ཁྲབ་སྟེ། བདེ་སྤྱད་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེན། བདེ་
 སྤྱད་ཀྱན་ལ་དམིགས་པ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་སྤྱབ་པའི་རྟོགས་སྟོན་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་

1 འཕྲོ་བ་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆ་ལ།

བར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་སྐྱོན་
 བྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ནི་གཞོན་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དམ་བཅའ་
 བ། །ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན། །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་སྐྱོན། །གང་
 ཡིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྟེན་སྤྱུགས་མ་
 གྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱས་པ་བྱས་ཉགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་མི་བྱས་པ་ནི། སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཉག་པར་དམ་བཅས་ཅམ་ནས་སྐྱོན་དུ་འབྲེལ་དགོས།
 བྱས་ཉགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་བྱས་པ་སྐྱེ་ཉག་
 པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སྐྱེ་བཞེད་པ་ལ་ལྟོས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་
 ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་བྱའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ། མདོ་རང་འབྲེལ་ལས། གཞན་དུ་ནི་དཔེར་ན། སྐྱེ་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། བྱས་པ་ཉག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་དོན་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད། ཅས་
 བྱ་བ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 རྗེས་སྐྱེ་དཔག་པ་ནི་མེད་ལ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་
 ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྐྱེ་མཉན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་
 པའི་དམ་བཅའ་དང་། བྱས་པ་ཉག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། གཞལ་

བྱ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། སྤྱིན་པ་གཏོང་
 བ་ལས་ཡོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་། རི་བོང་ཅན་
 གཤམ་དབང་གིས་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲུམ་བཟོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་
 བཅའ་དང་ལྷ། རིམ་པ་བཞེན་དུ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་
 དང་། ཡིད་ཆེས་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གི་དཔེར་བཤད་ནས། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གཞན་
 ཀྱི་དཔེ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
 འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་འདིས་ནི། ཆོས་དང་
 ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར། འདིས་བྱུང་ཡན་ལག་
 གྱུར་པ་ཡི། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། །ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །གཞོད་
 པ་དག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོལ་བ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཆོས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གྱི་དཔེ་དང་། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྲང་གི་དཔེ་དང་། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་ཆད་
 མས་གཞོད་ཚུལ་རྟོགས་སྤྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 དམ་བཅའ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་དང་དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་

ཞེན། རང་འགྲེལ་ལས། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྤང་ལྷུང་¹དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་བྱིར། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་
 ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར། རྩམ་ནི་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྩམ་དག་རྩམ་དང་རྩམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
 བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་དག་དང་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་དག་ཡོད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གལ་ཏེ་དག་དང་བརྟུན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་བ་དེ་ལྟར་ན།
 གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་ལྟར་ན། གཉིས་ཀའི་རང་གི་བྱད་པར་སེལ་བ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་བཞི་ཀ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གྲེ་བྲག་པས་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་
 ལྷུང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ལྔས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་ཀྱི་བྱམ་པ་ལས་རྩམ་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། བྱམ་པའི་ཡན་ལག་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་
 ཅན་ཀྱི་བྱམ་པ་ལས་རྩམ་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ལྷུང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་
 སོགས་ཆོས་ལྔ་པོ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག །ཡན་ལག་ཅན་

1 བས་ ཡིན་ནས་བརྟག་གོ།

ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ཡོད་
 པ་ལ་ཁས་སྒྲངས། རང་ཆོག་། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་། བྲགས་པས་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་
 དང་། དེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་
 ལྡན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པར་འདོད་པ་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་
 སྟེ། གྲེ་བྲག་པས་དངོས་སུ་ནི། བྱམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་
 པ་རྗེས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པས། ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་
 འུགས་ལ་དེ་གཉིས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཡང་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་
 སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་
 བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་
 གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་ནི། གྲེ་བྲག་པས་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡན་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་རང་གི་
 ཡན་ལག་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

དམ་བཅས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་ལས་རྩ་གཞན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་སྤྱད་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བུམ་པ་གང་
 ཞིག ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་སྤྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་ལྡེ་ཡོད་པ་ལ་ཁས་སྐྱངས་རང་ཆེ་ག་མངོན་རྗེས་གྲགས་པ་
 ལྷས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞོད་ཚུལ་དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ཆ་
 མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས། དེ་མཚུ་ཞབས་དང་བཅས་པར་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱང་བར་
 འདོད་པ་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ཆེ་ག་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་ཡང་
 ལྷ་མ་ལ་དབག་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱང་ནི། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་མཆན་
 ཉིད་དུ་ལྡན་པའི་རྩ་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 དམ་བཅས་པའི་ཆེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་ལྡན་པའི་
 རྩ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་ཁས་སྐྱངས་པ་གང་ཞིག ། དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྷན་པོ་དེས་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་
 བྱེད་པར་ཐལ། ལྷན་པོ་མཛེས་སོ་སྣམ་པའི་སློ་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བུམ་པ་
 མཛེས་སོ་སྣམ་པའི་སློ་སྤྱེ་ན། བུམ་པ་དེས་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་
 རྟེན་བྱེད་པས་བྱུང་བ་འགལ། འདོད་ན། ལྷན་པོ་ཆོས་ཅན། རྩ་སྤྱེ་ཐལ། ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བས་ཁས། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་རྩ་

ལུ་ཐལ། ལྷོན་པོ་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡིན། རྩས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུམ་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་དུས་
 མཉམ་པའི་རྩས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་
 གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྩས་རྩས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུམ་པ་ཡོད། ལུམ་པ་རྩས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །བཞེས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་བཞེས་པ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་
 ལྟར་སྤང་ནི། རིག་བྱེད་པས་མི་རྟག་པའི་དག་ཐམས་ཅད་རྩུན་ཆིག་གི་བརྗོད་བྱ་
 ཅན་གྱི་བརྩུན་པའི་དོན་ཅན་དུ་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་
 པའི་ཆོ། དག་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། བརྩུན་
 པའི་དོན་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། རྩུན་ཆིག་བརྗོད་བྱ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་
 དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག། །དེའི་ཞེན་དོན་ལ་ཁས་སྦངས་རང་ཆིག་སོགས་ཀྱིས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། མི་རྟག་པའི་དག་ཐམས་ཅད་བརྩུན་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། བརྩུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། མི་
 རྟག་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་
 རྟག་པའི་དག་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་མེད་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་སེལ། མི་རྟག་པ་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་

སེལ། ཅ་བར་འདོད་ན། མི་རྟག་པའི་ངག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྟུན་པའི་
 རྟོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བརྟུན་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་བརྟུན་
 པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སེལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 རྟུན་ཆོག་གི་བརྗོད་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བརྟུན་པའི་རྟོན་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་སེལ། རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་མདོར་
 བསྐྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ནི། ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་རྟོན་
 ཅན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཆོ། ངག་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པའི་རྟོན་ཅན་དུ་དམ་བཅས།
 བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ལ། ངག་དེ་ཉིད་གྱིས་དོན་བདེན་པ་སྟོན་
 པར་ཡང་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འོ་ན། གོང་དུ་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་
 དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 རྣམས་རང་གི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་
 དམ་བཅའ་གང་ཞིག། །དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ན། རང་གི་ཞེན་དོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་ནི་མ་བྱུང་
 གྱེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་
 པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཞེན་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལ་ཁ་ཅིག །སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འགགས་ནས་དེས་བྲངས་པའི་
 སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱེད་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་
 དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་བ་པོའི་
 གང་ཟག་གི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་འབྲེ་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འགགས་
 རས་དེས་བྲངས་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱེད་ཤེས་སྦྱེས་པའི་དུས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ། དེས་བྲངས་པའི་སྤྱི་
 མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱེད་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 བ། དེ་འབྲེ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་མ་འགགས་
 པར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མ་བྱུང་བམ་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོག་མཆོངས་
 སྤེལ་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འགགས་ནས་དེས་བྲངས་པའི་སྤྱི་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱེད་ཤེས་སྦྱེས་པའི་དུས་ཡོད་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་འགགས། དེས་བྲངས་པའི་སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་དབྱེད་ཤེས་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། སྤྱིར་ཆད་མ་འགགས། དེས་
 བྲངས་པའི་དབྱེད་ཤེས་སྦྱེས་པའི་དུས་ཡོད་ན། ཆད་མ་འགགས། དེས་བྲངས་པའི་
 དབྱེད་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆད་མ་མེད་པར་ཐལ།

འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་ཆད་མས་བྲངས་པའི་
དབྱེད་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མེད་པར་བཤམ་ལོ། །ཞེས་
འཕེན་ནོ།

རྣམ་འགྲེལ་འདིར་གོང་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་
ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི། །དོན་དུ་དཔེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཅམ་
བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་
དང་། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་རང་འགྲེལ་
ལས། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཅམ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དགག་
པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཆོན་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
ལྷན་དོན་རྗེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཅན། །མཐོང་བ་ལ་རྟེན་གཞན་ཡོད་ཡིན། །མ་མཐོང་
བྱད་པར་ཅན་མིན་པ། དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། །མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་
མེད་པ། །མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱབ་འདོད། །བྱད་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་
ནི། །སྐྱབ་ན་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས། དོན་ནི། རྩེ་བྲག་པས་
སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་སྦྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་
སོགས་ཆོས་གསུམ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བྱང་གི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལས། རྗེས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་

བཤམ་དེའི་ངོར་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་མདོན་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་གི་བྱུང་
 བར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ཅམ་དུ་དམ་
 བཅས་བཤམ། དེས་དེའི་ངོར་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ཅམ་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེས་དེའི་
 ངོར་གཉིས་པ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། གསུམ་པ་ལྟར་དམ་བཅས་
 པ་ལའང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གྲེ་བྲག་པས་རྟུལ་
 སྤོར་ལ། སྤྱི་བ་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་
 པའི་ངོར་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་
 པ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་སོགས་ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལས་གཞན་ཅམ་དུ་བྱུབ་ཐེན་མ་བཟེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ་
 དང་། གཟུགས་ཅི་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་འདི་ལྷི་འོག་འགྲོར་འགྲུར། །སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་
 ཏུ་འགྲུར། །དེས་ན་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཡན་ལག་
 ལས་རྣམས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པར་
 ཐལ། ལྷིད་དེས་བྱངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་ཆད་མས་མ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། བསལ་བ་དངོས། མ་གྲུབ་ན། འཛིམ་རིལ་ལྷིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་
 ལས། སྒྲ་མ་མ་བསྐྱེས། ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་སྤང་གཅིག་གི་སྤང་གྲངས་
 ལ་གཅལ་བའི་ཆོ་ན། ཕྱི་མའི་སྤང་མགོ་ཐུར་དུ་དམའ་བར་ཐལ། བཅུ་ཚན་གཉིས་
 སྤར་ལྷིད་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཕྱིས་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲ་མ་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་གྱི་རྣམ་དགའི་ལྷིད་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། འདོད་ན།
 མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཞེས་པའོ། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་འོག་ཏུ་འགོ་
 བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པ་དང་། འོག་ཏུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་གྱི་འཕྲོད་
 1 འདྲའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷིད་
 སོགས་བྱུང་པར་རྣམས་གཞན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་འདུ་བ་ཅན་རྒྱ་མིན། །དེ་
 ཕྱིར་འབྲས་བྱུང་བོད་ག །མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་དེ་མཐོང་མིན། དེས་ན་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བ། །བྱུང་པར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲ་མོ་ནས་བརྒྱུམས་
 རྣམས་འཕྲོང་དག །གཅལ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྣམས་གཞན་གྱི། །ལྷི་ཉིད་མི་རྟོགས་རས་བལ་
 གྱི། །འདབ་གཞག་བཞིན་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཛིམ་རིལ་
 ལྷིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་སྒྲ་མ་མ་བསྐྱེས། ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་སྤང་
 གཅིག་གི་སྤང་གྲངས་ལ་གཅལ་བའི་ཆོ་ ཕྱི་མ་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་གཅིག་གསར་དུ་
 བསྐྱེད་ཡང་ཆུང་བས་སྤང་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་སྒྲ་མོ་ནས་བརྒྱུམས་

1 འགོ་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆོལ།

བའི་རྩལ་གྱི་འབྲེང་བ་མཐོང་བ་སྤང་ལ་གཅུལ་བའི་ཆེ། རྒྱུན་རེ་རེ་བར་ལྷིད་ཡོད་
 ། ། རྒྱུང་བས་སྤང་ལ་¹མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེརན་རས་བལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོ་
 སྤང་ལ་གཅུལ་བའི་ཆེ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་རེ་རེ་བ་ལ་ལྷིད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་ལས་
 མི་རྟོགས་པ་བཞེན་ཞེན་མི་འབད་དེ། དེ་ཡི་ཅིག་ཆར་ལྷན་པ་དང་། །སོ་སོར་ལྷན་
 བའི་རྩལ་ཆོགས་དག། །སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་གཅུལ་བ་ན། །དེ་ཕྱིར་ལྷིད་ནི་ཐ་དང་
 འགྱུར། །མ་ཤལ་སོགས་རིམ་པ་ཡིས། །གངས་མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྷན་འདྲིམ་རིལ་ལྷིད་མཉམ་བཅུ་ཆོན་གཉིས་ཅིག་ཆར་བསྐྱེས།
 གཅིག་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་ནས་སྤང་གངས་ལ་གཅུལ་བའི་ཆེ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་
 འདྲིམ་རིལ་དེ་འདྲལ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་མགོ་ཐུར་དུ་དམའ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གསེར་མ་ཤལ་ལྷ་ཆ་²གཉིས་³ཅིག་ཆར་བསྐྱེས། གཅིག་རིམ་གྱི་བསྐྱེས་
 རས་སྤང་གངས་ལ་གཅུལ་བའི་ཆེ། ལྷ་གངས་མཚུངས་བར་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཅིག་ཆར་བསྐྱེས་པའི་འདྲིམ་རིལ་
 དེ་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་གཅིག་གསར་དུ་བསྐྱེན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་འདྲིམ་རིལ་དེ་ལ་
 ལྷིད་ལྷག་པོ་དགུ་གསར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཅིག་ཆར་
 བསྐྱེས་པའི་གསེར་མ་ཤལ་ལ་དེ་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་གཅིག་གསར་དུ་བསྐྱེན་རིམ་གྱིས་

1 ལས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

2 ལྷ་ཆོན་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

3 གཅིག་ ཆ་དམ་བརྟག་གོ།

བསྐྱེས་པ་གསེར་མ་ཤ་ཀ་དེ་ལ་ལྷིད་ལྷག་པོ་བཞི་གསར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་ཕྱི་
གཉིས་ཀའི་རྟགས་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཕྱིར་ལྷིད་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཆོགས་ཆེན་གོང་ནས་གོང་དུ་
ནི། །འཕེལ་ལྷན་འབྲས་བྱའི་བྱེད་བ་ཡི། །ལྷི་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། ཡུངས་ཀར་གྱི་ཆད་དུ་ལོངས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷིད་ཡོད་ཀྱང་། ཆེས་ཆུང་
བས་སྒང་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ལྷིད་དག་
ཀྱང་། །ཆུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བས། །འབྲས་བྱའི་ལྷིད་ནི་མི་རྟོགས་ཕྱིར། །དེ་
ཡི་རྒྱ་ཉིད་གཞལ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ན། འབྲས་བྱ་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་ལྷིད་སྒང་ལས་གཏན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། རྒྱ་
རྩལ་ཐན་གྱི་ལྷིད་འབའ་ཞིག་སྒང་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་¹བྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། རས་བལ་གྱི་ལྷིད་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་གཉིས་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡང་
མི་འཐད་དེ། དོན་དེ་མཐོང་མེད་རས་འདབ་བཞིན། །དེ་ཡི་འབྲས་བྱའང་རྟོགས་པ་
མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རས་བལ་གྱི་རོ་བོ་དང་འབྲས་བྱ་གཉིས་ཀ་ཆད་མས་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་གཟུགས་ཅི་སོགས་ཡོན་ཏན་དོན་
གཞན་དགག་པ་ཡོད་དེ། ལྷི་ཉིད་རྟོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེའི། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །མ་ཤ་ལ་སོགས་ལྷག་ཡོད་མིན། །དམའ་མེད་དེ་ནི་ཉེར་མཆོན་
ཏེ། །གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་ཅི་བཞིན། །རང་གི་དབང་སོས་མཐོང་མེད་

1 བོད་དཔེ་རྙིང་གི་ ༥༠བ གཞལ་

ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡན་ལག་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅི་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཆད་མས་ཉོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེས་
 གཞན་ཡང་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁས་སྒྲངས་རང་གི་ཆོག་སོགས་ཀྱིས། གཞོད་
 པ་དག་ནི་སྲིད་པས་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི། དཔེར་བརྗོད་གཞན་
 ཡང་ཉོགས་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་
 གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དང་། དེའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་ཚུལ་བསྟན་པས།
 ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་བྱད་
 པར་བཞི་ག་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་བརྗོད་དང་། དེའི་ཞེན་དོན་
 ལ་གཞོད་ཚུལ་ཡང་ཉོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་སོགས་ལ་གཞོད་པའི་
 དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་ཞེན་དོན་ལ་ཡང་། ཁས་སྒྲངས། རང་ཆོག མངོན་རྗེས།
 གཤགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ།

གཉིས་པ་གཞན་ཕྱགས་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་
 དང་། དམ་བཅའི་སྐྱོན་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཚན་
 ཉིད་བྱབ་ཆེས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། བརྟག་ནས་དགག་པ་
 གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིག་པ་ཅན་པ། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་
 བཅའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་འགོག་པ་ལ། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་གྱིར། །དེ་ལྟའི་
 བདག་མིན་གཞན་དག་ལ། །དེ་ལྟར་བཞོད་དེ་དེ་ཡི་ཆོ། །མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་
 བྱར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སྒྲུའོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
 བྱ་ཡིན་པའི་གྱིར། དཔེར་ན། རྩོ་བཞིན་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆོ། རྩོ་སྟོ་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་གྱིར། དེ་བསྐྱབ་
 བྱར་བསྟན་བྱ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཏེ། དེ་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་གྱིར། ལྷན་སྟེ། བསྟན་
 པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དུས་གསུམ་ག་ལ་འདུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་གྱིར།
 འདི་ཡང་། མདོ་རང་འགེལ་ལས། རིག་པ་ཅན་པ་རྣམས་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་
 ཞེས་འདི་ལ། །སྐྱབ་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཉིད། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཉགས་དང་དཔེ། །མ་
 གུབ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བཤོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་
 པའི་སྒྲས། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འཐད་
 དེ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་
 གྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲ། །འདོད་པའི་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་མིན། །དེས་ན་དཔེ་
 དང་གཏན་ཆིགས་དག། །མ་གྲུབ་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །གཞན་དུ་རི་བོང་རྩ་
 ལ་སོགས། །མ་གྲུབ་ཀྱན་གྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསྐྱབ་
 བྱར་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རྟོགས་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་བརྗོད་པའི་གྱིར་དང་། རྩུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བསྐྱབ་བྱར་

བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲེལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་ཉོན་
 བ། སྤྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་རིག་པ་ཅན་པ་ལ་རི་བོང་དུ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་
 ཐལ་བར་འཕེན་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།¹ ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱབ་བྱའི་
 མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་འདོད་སྤྲུགས་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་
 མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་བྱུ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་
 དེ། ཐམས་ཅད་ནམ་འགས་མ་གྲུབ་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །བྱེད་པར་
 ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི། །ལན་གྱིས་ནམ་འབྱེད་རྒྱས་མ་ཡིན། །སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་
 བཞིན་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཅེས་རུང་མིན། །གང་གིས་ཁས་སྒྲངས་མཚན་
 ཉིད་འགྱུར། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེད་རང་
 ལ་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་རང་གི་²ཞེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱི་རྟོག་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོའི་འདོད་སྤྲུགས་ཀྱི་ལས་དང་། དམ་
 བཅའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲེལ་གྱིས་སྐྱབ་
 པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པས་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་³བྱུ་

1 དང་། ཞེས་པ་ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆལ།

2 གིས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

3 ཀྱིས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།

བར་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བརྟག་ནས་དགག་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་
 བྱའི་མཚན་གཞི་ལ་བརྟག་ནས་དགག་པ་དང་། དེས་གཟུང་གི་སྐྱར་ས་ལ་བརྟག་
 ནས་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རེ་
 རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་སྒྲ་ན། སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡང་དག་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་དེ་ཡིན་ནམ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་གང་ཞིག །སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་རྣམས་དག་གིས་བྱུང་བྱེད་མ་
 བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་རྟག་པ་སྐྱའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པ་བྱམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་
 བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་ལས། ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཚོས་
 མ་སྐྱུ་མེད། །ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལྟར་
 ན། རེ་རེ་བ་ལ་བརྟེན་པས་སྒྲོན་འདུག་སྟེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་ན། གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཚོགས་དོན་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཡོད་དེ། ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །གཉིས་
 པོ་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན། བསྐྱབ་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་གང་ཞིག །སྒྲ་

དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་སྐྱ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་།
 དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་ཁས། ཚ་བར་འདོད་ན།
 མི་རྟག་པ་སྐྱའི་¹བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོགས་དོན་དེ་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག །ཆོགས་དོན་དེ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་
 སོང་། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་ཁས། འདོད་ན།
 དེ་ཆེ་གཏན་ཆོགས་དང་། །དཔེ་ཡི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།
 དཔེ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགོ་
 བ་ཅན། དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་དང་སྔ་མར་འདོད་
 པ་དེའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟར། ཆོགས་པ་ཅན་དག་ལས་ཆོགས་པ་དོན་གཞན་
 ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཆོ། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེའི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཁ་
 ཅིག །གཞུང་དེའི་དོན། སྐྱ་མི་རྟག་པ། མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ། སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའམ། སྐྱས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་
 མི་རྟག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ།
 སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཕངས་ནས་རང་ལྷགས་
 ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་

1 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ ཡིན་ནས་བརྟག་འཆལ།

དག་ཡིན། སྐྱས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་ཉག་པ་ཡང་། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལྟའི་འགྲེལ་པ་རྩི་སྐད་བྱངས་པ་དང་འགལ་
 ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
 དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་
 སྐྱས་བཟོད་རུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་
 འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཤམ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཉགས་
 ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། སྐྱ་བ་
 ཞེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་
 གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་རུང་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་དངོས། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཤམ་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་
 སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་ལ་
 ཚད་མ་ཡིན་ན། མི་ཉག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པར་གྱུར་པའི་སྐྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། གཞུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཉིས་པོ་ཚུན་བྱུང་བར་ཅན། །ཞེས་པ་མི་འཐད་
 དེ། མི་སྤྱིད་བྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱེད་སྒྲ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་
 བ་ལས། བསྐྱབ་བྱེད་སྒྲ་དེ་ཆོགས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་
 བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཅི་བྱ་ཅི་རིགས་
 པར། །རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན། དཔེ་
 ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་
 ཏེ། ཚོད་པའི་ཆེ། དཔེ་ཏྲགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་རང་གར་དབྱེད་པས་འཇུག་
 སྟོན་བྱས་ཆོག་པའི་བྱིར་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་
 གྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་དེས་གཞུང་གི་སྐྱར་
 ས་ལ་བཏགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁོ་ཐོ་ཅག་བསྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་ངེས་གཞུང་སྟོར་བས། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་ཏྲགས་མ་
 བྱུང་བ་བསྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། བསྟན་བྱེད་སྐྱར་
 ངེས་གཞུང་སྟོར་རལ། བྱིས་སྟོར། དང་པོ་ལྟར་ན། བསྐྱབ་བྱེད་བྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་བྱུང་
 པ་ཏྲགས་པའི་བྱིར་དུ་སྟོར་རལ། སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་ཏྲགས་མ་བྱུང་
 པ་བསྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་བྱིར་དུ་སྟོར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྐྱབ་
 བྱེད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས། །དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་ཏྲགས། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། རིག་པ་ཅན་པས་ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་ལས། དེ་

སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་རྣམ་དག་གིས་མ་གྲུབ་པ་
 དགོས་པར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། གཏན་
 ཆིགས་སོགས་མཆན་གྱིས་བྲུབ་ཕྱིར། སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་དོགས་པའང་མེད། །སྤར་
 དེས་བཟུང་ན་དེ་ཡིས་ནི། །དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་དོན་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལས། དཔེ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་
 པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་གོ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་
 པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་ངེས་གཟུང་སྤར་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་དེ། བསྟན་བྱའི་ཕྱིས་ངེས་གཟུང་སྒྲུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཕྱིར་
 རྟགས་ཀྱིས་དེར་བརྗོད་པས། །བྲུབ་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས། ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལས། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་དུ་
 ཐལ་བ་བསྒྲོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་ལས། སྤར་ངེས་གཟུང་ན་དོན་མེད་ལ། །གཅིག་པོས་ལྟར་
 བེ་མི་འདོད་དེ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དགག་པ།

གཉིས་པ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དགག་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
 ཀྱས་པ་མེད་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྟགས་

ཆོས་ཚྭ་གཞི་ལ་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡིན་
 བ་དགག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་
 མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉགས་སྒྲིན་དུ་
 བསྟན་པ་དང་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་ལ་མེད་ནའང་མ་གྲུབ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་
 མི་མ་ཐུན་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་ཅམ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉགས་སུ་མི་རིགས་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་ལ་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཅམ་སྒྲི་
 ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་
 ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་གཞན་ལ་ནི་
 འགལ་སྒྲི་བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་བ་
 འགོད་པ་དང་། ཚྭ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་
 བྱེད་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཆོས་ཅན་གཏན་ཆོགས་དངོས་གྲུར་ནི། །ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་
 གྲུབ་ཕྱིར། །ཆོས་ཅན་རང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་གྲུབ། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། སྒྲི་མ་ཡིན་པ་
 ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་སྒྲི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲི་མ་ཡིན་པ་
 མ་ཡིན་པ་སྒྲི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲི་སྒྲི་ཉག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲི་སྒྲི་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། སྤྱ་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་སྤྱོད་གས་ཆོས་ཡིན་ན། སྤྱ་དང་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚོད་སྤང་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཆོས་དང་
ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

དངོས་བསྟན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བ་འད་པ་དང་མདོར་བསྟན་བ་འད་པ།

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བ་འད་པ་ཡོད་དེ། མདོར་
བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བ་འད་པ་གཉིས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
གཏན་ཆིགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །བདེ་བར་གཟུང་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་གས་
ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། མདོར་བསྟན་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། དོན་ནི། མདོར་སྤྱོད་གས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་རབ་དབྱེ་མདོར་བསྟན་
ཏེ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་
སྤྱོར་དག་གིས་བརྗོད་བདེ་བར་གཟུང་བ་བྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་
ན་རེ། འོ་ན། རྒྱས་པ་སྤྱས་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱས་སམ་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱས་
པ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་པ་ལ་རྗེས་སྤྱི་མི་འགོ་བར་ཐལ། སྤྱས་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱས་པ་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱབ་པའི་སྤྱོད་གས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་
གཏན་ཆིགས་སྤྱ་བ་འད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྤྱ་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ།
ཆོས་ཀྱི་ཆིག་སྤང་ཐ་དད་པར། །བྱེད་པས་མི་ལྟན་གཞན་ལྟན་དང་། །ཤེན་ཏུ་མི་
སྤིང་ནམ་གཅོད་བྱེད། །ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་། །བྱ་བ་དག་ནི་ལྟན་ཅིག་

བརྗོད། །ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། རྣམ་གཅོད་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བྱས་པ་
 སྤྲས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་བྲད་པར་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་བྲད་
 པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཅོད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆིག་པ་དྲུག་གིས་སྐྱར་བ་
 ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བརྗོད་ན་སྤྲ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དག་
 ཆོས་ཅན། མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཆིག་པ་དྲུག་བྲད་ཆོས་དང་ལྟན་ཅིག་
 སྐྱར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཁོ་ན་བྱས་ཞེས་པའི་དག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལྟན་
 རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཆིག་པ་དྲུག་བྲད་གཞི་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བའི་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བ་ལས་ལེའུ་འབྲུང་གི་དཔེར་བཤད་པའི་དག་ཆོས་ཅན། མི་སྤྱི་རྣམ་
 གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཆིག་པ་དྲུག་བྲད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ན། དེས་གཟུང་དུ་སྐྱར་བས་བྲལ་བམ་ཞེ་ན། མ་བྲལ་
 རྟེ། དེ་སྐྱར་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། གང་
 ཕྱིར་དག་འབྲས་རྣམ་གཅོད་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པའམ། །སྤྱི་ད་
 སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། །སྤྱི་པོ་མཆོ་སྐྱེས་འགྱུར་ཞེས་བཞིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། དེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བའི་སྤྱི་ལས་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བརྗོད་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དག་ལས་
 མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་ད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པའི་དག་
 ལས་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་པོ་ལ་མཆོ་སྐྱེས་སྤྱི་ད་

ཅེས་པའི་དག་ལས་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་གི་དོན་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བྱས་
 པ་སྐྱས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ན། སྐྱ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྗེས་འགོ་མི་བྱེད་
 པས་མ་བྱལ་སྟེ། དེས་ན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་པས་། ཆོས་ཅན་ཆོས་གི་བྱད་པར་
 ཡིན། །དེ་ཡི་བྱད་པར་ཅན་གི་ཆོས། །རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྟོན་རྟོན་མིན། །ཞེས་
 འབྱུང་བ་ལས། བྱས་པ་སྐྱས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ལྡན་ངེས་སུ་སྟོན་པའི་མཉན་བྲ།
 གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མཉན་བྲ་དང་། མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 བས་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་མཉན་བྲ་གསུམ། རིམ་པ་བཞིན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གི་
 སྐྱ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གི་སྐྱ། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་གི་སྐྱ་གསུམ་གི་འཛོག་
 བྱེད་དུ་བྲ་སྟེ། མཆོན་གཞི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གཏན་ཆིག་གི་རབ་དབྱེད་རྒྱས་བཤད་བསྟན་པ་དང་སྤྱི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྟོགས་ཆོས་མཐུན་རྟོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་
 གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་
 རྣམ་པ་གཉིས་བྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོགས་ཆོས་ཅན་གི་གཏན་ཆིགས་
 དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། མཐུན་རྟོགས་མི་མཐུན་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྲལ་བྱེད་དུ་ཡོད་
 པ། མཐུན་རྟོགས་ལ་བྲལ་བྱེད་དུ་འབྲུག་ཅིང་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་གཏན་མེད་པ།

མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་
 པ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་ཅིང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ།
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏན་མེད་པ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 གཏན་མེད་ཅིང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཅིང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ། མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཅིང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པ། མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
 གྱི་གཏན་ཆོག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དགའི་མཆོན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ།
 སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་
 བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ནམ་
 མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། སུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཅོལ་བ་ལས་བྱུང་
 སྟེ། མི་ཉག་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་སྟོག་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་
 དང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་
 བ་ལྟ་བུ་བཞི་པ་དང་། སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་
 བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་དང་། སུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། ཅོལ་བྱུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་སྟོག་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དྲུག་པ་དང་། སྐྱ་
 ཆོས་ཅན། ཅོལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཉག་པའི་ཕྱིར། སྟོག་ནམ་མཁའ་བྱམ་པ་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདུན་པ་དང་། སུང་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། ཅོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་

སྤྱིར། བྱམ་པ་སློག་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤྱོད་ཆོས་ཅན།
 ཏྲག་སྟེ། དེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྣམ་མཁའ་རྩལ་ཕྱན་ལས་བྱམ་པ་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགྲུ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ཆིག་ས་དང་། སྤྱོད་ཆོས་
 དང་། དཔེ་གསུམ་གཏན་ཆིག་ས་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་ཏེ། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་
 མི་ཏྲག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་ཚྱལ་ལས་བྱུང་། །མི་ཏྲག་ཚྱལ་བྱུང་དེག་མིན་
 པ། །ཞེས་པས་གཏན་ཆིག་ས་དང་། ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་ཚྱལ་བྱུང་དང་། །བར་དུ་
 ཏྲག་པ་གསུམ་དག་དང་། །ཚྱལ་བྱུང་མིན་དང་མི་ཏྲག་ཏྲག་ །ཅེས་པས་སྤྱོད་ཆོས་
 དང་། གཏན་ཆིག་ས་འཁོར་ལོ་རྣམ་དགྲུ་ཡི། །དཔེ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་
 མཁའ་བྱམ་དང་བྱམ་མཁའ་དང་། །བྱམ་པ་སློག་དང་རྣམ་མཁའ་བཞིན། །མཁའ་
 དང་བྱམ་པ་མཁའ་བྱམ་དང་། །མཁའ་དང་བྱམ་པ་སློག་བཞིན་དང་། །སློག་དང་
 རྣམ་མཁའ་བྱམ་པ་བཞིན། །བྱམ་དང་སློག་དང་མཁའ་བཞིན་དང་། །རྣམ་མཁའ་
 རྩལ་ཕྱན་ལས་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པས་དཔེ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། དེ་རྣམས་རེབ་མིག་
 དགྲུའི་ནང་དུ་འགོད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་
 པ། །འོག་ས་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་ཆིག་ས་ཏེ། །སྟེང་འོག་གཉིས་ན་ཡང་དག་
 དང་། །དབྱུས་ན་སྤུན་མོང་མིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་སྤྱིར། རྣམ་
 མཁའ་སོགས་ཉེར་བཞི་སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིག་ས་དགྲུའི་དཔེར་འགོད་
 ཚུལ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་བྱམ་པ་གཉིས་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་ཏྲག་པར་སྤྱོད་པའི་མ་སྤུན་
 སྟོགས་དང་། །སྤྱོད་ཏྲག་པར་སྤྱོད་པའི་འགལ་བ་མི་མ་སྤུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱམ་

བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་དེ་དེ་སྐྱབ་
 གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐུན་དཔེ་དང་། རྣམ་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་
 གི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་པ་གཉིས། དེ་
 གཉིས་གི་མཐུན་དཔེར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཉག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན། རྣམ་པ་མི་ཉག་པ་དང་གཞལ་བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 པ་སློག་རྣམ་མཁའ་གསུམ་མི་ཉག་པ་དང་སྐྱ་ཚོལ་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཁྲབ་བྱེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དཔེར་གསུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པའི་དཔེ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དེ་སྐྱབ་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་
 པའི་དཔེ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་
 གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་མི་ཉག་པ་དང་།
 ཚོལ་བྱང་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློག་དང་རྣམ་མཁའ་གཉིས། མི་ཉག་པ་
 དང་སྐྱ་ཚོལ་བྱང་དུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དཔེ་
 ཡིན་ཏེ། སློག་ཚོལ་བྱང་མ་ཡིན་ན། མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་དཔེ་དང་།
 རྣམ་མཁའ་དེ་ཚོལ་བྱང་མ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་། རྩལ་ཐོག། ལས། རྣམ་པ་བཞི་པོ། དེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱ་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་

སའི་དབེར་གསུངས་སའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་དང་། རྩལ་ཤན། གྲེ་བྲག་
 སའི་དོར་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་སའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་སའི་དབེ་ཡིན། ལས་དང་། བུམ་པ་གྲེ་བྲག་སའི་དོར་རེག་བྱ་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་སྐྱེ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་སའི་དབེ་
 ཡིན་སའི་བྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དེ་གྲེ་བྲག་སའི་དོར་རེག་བྱ་
 ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སའི་དབེ་དང་། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཤན་དེ་གྲེ་བྲག་སའི་དོར་
 ཏྲག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སའི་དབེ་ཡིན་སའི་བྱིར། ཅ་ཏྲགས་གཉིས་
 པ་བྱབ་སྟེ། ལས་དེ། གྲེ་བྲག་སའི་དོར་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ན། རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པས་
 མ་ཁྲབ་སའི་དབེ་ཡིན། བུམ་པ་དེ་གྲེ་བྲག་སའི་དོར་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ན། རེག་བྱ་
 ཅན་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སའི་དབེ་ཡིན་སའི་བྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དབེར་འགོ་
 རྒྱུ་ལ་ཡང་། ཇི་སྐད་བཞད་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་འགོས་སྐྱར་ནས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཁ་ཅིག །གཞལ་བྱ། སྐྱེ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་
 རྩལ་ཏྲག་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྐྱེ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད།
 རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་སའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་སའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་སྐྱེ་སོར་བཞག་ཏུ་བྱེད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏྲག་པ་མ་ཡིན་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ། ཏྲག་པ་མ་
 ཡིན་ན་མཉན་བྱ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་སའི་བྱིར་དང་། ཏྲག་བྱ་ཅན་མ་
 ཡིན་དགོས་སའི་བྱིར། འོ་ན། སྐྱེ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་སའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་པ་དང་། སྐྱ་
 ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། མཉན་བྱ་སྐྱ་
 ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
 ཆོག་པ་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རི་བོང་རྩ་མེད་
 པ་དེ་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་བྱེད་
 དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོ་གྲོས་
 དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཉན་བྱ་སྐྱ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་
 གང་ཟག་གིས་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་ལ་དགོངས་
 བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་
 གང་ཞིག །དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག །དེ་དེ་སྐྱབ་
 གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཏྱག་པ་
 ཡིན་ན་སྐྱོ་གྲོས་དང་མི་ལྡན་པས་མ་བྱུང། ཏྱག་པ་ཡིན་ན་སྐྱོ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་
 གང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱོ་གྲོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་ཏྱགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མི་ཏྱག་པ་ཡིན་ན། སྐྱོ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་གང་མ་
 བྱུང། མི་ཏྱག་པ་ཡིན་ན་སྐྱོ་གྲོས་དང་མི་ལྡན་པས་གང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན།

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཅན་གི་གཏན་ཆོག་ས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་སྐབ་གི་མཐུན་
 ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པ་གཉིས་གི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་
 བོ། །ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་དེ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་མི་རྟག་པར་སྐབ་པའི་
 མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གི་གཏན་ཆོག་ས་ཇི་ལྟར་
 པ་གང་ཞིག །དེ་སྐབ་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབ་གི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །དེ་
 སྐབ་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གི་གཏན་ཆོག་ས་ཇི་ལྟར་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་དེར་ཐལ། དེ་
 དེ་སྐབ་གི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྐབ་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་
 སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབ་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབ་གི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དུ་བ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དེ་སྐབ་
 གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དུ་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཡོད་པས་
 ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དུ་བ་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐབ་པའི་

མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་
 ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་
 ཡིན་ཏེ། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་མེད་པས་ཀྱང་
 མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱ་ནི་འཁྲལ་བ་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་མེད་མགར་ཁང་གི་སོལ་བ་དམར་འབར་བས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཏྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྐབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་
 གང་ཞིག །གཞི་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་
 སྐབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་
 འབྲུག་པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་ཏྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་
 སྐབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་ཞིག །གཞི་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་
 ཁྲབ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ།
 ཁྱོད་དེ་སྐབ་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་ཏྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་
 ཉིད། མཆན་གཞི་སྤར་བཤད་པ་ལ་དབག་སྟེ་ཤེས་སོ།།

རབ་དབྱེ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་
 དངོས་དང་། སྒྲིས་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་
 བཞིན་འབྲས་སུ་གྱུབ་དོན་དུ། །གཏན་ཆིགས་གཉིས་དང་བསྐྱོག་པ་གཉིས། །ཚོད་

ཕྱིར་ཁྱད་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། །ལྷག་མ་ལྟོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ཚད་མ་མདོར། ཕྱོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱ་ཚེས་ཅན།
 མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཏུང་སྐྱ་ཚེས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། ཚྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། སྐྱ་ཚེས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། བྱས་
 པའི་ཕྱིར། ཏུང་སྐྱ་ཚེས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། ཚྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཏྲགས་
 གཉིས་དབེར་སྟོས་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
 གཞི་ལ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་གྲངས་
 དེས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚེས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚེས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་
 ཆིགས་གཉིས་དབེར་སྟོས་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཏྲགས་ཡང་དག་ཏུ་
 མཚོན་པའི་ཚུལ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་དེས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚེས་ཅན། ཚྱུང་བྱེད་ཏེ། མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚེས་ཅན།
 ཚྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཚེས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། དེག་བྱ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཆིགས་གསུམ་དབེར་སྟོས་པ་ཚེས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 མཐའ་དག་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་ཡང་། ལྟར་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བྱ་དག་ནི། རང་གི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་
 སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཆིགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལྗོག་

བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། འོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་
 ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་དང་། ཅོལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབ་
 བར་བྱ་བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཞན་གཉིས་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷོག་པ་ཅན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ནི་གོ་བར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགག་པར་འདོད་པས། འོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གཉིས་
 བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
 སྐྱབ་པའི་འོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་ཅོལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་མཐུན་པའི་འོགས་ནི་སྤྱོག་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་རྟོགས་
 བར་མི་འདོད་པ། འོ་ན། འདིར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེག་བྱ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དང་དེ་མཐུན་པའི་འོགས་ནམ་མཁའ་
 ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། མི་མཐུན་པའི་འོགས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་
 མེད་པ་ཉིད། ཅི་སྟེ་འདི་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་འོགས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་ཅོལ་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་

རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་། མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་ནས་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ན་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷོག་པ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷོག་པར་ངེས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོས་ཏེ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་སྟོས་པའི་དགོས་པ། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་ལས་སྟོས་པའི་དགོས་པ། དགག་རྟགས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཚེ་ལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ། བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ། ཚེ་ལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པས་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་མཚན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་ནི། །གོ་བྱ་ལ་ཁྲབ་ཡོད་མིན་ཏེ། །རྒྱ་ནི་འཁྲལ་བ་སྤིང་བྱིར་རོ། །དེ་བྱིར་འབྲས་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག ཅས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐབས་ཀྱི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཁྲབ་སྟེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེད་ཡོད་པར་

སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དུ་བ་ལ་འབྲུལ་
 པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཚེ་ལ་བྱུང་དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེས་འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོགས་མཆོན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་མཆོན་ཅུས་ཏེ། ཚེ་ལ་བྱུང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པས་
 དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ། དེ་བྱུབ་པའི་¹དུང་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ། རང་རྒྱ་སྐྱ་
 མི་རྟག་པའི་འབྲས་བྱར་བྱུབ། དེ་བྱུབ་པས་དུང་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 རང་རྒྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། སྐྱ་འདྲིན་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་
 འབྲས་བྱའི་གཏན་ཆོགས་འབད་མེད་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་འདི་འབྲ་རེས་
 འགའ་བའི། འབྲས་བྱར་བྱུབ་པས་དེ་རྟགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། བྱུབ་ཀྱང་ཐ་དད་བྱས་པ་
 བོ། །འབྲས་དང་ལྟན་ཅིག་བསྟན་པ་ན། ཐམས་ཅད་དེ་འབྲར་ཤེས་མི་འགྱུར། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་མ་ཁྲབ་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེས་འདྲིར་འབྲས་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི། རང་བཞིན་
 ཕྱོགས་གཅིག་རྟོན་པའང་བཤད། ཅེས་འབྲུང་བ་ལས། ཚེ་ལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་
 ཀྱིས་²དཔེར་སྟོས་པ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་འབྲས་རྟགས་

1 པས་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

2 ཀྱི་ ཡིན་ནམ་བརྟག་འཆོལ།

སུ་མ་ཟད་མ་སྐྱོན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་སྒྲོས་པའི་དགོས་
བ་ཡོད་དེ། ལྷོག་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགག་རྟགས་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྒྱ་
དང་ངོ་པོ་ལྷོག་ཉིད་ཀྱིས། །དོན་ལྷོག་པར་ནི་བརྟེན་པ་ལས། །མི་དམིགས་དཔེ་
ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགག་
རྟགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བྱུང་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་གསུམ་
དུ་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་ལྷོག་འབྲེལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་རྟགས་
ཀྱིས་¹དཔེར་སྒྲོས་པས་མཆོན་ལུས། གཉིས་པ་ལྷོག་འབྲེལ་བདག་གཅིག་ལ་བརྟེན་
པས། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྟེན་ཀྱིས་མཆོན་ལུས། གསུམ་པ་ཡང་རང་
བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་རང་
མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཏན་
ཆིགས་གསུམ་ཀ་མེད་དགག་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ།
འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ། །ཁས་སྒྲངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །སྐྱབ་
བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱ་

1 ཀྱིས་ ཡིག་ལྷག་ཡིན་ནམ་དབྱེད་དོ།

ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་གཉིས་མེད་དགག་དངོས་སུ་སྦྱབ་བྱེད་
 ཡིན་ཀྱང་། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱབ་པ་དངོས་དང་། མ་ཡིན་
 དགག་བྱགས་ལ་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས། རང་
 བཞིན་ཏྱགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་བྱབ་སྟེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་སྦྱབ་པས་ན། །འདི་ནི་རང་
 བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། །གཏན་ཆིགས་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས། །ཐ་དད་པར་ནི་
 དཔེར་མ་བསྟན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏྱགས་ཆོས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་འདུ་ཞིང་།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། རང་བཞིན་ཏྱགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས། རང་བཞིན་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མ་སྒོས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་
 དེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏྱགས་ལས་བསྦྱབ་བྱ་སྦྱབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཏྱགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་
 བྱ་ལས། །མ་དམིགས་སོ་ཞེས་ཉོག་ཅན་གྱི། །སྒོ་ནི་སྟེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལས། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་པར་
 སྦྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་
 དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི། རང་རིག་གིས་
 སྒྱུང་བ་ལས། ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་ལ། ས་ཕྱོགས་འདིར་བྱམ་པ་འདི་ནི་མ་
 དམིགས་སྟམ་པའི་སྒོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ཕྱིར་ཕྱིར།

བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་མཆད་པ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞུང་དོན་རྟོགས་པ་
དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། ལེའུའི་མཆན་དོན་བཤད་པ་དང་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སློ་ཡི་རྒྱས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་ཐབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་མཁས་ལྟ་བ་དན་
པའི་ཆང་ཆིང་བསྟེན། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སློ་མིག་རྣམ་དག་མཁས་པའི་
བད་མོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སྤྲིས་པ།
ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆོགས་ཆུ་ཁུར་གྱིས་སྟེ་ཞིང་། །སྤྲིབ་དང་སུན་འབྲེན་སྟོག་གིས་
རབ་འབྱུང་པའི། །གཞན་དོན་ལེའུའི་ཚུ་འཛིན་སྟུག་པོ་ལས། །གཞན་དོན་འཕྲིན་
ལས་ཆར་རྒྱན་ཅི་ཡང་འབབ། །རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་
དཀའ་འབྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ལེའུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་པའོ།

མཆོག་གི་དོན་བཤད་པ།

བཞི་པ་མཆོག་གི་དོན་ཡོད་དེ། ཚུམ་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་
 པའ་གང་གིས་བསྐྱར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགན་རྒྱ་མེད་
 པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡོད་དེ། དང་པོར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་རྩ་ཉི་ལྷེ་འཁོར་ཉི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་དགེ་སློང་དགེ་བའི་སློ་བོས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་། ཕྱིས་ཁ་ཆེ་བའི་བརྗེ་ཏ་སྐལ་ལྷན་
 རྒྱལ་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དགེ་སློང་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་
 དང་། སྤར་ཡང་ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་ལྷ་ཀྱི་ལྷེ་རྩ་ཏ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཀུན་དགའ་
 རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་བསྐྱར་ཅིང་ཁུས་ཉི་གཏན་ལ་པབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་སྤྲུམ་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཚུ་མཆོ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །ཆོག་
 དོན་བང་རིམ་བཞི་ཡིས་རྣམ་བཤད་པའི། །ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་ལྷན་པོ་ནི། །སྤེ་
 བདུན་གསེར་རིའི་འབྲེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། །གང་དག་གསལ་བའི་འགྲེལ་བ་
 སྐར་ཆོག་གསུམ། །འཕགས་ལུལ་རྣམ་བཞིའི་ཁྱོན་ཀུན་གང་བ་ལས། །ལྷ་ལྷ་ག་
 ཆོས་མཆོག་ཤེར་འབྲུང་གིས་མཛད་པའི། །རྣམ་འགྲེལ་ཉི་ལྷའི་འོད་བཞིན་ཅི་ཡང་
 གསལ། །འགན་རྒྱ་མེད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་མཆོག་རྣམས། །བོད་ཁམས་འགོ་
 འདིའི་མིག་ཏུ་སྤྲེར་མཛད་པ། །ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཅེས། །སྣོན་
 པར་གྲགས་པའི་སྤོན་ལས་རྣམ་པར་དཀར། །ཕྱིས་ནས་དུས་གསུམ་མཁའ་བ་
 ཚོང་ཁ་པས། །འཇམ་དཔལ་གསུང་བཞིན་ལེགས་པར་བཤམ་བ་ཡིས། །ཤིང་རྩའི་

སྒོལ་འཛིན་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་ཀྱི་ཇེས། །དོ་མཚར་རྣམ་བཤད་བཞེ་དང་བསྐྱུས་དོན་
 མཛད། །རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པའི་ལང་ཚོ་དར་མ་ལ། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་
 རྒྱན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིས། །མཁས་པའི་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །དཀའ་འགྲེལ་
 མཛེས་མ་འདི་ཡང་སྒྲ་མའི་བྲིན། །མང་ཐོས་བག་ཆགས་རིང་ནས་གོམས་པའི་
 མཐུས། །མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཛེས་མའི་རྣམ་འགྲུར་གྱིས། །བདག་ཡིད་
 རང་དབང་འཕྲོག་པའི་སྐྱལ་བཟང་དང་། །དེང་ནས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་
 རོལ། །ཡོངས་འཛིན་དམ་བས་གཅེས་བར་མ་བསྐྱེད་པའི་དང་། །གསུང་རབ་དོན་ལ་
 དཔྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པར། །མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཐོང་ན་སྤག་དོག་པ། །དེ་
 ལ་དཀའ་འགྲེལ་མཛེས་མ་འདི་ཅི་བྱ། །ལས་ཀྱི་བྱེད་པོས་རྣམ་བཤད་ལྷག་བྱིན་
 ཞིག །མཁས་པའི་མདུན་སར་རིགས་པའི་གཞུང་ལ་སྤྱེད་པ། །ཤིན་ཏུ་མཛད་ས་
 པའི་སྒོ་ཡིས་སྤྱར་བའི་བྱིར། །མཁས་སྒྲོམ་དག་གིས་ཁུར་བར་འོས་པ་མིན། །འོན་
 །ཀྱང་གཉིང་ཟབ་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །བྱིས་པའི་སྒོ་གྲོས་རྒྱུ་གིས་བཀལ་བ་
 ལ། །དགོངས་དོན་ཞོར་བུ་ལེན་པ་སྤྲ་མིན་པས། །ཉིས་གང་དེད་དཔོན་མཁས་པའི་
 ཚོགས་ལ་བཤགས། །བསྟན་བཅོས་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས། །རྣམ་དཀར་
 དག་ཚོགས་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཉི་ལྔའི་འོད་ཆེན་
 པོ། །སྤྱི་རྒྱུ་སྤྱིང་བཞེད་དཔལ་ཏུ་གསལ་གྱུར་ཅིག །བདག་གྱུང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ། །མཁས་པའི་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། །ཉིན་མཚན་
 འཁོར་ལུག་སྒྲོ་བའི་བཙོན་འགུས་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་མ་ལུས་འཛིན་གྱུར་

ཅིག ། ཅེས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགའ་འགྲེལ་དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་གཞུང་
 བཤད་ཞིབ་ཏུ་ཐོས་པའི་སྟོས་ལ་གཞི་བྱས། མདོ་དང་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱེལ་དང་། ས་བཅད་ཆེན་མོ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ཤིང་། ཀྱན་མཐུན་
 སྟོ་གོས་རིན་ཆེན་སེའླེ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་གཞུང་བཏུས་འགྲེལ་པའི་བཤད་བཡི་གེར་
 བཀོད་བ་དང་། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྟོ་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིགས་པའི་ས་བཅད་
 གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་བསྟུས་ནས། མདོ་སྤྲལས་རབ་འབྱམས་བ་བསོད་
 བསམ་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྟེས། ཐུབ་པའི་བསྟན་བཡི་ཉིས་
 སྟོང་ལྷུས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ལ་ཉེ་བ། རྒྱལ་བ་ཞེས་བཤིང་པོ་རྟའི་ལོ་ལ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་
 དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་རིག་བྱེད་བ་རྩ་བ་རྒྱལ་
 མཆོན་ནོ། ། འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཡི་ཐོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་ཅིག ། །

གཤམ་དུ་ལུང་འདེན་རྣམས་བོད་ནས་སྤར་དུ་བསྐྱར་བའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་
 ལྟེ་གནས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་དཔེ་སྤྱར་ཁང་གིས་དཔེ་བསྐྱར་བགྲིས་པའི་
 བསྟན་འགྲུར་དེ་བཀའ་བླུགས་ལྟར་བཀོད་ཡོད།

བསྐྱར་མཆན།

ལུང་འདེན་ཁག

ཤོག་གངས་ ༥༩ མཆན་ 1 དེ་ལྟར་མཆན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ནས་སྟོད་
 ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་

མཆན་ 2 ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་གི་
 ཕྱིར་དབང་བོའི་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་སྤྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཐད་པ་གཞན་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་རམ། མདོ་མཛད་པའི་གོ་རིམས་རྗེས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། (བསྟན་འགྲུར་
 ཆད་མ་རྩེ་ དེ་བ་ ༡༠༧ ཤོག་གངས་ ༥༣༩)

ཤོག་གངས་ ༡༣༩ མཆན་ 1 རགས་པར་སྤང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤུལ་བ་ཡང་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། (བསྟན་འགྲུར་ ཆད་མ་རྩེ་ དེ་བ་ ༡༠༧)

ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣༩ སྐད་ངེས་ལྷན་ལའི་འབྲེང་བ་ ༣༠ན ལས་ འབྲེང་བ་འབྲང་
ལྷན་ལས། རགས་བར་སྐད་བ་ཡང་ནམ་བར་རྟོག་བས་སྐྱལ་བར་རིགས་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
གསལ་བར་སྐད་བའི་བྱིར། ཞེས་འབྲུང་བས། མ་འབྲུལ་ཞེས་བ་མ་དག་བ་ཡིན་ལས་
ཆེ་སྟམ་བས་བརྟག་གོ།

ཤོག་གྲངས་ ༣༤༩ མཆན་ 1 ཁྱབ་ཆེས་བ་ལས་གཞོད་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ན་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ། གང་ཞིག་མངོན་བར་བཞེད་ཅེ་ན། བཤད་བ་ ..
..... སྟོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་དོ། །འདིར་ཡང་འདོད་བ་དང་
རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲ་དག་གི་དོན་འཛོལ་བའི་བྱིར་འདི་ཉིད་འདོད་བ་ཡིན་གྱི།
..... དོན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དག་བཞེན་ནི་དགོས་བར་མི་བྱའོ། (བསྟན་འགྱུར་
ཆད་མ་ཆེ་ དེབ་༡༠༥ ཤོག་གྲངས་ ༤༥)

ཤོག་གྲངས་ ༣༥༦ མཆན་ 1 འདོད་བའི་སྐྱད་ཀྱི་བྱེད་ས་ལ་ཨི་བྱུ་ལ་ནིའི་རྒྱུན་
ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བར་འགྱུར་བ་སྟོགས་ཉིད་ཡིན་བ་འགོག་བར་བྱེད་བའི་རྒྱ་
མཆན་མ་ཡིན་ནོ། (བསྟན་འགྱུར་ ཆད་མ་ཆེ་ དེབ་༡༠༥ ཤོག་གྲངས་ ༤༦)

ཤོག་གྲངས་ ༣༥༩ མཆན་ 1 དེ་ཡང་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་སུ་
དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་བས་མ་བསལ་བའོ། །ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་
བར་བསྐྱབ་བར་འདོད་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་མངོན་སུམ་
དང་། རྗེས་སུ་དཔག་བ་དང་ལུང་དང་། གྲགས་བའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་བསལ་བའོ་
དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་བ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་བ་ཡིན་ལ། (བསྟན་འགྱུར་ ཆད་མ་ཆེ་
དེབ་༤༦ ཤོག་གྲངས་ ༣༡༦)

བེ་སྤྲོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་འགལ་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་.....དཔེར་ན་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ལྷོག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་
 བསྐྱབ་ཏེ། སྤྲོ་མི་བརྩམ་མ་.....ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིའི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི། སྤོག་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། རྟགས་པར་འགྱུར་ན་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་པ་དག་གིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ལྷོག་པ་.....རྟག་པར་མི་འདོད་ན། འོ་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ།
 ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།.....ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་.....
 དཔེར་ན། སྤྲོ་མི་བརྩམ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་.....དེ་ལྟར་ན། རྟགས་པར་འགྱུར་ན་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།། (བསྐྱབ་འགྱུར་
 ཆད་མ་ཆེ་ དེབ་༥༥ རྟོག་གངས་ ༥༥)

བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆེའི་བྲང་བ།

བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆེའི་བྲང་བ།

༡༡། །བསྟན་ཅིས་རི་བཞིན་མཁུན་པ་ཡི། །བསྟན་འཛིན་ནམས་ལ་གྲུས་བཏུང་
 དེ། །བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུན་ཆད་སོགས། །བསྟན་ལ་པན་སྤྱིར་བཤད་པར་
 གྲ། དེ་ལ་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ། །སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལུང་ཕྲན་ཆེགས་དང་སྟོང་ལྔ་
 བརྒ། །སྟོང་རྗེ་པད་དཀར། ཉིས་སྟོང་རྒྱ་བའི་སྟོང་པོའི་མདོ་རྩོད་གཙོད་འགྲེལ་བ། ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། །ལྔ་སྟོང་དུས་
 འཁོར་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་འབྱུང་སྤྲིག་གསུམ་མཐུན། །གནས་པར་གསུངས་པ་ལས། །དང་པོ་བཞི་
 བེ་བྲང་དོན་ཏེ། །དགོངས་གཞི་དང་ནི་དགོས་པ་དང་། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་
 སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡི་དང་པོ་དགོངས་གཞི་ནི། །སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་ལ་
 དགོངས། །དགོས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། །གདུལ་བྱ་སྟོབ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་
 པོ་མེད་སྟམ་ནས་སོ་སྟེང་སྤྱིར་ཡིན། །དངོས་གྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། །ལྔ་མོ་བེ་
 མེད་ལུང་བསྟན་པའི། །མདོ་སྤྲེའི་གསུང་མུ་དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་
 ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་གིས་ལེགས་པར་བྲུབ། །ལྔ་སྟོང་གནས་
 པར་གསུངས་པ་ནི། །ཆད་མ་དང་བཅས་ངེས་དོན་ཡིན། །དེ་ལ་བྱེད་བྱེད་བགོས་

བ་ལས། །ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་ནི་བརྩུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ལྷ་ཕྱག་དང་པོ་གསུམ། །རིམ་བ་
 བཞིན་དག་བཅོམ་དང་ནི་སྤྱིར་མི་འོང་། །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ། །འབྲས་བུའི་
 དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད། །དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་ནི། །རིམ་བ་བཞིན་ལྷག་
 མཐོང་དང་ནི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་ལེ་ལུ་སྟེ། །སྤྱིར་པའི་དུས་གསུམ་
 དག་ཏུ་བཤད། །དེ་ནས་ལྷ་ཕྱག་གསུམ་པོ་ནི། །རིམ་བ་བཞིན་མངོན་བ་དང་ནི་མདོ་སྟེ་
 དང་། །འདུལ་བ་ཡི་ནི་ལེ་ལུ་སྟེ། །ལུང་གི་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད། །ལྷ་ཕྱག་བརྩ་
 བ་དག་ལ་ནི། །ལྷ་སྟོང་རྣལ་མ་མི་འབྱུང་བས། །དུར་སྟུག་གི་ཆོས་མི་འགོ་བས་རྟགས་ཅམ་
 འཛིན་པའི་ལེ་ལུ་དང་། །ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བྱར་བཤད། །སྟན་ཐའི་མདོར་འཆད་ཚུལ་གཞན་ལྷ་
 ཡོད། །དེ་ལྟར་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ། །ལྷ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་པ་ལ། །ཁ་ཆེ་བཤ་
 ཆེན་བཞེད་ཤིང་བྱ་ལ་ཁོ་བྱ་དང་། །མེ་ཡོས་ལ་སོལ་ཐང་དང་། །ལྷགས་རྟལ་ས་སྤྱར་ཅིས་བ་ཡིས། །བཅོམ་ལྷན་
 བྱབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད། །མེ་མོ་བྱ་ལ་སྤྱོད་བསྟམས་ནས། །མེ་མོ་སྤྱལ་གྱི་སྟོན་དུས་
 གྱི། །སྟོན་བྱག་ཆེན་བའི་ཆོས་བརྒྱད་འདས། །ཕན་ཆེགས་འབྲེལ་བར་བཤད། །དེ་ནས་ལོ་ནི་ཉིས་
 སྟོང་དང་། །བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་འདས་པ་ཡིན། །འདི་ལ་འདས་ལོ་ཅུང་བའི་སྟོན། །ཡོད་
 ཅས་ས་སྤྱོད་པཤ་ཆེན་གསུང་། །ཆེ་བྱགས་མགོན་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ལོ་བྱག་བརྒྱ། །ཆེ་བས་
 ལོ་སྤྱོད་བརྒྱའམ་བཞི་བརྒྱ་བཞུགས་པ་སོགས་ཅིས་ན་གསལ་ལོ་གྱི། །དངོས་སྟོན་བཞེད་པའི་བྱོགས་ལ་
 ནི། །འདས་ལོ་ཤིན་ཏུ་ཅུང་བ་ཞིག །ཐོན་པར་སྤྱང་བས་སྟོན་མེད་སྟུམ། །རྫོང་པོ་རྫོང་
 ཡི་བསམ་ཡས་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་ཅིས་ཤིང་དེའི་རྫོང་སྤྱོད་འབྲངས་ནས་མཆིམས་ཀྱིས་སྤྱང་ཐང་དུ་ཅིས་བ་སྟེ་རྫོང་པོ་ལྷགས་རྟལ་
 འབྲངས་པའི་བྱགས་སོ། །བཞེད་པ་ཡིས། །བྱབ་པ་ཤིང་པོ་བྱི་བ་ལ། །ཡུལ་གྱི་ལྷམ་སྤྱོད་ཞུགས་

བས་ནི། །ཤིང་པོ་སྤེའུའི་སྟོན་དུས་ཀྱི། །སྟོན་དུག་ཆེ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་འདས། །དེ་
 བས་ལོ་ནི་སྤུམ་སྟོང་དང་། །དུག་བརྒྱ་དུག་བཅུ་ཅ་དུག་འདས། །རྒྱ་ནག་ལྷགས་ཀྱི་
 བསྟན་ཅིས་ལ། །ཤིང་པོ་སྟག་ལ་སྤྱོད་བཏུམས་ནས། །ཤིང་པོ་བྱི་ལ་སྟོན་ནས་དབྱིད་མུང་ན་
 འདས། །དེ་བས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །སྤུམ་བརྒྱ་ལ་བཅུ་ཅ་དུག་འདས། །སྤྲུང་ཡང་
 སེ་ཆེན་རྒྱལ་ཅན་དན་རྩོམ་ལོ་རྒྱུས་གཞིར་བཞག་ནས། །པོའི་དུས། །ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་དགུང་ལོ་
 ཉེར་དགུ་བཞེས་པའི་རྒྱ་མག་ལ་པོ་བྲང་དུ་ཅིས་ལ་མེ་སྤང་ལ་རྒྱ་མིག་ཆོས་འཁོར་དུས་ཅིས་པ་དང་ནི་ཅིས་གཞི་མེ་འདྲའོ། །པས་
 ཅིས་པ་ན། །ལྷགས་པོ་རྟ་ལ་སྤྱོད་བཏུམས་ནས། །ལྷགས་པོ་རྟ་ལ་སྤྱོད་བཏུམས་
 བས། །ལྷགས་པོ་སྟག་ལ་སྤྲུང་ན་འདས་སྟོན་ནས་དབྱིད། །དེ་བས་ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་དང་། །ཉིས་
 བརྒྱ་བརྒྱད་བཅུ་ཐམ་པ་འདས། །རྒྱལ་པོ་ལྷགས་སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྤུམ་བཅུ་ཅ་བདུན་
 བ་རྒྱལ་པོ་དག་འབྱེད་བྲུང་བ་ཅིས་པ་སོགས་སོ་ཀྱི་བསྟན་ཅིས་ལ། །ས་པོ་འབྲུག་ལ་སྤྱོད་བཏུམས་
 བས། །ས་པོ་བྱི་བའི་དབྱིད་དུས་འདས། །དབྱིད་ཆེ་བ་རྒྱུར་སྤང་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་ལ་ཞེས་
 མདོ་སྤེ་སྤང་འདས་ལས་བཞད། །དེ་བས་ལོ་ནི་སྤུམ་སྟོང་དང་། །དུག་བརྒྱ་དུག་བཅུ་ཅ་གསུམ་
 འདས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་པཎ་དང་། །མེ་བྱི་ལ་རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་གཤེགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དུས།
 ལུ་སྟོན་ཁ་ཆེའི་བཞེད་པ་ནི། །རྒྱལ་པོ་ལྷགས་དང་རྒྱ་མེ་ཆོས་འབྲུང་ཆེན་མོར་ཅིས། །འདི་ལྟར་ན་
 གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་བོད་ཡིན་ནོ། །ཆ་འབྲས་སྟེ། །འདས་ལོ་མང་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྲང་། །ཕྱིས་
 ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱན་སྤོན་དཔལ་བས་མེ་བྱ་ལ་ཅིས། །འདི་ལྟར་ན་གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་ནག་ཡིན་ནོ། །མང་པོ་
 ཞིག །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞིར་བཞག་སྟེ། །མེ་པོ་རྟ་ལ་སྤྱོད་བཏུམས་ནས། །མེ་པོ་
 སྟག་གི་ལོ་ལ་འདས། །དེ་བས་དེང་སངས་སྤང་བར། །ལོ་གངས་ཉིས་སྟོང་སྤུམ་

བརྒྱ་དང་། །དྲུག་བརྒྱ་ཙ་བཞི་ཐལ་ཞེས་བྲ། །དེ་ལ་བྱི་མའི་ས་སྤང་སོགས། །ཕྱིན་ཆད་
 ཅི་བར་འདོད་ན། བསྐྱེས་པས་སྤྲད་ནས་གང་སོང་ཤེས། །སྤྲིག་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤྲང་བ་
 ལས། །སྟོན་པའི་འབྲུངས་ལོ་མི་གསལ་ཡང་། །མཁས་བྱུ་ཟེས་དགྲང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་དྲུག་ལ་ཅིས།
 དེ་ཡང་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་བྱི་ལོ་རྒྱ་བཟང་ལ་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་དེས། །ལོ་གཅིག་གསལ་གཉིས་སུ་བསྟན། དེ་ནས་ལྷ་དབང་
 ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དྲུག་དང་། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷན་དགུས་རིམ་པ་གཞིན་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་
 པ་སོགས་ཅིས་པ་ལས་སོ། །ཕྱིས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་ལྷགས་སྤྲེལ་ལ་འབྲུངས་ནས་བྲུག་ཅིག་པ་ལྷགས་འབྲུག་ལ་ཙ་
 རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲང་ལས་འདས་པར་ཡང་བཞེད། མེ་རྟ་ཡིན་པའི་བསྟན་ཅིས་དང་། །པལ་
 ཆེར་མ་སྟན་ཤས་ཆེ་བར་མཛོད། །དེ་ལ་བསམས་ནས་བདག་གིས་ནི། །ཆོས་འབྲུང་
 ཡིད་ཀྱི་མངོས་བརྒྱན་དུ། །འདི་ཡི་སྤྲང་ནས་ཅིས་པ་སྟེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དཔྱད་མཛོད་ཅིག །དེ་ལ་སྟབ་པ་སྤྱུ་འདས་ནས། །ལོ་གངས་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན།
 འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསལ་ལོ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྤྱབ་དང་། །སྤྲོང་ཕྱག་འདས་པའི་
 ཆོད་ཅམ་ན། །ཁ་ཅིག་དགྲ་བརྒྱ་ན་ཐོགས་མེད་ཕྱོན་ཟེར་ཡང་ཁུངས་མེད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 སྤྱུ་མཆེད་བྱོན། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་གསུམ་ལས། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་
 པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །འཇམ་གླིང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
 གསལ། །དེ་ནས་བྲང་ཕྱོགས་བོད་ཡུལ་འདིར། །མདོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྲང་ཕྱོགས་
 སུ་རྒྱས་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཞིང་། དེ་ཡང་རིམ་པས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་དར་བར་འགྲུར་རོ། །གཉའ་ཁྲི་བཅན་པོ་
 སོགས་ཉེར་དྲུག་འདས་པ་ན། །རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་ཉེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱུང་དང་པོར་བརྟེན་དེའི་སྤྲས་ཁྲི་གཉན་བརྒྱུང་བཅན་
 དེའི་སྤྲས་འབྲོག་གཉན་ཕྱེད་དེའི་སྤྲས་སྟག་རི་གཉན་གཟིགས། དེའི་སྤྲས་གནམ་རི་སྤྲང་བཅན་དེའི་སྤྲས་འདིལོ། །སངས་

རྒྱུ་བསྟན་པ་བྱོན་ཚུལ་ནི། །ཐུབ་པ་ཐུང་ན་འདས་པ་ནས། །ལོ་གངས་སྟོང་དང་
 བཞི་བརྒྱ་དང་། །ཞེ་དགུ་འདས་པའི་མེ་སྤང་ལ། །ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་
 འཁྲུངས། །བཅུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་ལ། །ཀྱ་
 བ་ར་སོགས་པ་ཤ་ཆེན་དང་། །མཁན་པོ་ཐོན་མིས་ཆོས་བསྐྱར་ནས། །སངས་རྒྱུ་
 བསྟན་པའི་དབྱ་བརྟེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལོ་གངས་རེ་དགུའི་བར། །རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཆོས་ཀྱིས་
 ལེགས་བསྐྱུངས་ནས། །གྲ་གཉིས་བཞེས་པའི་ས་བྱི་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་
 གར་ཐེམ། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་བཞི་འདས་ཤིང་། །སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐུ་མང་སྟོང་མང་བཅན་
 དེའི་སྐུ་གུང་སྟོང་གུང་བཅན། དེའི་སྐུ་རྗེ་སྟོན་ནས་འབྱུང་གི་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྐུ་མེས་ཨག་ཆོས། །ལོ་གངས་བརྒྱད་
 བཅུ་ལོན་པ་ཡི། །ས་པོ་རྟ་ཡི་ལོ་དུས་ལ། །ཆོས་རྒྱལ་དེའི་སྐུ་འདོན། །ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཅན་
 འཁྲུངས། །བཅུ་གསུམ་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་ལ། །མཁན་
 པོ་རྟོ་རྟོ་ས་ཏུ་དང་། །སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་སོགས། །པ་ཤ་བྱུབ་མང་པོ་སྐྱུ་
 བངས་ནས། །སངས་རྒྱུ་བསྟན་པའི་སྟོལ་ཆེན་བཏོད། །དེ་ལྟར་ལོ་གངས་ང་བདུན་
 བར། །རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཆོས་ཀྱིས་ལེགས་བསྐྱུངས་ནས། །རེ་དགུ་བཞེས་པའི་མེ་སྤྱག་
 ལ། །མཁན་སྟོད་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས། །དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་གཉིས་འདས་
 ཤིང་། །ཁྱི་སྟོང་ལྷེ་བཅན་ལ་སྐུ་བཞི་བྱུང་བའི་རྒྱུང་བ་སངས་ལེགས། དེ་ལ་སྐུ་ལྷ་བྱུང་བའི་རལ་བ་ཅན་རྒྱལ་སར་བཏོན་
 བ་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་དུ་གུས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་སྤང་། །ལོ་གངས་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཡི། །མེ་པོ་བྱི་ཡི་ལོ་དུས་
 ལ། །མངའ་བདག་རལ་བ་ཅན་ཉིད་འཁྲུངས། །བཅུ་གཉིས་ལོན་ཆེ་རྒྱལ་སར་
 བྱོན། །ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཡི་སྐུ་རིང་ལ། །མཁན་པོ་རྗེ་ན་མི་ཏུ་དང་། །ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་

བསྟན་བསྐྱར་ནས། །བསྟན་པ་དར་ཁིང་རྒྱས་པར་མཛད། །ལུས་ཅན་བསོད་ནམས་
 འབྲིབས་པ་དང་། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ནི་སྟོབས་ལྡན་པས། །སོ་དྲུག་བཞེས་པའི་
 ལྷགས་བྱ་ལ། །དེ་སྟོན་པ་མེ་འབྲུག་ཟེས། སྤྲིག་སྟོན་ནས་སྟག་ན་ཅན་དང་ཅོ་རོ་ཉ་ལོང་གཉིས་
 གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་བཀོང་། །སོ་བྲང་ཞམ་པར། རྒྱལ་པོ་འདས་པའི་ལོ་འདི་ལ། །བཙན་པོ་
 དར་མས་སྤིང་བཟུང་སྟེ། །དཔྱལ་བར་འཕེན་པའི་ལས་ངན་དང་སྟོན་ལམ་ལོག་པར་བཏབ་པའི་གདོན་ཆེན་གྱིས་
 བདས་པས། སོ་ཐར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། རྒྱགས་ལ་གདོན་ཆེན་གསོལ་བ་ལས། །སང་རྒྱས་
 བསྟན་པ་མང་ནས་བསྐྱབས། །དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །ལྟ་བཙས་འགྲོ་འདིས་གྲུས་མཆོད་ན། །རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་
 སྟོད་ཚུལ་མཆར། །ཚུལ་འདི་ཐུགས་གྱིས་མ་བཟོད་ནས། །ལྟ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོ་རྩེ་
 ཡིས། །སྤྲིང་རྩེས་ལྷགས་གྱི་མདའ་འཕངས་ཏེ། །སྤྲིག་ཅན་བཙན་པོ་ལྟ་སར་རྒྱལ་པོ་རྟོ་
 རིངས་གྱི་ཡི་གེ་སྟོག་ཏུས་བཀྲམ། །ནམ་སྤིན་ལྷེ་བའི་སྤྲ་བལྟས་གང་། །མཐོང་ཆོས་ཉིད་ལ་
 སྤིན་པ་འདི། །ལས་འབྲས་སྤྲ་བ་མེད་དོ་ཞེས། །འགྲོ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
 བཞིན། །བསྟན་པ་ཉི་མའི་འོད་ཆེན་པོ། །འཇུག་མོས་བསྐྱིབས་པའི་ཁོར་ཐོང་
 གིས། །དབྱལ་བར་ལྷགས་གཟེར་ཐེབ་པ་ཡི། །ནས་རྒྱལ་ཏོ་རེ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ། །འཛིག་ཉེན་འདི་
 ལྟོས་གྱི་འདུང་དབང་འཛིན་མ་མཁུན་པས་སོ། །ཉོ་ཆོང་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་ལྷགས། །རྒྱལ་པོ་སྤྲང་ཅིག་
 དེ་ཉིད་དུ། །དཔྱལ་བར་ལྟུང་བས་སྤྲིང་རྩེ་མོད། །ས་སྤྲིང་འཁོད་པའི་སྤྲིག་སྟོན་
 ལ། །ལྟ་མོ་དེ་དག་བོས་པ་ཉིད། །གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་སྟོན་སྟོད་ཚུལ་ནམས། །དཔལ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལ། །གྲུས་པ་འཕེལ་བ་འདི་ལྟ་ན། །བཤེས་གཉེན་དམ་པར་ལྟ་ཐེག་

བ་ཆེན་པོར་སྒྲོ་སྒྲོང་ན་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཡང་རུང་། །བསྟན་པ་འགྲིམས་པའི་ལོ་གངས་ལ། །ཀམ་
 ཀམ་པ་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཟེར། །བཙུང་རལ་དང་ནི་ལ་བ་ཁ་ཅིག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཅེས་
 སྟུ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་ལ་ལ་གོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འཆད། །གཞན་དག་དོན་གཉིས་འདས་
 བར་བཞེད། །བཤེས་གཉིན་སྟོན་པའི་བཞེད་བ་ཡིས། །དོན་བདུན་འདས་པ་ངེས་
 བའོ། །དེ་བ་སྟོན་པ་འདི་ཁོན་འཐད་པར་བྱེད་དོ། །ལྷགས་བྱ་ནས་ཅིས་པའི་དོན་བརྒྱད་པ་ས་སྟག་འདི་ས་སྟུ་མེ་སོགས་དབྱས་
 ལུ་བྱོན། དེ་ནས་རྩོ་བོ་ཚུ་ཉ་ལ་འབྲུངས་ནས་རེ་གཅིག་བ་ཚུ་ཉ་ལ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ལྷགས་སོ། །ལོ་གངས་རེ་ལྷ་
 བ། །བྱང་ཆུབ་འོད་གྱི་སྒྱུ་རིང་ལ། །རྩོ་བོ་བོད་དུ་སྒྱུན་བྱངས་ཏེ། །བཀའ་གདམས་བ་
 ཞེས་གྲགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་ཆེན་བཀའ་། །གཞན་ཡང་མར་བ་ཡབ་
 སྟེས་གྲིས་བསྐྱབ་རྒྱུད་གྱི་བསྟན་པ་དང་། མར་བ་མི་ལ་དང་། རྩོག་ལོ་རྩྭ་བ་དཔོན་སྟོབ་གྲིས་མདོ་ཕྱོགས་
 གྱི་བསྟན་པ་དང་། ལོ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྟེས་དང་། ས་སྒྱུ་བ་གོང་མ་གསུམ་གྲིས་གསང་སྟགས་གྱི་བསྟན་
 པ་དང་། ས་ཆེན་ཁུ་དཔོན་ལ་སོགས་པ། །བསྟན་པ་གསལ་མཛད་མང་དུ་བྱོན། རྩོ་བཙུན་
 ས་བཞུ་གྲིས་མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ལུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་སྟེ་ཁབ་ལ་བཀའ་འདི་ཆེ་བའོ། །བྲིས་
 ནས་བྱ་དོལ་ཤར་གསུམ་དང་། །མཉམ་མེད་རྩོ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ། །སྟེས་དང་བཅས་
 པའི་མཁས་རྣམས་གྲིས། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་པ་གསལ་བ་དགེ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་གྱི་མཛེས་
 རྒྱན་ལས་ཤེས་ལགས། །ལྷ་བཅས་འགྲོ་བའི་པན་བདེ་ནི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རག་ལས་
 བྲིད། །མཁས་པ་ཀུན་གྲིས་བསྟན་ཅིས་སྤར་གཏམ་ཅན་དུ་མ་དགོངས་པར། ལ། །སྟོན་པ་བཞིན་
 དུ་གྲུས་པར་འོས། །ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་བཀོད་མོད་ཡུང་། །ཅུང་ཟད་ལོ་རྟེན་དབང་ཐང་
 མང་བས་རྟོངས་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །མཁས་པ་རྣམས་གྲིས་འོས་པ་ཡིན་པས་བཟོད་བཞེས་

ལ། །ལྷན་པོ་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པས་སྤྲ་བ་ཉུང་བར་མཛོད། །འདིར་འབད་ནམ་དགར་བསོད་
 ནམས་ཀྱིས། །ཆོས་རྒྱས་འདོད་པའི་སྤྱེ་བོ་ཀུན། །ང་རྒྱལ་ལེ་ལོའི་དགྲ་ཡོན་ཏན་ལེན་པའི་
 གེགས་ཐེང་པས་བཅོམ་སྟེ། །གྲགས་ཆོག་གི་སྤྱོད་བ་ཉུང་དུས་བཛོད་བྱ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པས་པའི་གཞུང་འདིར་
 འདུག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་སྟམ་
 བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་འདས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེ་ལུའི་དུས་ཀྱི་ས་མོ་སྤང་གི་ལོ་
 ལ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དཔལ་ནམ་དཔྱོད་མཆོག་
 གི་སྟེས། དགེ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་བཅིས་ནས་སྤྲར་བ་འདི་ཅམ་གྱིས་
 གྲང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག།

སྤར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དེ་མ་
ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་
པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཕག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་
འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་
དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆིག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སྒྲོན་ཆིག་ཏུ་ཤུགས་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་
བག་དབང་སྒོ་བཟང་བསྟན་བཟིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།
ཅི་ཉོར་དགོ་བཤེས་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ།
ཀྱ་དགོ་བཤེས་སློ་བཟང་དོན་ལྡན།

ཁུ་མཆན་ད།
སློ་བཤེས་ལྷ་རམས་བ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྲུབ།

སྤར་གཞིའི་སློག་ཁྲད་སླིག་པོ།
ཀྱ་དགོ་བཤེས་སློ་བཟང་དོན་ལྡན། ཉག་རེ་བྱལ་བསྟན་ནོར་བྲ།
ཅི་ཉོར་བྱལ་བསྟན་དོན་རྩེ། ཉང་པོ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་བ་རབ་གསལ་སྤྲད་ཆ།
མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་མདོ་སྤྲེགས་རབ་འབྱུངས་བ་
པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།

སློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་སློག་ཁྲད་སྤྲེ་ཆེན་ནས་སྤར་ཅ་བསླིགས།
མཁས་མང་སློ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤར་དུ་བསྐྱུག།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༩ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༣༥ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༢༢
ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཉིན་སྤར་དུ་བསྐྱུག།